



Diskuzní dokument

# **Regulované profese v ČR a EU**

## **kvalitativní kontextové vyhodnocení a kvantitativní analýza nominální regulace**

Příspěvek k debatě o vnitřním trhu  
a snižování administrativní zátěže

Série diskuzních dokumentů Úřadu vlády  
Oddělení strategie a trendů EU  
**Červen 2015**



**Sérii Diskuzních dokumentů Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády (SEZ)** vypracovává Oddělení strategií a trendů EU. Slouží jako komplexní diskuzní podklad k tématům s ekonomickou a evropskou relevancí. Analytické dokumenty v této sérii jsou informačním materiálem k debatě pro odbornou i širokou veřejnost. Plní roli diskuzních podkladů a nepředstavují pozici SEZ.

Zpracovalo Oddělení strategií a trendů EU  
Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády České republiky

Úřad vlády České republiky © Červen2015



## OBSAH

SEZNAM GRAFŮ .....	6
SEZNAM BOXŮ .....	6
SEZNAM TABULEK .....	7
SEZNAM PŘÍLOH .....	7
ABSTRACT: REGULATED PROFESSIONS (QUALITY AND QUANTITY ANALYSIS NOMINAL REGULATION).....	9
ÚVOD – REGULOVANÉ PROFESE Z DÁLKY.....	11
EVROPSKÁ ÚPRAVA VZÁJEMNÉHO UZNÁVÁNÍ ODBORNÝCH KVALIFIKACÍ A JEJÍ VÝVOJ .....	13
INICIATIVY V RÁMCI PŘEZKUMU REGULOVANÝCH PROFESÍ NA ÚROVNI EU .....	16
PROBLEMATIKA UZNÁVÁNÍ ODBORNÝCH KVALIFIKACÍ V ČR.....	19
INICIATIVY V RÁMCI REALIZACE POŽADAVKU NA PŘEZKUM REGULOVANÝCH PROFESÍ V ČR .....	19
HODNOCENÍ PŘÍSTUPU ČR K POŽADOVANÉ DEREGULACI .....	22
DEREGULACE V OBLASTI ŽIVNOSTÍ V ROCE 2006 A 2008 A DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ V RÁMCI ŘEMESLNÝCH ŽIVNOSTÍ.....	22
IMPLEMENTACE SMĚRNICE O SLUŽBÁCH A ZJEDNODUŠENÍ POVOLOVACÍCH REŽIMŮ OBECNĚ .....	24
POČET REGULOVANÝCH POVOLÁNÍ UVEDENÝ V EVROPSKÉ DATABÁZI, MÍRA REGULACE V JEDNOTLIVÝCH ČLENSKÝCH STÁTECH A ALTERNATIVNÍ FORMY REGULACE.....	25
VÝSLEDKY VEŘEJNÝCH KONZULTACÍ V OBLASTI REGULACE ODBORNÝCH PROFESÍ .....	32
PRÁVNÍ NEJISTOTA JAKO ÚSKALÍ DEREGULACE PRO VNITŘNÍ TRH EU .....	33
ALTERNATIVNÍ SYSTÉM REGULACE V ČR – NÁRODNÍ SOUSTAVA KVALIFIKACÍ .....	33
ŘÍZENÍ O UZNÁNÍ ODBORNÉ KVALIFIKACE V ČESKÉ REPUBLICĚ.....	35
PŘEZKUM PROPORCIONALITY JEDNOTLIVÝCH KVALIFIKAČNÍCH POŽADAVKŮ.....	37
MODEL VYHODNOCENÍ RELEVANCE PRO REVIZI REGULOVANÝCH PROFESÍ.....	42
ČTYŘI KOMPOZITNÍ INDEXY RELEVANTNOSTI REGULOVANÝCH PROFESÍ.....	43
MODELOVÁ ANALÝZA RELEVANTNOSTI REGULOVANÝCH PROFESÍ.....	47
ANALÝZA REGULOVANÉ PROFESE „HOSTINSKÁ ČINNOST“ .....	47
CELKOVÉ NÁKLADY NA VSTUP DO PROFESE „HOSTINSKÁ ČINNOST“ .....	51
ANALÝZA ÚROVNĚ REGULACE .....	57
ANALÝZA VYBRANÝCH REGULOVANÝCH POVOLÁNÍ.....	66
ZÁVĚRY .....	77
REGULACE KVALIFIKAČNÍCH POŽADAVKŮ V ČR.....	77
INICIATIVY V OBLASTI DEREGULACE ODBORNÝCH PROFESÍ NA EVROPSKÉ ÚROVNI .....	78
PŘÍLOHY .....	79

## Seznam grafů

Graf 1 - Počty regulovaných profesí v EU.....	13
Graf 2 – Srovnání počtu regulovaných profesí v EU (stav k 21. 6. 2008 a k 13. 4. 2015) .....	26
Graf 3 - % podíly jednotlivých úrovní kvalifikací na celkovém počtu regulovaných profesí v rámci jednotlivých států EHP .....	29
Graf 4 - Počet případů řešených v rámci SOLVIT systému proti jednotlivým členským státům* .....	36
Graf 5 - Počet kvalifikací získaných v ČR a uznaných v ostatních zemích EHP.....	36
Graf 6 - Počet uznaných kvalifikací v ČR (ze zemí EHP) .....	37
Graf 7 - Deset nejčastějších regulovaných profesí v ČR .....	42
Graf 8 - Hrubá provozní míra (v % pro NACE 56) .....	57
Graf 9 - Hrubá provozní míra (v % pro celou ekonomiku dané země) .....	58
Graf 10 - Hrubá provozní míra/počet regulovaných profesí (v rámci NACE 56) .....	58
Graf 11 - Hrubá provozní míra/počet regulovaných profesí (pro celou ekonomiku) .....	59
Graf 12 - Hrubá provozní míra % (ROZDÍL mezi NACE 56 a celou ekonomikou) .....	60
Graf 13 – Hrubá provozní míra vybraných sektorů ekonomiky pro určité země za r. 2012 .....	61
Graf 14 - Vážený průměr úrovně regulace 51 nejčetnější profesí v EHP (s nulovými hodnotami)...	62
Graf 15 - Vážený průměr úrovně regulace 51 nejčetnější profesí v EHP (bez nulových hodnot).....	63
Graf 16 - Rozdíl mezi českou regulací a průměrnou regulací v EHP (včetně nulových hodnot).....	64
Graf 17 - Poměr počtu regulujících zemí vůči průměrné úrovni regulace v zemích EHP (včetně nulových hodnot).....	65
Graf 18 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání: Advokát.....	66
Graf 19 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání: Auditor .....	67
Graf 20 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Architekt .....	68
Graf 21 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Fyzioterapeut.....	69
Graf 22 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Ostraha majetku a osob.....	70
Graf 23 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Učitel autoškoly .....	71
Graf 24 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Zubní technik.....	72
Graf 25 - Poměr průměrných hodnot 3 typů kvalifikačních požadavků (Skupina 1) .....	73
Graf 26 - Poměr průměrných hodnot úrovní Praxe a Vzdělání (všechny vybrané profese) .....	74
Graf 27 - Grafické rozložení průměrných hodnot kvalifikačních požadavků v rámci 7 vybraných profesí.....	75

## Seznam boxů

Box 1 – Nejdůležitější nástroje směrnice 2005/36/ES .....	15
Box 2 – Nejdůležitější nástroje směrnice 2013/55/EU.....	16
Box 3 – Obsah Národního akčního plánu.....	20
Box 4 – Základní alternativní nástroje k regulaci odborných profesí .....	21
Box 5 – Deregulace v oblasti odborných kvalifikací v Polsku .....	31
Box 6 – Závěry Národního akčního plánu z dubna 2015.....	38
Box 7 – Všeobecné podmínky provozování živnosti fyzickými osobami: .....	47
Box 8 – Zvláštní podmínky – Odborná způsobilost prokázána dokladem o: .....	47
Box 9 – Zvláštní podmínky – Jiné prokázání odborné způsobilosti doklady o:.....	48

## Seznam tabulek

Tabulka 1–RP index 2: Mobilita .....	43
Tabulka 2–RP index 3: Domácí ekonomika .....	44
Tabulka 3–RP index 4: Principy (méně četnost).....	45
Tabulka 4–RP index 1: Průměrné hodnoty ekonomické relevance regulovaných profesí .....	46
Tabulka 5: Počty absolventů na jednotlivých úrovních vzdělání (SŠ, VOŠ a VŠ) .....	49
Tabulka 6: Počty absolventů gastronomie, osob s ŽO „Hostinská činnost“ .....	50
Tabulka 7: Vstupní parametry modelových předpokladů žadatelů o ŽO .....	51
Tabulka 8: Srovnání průměrných výdajů na žáka v zemích OECD a nákladů obětované příležitosti studenta připravujícího se na hostinskou činnost.....	51
Tabulka 9: Výsledné hodnoty celkových nákladů na absolventy .....	52
Tabulka 10: Vážený průměr mezd a platů v oblasti stravování a pohostinství.....	53
Tabulka 11: Počet vyučovaných hodin v rámci odborných předmětů, náklady za dobu studia (mzdy i platy) podle jednotlivých profesních skupin .....	54
Tabulka 12: Vážené průměry platů a mezd podle podílů na jednotlivých profesních skupinách.....	55
Tabulka 13: Vyčíslení finančních (plat) i časových nákladů na získání odborné způsobilosti prostřednictvím zkoušek.....	55
Tabulka 14: Náklady na průměrného studenta a podíl na NACE 56 (platy) .....	56
Tabulka 15: Vyčíslení finančních (mzda) i časových nákladů na získání odborné způsobilosti prostřednictvím zkoušek.....	56
Tabulka 16: Náklady na průměrného studenta a podíl na NACE 56 (mzdy) .....	56

## Seznam příloh

Příloha 1 - Počet případů řešených v rámci SOLVIT systému proti jednotlivým členským státům... 79	
Příloha 2 – Četnost jednotlivých úrovní kvalifikací..... 80	
Příloha 3 –Národní akční plán – shrnutí výsledků .....	81
Příloha 4- Počet podaných žádostí o uznání odborné kvalifikace v jednotlivých členských státech (2007 - 2012) .....	85
Příloha 5 - Přehled kvalifikačních požadavků u profesí regulovaných v ČR.....	86





# Abstract

## Regulated professions in the Czech Republic and in the EU: Qualitative analysis and quantitative evaluation of nominal regulation

Discussion Papers Series, Government Office of the Czech Republic  
EU Strategies and Trends Unit, June 2015

European and Czech legal framework

The study strives to unravel the complex environment of regulated professions in the Czech Republic in an EU context. The first part of the study looks at legal implications and developments of the of regulated professions in the Czech Republic in a European perspective. It includes an analysis of European framework of the professional qualification recognition, problems with transparency of reporting and points out to other qualitative limitations of the current system of mutual recognition. It includes an in-depth study of the legal setting of the Czech system of regulated professions and contextual information on its functioning as well as an evaluation of its effectiveness.

Index of economic relevance of regulated professions and economic analysis of the profession „restaurant services“

The second part proceeds with quantitative analysis through a model of economic relevance of regulated professions in the Czech Republic. The model of was developed through a fuzzy-set system of index evaluation of specific characteristics of the individual regulated professions in four different weights for eight criteria, including number of professionals, classification and praxis requirements, wages as well as the degree of regulation in other member states. Since restaurant services have been selected by large as the most prevalent and potentially economically important profession not regulated in this form in any other EU member state, the following part studies the possible channels through which deregulation could impact the economy in this specific area. It finds that potential full deregulation of the whole industry (presupposing a large and flexible adjustment of the professionals, including a significant shortening of the training period) would have an impact of under 1% on the cost of restaurant services in the Czech Republic and statistically negligible effect on GDP. Despite such small effects, the study concludes that repercussions on the quality of the services and the employment of such trained professionals are impossible to quantify.

Quantitative analysis of the regulation level in the EU

The final part presents a quantitative analysis of the regulation level in all EU member states in a comparative perspective with the Czech regulatory framework. It demonstrates large disparities between member states in the system and structure of regulation as well as its transparency, largely compromising the number of regulatory professions being a relevant indicator of the degree of regulation and its potential effect on labour mobility or economic growth.



## Úvod – regulované profese z dálky

Volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu a přirozené, nepřirozené a regulatorní překážky v jeho realizaci

Vnitřní trh je definován jako prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Každá z těchto oblastí je omezena různými druhy překážek. Jejich významná část je označována za přirozené, mezi něž patří geografická vzdálenost, odlišná infrastruktura nebo kultura. Jejichž odstraňování je komplexní a mnohdy nemožné. Překážky, které nespádají do této skupiny jsou hodnoceny jako nepřirozené. Mezi zásadní nepřirozené překážky v realizaci svobod volného pohybu v rámci vnitřního trhu patří i rozdílné právní úpravy jednotlivých členských států. Regulatorní překážky v EU ovlivňují pohyb kapitálu, v menší míře pak zboží a služeb, kde mají svou silnější pozici i přirozené překážky.

Přirozené a regulatorní překážky a volný pohyb osob

V případě pohybu osob, zejména za účelem účasti na trhu práce v jiném členském státě, je dnes v Evropské unii charakter dominujících překážek spíše neregulatorní, zejména ovlivněny geografickou vzdáleností, vytvořením imigračních sítí a kulturními předpoklady. Volný pohyb je druhotně, ale přesto významně, ovlivněn i existencí odlišných národních úprav, tedy regulatorními překážkami. V rámci realizace volného pohybu osob se lze jen těžko zaměřovat na odstranění přirozených překážek, snahy o posílení volného pohybu se tedy zaměřily zejména na regulatorní překážky.

Rozdílná regulace kvalifikačních požadavků jako potenciální bariéra realizace svobod vnitřního trhu

V oblasti volného pohybu osob<sup>1</sup> a svobody poskytování služeb jde především o regulaci kvalifikačních požadavků na přístup k výkonu činnosti. Počet regulovaných činností, rozsah i úroveň a nástroje této regulace se stát od státu liší. Liší se i důležitost jednotlivých činností jakož i veřejný zájem, jež má být jejich regulací chráněn. Všechny tyto aspekty pak znemožňují přijetí přímočarého a jednorázového evropského nástroje, který by umožnil jednotný přístup k celé problematice či princip harmonizace.

Cesta harmonizace vs. uznávání

Překlenutí regulatorních rozdílů obecně vyžaduje přijetí určitých nástrojů na evropské úrovni. Jedná se jednak o harmonizaci národních požadavků či jejich alespoň částečné sblížení, a jednak o vytvoření mechanismů, které umožní vzájemné uznání při současném zachování stanovených požadavků.

Profesní kvalifikace předmětem evropské úpravy již od sedmdesátých let

Tématika profesních kvalifikací se evropskou úpravou prolíná již od sedmdesátých let. Forma i způsob evropské regulace se však v průběhu času měnily a jejích výsledkem je dnes systém uznávání odborných kvalifikací, který se snaží reflektovat veškeré aspekty této velmi složité problematiky. Postup v harmonizaci byl vzhledem k její komplexnosti spíše omezený.

---

<sup>1</sup> A to jak ve smyslu volného pohybu pracovníků, tak i svobody usazování

Nový důraz na snížení celkové úrovně regulace profesí jako cesta k strukturální reformě evropské ekonomiky	V poslední době se však pozornost zaměřila na odstranění neopodstatněných kvalifikačních požadavků a na celkové snížení počtu regulovaných činností v jednotlivých členských státech spíše než nové mechanismy uznávání či harmonizace. Tento postup byl spojen s relativně nedávnou vlnou prosazování strukturálních reforem koordinovaných na evropské úrovni, které mají za cíl posílení nabídkové strany ekonomiky.
Spojení harmonizace a úsilí o strukturální v podobě regulatorní konvergence ke dnu	V rámci spíše právního postupu harmonizace, jejímž cílem bylo přiblížení bez stanovení ideální úrovně regulace, se tak začalo postupovat způsobem přiblížení skrze snižování regulatorních požadavků v členských státech s vyšší úrovní regulace. Jedná se tak o snahu harmonizace vnitřního trhu, ale paralelně i posílení nabídkové strany ekonomik jednotlivých členských států skrze snížení úrovně regulace.
Problematické propojení právně harmonizačních snah a implementace strukturálních reforem	Faktické a efektivní propojení právní a ekonomické dimenze je přitom nejasné. Proces právně harmonizační totiž dbá na koherenci pravidel a nemůže přistupovat koncentrovaně v rámci důležitosti či reálné ekonomického dopadu. Existuje tedy riziko, že pokus o paralelní řešení harmonizačních i ekonomických cílů povede může kompromitovat cíle obou vzhledem k existenci silných institucionálních překážek ( <i>institutional capture</i> ). Tato analýza se snaží ujasnit i tuto problematiku.
Nutnost odlišit a zároveň rozumně spojit snahu o harmonizaci a zvýšení strukturálního výkonu ekonomiky	Tato koordinovaná snaha otevřela otázky nutnosti regulace kvalifikačních požadavků jako takové a dopadů případné deregulace na jednotlivé sektory, ekonomiku jednotlivých členských států a fungování celého vnitřního trhu. Rovněž otevřela otázku, do jaké míry regulace profesí odpovídá za často nepřirozené překážky ve vstupu do sektoru a tím i sníženou konkurencí v rámci některých sektorů a nepřirozeně vysokou míru provozního zisku.
Účel předkládané analýzy	V diskuzi ohledně požadované deregulace zaznívá mnoho často protichůdných názorů. Tato analýza si klade za cíl přispět do této diskuse skrze debatu aspektů této problematiky a předloží ucelený soubor faktů, který usnadní vytvořit si erudovaný pohled na problematiku regulovaných profesí a na možnosti, které skýtá realizace vnitřního trhu v této oblasti.

## Evropská úprava vzájemného uznávání odborných kvalifikací a její vývoj

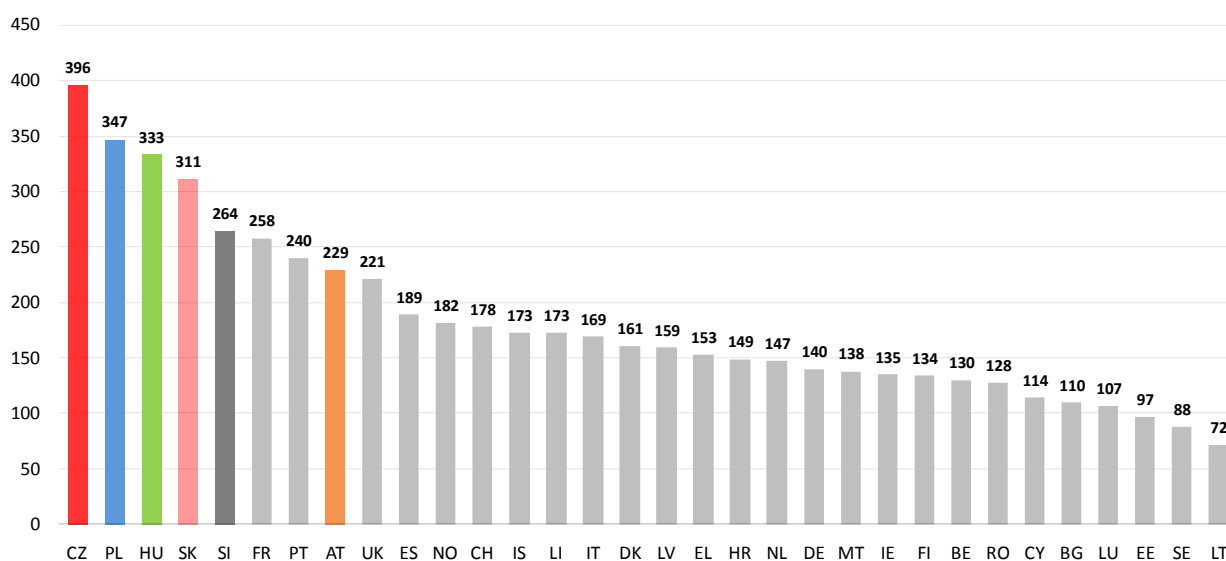
Rozdílná regulace odborných činností jako jedna z potenciálních překážek realizace svobod vnitřního trhu EU

Článek 26 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie definuje vnitřní trh jako prostor bez vnitřních hranic, v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu. Realizace těchto základních svobod však často naráží na rozdílnou vnitrostátní právní úpravu jednotlivých členských států. V rámci volného pohybu osob, služeb a svobody usazování jde pak zejména o problematiku tzv. regulovaných profesí, jejichž výkon je na základě právních či správních předpisů vyhrazen pouze držitelům určité odborné kvalifikace. Může se jednat jednak o požadavky na dosažené vzdělání, odbornou způsobilost či odbornou praxi anebo podmínku výkonu profese pod určitým profesním označením.

Míra regulace odborných profesí v jednotlivých členských státech se zásadně liší

Tyto požadavky stejně jako samotný počet regulovaných profesí se navíc stát od státu diametrálně liší. Jejich počet se v jednotlivých členských státech pohybuje v rozmezí od 72 (Litva) až do 396 profesí (Česká republika)<sup>2</sup>, u většiny členských států pak okolo 170 regulovaných činností.

Graf 1 - Počty regulovaných profesí v EU



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí.

Poznámky: Údaje aktuální k 13.4.2015. Graf znázorňuje počet regulovaných profesí v jednotlivých státech EHP. Z uvedených údajů vyplývá, že nejvyšší počty regulovaných profesí mají země střední Evropy.

<sup>2</sup> Byť z těchto čísel vyplývá, že Česká republika má nejvyšší počet regulovaných profesí, toto agregované číslo je zavádějící a nutně neznamená, že jsme státem s nejvyšší mírou regulace v EU. Podrobněji k tomuto aspektu viz dále. Zdroj – databáze regulovaných profesí spravovaná Evropskou komisí ([viz http://ec.europa.eu/internal\\_market/qualifications/regprof/](http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/)).

První pokusy o harmonizaci odborných kvalifikací prostřednictvím tzv. sektorových směrnic

Za účelem překonání rozdílné národní regulace bylo nutné přijmout vhodnou úpravu na komunitární úrovni. Zprvu se pozornost zaměřila na jednotlivé profese. Postupně byly přijímány směrnice, které jednak koordinovaly minimální požadavky na vzdělání a jednak zakládaly princip automatického uznávání takto harmonizovaných kvalifikací. Přijímání těchto tzv. sektorových směrnic však bylo poměrně těžkopádné a časově velmi náročné. O tom svědčí i velmi nízký počet povolání, jež byly takto v rozmezí let 1975-1985 upraveny - lékaři, zdravotní sestry, zubní lékaři, veterináři, porodní asistentky, farmaceuti, architekti a advokáti<sup>3</sup>.

Tzv. obecný systém uznávání odborných kvalifikací jako komplexnější mechanismus pro zabezpečení fungování vnitřního trhu

S ohledem na neefektivitu sektorové metody regulace jak rovněž na blížící se termín pro realizaci vnitřního trhu (31. prosinec 1992)<sup>4</sup> bylo přistoupeno k vytvoření obecného systému uznávání odborných kvalifikací. Výsledkem byly směrnice 89/48/EHS upravující uznávání vysokoškolského vzdělání v délce nejméně tří let a směrnice 92/51/EHS upravující uznávání postsekundárního vzdělání. Princip uznávání v rámci obecného systému byl postaven na vzájemném porovnání získaných a požadovaných profesních kvalifikací s tím, že v případě podstatných rozdílů, pokud jde o délku požadovaného vzdělání či jeho obsah, nabízela nová právní úprava kompenzační opatření v podobě adaptačního období či zkoušky způsobilosti. Tento systém byl následně doplněn ještě směrnicí 1999/42/ES týkající se uznávání odborné praxe.

Uznávání profesních kvalifikací a uznávání akademických titulů

Od uznávání odborných kvalifikací za účelem přístupu k výkonu profesní činnosti je nutné odlišit uznávání akademických titulů, tj. uznávání akademického vzdělání za účelem dalšího vzdělávání. Tato oblast spadá plně do působnosti jednotlivých členských států a nelze ji s uznáváním profesních kvalifikací směřovat. Uznání akademického titulu v žádném případě neznamena automaticky uznání profesních kvalifikací a možnost přístupu k výkonu regulovaného povolání a naopak.<sup>5</sup>

Judikatura Evropského soudního dvora klade důraz na uznání konkrétní dovednosti spíše než samotného diplomu

Komunitární regulace byla současně průběžně doplňována určitými obecnými principy definovanými judikaturou Evropského soudního dvora. Svou zásluhu má Soudní dvůr zejména na změně dřívějšího postoje k uznávání odborných kvalifikací v tom smyslu, že se jedná o uznání určité dovednosti a schopnosti vykonávat odbornou profesi a nikoli o uznání samotného diplomu, který je pouze formálním dokladem o získání určité odborné kvalifikace. V rámci uznávání odborné kvalifikace by tedy měla být brána v potaz i dosavadní odborná praxe a profesní zkušenosti žadatele.

<sup>3</sup> Směrnice týkající se povolání advokátů (77/249/EHS a 98/5/ES) stanoví určitou výjimku od ostatních sektorových směrnic. Neharmonizují národní kvalifikační požadavky na výkon této profese, pouze upravují podmínky usazování v hostitelském členském státě a přeshraničního poskytování advokátních služeb.

<sup>4</sup> Viz - dřívější čl. 7a Smlouvy ES.

<sup>5</sup> Oba typy uznání mají i odlišný hospodářský dopad. V případě uznání akademického titulu totiž nebude osoba, které byly kvalifikace takto uznány, konkurovat na místním pracovním trhu. Oproti tomu uznání odborných kvalifikací za účelem přístupu k výkonu povolání je úzce spjato se zpřístupněním národních pracovních trhů zahraničním pracovníkům či osobám samostatně výdělečně činným.

Tento materiál se zabývá pouze uznáváním kvalifikací pro účely přístupu k výkonu regulovaného povolání.

Konsolidace právního rámce skrze směrnici 2005/36/ES o uznávání odborných kvalifikací z července 2005

Evropská úprava se však v průběhu času stala značně nepřehlednou. Tato skutečnost byla hlavním impulzem k přijetí směrnice 2005/36/ES, která přinesla konsolidaci dosavadního právního rámce.<sup>6</sup> Základní principy uznávání jak v sektorovém, tak obecném systému zůstaly zachovány. Přijata byla však i určitá nová řešení, která měla přispět ke zjednodušení fungování celého systému a tím i k usnadnění volného pohybu pracovníků, svobody usazování a přeshraničního poskytování služeb.

#### Box 1 – Nejdůležitější nástroje směrnice 2005/36/ES

- Výslovná úprava přeshraničního poskytování služeb<sup>7</sup> (včetně ohlašovací povinnosti přeshraničního poskytovatele služeb či pravomoci k přezkumu jeho kvalifikací před prvním poskytnutím služby)
- Zavedení tzv. společných platforem
- Zjednodušení systému automatického uznání odborné kvalifikace získané na základě profesní praxe
- Zkrácení lhůty pro vydání rozhodnutí z čtyř na tři měsíce
- Povinnost používat profesní označení hostitelského státu v případě uznání kvalifikace
- Výslovná úprava možnosti ověření jazykových znalostí žadatele<sup>8</sup>
- Zakotvení principů administrativní spolupráce mezi příslušnými orgány členských států prostřednictvím informačního systému (pozdějšího tzv. IMI systému)<sup>9</sup>
- Vytvoření kontaktních míst pro občany
- Přenesení části prováděcích pravomocí na Evropskou komisi

Nové výzvy spojené s rozvíjením pracovního trhu EU a novelizace kvalifikační směrnice z listopadu 2013

Tato ucelená revize nicméně nepřinesla dostatečnou modernizaci systému uznávání odborných kvalifikací, která by byla schopná čelit požadavkům rozvíjejících se pracovních trhů a dostatečně usnadnit mobilitu mezi pracovními trhy jednotlivých členských států. Proto byla poměrně brzy nato připravena další novelizace dosavadní úpravy v podobě směrnice 2013/55/EU.

Cílem novelizace bylo zefektivnit proces uznávání a prohloubit vzájemnou důvěru mezi členskými státy

Tato směrnice si kladla za cíl urychlit řízení o uznání prostřednictvím využití moderních technologií, zvýšit potenciál již existujících nástrojů a prohloubit vzájemnou důvěru mezi jednotlivými členskými státy.<sup>10</sup> Hlavní těžiště nové úpravy pak spočívá ve využití již fungujícího IMI systému.

<sup>6</sup> S výjimkou sektorových směrnic 77/249/EHS a 98/5/ES týkajících se výkonu povolání advokáta, které jsou postaveny na odlišném principu (viz výše). Tyto směrnice platí i nadále.

<sup>7</sup> Původně byl tento aspekt upraven pouze v sektorových směrnicích s výjimkou směrnice týkající se povolání farmaceuta.

<sup>8</sup> Avšak nikoli jako součást řízení o uznání kvalifikace, ale jako případnou podmínku přístupu k výkonu předemně činnosti, pokud je to skutečně nutné pro výkon dané profese.

<sup>9</sup> Právní základ tzv. IMI systému, který vznikl mimo jiné pro účely administrativní spolupráce v rámci vzájemného uznávání profesních kvalifikací, je nicméně zakotven až ve směrnici 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu a následném nařízení 1024/2012/EU o systému IMI.

<sup>10</sup> O přetrvávající vzájemné „nedůvěře“ mezi jednotlivými členskými státy svědčí počet a povaha případů řešených v rámci SOLVIT systému, kdy se průměrně až 15% z celkového počtu řešených případů týká právě uznávání profesních kvalifikací.

SOLVIT systém – systém neformálního (mimosoudního) řešení problémů vzniklých nesprávnou aplikací evropského práva ze strany správních orgánů členských států. Blíže viz - <http://www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/solvit/>.

## Box 2 – Nejdůležitější nástroje směrnice 2013/55/EU

1. Evropský profesní průkaz
2. Možnost částečného přístupu k odborné činnosti
3. Výstražný mechanismus<sup>11</sup>
4. Zjednodušení přístupu k informacím a zajištění jejich transparentnosti
5. Uznávání odborného výcviku
6. Tzv. „společný rámec odborné přípravy“ a „společné závěrečné zkoušky odborné přípravy“
7. Restriktivnější pravidla pro uplatňování kompenzačních opatření
8. Závazek k přezkumu veškerých kvalifikačních požadavků

Závazek k přezkumu a povinnost zhodnotit nutnost a přiměřenost kvalifikačních požadavků s cílem snížení regulace profesních činností

Velký přínos nové směrnice však tkví i v přijatém závazku k přezkumu veškerých kvalifikačních požadavků zakotvených v právních systémech jednotlivých členských států a zejména pak v povinnosti zhodnotit jejich nutnost a přiměřenost<sup>12</sup>. Regulace, která v tomto hodnocení neobstojí, má být zcela anebo alespoň částečně zrušena či případně nahrazena alternativním systémem regulace. Sledovaným cílem tohoto přezkumu je snížení regulace profesních činností, které by ve svém výsledku mělo vést ke zvýšení konkurence v rámci trhu, snížení spotřebitelských cen, zvýšení zaměstnanosti a mobility pracovních sil, a které by tudíž mělo celkově podpořit hospodářský růst.

### Iniciativy v rámci přezkumu regulovaných profesí na úrovni EU

Sdělení o hodnocení vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k povoláním COM (2013) 676 final

Z výše uvedeného závazku k přezkumu národních kvalifikačních požadavků následně vznikla poměrně rozsáhlá iniciativa Evropské komise, kterou Komise blíže specifikovala ve svém Sdělení o hodnocení vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k povoláním<sup>13</sup> z října 2013, a které stanoví určitý pracovní plán pro provedení tohoto přezkumu. Komise se touto iniciativou snaží nejen podpořit členské státy v detailním rozboru národní úpravy a zprostředkovat vzájemné hodnocení vnitrostátních požadavků a případných alternativních systémů regulace na evropské úrovni, ale zejména pak podnítit členské státy ke skutečně hmatatelným změnám. Komise by tento proces měla navíc monitorovat v rámci každoročních zpráv.<sup>14</sup>

<sup>11</sup> Prakticky se však jedná o doplnění výstražného systému vytvořeného na základě směrnice o službách (2006/123/ES) jako součást administrativní spolupráce v oblasti dozoru.

<sup>12</sup> Viz - čl. 59 revidovaného znění směrnice 2005/36/ES

<sup>13</sup> COM (2013) 676 final

<sup>14</sup> První takovou hodnotící zprávu měla Komise vydat v listopadu 2014. Dosud však tento dokument není k dispozici.



<p>Transparenční cvičení (mappinga screeninga kvalifikačních požadavků) a „mapa regulovaných profesí“</p>	<p>Prvním krokem bylo tzv. transparenční cvičení, které sestávalo v první fázi z mappingu, tj. kontroly a aktualizace údajů ve veřejné části evropské databáze regulovaných profesí<sup>15</sup>, kterou spravuje Evropská komise.<sup>16</sup> Výsledkem je mimo jiné „mapa regulovaných povolání“, kterou Komise zveřejnila na svých webových stránkách<sup>17</sup>. Následoval screening všech kvalifikačních požadavků vztahujících se k podmínkám přístupu k regulovaným činnostem a jejich výkonu v jednotlivých členských státech.</p>
<p>Rozbor nutnosti a přiměřenosti jednotlivých kvalifikačních požadavků</p>	<p>Dalším krokem byl rozbor nutnosti a přiměřenosti identifikovaných kvalifikačních požadavků. Tyto měly být kromě čistě právního přezkumu podrobeny rovněž hodnocení z ekonomického hlediska, zejména pak z pohledu jejich dopadu na kvalitu služeb, průměrnou mzdu, konečnou cenu pro spotřebitele a zaměstnanost.</p>
<p>Závazek Evropské komise ke zpracování ekonomické studie dopadů regulace profesí</p>	<p>Evropská komise chce podpořit správné zhodnocení stávající regulace zpracováním ekonomické studie<sup>18</sup>, která by prostřednictvím komparativních příkladů usnadnila posouzení přínosů konkrétní regulace či její deregulace a případný výběr mezi různými typy regulatorních přístupů. Komise kromě toho plánuje zapojit do diskuse veškeré zúčastněné strany, a to prostřednictvím různých workshopů pro širší veřejnost a konzultací s profesními organizacemi.</p>
<p>Zpráva skupiny Frontrunners k metodologii hodnocení přiměřenosti regulace</p>	<p>Mezi další iniciativy patří zpráva skupiny Frontrunners<sup>19</sup> k otázce profesních kvalifikací. V ní je navržena metodologie hodnocení přiměřenosti regulace, která je podpořena příklady různých přístupů k regulaci jednotlivými členskými státy a výstupy již zpracovaných studií ekonomických dopadů regulace ze strany Velké Británie a Nizozemska.<sup>20</sup></p>

<sup>15</sup> Viz - [http://ec.europa.eu/internal\\_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index](http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index)

<sup>16</sup> V tomto ohledu je nutné podotknout, že evropská databáze profesních činností sice byla doplněna o veškeré regulované činnosti v jednotlivých členských státech, tyto údaje jsou však často neúplné a nedostačující. Kromě údajů týkajících se samotné národní regulace chybí často i popis činnosti či jeho překlad z národního jazyka do angličtiny, což znemožňuje případnému zájemci zjistit, jaká činnost a v jakém rozsahu je vlastně v daném členském státě regulována. Aby databáze mohla plnit svůj zamýšlený účel, tj. tvořit plnohodnotný zdroj informací ohledně regulace profesních činností v celé EU, měla by být co nejdříve ze strany jednotlivých členských států odpovídajícím způsobem doplněna. Česká republika v tomto ohledu již svůj úkol prostřednictvím Centra pro uznávání národních kvalifikací řádně splnila.

<sup>17</sup> Viz - [http://ec.europa.eu/internal\\_market/qualifications/regprof/index.cfm?action=map](http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?action=map)

<sup>18</sup> Předpokládaný termín dokončení studie je červen 2015.

<sup>19</sup> Tzv. Frontrunners iniciativa je skupiny několika členských států, jejímž cílem je zefektivnění fungování vnitřního trhu EU. Zapojené státy pro oblast regulovaných profesí (Velká Británie, Nizozemsko, Dánsko, Litva, Portugalsko, Švédsko, Norsko a Estonsko) se zavázaly převzít vedení a inspirovat ostatní členské státy k dalším liberalizačním krokům. Viz - <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%206198%202015%20REV%201>.

<sup>20</sup> Zpráva kromě jiného vyvozuje, že regulace profese není nutná v případě, že výstup či průběh vykonané práce je možno dostatečně ošetřit pomocí smlouvy či jinak určených standardů kvality, odpovědnost za škody je vztažena k samotnému vykonavateli práce a/nebo profesní dovednosti mohou být klientem dostatečně ohodnoceny. Způsob regulace pomocí tzv. vyhrazených činností je podle závěrů zprávy oprávněný, pokud mohou existovat negativní vnější důsledky činnosti, které se neshodují se zájmy klienta ani vykonavatele práce. Institut tzv. chráněného profesního označení je na místě, pokud mohou z neodborné činnosti vykonavatele práce nastat vážnější negativní důsledky pro klienta.

Rozdělení  
regulovaných činností  
do dvou skupin dle  
potenciální  
relevantnosti pro  
ekonomický rozvoj

Výsledky přezkumu vnitrostátních předpisů mají být podrobeny důkladnému vzájemnému hodnocení na evropské úrovni. Aby však toto hodnocení bylo provedeno co nejefektivněji, navrhla Komise jeho rozdělení do dvou etap s odlišným harmonogramem, z nichž každá zahrnuje odlišný klastr odvětví. Tento přístup umožní lépe zohlednit relevantní hospodářské okolnosti a vzájemně porovnat jednotlivé požadavky. V prvním klastru jsou obsaženy ty činnosti, u nichž se předpokládá značný vliv na zaměstnanost a růst, tj. obchodní služby, stavebnictví, výroba, nemovitosti, doprava, velkoobchod a maloobchod. Do druhého klastru pak byla zahrnuta zbývající odvětví, jako např. oblast vzdělávání, zdravotnické a sociální služby, síťové služby jiné než doprava, veřejná správa či cestovní ruch.<sup>21</sup>

Národní akční plány  
s přijatými a  
plánovanými  
opatřeními a v souladu  
s Národním  
programem reforem

V návaznosti na výsledky vzájemného hodnocení mají členské státy předložit národní akční plány, které budou obsahovat plánovaná či již přijatá opatření.<sup>22</sup> Jejich obsah by měl být v souladu s národními programy reforem, jež mají být předloženy ve stejném okamžiku jako součást evropského semestru. Komise je následně posoudí mimo jiné i v souvislosti s přípravami doporučení pro jednotlivé členské státy na rok 2015 (resp. na rok 2016 pro druhý klastr). V návaznosti na národní akční plány pak hodlá Komise navrhnout příslušná opatření k nápravě, která mohou v krajním případě vést i k zahájení řízení o nesplnění povinnosti.

---

<sup>21</sup> Toto vzájemné hodnocení probíhá ve vztahu k jednotlivým profesím, určeným podle počtu členských států, které je regulují. Doposud byly vzájemnému hodnocení podrobeny následující profese: inženýr, instruktor autoškoly, architekt, realitní makléř, elektrikář, optik, dentální hygienistka, fyzioterapeut, psycholog, kadeřnické a kosmetické služby, turistický průvodce a sportovní trenér.

<sup>22</sup> Národní akční plány měly být členskými státy předloženy do dubna 2015, resp. do ledna 2016, pokud jde o druhý klastr. ČR tento požadavek řádně splnila – viz dále.

## Problematika uznávání odborných kvalifikací v ČR

Právní rámec uznávání odborné kvalifikace v ČR	Právní rámec uznávání odborných kvalifikací v ČR tvoří především zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace, který spadá do působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Dílčí úpravu však nalezneme i v některých dalších zákonech, které přímo upravují podmínky přístupu k určitým profesním činnostem. <sup>23</sup> V návaznosti na přijetí směrnice 2005/36/ES byla národní úprava novelizovaná zákonem č. 189/2008 Sb. V souvislosti s přijetím směrnice 2013/55/EU je nyní připravovaná další novelizace. <sup>24</sup>
MŠMT plní i funkci Centra pro uznávání odborných kvalifikací	Hlavním gestorem za uznávání odborných kvalifikací je MŠMT, které současně plní i funkci Centra pro uznávání odborných kvalifikací a koordinuje veškeré aktivity v této oblasti. Uznávacími orgány jsou ministerstva, ústřední orgány státní správy a profesní komory, do jejichž působnosti jednotlivé regulované profese spadají.
Národní databáze regulovaných povolání a činností	Seznam regulovaných profesí v ČR lze nalézt v databázi regulovaných povolání a činností umístěné na webových stránkách MŠMT (databáze UOK) <sup>25</sup> , která obsahuje i podrobné informace ohledně požadavků na přístup a výkon jednotlivých činností a identifikuje příslušný uznávací orgán.
Rozdílný počet regulovaných profesí podle české a evropské metodiky	Počet regulovaných činností uvedených v této databázi (celkem 334) se však oproti evropské databázi (396) liší. Tento rozdíl vyplývá z odlišné metodiky. Česká databáze obsahuje pouze ty činnosti, které spadají do působnosti zákona č. 18/2004 Sb. a tedy ty, které podléhají režimu uznávání odborných kvalifikací. Evropská databáze oproti tomu obsahuje navíc činnosti, které jsou regulovány na evropské úrovni (týká se zejména oblasti dopravy) a u lékařských profesí pak rozlišuje jednotlivé odborné specializace (vnitřní lékařství, kardiologie, pediatrie apod.) <sup>26</sup> .
Aktivní účast na procesu přezkumu regulovaných profesí	<b>Iniciativy v rámci realizace požadavku na přezkum regulovaných profesí v ČR</b> Česká republika přistoupila k plnění požadavku směrnice na přezkum regulovaných profesí od samého začátku velmi zodpovědně. Již v roce 2012 se připojila k pilotnímu projektu transparentnosti. Tento projekt nebyl sice nakonec uskutečněn, pro ČR však stanovil inspiraci po první fázi deregulace, která vedla ke snížení počtu regulovaných profesí z původních 384 na současných 334. Souběžně se ČR připojila v listopadu 2013 k „Pilotnímu projektu ex ante koordinace hospodářských reforem“, jehož cílem byla celková deregulace či snížení požadavků pro výkon činnosti u 25% regulovaných profesí.

<sup>23</sup> Např. – z.č. 95/2004 Sb. (pokud jde o povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta), z.č. 96/2004 Sb. (upravující nelékařská zdravotnická povolání), z.č. 360/1992 Sb. (ve vztahu k autorizovaným architektům a autorizovaným inženýrům a technikům činným ve výstavbě), z.č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.

<sup>24</sup> Text novely zákona prošel meziresortním připomínkovým řízením a byl předložen vládě.

<sup>25</sup> Viz - [https://uok.msmt.cz/uok/ru\\_list.php](https://uok.msmt.cz/uok/ru_list.php).

<sup>26</sup> V rámci české databáze jsou tyto jednotlivé specializace zahrnuty do jedné kategorie „lékař specialista“.

Pracovní skupina pro implementaci směrnice o uznávání odborných kvalifikací a její činnost

Implementací směrnice 2013/55/EU včetně aspektu zajištění transparentnosti, detailního screeningu právní regulace a jeho následného vyhodnocení se zabývá Pracovní skupina pro implementaci směrnice o uznávání odborných kvalifikací. V rámci její činnosti již byly shromážděny veškeré údaje ohledně kvalifikačních požadavků na regulované činnosti, které byly postoupeny Evropské komisi za účelem doplnění evropské databáze regulovaných profesí, a jejichž podstatná část již byla podrobena i hodnocení z pohledu jejich přiměřenosti a opodstatněnosti naléhavým důvodem obecného zájmu v rámci tzv. cvičení proporcionality.<sup>27</sup>

Ekonomická studie dopadů regulace

V rámci realizace projektu Ex ante bylo rovněž zvažováno vyhotovení ekonomické studie, která by zhodnotila pozitivní a negativní dopady regulace na český trh práce a jeho případné deregulace, se zaměřením na korelace s kvalitou nabízených služeb, platovou výškou, cenou spotřebitelských výrobků a dalšími aspekty.<sup>28</sup> Konkrétní zadání studie však nebylo dosud nadefinováno. Dostupná data totiž neumožňují vyvodit konkrétní ekonomické dopady případné deregulace a jejich následné srovnání se současným stavem.<sup>29</sup>

Omezený význam národních studií vzhledem k primárně přeshraničním dopadům na vnitřní trh  
Hodnocení jednotlivých požadavků z pohledu proporcionality

Závěry, které je možné z přístupných dat vytvořit, jsou omezené, protože deregulace by měla mít především pozitivní vliv na vnitřní trh EU a dopady by tedy měly být celoevropské. Jeví se jako prioritní vypracování studie na evropské úrovni, která by identifikovala celkový dopad na regulaci včetně spill-over efektů.

Hodnocení jednotlivých národních požadavků v rámci činností spadajících do prvního klastru z pohledu jejich proporcionality, tj. zda jsou odůvodněné naléhavým důvodem obecného zájmu a zda jsou nezbytné k dosažení požadovaného cíle, již proběhlo. Výsledek tohoto přezkumu byl postoupen Evropské komisi k posouzení prostřednictvím Národního akčního plánu.<sup>30</sup>

### Box 3 – Obsah Národního akčního plánu<sup>31</sup>

Obsahem Národního akčního plánu je vyhodnocení jednotlivých kvalifikačních požadavků spolu s uvedením plánovaných či již přijatých opatření, a to ve smyslu:

- zachování kvalifikačního požadavku s jeho řádným odůvodněním z pohledu proporcionality včetně toho, zda byla zvažována deregulace a proč k ní nebylo přistoupeno,
- zjednodušení stávající regulace,
- nahrazení alternativním systémem regulace či
- celkové deregulace činnosti.

<sup>27</sup> Viz – Kapitola 3, bod 3.8 - Přezkum proporcionality jednotlivých kvalifikačních požadavků.

<sup>28</sup> Studie měla odpovědět zejména na následující otázky: Jaký vliv má regulace určitých povolání na pracovní trh? Jaký je podíl zahraničních pracovníků na českém trhu práce? Jak by se projevila deregulace na pracovním trhu? U kterých povolání by z hlediska pracovního trhu byla deregulace žádoucí?

<sup>29</sup> Určitou inspiraci však snad bude možné získat ze studie, která je připravována Evropskou komisí - viz dříve.

<sup>30</sup> Viz dříve. Národní akční plány měly být členskými státy předloženy do dubna 2015, resp. do ledna 2016, pokud jde o druhý klastr. Česká republika splnila požadavek Komise a v dubnu 2015 Národní akční plán pro první skupinu profesí předložila.

<sup>31</sup> Konkrétně k výsledkům Národního akčního plánu z dubna 2015 viz kapitola 3, bod 3.8 Přezkum proporcionality jednotlivých kvalifikačních požadavků.

Alternativní nástroje  
regulace odborných  
profesí

Ze strany Evropské komise je celkově kladen důraz na úplné zrušení regulace případně její nahrazení jiným systémem regulace. Alternativu pro stávající regulaci, která je postavena především na licenčním systému (tj. na formálním povolování přístupu k činnosti), mohou představovat tři základní nástroje uvedené v následujícím boxu.

**Box 4 – Základní alternativní nástroje k regulaci odborných profesí**

- **Dobrovolná certifikace** – kdy zákon sice nestanoví specifické podmínky, ale určité požadavky jsou plněny dobrovolně v rámci např. profesních asociací.
- **Chráněné profesní označení** – činnost mohou sice vykonávat všichni, používání určitého profesního titulu je však vyhrazeno pouze po splnění stanovených podmínek.
- **Vyhrazená činnost**– přístup k profesi jako takové není regulován, výkon některých činností v rámci profese však podléhá určité regulaci z důvodu ochrany veřejného zájmu, např. certifikace pro práci s určitými zařízeními.

## Hodnocení přístupu ČR k požadované deregulaci

Žádné významné snížení celkového počtu regulovaných činností v ČR v dohledné době

Z výsledků první fáze přezkumu jednotlivých kvalifikačních požadavků<sup>32</sup> je zřejmé, že v ČR nedojde v nejbližší době k významnému snížení celkového počtu regulovaných činností. V této souvislosti je však nutné poznamenat, že Česká republika již dlouhodobě přistupuje k problematice deregulace poměrně zodpovědně v rámci obecné snahy o snižování administrativní zátěže a v průběhu posledních let uskutečnila několik významných kroků, které ve svém výsledku vedly mimo jiné ke snížení úrovně regulace profesních činností.

Nutnost hodnotit ČR z dlouhodobého hlediska, kde vykazuje dobré výsledky

Přístup České republiky je tedy nutné hodnotit komplexně z dlouhodobého hlediska a z pohledu již dosažených výsledků a nikoli pouze v kontextu nyní probíhající iniciativy v rámci implementace novely směrnice o uznávání odborných kvalifikací.

### Deregulace v oblasti živností v roce 2006 a 2008 a daňové zvýhodnění v rámci řemeslných živností

Zjednodušení administrativních postupů při vstupu do živnostenského podnikání

Jednalo se především o novelizace živnostenského zákona (z.č. 455/1991 Sb.), které proběhly v roce 2006 a 2008. V rámci projektu Zjednodušení administrativních postupů při zahájení a v průběhu podnikání<sup>33</sup> byla přijata novela živnostenského zákona (z.č. 214/2006 Sb.), která na všech obecních živnostenských úřadech zřídila tzv. centrální registrační místa (CRM). Jejich prostřednictvím bylo od této chvíle možné vyřídit jednak úkony dle živnostenského zákona a jednak i další nezbytné úkony související se zahájením živnostenského podnikání ve vztahu k finančnímu úřadu, správě sociálního zabezpečení, úřadu práce a zdravotní pojišťovně, včetně změny či doplnění údajů. Dále byly veškeré náležitosti formulářů pro jednotlivé uvedené úřady zjednodušeny a sjednoceny do jednotného registračního formuláře, čímž se fakticky snížil počet vyplňovaných údajů z původních 14 stránek na pouhé 4.<sup>34</sup> Nově nebylo nadále nutné dokládat výpis z rejstříku trestů a potvrzení o neexistenci daňových nedoplatků a nedoplatků na platbách sociálního zabezpečení (tj. bezdlužnost). Šlo tedy o významné zjednodušení formalit souvisejících se vstupem do živnostenského podnikání, které snížilo i časovou náročnost tohoto procesu.

Novelizace živnostenského zákona z roku 2008 – především snížení nákladů spojené se zrušením živnostenských listů

V roce 2008 pak následovala další novelizace živnostenského zákona (z.č. 130/2008 Sb.), která přinesla opět významný posun na cestě ke zjednodušení živnostenského podnikání. V první řadě byly dosavadní živnostenské listy a koncesní listiny pro jednotlivé živnosti nahrazeny jediným dokladem – výpisem ze živnostenského rejstříku, který nyní prokazuje právo podnikat i ve více oborech pouze jedním dokladem. S tím souvisí i podstatné

<sup>32</sup> Viz – Box 6 - Závěry Národního akčního plánu z dubna 2015.

<sup>33</sup> Tzv. projekt ZAP, který vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s dalšími dotčenými resorty a zástupci podnikatelské sféry.

<sup>34</sup> Formulář pro registraci pro finanční úřad se sice z tohoto jednotného formuláře opět vyčlenil do samostatného dokumentu, celkové výrazné snížení počtu vyplňovaných údajů však zůstalo zachováno.

snížení finančních nákladů na vyřízení živnostenského oprávnění. Nyní je tento poplatek jednotný bez ohledu na počet oborů činností, které žadatel v ohlášení živnosti uvede. I jakákoliv další změna ve vymezení oborů činností v rámci živností volných je osvobozena od správního poplatku, u živností řemeslných a vázaných je pak zpoplatněna jednorázovým správním poplatkem.

Další zjednodušení - zrušení místní příslušnosti živnostenských úřadů a možnost využití Czech POINTů

Současně byla zrušena i místní příslušnost živnostenských úřadů, v důsledku čehož je tedy nyní možné vyřídit veškeré nutné úkony na jakémkoli živnostenském úřadě na celém území České republiky.<sup>35</sup> Navíc byla podnikatelům dána možnost učinit podání podle živnostenského zákona rovněž prostřednictvím tzv. kontaktních míst veřejné správy (Czech POINT), kterými jsou: notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady a úřady městských částí, zastupitelské úřady, držitelé poštovní licence a Hospodářská komora ČR.

Restrukturalizace živností a jejich částečná deregulace

Podstatnou změnou, která úzce souvisí s nynější iniciativou deregulace v rámci implementace novely směrnice o uznávání odborných kvalifikací, je pak rozsáhlá restrukturalizace živností. Z původních 125 volných živností s 622 předměty činností byla zavedena pouze jediná volná živnost, v rámci níž bylo vyčleněno 80 oborů činností (příloha 4 zákona). Navíc některé živnosti řemeslné a vázané byly převedeny do režimu živnosti volné.<sup>36</sup> Počet řemeslných živností tak tehdy klesl z původních 52 na 41 činností, počet živností vázaných z původních 56 na 34 činností a u živností koncesovaných došlo ke snížení z dřívějších 29 na 20 činností.<sup>37</sup>

Snížení nároků na povinnou odbornou praxi

K částečné deregulaci došlo, i pokud jde o samotné kvalifikační požadavky, a to snížením nároků na povinnou odbornou praxi při splnění podmínek odborné způsobilosti. Nově ti, kteří získali vzdělání v oboru, prokazují svou odbornou způsobilost pouze dokladem o ukončení vzdělání. Ti, kteří získali vzdělání v příbuzném oboru nebo potřebnou rekvalifikaci, dokládají odbornou způsobilost dokladem o ukončeném vzdělání a pokud se nejedná o vysokoškolské studium, pak i dokladem o vykonání jednoroční praxe v oboru. Ti, kteří nezískali požadované vzdělání, pak mohou svou odbornou způsobilost prokázat dokladem o šestileté odborné praxi v oboru.

Významný krok kupředu v rámci deregulace podmínek výkonu profesních činností

Tyto úpravy, a to jak pokud jde o celkové zjednodušení procedury vstupu do živnostenského podnikání, tak samotnou deregulaci jednotlivých typů živnostenských činností, lze nepochybně považovat za velký krok kupředu v rámci zjednodušování podmínek podnikání. V této souvislosti je nutné dodat, že pokud by tyto změny byly provedeny teprve nyní, jistě by je bylo možné považovat za součást požadované deregulace v rámci implementace novely směrnice o uznávání odborné kvalifikace a v tomto kontextu by nepochybně byly

<sup>35</sup> Místní příslušnost živnostenských úřadů zůstala zachována pouze pro řízení o správních deliktech, řízení o zrušení živnostenského oprávnění nebo pozastavení provozování živnosti.

<sup>36</sup> Např. řemeslná živnost „oprava hudebních nástrojů“, či živnosti vázané „provozování cestovní agentury“ a „zastupování v celním řízení“.

<sup>37</sup> Od té doby došlo ještě k určité další redukci regulace a stávající počet regulovaných činností v rámci úpravy živnostenského zákona činí: 79 oborů v rámci živnosti volné, 41 živností řemeslných, 32 živností vázaných a 22 živností koncesovaných.

hodnoceny velice pozitivně. Česká republika však v tomto ohledu předběhla současnou evropskou iniciativu, díky čemuž naše podnikatelské subjekty mohou ze zavedených administrativních zjednodušení těžit již několik let.

Daňové zvýhodnění  
řemeslných živností

Nedílnou součástí úvah nad případnou další deregulací v oblasti živností představuje otázka daňového zvýhodnění řemeslných živností formou paušálních výdajů. U živností volných, vázaných i koncesovaných činí tato položka 60% příjmů. Oproti tomu u živností řemeslných je to až 80% příjmů. Z tohoto pohledu lze očekávat, že jakákoliv snaha o deregulaci živností řemeslných se setká s jednoznačným nesouhlasem ze strany dotčených živnostníků.

### **Implementace směrnice o službách a zjednodušení povolovacích režimů obecně**

Zjednodušení  
povolovacích režimů a  
odstranění  
neopodstatněných  
požadavků v rámci  
implementace  
směrnice o službách  
(2006/123/ES)

Dalším významným krokem ke zjednodušení podmínek přístupu k výkonu činností bylo v roce 2006 přijetí směrnice 2006/123/ES o službách na vnitřním trhu a její následná implementace do národní legislativy členských států. Směrnice kromě povinnosti odstranit nepřiměřené a diskriminační požadavky, které mohly tvořit bariéry volného pohybu služeb, obsahovala rovněž nástroje, jež měly přeshraniční poskytování služeb a svobodu usazování v oblasti služeb značně zjednodušit. V oblasti povolovacích režimů ukládala povinnost jejich přezkumu z pohledu jejich proporcionality a zavedení určitých administrativních zjednodušení, například při předkládání dokumentů (kopie, neověřené překlady), uznávání dokumentů z jiných členských států či uznávání profesního pojištění. Kromě toho byl zaveden princip tichého souhlasu, tj. vznik oprávnění k poskytování služby ze zákona, pokud příslušný orgán nevydá rozhodnutí ve stanovené lhůtě. Díky směrnici o službách byl do legislativy výslovně zakotven princip přeshraničního poskytování služeb na základě oprávnění vydaného orgánem státu usazení poskytovatele. Směrnice rovněž upravila dozorové pravomoci a administrativní spolupráci příslušných orgánů členských států, včetně výstražného mechanismu. Jedním z nejvýznamnějších nástrojů směrnice, který stanoví jaksi „nejhmataelnější“ přínos pro poskytovatele služeb, však bylo vytvoření tzv. jednotných kontaktních míst, kde poskytovatelé získají informace o podmínkách poskytování služeb v jednotlivých členských státech a prostřednictvím nichž si mohou vyřídit veškeré požadované náležitosti související se vstupem do podnikání.

Včasná a kompletní  
implementace  
směrnice o službách

Tyto nástroje musely samozřejmě v rámci transpozice přijmout všechny členské státy, avšak nutno podotknout, že Česká republika patřila k jedním z mála členských států, které náročný implementační proces dovršily v rámci stanovené transpoziční lhůty.<sup>38</sup> Způsob transpozice směrnice v ČR byl navíc hodnocen

<sup>38</sup> Plnou implementaci v rámci transpoziční lhůty, tj. schválení horizontálního zákona včetně změn související legislativy dokončily pouze: Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Maďarsko, Malta, Nizozemí a Švédsko, tj. 8 členských států. Dalších 5 států přijalo alespoň horizontální předpisy: Finsko, Litva, Rumunsko, Španělsko a Velká Británie. Blíže viz informace na stránkách Evropské komise: [http://ec.europa.eu/internal\\_market/services/services-dir/implementation/updates\\_and\\_reports/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/implementation/updates_and_reports/index_en.htm).



kladně mimo jiné ze strany Eurochambres, která seřadila členské státy do 3 skupin podle míry implementace dotčené směrnice (dobrá, průměrná a špatná). ČR byla tehdy zařazena k zemím, kde bylo identifikováno nejméně problémů. To podtrhuje dobrý a transparentní přístup ČR k celkovému administrativnímu zjednodušení.

Screening  
povolovacích režimů a  
odstranění  
neopodstatněných  
požadavků

Česká republika provedla v rámci transpozičního procesu detailní screening povolovacích režimů, z nichž byly následně odstraněny veškeré neopodstatněné požadavky (např. pokud jde o omezenou časovou platnost povolení k činnosti, apod.), u 35 povolovacích režimů dále zavedla princip tichého souhlasu.<sup>39</sup>

Zřízení jednotných  
kontaktních míst

Pokud jde o jednotná kontaktní místa, ta byla zřízena jednak fyzicky na 15 živnostenských úřadech v krajských městech a jednak elektronicky prostřednictvím portálu Businessinfo.cz<sup>40</sup>. Rozsah působnosti jednotných kontaktních míst byl oproti požadavkům směrnice rozšířen i na činnosti, které byly z jejího rozsahu výslovně vyloučeny.

Velká snaha o  
zjednodušení  
požadavků

Ze způsobu implementace směrnice o službách lze dovozovat, že Česká republika vyvíjí skutečnou a systematickou snahu o zjednodušení podmínek přístupu k regulovaným činnostem a jejich výkonu.

### **Počet regulovaných povolání uvedený v evropské databázi, míra regulace v jednotlivých členských státech a alternativní formy regulace**

Vysoký počet  
regulovaných profesí  
v ČR jako výsledek  
snahy o  
transparentnost

Je rovněž nutné zaměřit pozornost na samotný počet regulovaných profesí uvedený v evropské databázi. Stávající číslo 396 je sice nejvyšší v EU, avšak jak se ukazuje, tento počet je spíše výsledkem důsledné snahy České republiky o naprostou transparentnost, pokud jde o regulaci profesních činností. Jak z provedeného přezkumu národních kvalifikačních požadavků vyplynulo, některé členské státy dosud jednoduše neuváděly v databázi všechny své regulované činnosti a jejich počet se tedy nyní po transparentním cvičení o něco zvýšil.

---

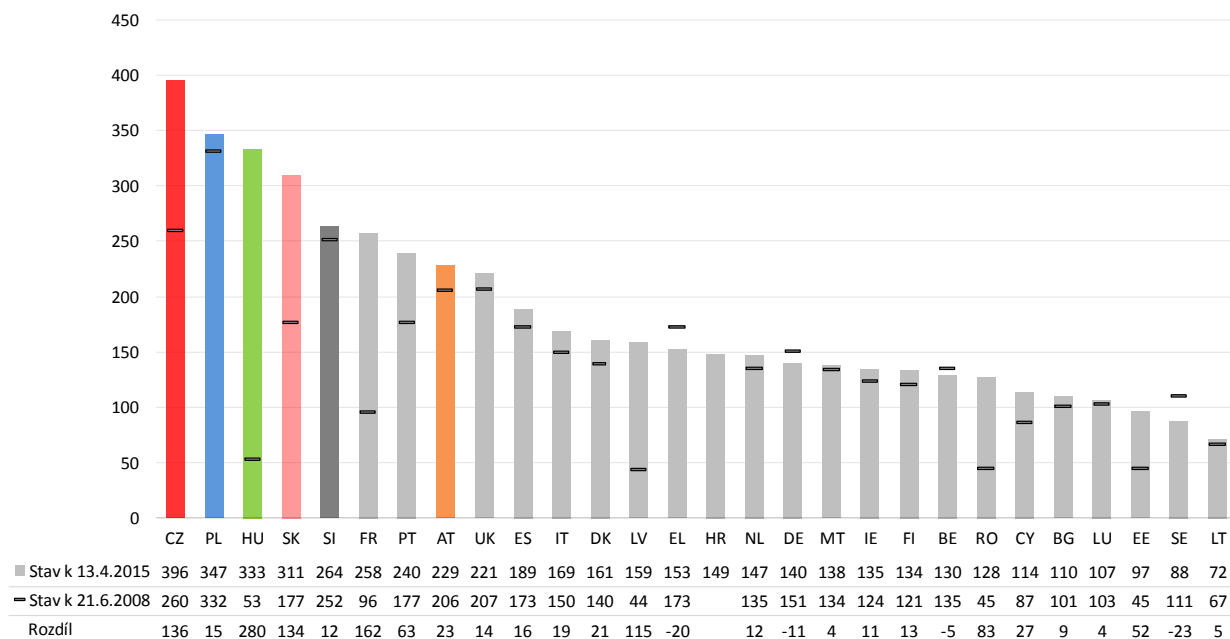
V ČR byly příslušné zákony (z.č. 222/2006 Sb. a z.č. 223/2006 Sb.) schváleny v červnu 2006. ČR se tak stala v pořadí 4. státem (po Dánsku, Rumunsku a Maďarsku), které směrnici implementovalo do národní legislativy.

U většiny ostatních států byl proces transpozice značně problematictější a pomalejší a u takřka poloviny členských států (13) vedl dokonce ze strany Evropské komise k zahájení řízení o nesplnění povinnosti.

<sup>39</sup> Např. u hornické činnosti (z.č. 61/1988 Sb.), u insolvenčních správců (z.č. 312/2006 Sb.) či u obchodu s elektřinou (z.č. 458/2000 Sb.)

<sup>40</sup> Viz - <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/jednotna-kontaktni-mista-jkm-cr-3092.html>.

**Graf 2 – Srovnání počtu regulovaných profesí v EU (stav k 21. 6. 2008 a k 13. 4. 2015)**



Zdroj: Eurostat (2008) a Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Tučná čárka naznačuje stav z června 2008, tj. před provedením transparenčního cvičení. Nejvyšší skok v počtu identifikovaných regulovaných profesí byl zaznamenán u Maďarska, kdy došlo k navýšení počtu o 280.

**Rozdílná detailnost jako jeden z důvodů vyššího počtu regulovaných profesí**

Při analýze a vzájemném porovnání dat s ostatními členskými státy pak jednoznačně vyplývá, že Česká republika uvádí dopodrobna veškeré existující regulované činnosti, a to v širokém slova smyslu. Příkladem mohou být činnosti související s jadernou bezpečností, kde ČR rozlišuje až 38 jednotlivých regulovaných činností oproti jiným členským státům, které v tomto sektoru uvádí mnohem méně činností, přičemž celková míra regulace v tomto nepochybně citlivém sektoru je pravděpodobně srovnatelná.<sup>41</sup> Podobnou situaci lze konstatovat v oblasti důlního inženýrství, která zahrnuje až 29 regulovaných činností či u hasičské záchranné služby, kde je regulováno 6 typů činností (včetně dobrovolných hasičů – v EU skutečně ojedinělé), přičemž tato oblast je výslovně regulována v dalších 7 jiných členských státech s počtem 1-3 jednotlivých typů činností. Tyto pouhé 3 uvedené sektory pak dohromady představují 73 regulovaných činností, což stanoví zhruba 1/5 celkového počtu regulovaných činností v ČR.

**Rozdíly vycházející z odlišné metodiky**

Navíc rozdíl v počtu regulovaných činností uvedených v evropské databázi a databázi české vycházející jediné z rozdílné metodiky vedení obou databází<sup>42</sup> činí celkem 62 činností. To je téměř 1/6 počtu uvedeného v evropské databázi, což rovněž poněkud zpochybňuje relevantnost čísel vyplývajících z evropské databáze.

<sup>41</sup> Např. v Polsku v rámci nedávné reformy regulovaných profesí (viz dále) byly veškeré regulované činnosti v oblasti jaderné bezpečnosti (celkem 14) sloučeny do jedné regulované činnosti, v rámci níž je nyní rozlišováno 14 „specializací“, přičemž dosavadní kvalifikační požadavky zůstaly zachovány. Došlo tedy k formálnímu snížení počtu regulovaných profesí, avšak na regulaci jako takové se nic nezměnilo.

<sup>42</sup> Viz dříve.

Vysoký podíl „vyhrazených činností“ na celkovém počtu regulovaných činností

Některé uváděné regulované činnosti jsou navíc ve skutečnosti spíše pouze „vyhrazenou činností“ a nestanoví povolání jako takové, např. montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických, tlakových, zdvihacích, chladících či plynových zařízení nebo dozor nad elektrickou částí těžního zařízení. V rámci databáze regulovaných činností však stanoví samostatné položky a navyšují tak celkový počet regulovaných profesí. Na druhou stranu z pohledu transparentnosti je důležité, aby tyto činnosti v databázi regulovaných profesí i nadále figurovaly. Bude to mimo jiné klíčové pro aplikaci tzv. částečného přístupu k regulované profesi.<sup>43</sup>

Povolání, která nejsou regulována v jiných členských státech

Zhruba 100 povolání, která podléhají regulaci v ČR, není regulováno v ostatních členských státech. To může na první pohled působit dojmem, že pro většinu této regulace neexistuje řádné opodstatnění. Jak již však bylo uvedeno výše, tento počet je spíše výsledkem detailního přístupu ČR k identifikaci jednotlivých „regulovaných povolání“ a zohledňování jednotlivých specializací v rámci širších oborů. V tomto kontextu je nicméně nutné podotknout, že i v ostatních členských státech byla vyčleněna celá řada „regulovaných profesí“, které však nejsou regulovány v České republice.<sup>44</sup>

Počet nemusí odrážet skutečnou míru regulace  
Odlišná úroveň regulace v jednotlivých členských státech

Z tohoto pohledu tedy uváděné počty regulovaných profesí nemusí nutně vystihovat skutečnou míru regulace v jednotlivých členských státech.

Pro zjištění skutečné míry regulace by bylo nutné kvalifikační požadavky v jednotlivých členských státech vzájemně porovnat. To však není de facto možné. Rozdíly nespočívají v pouhém počtu regulovaných činností či v náročnosti kvalifikačních požadavků, ale rovněž v rozsahu jednotlivých činností, na které se regulace vztahuje.<sup>45</sup> Pokud se jednotlivé profese liší rozsahem regulovaných činností, budou na tyto profese kladeny i odlišné kvalifikační požadavky a tyto se potažmo stávají nesrovnatelné. Stejně tak samotný počet profesí nemůže být výchozím bodem pro srovnání úrovně regulace z důvodu, že i obecná úroveň kvalifikačních požadavků se stát od státu liší. Jeden stát může pro určitý typ činnosti vyžadovat doložení stanoveného odborného vzdělání a profesní praxe určité délky, jiný stát může obecně vyžadovat delší trvání profesní praxe či dodatečně podmiňovat přístup k tomuto typu povolání přezkoušením formou profesní zkoušky. Některé státy pak umožňují ve vztahu k některým typům činností doložení požadované kvalifikace formou rekvalifikace či určitou délkou praxe v oboru, jiné státy tuto možnost vůbec nepřipouští.

<sup>43</sup> Bylo by nicméně vhodné, aby Komise jejich zvláštní povahu v databázi nějakým způsobem zohlednila tak, aby se celkový počet skutečných regulovaných „profesí“ tímto způsobem uměle nenavyšoval a nevedl k mylným závěrům ohledně úrovně regulace v jednotlivých členských státech.

<sup>44</sup> Např. expert na pracovní právo (regulováno v ES, NL a IT), hygienik v oblasti pracovních podmínek (SK, PL, NL), chemik (CY, FI, EL, IE, IT, RO, SI, ES, UK), archivář (BG, HU, RO, SK SI), inženýr chemie (CY, EL, PT, UK), technolog pro výrobu potravin (IS, IT, CH), územní plánovač (CY, DE, IE, NL, RO, SI, CH, UK), apod.

<sup>45</sup> Např. povolání „zahradníka“ v Rakousku zahrnuje jak pěstování květin (florista), tak úpravu zahrad a ostatních zelených ploch. Takto definovanou činnost a kvalifikační požadavky kladené na její výkon pak nelze srovnávat s regulací v jiných členských státech, která se vztahuje pouze na „klasické“ činnosti zahradníka, tj. pěstování rostlin. Za účelem překlenutí rozdílů v rozsahu jednotlivých činností byla směrnici 2013/55/EU upravena možnost částečného přístupu k odborné činnosti.

Porovnání  
kvalifikačních  
požadavků  
v jednotlivých  
členských státech

Porovnání dat získaných z evropské databáze<sup>46</sup> však přináší alespoň určitý orientační obrázek o tom, jak restriktivní je česká regulace ve srovnání s ostatními členskými státy.<sup>47</sup> Zhruba u poloviny činností, které jsou regulovány i v jiných členských státech (tj. cca 120), je úroveň kvalifikačních požadavků v podstatě srovnatelná. U třetiny z nich (cca 70) je pak požadovaná úroveň spíše nižší, než činí evropský průměr<sup>48</sup> a pouze u zhruba 30 činností jsou v ČR oproti jiným členským státům stanoveny vyšší kvalifikační požadavky<sup>49</sup>. I z celkového pohledu pak stojí Česká republika pod evropským průměrem, kdy až 68% kvalifikačních požadavků tvoří vzdělání na úrovni střední školy či osvědčení o odborné způsobilosti. Je zde nicméně zřejmá korelace mezi počtem regulovaných činností a úrovní požadovaných kvalifikací.

Nedostupnost dat,  
která by umožnila  
detailní srovnání  
kvalifikačních  
požadavků

Dostupná data však umožňují srovnat pouze nejnižší požadovanou úroveň kvalifikace, nikoli další kvalifikační požadavky, jako například odbornou praxi či profesní zkoušku. Přesnější porovnání vyžadovaných kvalifikačních požadavků však není možné z důvodu, že příslušné informace nejsou dostupné nejen v rámci evropské databáze regulovaných činností, ale často chybí i informační zdroje na národní úrovni.<sup>50</sup>

---

<sup>46</sup> Viz příloha č. 5 – Přehled kvalifikačních požadavků u profesí regulovaných v ČR.

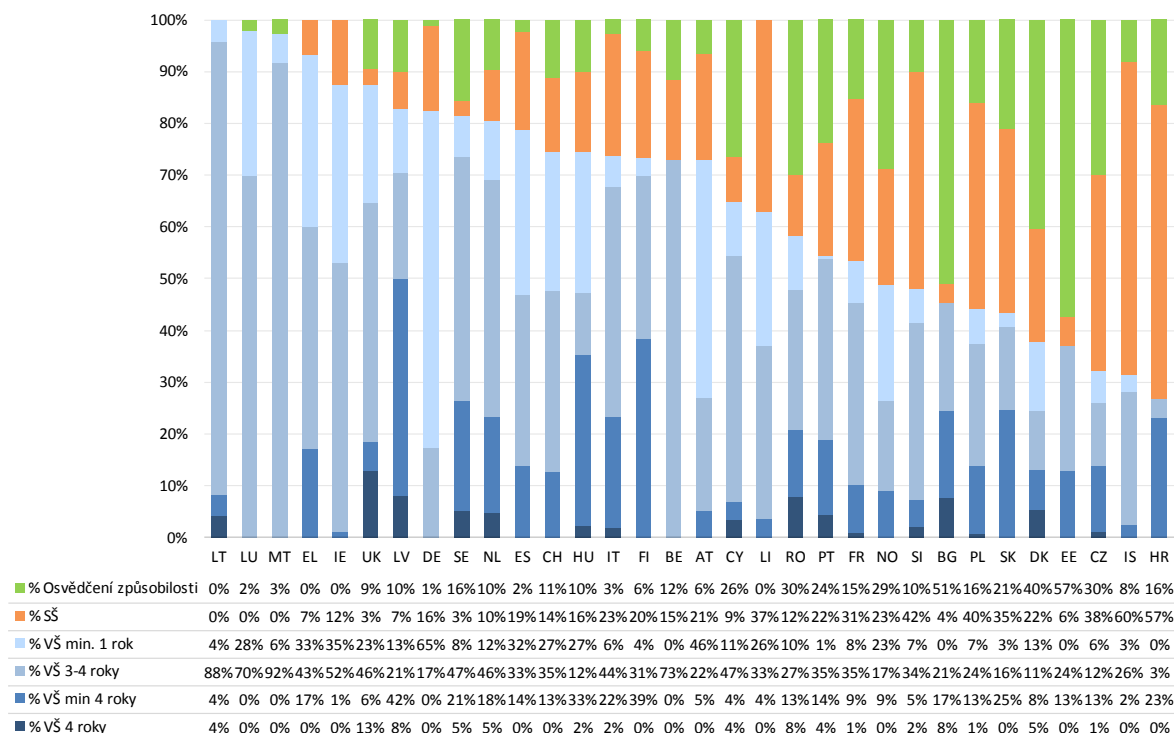
<sup>47</sup> Viz kapitola – Analýza úrovně regulace.

<sup>48</sup> Např. oceňování majetku, činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence, ergoterapeut, masérské rekondiční a regenerační služby, ortoptista, průvodcovská činnost horská.

<sup>49</sup> Např. ověřování výsledků zeměměřických činností, sanitář, provádění archeologických výzkumů, podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady, zapsaný mediátor, zrakový terapeut.

<sup>50</sup> Detailnější porovnání kvalifikačních požadavků ve vztahu k vybraným činnostem – viz kapitola 6 – Analýza úrovně regulace.

**Graf 3 - % podíly jednotlivých úrovní kvalifikací na celkovém počtu regulovaných profesí v rámci jednotlivých států EHP**



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Graf znázorňuje poměr jednotlivých úrovní vyžadovaných kvalifikací ve vztahu k celkovému počtu regulovaných činností v jednotlivých členských státech. Z grafu je čitelné, která úroveň požadované kvalifikace v tom kterém státě převažuje a určitým způsobem tedy vypovídá i o celkové úrovni regulace v jednotlivých zemích.<sup>51</sup>

#### Tradiční přístup k regulaci trhu a ochraně spotřebitele v jednotlivých členských státech

Míra regulace v jednotlivých členských státech vychází z určité právní tradice. Česká společnost je svým způsobem zvyklá, že významná část zodpovědnosti je přenesena na stát, kdy se spotřebitel (příjemce služby) plně spoléhá na to, že stát svými prostředky (regulací, dozorem) zajistí příslušnou kvalitu a úroveň výrobků či služeb. Regulace v České republice se proto stále ještě soustředí zejména na podmínky přístupu k výkonu činnosti. Podobně je tomu v dalších státech střední Evropy.<sup>52</sup> Oproti tomu ve většině států západní Evropy je tento aspekt v mnohem větší míře ponechán samoregulaci trhu a případná ingerence státu se uskutečňuje na úrovni dozoru nad trhem či regulací pouze určitých aspektů samotného výkonu činnosti. Tyto tendence se pak odráží právě v počtu regulovaných profesí daného státu.<sup>53</sup>

#### Neregulatoční přístup u povolání architekta

Názorným příkladem může být regulace, pokud jde o povolání architekta. Jak ze vzájemného hodnocení vyplynulo<sup>54</sup>, toto povolání nepodléhá regulaci v pěti členských státech, a to i přes existenci zvláštní úpravy, která harmonizuje

<sup>51</sup> Tyto údaje jsou nicméně pouze indikativní. Graf zahrnuje údaje týkající se všech regulovaných činností v jednotlivých členských státech, tj. i těch, které již byly z evropské databáze odstraněny (následkem jejich deregulace). Přesnější data však nejsou k dispozici. Údaje jsou navíc neúplné, jelikož některé členské státy (např. MT a CH) nemají u všech činností vyplněnou požadovanou úroveň kvalifikace ("level to be checked"). Konkrétní počty – viz příloha č. 2.

<sup>52</sup> Viz grafy č. 1 a 2 znázorňující počet regulovaných profesí v jednotlivých členských státech a graf č. 3 znázorňující úroveň kvalifikačních požadavků.

<sup>53</sup> Viz graf č. 1 - Počet regulovaných profesí v členských státech

<sup>54</sup> Viz dokument EK MARKT/E4/PC – Mutual evaluation of regulated professions – Overview of the regulatory framework in the business services sector by using the example of architects.

národní požadavky na výkon povolání architekta<sup>55</sup>. V těchto státech byl zvolen následující přístup:

- V Dánsku je ochrana veřejného zájmu zajištěna detailní úpravou stavebního procesu ve smyslu podrobných bezpečnostních a standardizovaných kritérií pro stavbu, jejichž dodržování je kontrolováno zejména v rámci řízení o udělení stavebního povolení. Hlavní odpovědnost pak nese samotný vlastník stavby.
- Ve Finsku byla odpovědnost přenesena na hlavního projektanta, který musí splňovat stanovené podmínky způsobilosti (existují celkem 4 úrovně kvalifikačních požadavků podle náročnosti stavby). Faktory bezpečnosti, ochrany zdraví a kvality podléhají kontrole ze strany místních úřadů.
- Ve Švédsku působí Asociace architektů, která sdružuje 4 specializace – architektky, specialisty pro projekty, bytové architektky a zahradní architektky. Stavební povolení lze získat bez účasti architekta. Každá stavba však musí mít svého manažera pro kvalitu, který zajišťuje soulad se schváleným projektem. Hlavní odpovědnost však spočívá na klientovi projektu.
- Ve Švýcarsku je toto povolání regulováno pouze v 6 kantonech. V zbývajících 20 kantonech je ochrana veřejného zájmu zajištěna striktní stavební legislativou.
- V Estonsku jsou regulovány pouze některé dílčí činnosti. Důraz je kladen na následnou kontrolu ze strany úřadů.

#### Nesnadný odklon od tradiční regulace

Odklon od tradičního regulatorního přístupu k alternativním nástrojům regulace je z mnoha pohledů složitý. Sám zákonodárce nemá často se zaváděním alternativních postupů dostatečné zkušenosti a není si jistý výsledky, kterých by novým přístupem dosáhl. Stejně tak lze často vnímat určitou neochotu k deregulaci ze strany samotných podnikatelů. Ti se totiž v nastaveném právním rámci již umějí pohybovat, což mnohdy vnímají i jako určité zvýhodnění oproti subjektům nově vstupujícím na trh. Změna režimu regulace pro ně pak může znamenat dodatečné náklady na přizpůsobení se novým podmínkám, ale zejména pak nejistotu svého postavení na trhu, jelikož nevědí, jak s touto změnou naloží jejich konkurenti.<sup>56</sup> Proto možná i určitá neochota k zásadní deregulaci ze strany českých podnikatelů vyjádřená v rámci veřejných konzultací týkajících se otázky deregulace profesních kvalifikací.<sup>57</sup>

#### Rizika alternativních forem regulace

Alternativní nástroje v podobě samoregulace nebo dobrovolné certifikace sebou mohou nést rovněž nebezpečí, že regulace se dostane do rukou subjektů, kterých se přímo týká a které mohou do této regulace prosadit ochranu svých vlastních zájmů spíše než ochranu požadovaného veřejného zájmu. Je tedy nutné zajistit, aby případný alternativní nástroj ve svém výsledku netvořil spíše

<sup>55</sup> Viz čl. 46 – 49b směrnice 2005/36/ES.

<sup>56</sup> Blíže – viz analýza OECD: „Alternatives to traditional regulation!“

<sup>57</sup> Viz dále.

překážku, ale aby skutečně přinesl oproti zákonné regulaci určité výhody, zejména pokud jde o větší flexibilitu a přizpůsobivost regulace, potenciálně nižší zátěž a administrativní náklady, možnost skutečně adresně řešit specifické problémy daného sektoru a nastavení mechanismu rychlého a nenákladného řešení sporů.

#### Box 5 – Deregulace v oblasti odborných kvalifikací v Polsku

Polská vláda zahájila v roce 2011 rozsáhlou iniciativu, která vedla k významné deregulaci v oblasti kvalifikačních požadavků na přístup k regulovaným povoláním. Deregulace proběhla v rámci tří rozsáhlých legislativních balíčků, z nichž dva již byly schváleny a třetí se nachází v legislativním procesu.<sup>58</sup> **Deregulaci bylo podrobena celkem 247 regulovaných povolání (z celkového počtu 380), z toho zhruba u 50 činností byla regulace zcela zrušena.** V některých sektorech<sup>59</sup> došlo k formálnímu snížení počtu regulovaných povolání tím, že jednotlivé činnosti byly přeskupeny do jedné kategorie regulované činnosti. Ostatní změny se soustředily na **zjednodušení dosavadních kvalifikačních požadavků**, zejména pokud jde o rozsah profesní zkoušky, délku profesní praxe či povinné profesní školení. Tyto změny sebou přinesly i určité snížení nákladů na přístup k činnosti. Profesní zkoušky i profesní praxe byly totiž u většiny činností zpoplatněny poměrně vysokými částkami.<sup>60</sup>

Po bližším prozkoumání přijatých (a navrhovaných) změn však zjišťujeme, že dosavadní regulace profesních činností byla v Polsku velmi restriktivní. Přístup ke většině regulovaných činností byl podmíněn absolvováním poměrně dlouhé profesní praxe a následně pak složením profesní zkoušky. Většina přijatých změn se týkala právě těchto aspektů, tj. celkové zrušení požadavku složení profesní zkoušky anebo alespoň její určité zjednodušení či zkrácení požadované doby profesní praxe.

Po srovnání kvalifikačních požadavků v ČR a v Polsku a s ohledem na to, že profesní zkouška zůstala v Polsku u mnoha činností stále zachována<sup>61</sup>, lze konstatovat, že **úroveň polské regulace zůstává i nadále poněkud vyšší než v ČR**, a to i přes takto rozsáhlou reformu. Česká legislativa navíc u mnoha činností<sup>62</sup> připouští možnost prokázání nabytí odborných kvalifikací formou rekvalifikace či v rámci dobrovolné certifikace – Národní soustavy kvalifikací.<sup>63</sup>

**Při posuzování úrovně regulace v jednotlivých členských státech je tedy nutné hodnotit regulaci jako takovou a nikoli vycházet pouze z formálního počtu regulovaných činností v daném členském státě.**

Z pohledu zajištění **transparentnosti stanovených kvalifikačních požadavků** lze rovněž konstatovat lepší úroveň na straně České republiky. Vedle evropské databáze totiž existuje i národní databáze spravovaná MŠMT, která funguje ve dvou jazykových verzích (české a anglické) a obsahuje veškeré potřebné informace ohledně stanovených požadavků. Oproti tomu polské zdroje informací týkající se regulovaných profesí odkazují na evropskou databázi. Ta však, pokud jde o regulaci jednotlivých činností, obsahuje pouze obecné informace ohledně úrovně požadovaného vzdělání<sup>64</sup>, název právního aktu, který tuto činnost upravuje a odkaz na národní legislativu. V případě Polska se nicméně jedná o odkaz na stránky polského parlamentu, které sice umožňují přístup ke všem legislativním aktům, avšak existují pouze v polské jazykové mutaci.<sup>65</sup>

<sup>58</sup> Stav k dubnu 2015

<sup>59</sup> Např. v oblasti jaderné bezpečnosti, námořní plavby a potápěčských prací

<sup>60</sup> Profesní zkoušky v přepočtu v řádu tisíců Kč, profesní praxe pak v řádu desítek tisíc Kč ročně

<sup>61</sup> V ČR je tento požadavek stanoven spíše výjimečně, zpravidla pokud je výkon činnosti podmíněn členstvím v profesní komoře.

<sup>62</sup> Především u živností

<sup>63</sup> Viz dále.

<sup>64</sup> Tj. zda je vyžadováno osvědčení způsobilosti, středoškolské vzdělání, postsekundární příprava v délce min. 1 rok, postsekundární příprava v délce 3-4 roky či postsekundární studium v délce min. 4 roky

<sup>65</sup> Oproti tomu informace v evropské databázi ohledně českých regulovaných povolání odkazují na zmiňovanou národní databázi UOK, resp. přímo na její anglickou jazykovou verzi, která obsahuje veškeré potřebné informace.

## Výsledky veřejných konzultací v oblasti regulace odborných profesí

Tři veřejné konzultace zaměřené na různé cílové skupiny

V oblasti regulace profesních kvalifikací dosud proběhly celkem 3 veřejné konzultace zaměřené na různé cílové skupiny – zaměstnance, podnikatele (zaměstnavatele) a jednotná kontaktní místa.

Dle výsledků první konzultace zaměstnanci obecně považují za žádoucí jednoduchost a přehlednost právní úpravy, nikoli plošnou deregulaci či snižování kvalifikačních požadavků

Veřejná konzultace „**Výkon vysněné profese bez bariér**“ proběhla na podzim 2012 a byla zaměřena na existující kvalifikační požadavky s cílem identifikace těch, které jsou nepřiměřené a neadekvátní z pohledu zaměstnanců. Dle vyjádření respondentů této konzultace není žádoucí zásadní snižování požadavků na výkon jednotlivých profesí či jejich plošná deregulace. Právní regulace by však měla upustit od současného zdůrazňování formálního vzdělání a více zohledňovat odbornou praxi. Jednotlivé podmínky přístupu k činnosti by měly být zjednodušeny a více zpřehledněny. Potřebná kvalita pracovníků a poskytovaných služeb by pak měla být zajištěna nikoli pouze vysokými nároky na formální vzdělání, ale i jinými kontrolními mechanismy, zejména pokud jde o dodržování platných předpisů.<sup>66</sup>

Druhá konzultace u zaměstnavatelů rovněž vedla ke skepticismu ohledně odstranění regulace, zejména kvůli její funkci ve výběru zaměstnanců a ze strachu ze snížení kvality výrobků a služeb

„**Regulace profesí – nezbytnost či překážka?**“ byla veřejnou konzultací zaměřenou na zaměstnavatele s cílem zjistit obecné názory na regulaci a priority pro jejich deregulaci. Většina respondentů se vysloveně vyjádřila proti snížení či celkovému odstranění regulace, které by podle jejich názorů vedlo ke snížení kvality výrobků a služeb. Zhruba polovina pak nepovažuje za vhodné ani nahrazení zákonné regulace dobrovolným osvědčením o profesní kvalifikaci. Zhruba třetině zaměstnavatelů pomáhají zákonné kvalifikační požadavky při výběru zaměstnance, oproti tomu pouhá desetina je považuje za nepřiměřené omezení. V případě, že by profese byla deregulována, samotný doklad o vzdělání by pro výběr zaměstnance byl rozhodující pouze pro pětinu respondentů, přičemž tři čtvrtě dotazovaných zaměstnavatelů by považovalo za rozhodující ověření faktických schopností uchazeče. Většina oslovených subjektů má informace o Národní soustavě kvalifikací<sup>67</sup>, byť ji přímo nevyužívá, avšak u 14 % je přímo součástí personální politiky firmy. Vypovídací hodnota této konzultace není však bohužel příliš vysoká s ohledem na sektory, v jakých respondenti této konzultace působí<sup>68</sup>. Obecně lze z této konzultace vyvodit spíš odmítavý přístup k plošné deregulaci, který však může být dán i tím, že její respondenti již vstoupili do oboru, splnili tedy stanovené požadavky a nemají zájem svou profesi volně zpřístupnit dalším subjektům, které by zvyšovaly konkurenci v jejich oboru.

Omezené výsledky třetí konzultace

**Konzultace zaměřená na jednotná kontaktní místa** v České republice (tj. pracovníky příslušných živnostenských úřadů) a v sousedních členských státech nepřinesla s ohledem na velmi nízký počet respondentů žádné jednoznačné závěry.

<sup>66</sup> Konkrétněji: Celkem bylo shromážděno na 243 odpovědí. 34% respondentů považuje přístup k jednotlivým povoláním za dostatečně upravený právními předpisy, 24% vnímá stávající úpravu za nadbytečnou. Většina respondentů (až 91%) v každém případě považuje relevantní právní úpravu za nepřehlednou.

<sup>67</sup> Viz dále.

<sup>68</sup> Až 75% respondentů totiž pochází z oblasti administrativy a financí. Navíc celkem 35% představovaly osoby samostatně výdělečně činné, z toho pouhých 27% v oblasti regulovaných činností.



Skeptický postoj k deregulaci od respondentů konzultací	Subjekty, jichž se regulace přímo dotýká, se tedy v rámci uskutečněných veřejných konzultací vyjádřily spíše pro zachování stávající úrovně regulace a odmítly snahu o plošné snížení kvalifikačních požadavků.
Dobrovolná regulace může vést k omezení transparentnosti a právní jistoty a tím k omezení volného pohybu v rámci EU	<b>Právní nejistota jako úskalí deregulace pro vnitřní trh EU</b> Deregulace existujících profesních kvalifikací by výhledově pravděpodobně vyústila ve vytvoření určité dobrovolné certifikace v rámci profesních sdružení, jak je tomu často v členských státech s nižší mírou zákonné regulace. Jak však zkušenost ze zahraničí říká, takový systém může ve svém výsledku znamenat i určité omezení volného pohybu v rámci EU. <sup>69</sup> Na dobrovolnou certifikaci totiž nevzniká vysloveně právní nárok, byť by byly všechny požadované podmínky řádně splněny.
Primární důležitost jednoduchosti a nediskriminačního přístupu spíše než deregulace a tím vytváření právní nejistoty	Z pohledu právní jistoty tak mohou zákonně stanovené podmínky přístupu k výkonu odborné činnosti, pokud svou podstatou neznamenaají pro zájemce zbytečnou zátěž (ať už časovou, administrativní nebo finanční) a pokud jsou ze strany příslušných úřadů aplikovány řádně a nediskriminačně, tvořit pro podnikatele či zaměstnance příznivější prostředí pro podnikání či vstup na pracovní trh.
Zásadní význam vymahatelnosti práv ať již formální či neformální cestou (SOLVIT)	V případě jakýchkoli potíží lze totiž využít kromě řádných opravných prostředků i neformální způsob řešení sporů prostřednictvím SOLVIT systému, který pro jeho uživatele stanoví bezplatnou a většinou i poměrně rychlou cestu k vymáhání jeho práv. <sup>70</sup>
Národní soustava kvalifikací jakožto registr profesních kvalifikací na území ČR	<b>Alternativní systém regulace v ČR – Národní soustava kvalifikací</b> Národní soustava kvalifikací (NSK) je ve své podstatě registrem profesních kvalifikací na území České republiky. Tento nástroj začal vznikat v roce 2005 jako projekt MŠMT a je financován z části ze státního rozpočtu a z části z Evropského sociálního fondu <sup>71</sup> . Projekt realizuje Národní ústav pro vzdělávání. Soustava je zakotvena v zákoně č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. <sup>72</sup>
NSK definuje kvalifikační standard a nástroje ověření, což z ní dělá plnohodnotný dobrovolný certifikační systém	Systém je jedinečný v tom smyslu, že ve vztahu k jednotlivým profesím nedefinuje pouze určitý kvalifikační standard, ale disponuje rovněž nástroji pro ověření získání stanovené kvalifikace. Rozsah požadované kvalifikace neodpovídá konkrétní úrovni vzdělání, ale je koncipován spíše jako definice určité „profesní schopnosti“ pro výkon dané profese, a to bez ohledu na to, kde byly tyto „schopnosti“ získány (odborné kurzy, samostudium či praxe v oboru). Tím, že systém současně umožňuje ověření získání stanovených znalostí formou přezkoušení autorizovanou osobou a jejich následné potvrzení osvědčením,

<sup>69</sup> Na tuto skutečnost upozorňuje rovněž Evropská komise ve svém sdělení o hodnocení vnitrostátních předpisů týkajících se přístupu k povolání – COM(2013) 676 final.

<sup>70</sup> SOLVIT systém – systém neformálního (mimosoudního) řešení problémů vzniklých nesprávnou aplikací evropského práva ze strany správních orgánů členských států. Blíže viz - <http://www.mpo.cz/cz/eu-a-vnitri-trh/solvit/>.

<sup>71</sup> a to do roku 2015

<sup>72</sup> Blíže viz <http://www.narodnikvalifikace.cz/>

kteřé má formu veřejné listiny, lze Národní soustavu kvalifikací považovat za plnohodnotný dobrovolný certifikační systém.<sup>73</sup>

Postupné prolínání se se zákonnou regulací

Původně se počítalo s využitím NSK pro profesní činnosti, které nejsou regulovány zákonnou formou, tedy ty, které nespádají do systému vzájemného uznávání odborných kvalifikací. S postupem času však začalo docházet k pozvolnému prolínání obou systémů a dnes je například v rámci živnostenského zákona výslovně umožněno ve vztahu k některým regulovaným činnostem prokázat požadovanou odbornou kvalifikaci alternativně i osvědčením získaným v rámci NSK.<sup>74</sup>

Rozsah aplikace NSK

V současné době soustava zahrnuje 737 schválených kvalifikačních standardů, přičemž zhruba dalších 450 standardů se nachází ve fázi rozpracování.<sup>75</sup> V rámci soustavy působí kolem 1.000 osob autorizovaných k přezkušování a počet uskutečněných kvalifikačních zkoušek již dosáhl 114.000.<sup>76</sup>

Využití NSK v rámci firemní praxe

Systém rovněž nachází široké využití ve firemní praxi, a to jako nástroj pro popis jednotlivých pracovních pozic, v rámci mzdového systému ohodnocení či za účelem zvyšování kvalifikací zaměstnanců prostřednictvím odborných kurzů pořádaných na základě NSK a ukončených řádným osvědčením. Zkoušky prováděné v rámci NSK jsou veřejné a je tedy možné kdykoli ověřit kvalitu přezkoušení. Na základě přesného vymezení rozsahu profesních kvalifikací v rámci NSK je rovněž možné tvořit rekvalifikační kurzy, které odpovídají stanoveným profesním požadavkům. Jeho využití tedy ve skutečnosti značně přesahuje pouhou dobrovolnou certifikaci.

Národní soustava povolání

S Národní soustavou kvalifikací úzce souvisí Národní soustava povolání<sup>77</sup>, která je veřejně dostupnou databází informací o povoláních<sup>78</sup>, jež se vyskytují na českém trhu práce. Databáze obsahuje informace týkající se rozsahu pracovní činnosti, pracovních podmínek, zdravotních a kvalifikačních požadavků a požadovaných kompetencí ve vztahu k jednotlivým povoláním a jako taková plní mimo jiné úkol hlavního informačního zdroje pro tvorbu NSK.

<sup>73</sup> Standardy stanovené v rámci NSK jsou rovněž používány jako požadavky pro akreditaci jednotlivých rekvalifikačních kurzů.

<sup>74</sup> Tato možnost existuje ve vztahu ke všem živnostem řemeslným (viz ustanovení §21 odst. 1 písm. f) z.č. 455/1991 Sb.), k některým živnostem vázaným – např. masérské služby, horská průvodcovská činnost či výroba a zpracování paliv a maziv (viz příloha 2 z.č. 455/1991 Sb.) a k některým živnostem koncesovaným – např. ostraha majetku a osob (viz příloha 3 z.č. 455/1991 Sb.). Mimo to ji připouští například i zákon č. 406/2000 Sb., o energiích ve vztahu k činnosti osoby oprávněné provádět instalaci, či je nově navrhována v rámci připravované úpravy realitního podnikání ve vztahu k činnosti obchodníka s realitami.

<sup>75</sup> Do konce projektu NSK2, tedy do přelomu října/listopadu 2015, by mělo být dosaženo celkového počtu 1200 schválených kvalifikačních standardů.

<sup>76</sup> Údaje z května 2015

<sup>77</sup> Jedná se o projekt Ministerstva práce a sociálních věcí, který je realizován od roku 2007.

<sup>78</sup> Viz - [www.nsp.cz](http://www.nsp.cz) .

## Řízení o uznání odborné kvalifikace v České republice

Vzhledem k nízkému počtu zamítnutých žádostí a odvolání a transparentnosti celého systému se proces uznávání kvalifikací v ČR jeví jako neproblematický

I přes deklarovaný vysoký počet regulovaných činností nepřijímá Česká republika ve srovnání s ostatními členskými státy příliš velký počet žádostí o uznání kvalifikace. Navíc většina žádostí se týká oblasti zdravotnických povolání (lékařských i nelékařských), kde je deregulace ve své podstatě nežádoucí. Z čistě ekonomického hlediska by tedy jakékoli významné snížení počtu regulovaných činností v České republice zřejmě nepředstavovalo žádný významný ekonomický dopad. Z pohledu volného pohybu osob a svobody usazování je proto důležitější, aby stávající systém uznávání a přístup českých uznávacích orgánů k této problematice nestanovil překážku realizace těchto svobod. Jak vyplývá ze statistiky uznávání odborných kvalifikací napříč členskými zeměmi EU/EHP<sup>79</sup>, je Česká republika státem, který má velmi nízký počet zamítnutých žádostí. Přičteme-li k tomu transparentnost požadavků na výkon regulovaných činností (dostupnost informací – databáze UOK v české i anglické jazykové verzi, činnost Centra pro uznávání odborných kvalifikací – MŠMT) a činnost sítě Jednotných kontaktních míst (včetně možnosti využití jednotného registračního formuláře), nelze říci, že by v České republice existovaly bariéry pro volný pohyb osob a přeshraniční poskytování služeb.

Nízký poměr k celkovému počtu případů řešených v rámci SOLVIT poukazuje na hladké fungování procesu uznávání v ČR a na potenciálně malé negativní dopady na volný pohyb osob

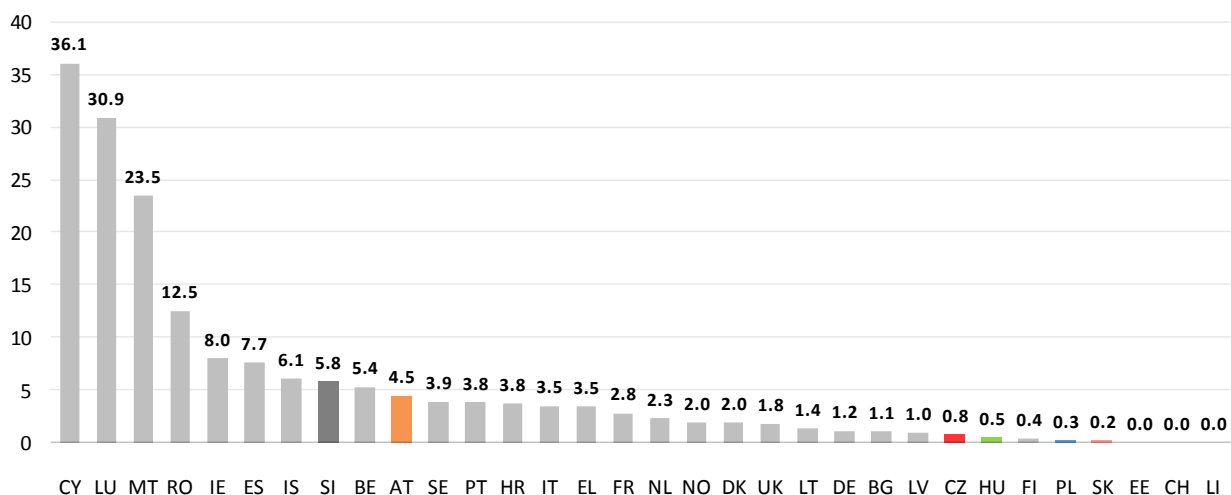
Tuto skutečnost potvrzuje i počet případů řešených v rámci SOLVIT systému. Případy související s nesprávnou aplikací systému uznávání odborných kvalifikací tvoří celkově 12 až 25% všech SOLVIT případů<sup>80</sup>. To svědčí o tom, o jak problematickou otázkou se ve skutečnosti jedná. Počty žádostí o uznání odborné kvalifikace stejně jako počet případů vedených proti jednotlivým členským státům samozřejmě odpovídají migračním tendencím v rámci EU a bez tohoto kontextu je nelze hodnotit objektivně. Nicméně Česká republika i s deklarovaným nejvyšším počtem regulovaných profesí stojí až na 22. místě z pohledu počtu řešených případů<sup>81</sup>. To umocňuje tvrzení, že proces uznávání odborných kvalifikací probíhá v České republice hladce a bez významných problémů.

<sup>79</sup> Viz příloha č. 4 - Počet podaných žádostí o uznání odborné kvalifikace v jednotlivých členských státech (2007-2012).

<sup>80</sup> Viz příloha č. 1 - Počet SOLVIT případů proti jednotlivým ČS (statistika z let 2007-2014).

<sup>81</sup> Konkrétně se jedná o 8 z celkem 1 659 řešených případů týkajících se uznávání odborných kvalifikací v letech 2007-2014.

**Graf 4 - Počet případů řešených v rámci SOLVIT systému proti jednotlivým členským státům\***

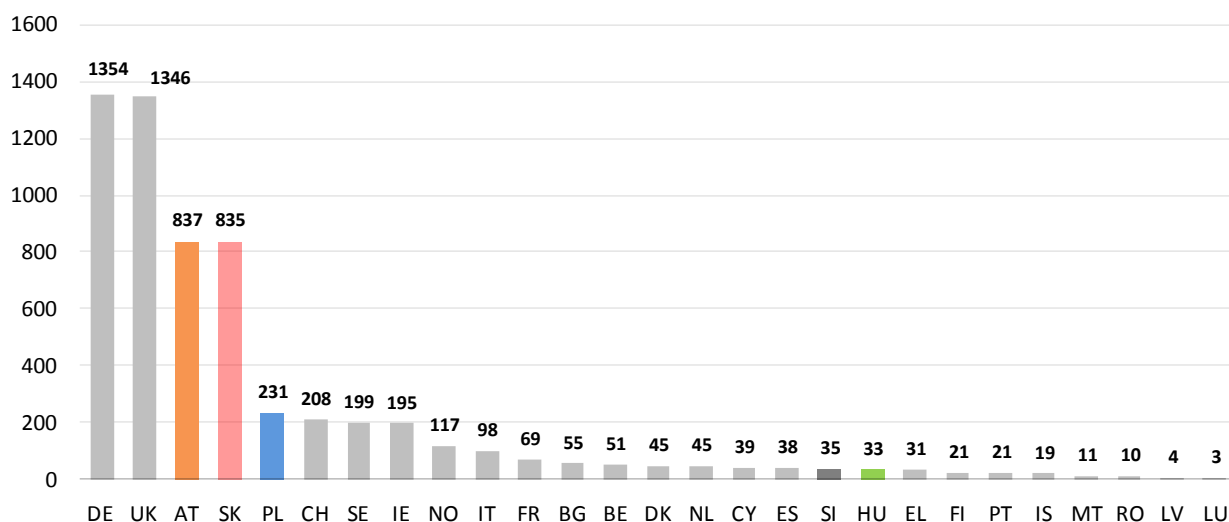


Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

\* v korelaci na 1 mil. obyvatel

Graf 4 zobrazuje počet případů řešených v rámci SOLVIT systému v korelaci na počet obyvatel. Z vyznačených údajů vyplývá, že ČR včetně ostatních států střední Evropy s nejvyšším počtem regulovaných profesí (PL, HU, SK) má velmi nízký podíl řešených případů ve vztahu na počet obyvatel.

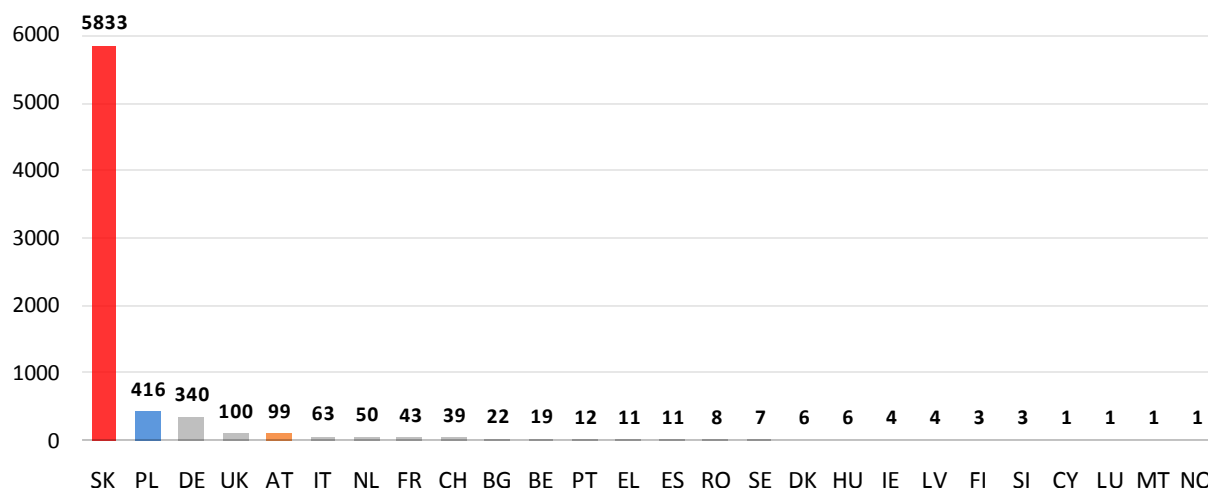
**Graf 5 - Počet kvalifikací získaných v ČR a uznaných v ostatních zemích EHP**



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Grafy 5 a 6 znázorňují migrační tendence v oblasti regulovaných povolání. Uvedené údaje ukazují vazbu na okolní státy a jazykovou spřízněnost (slovenština, polština) a vybavenost (němčina, angličtina). Úroveň regulace z pohledu počtu regulovaných profesí jak rovněž úroveň vyžadovaných kvalifikačních požadavků je v dotčených státech podobná. Pokud jde o odborníky mířící do ČR, až 82% všech žádostí o uznání odborné kvalifikace pochází ze Slovenska.

Graf 6 - Počet uznaných kvalifikací v ČR (ze zemí EHP)



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

### Přezkum proporcionality jednotlivých kvalifikačních požadavků

Výsledky přezkumu kvalifikačních požadavků vyjádřené v Národním akčním plánu z dubna 2015

Konkrétní rozsah deregulace, která bude v ČR na základě požadavku směrnice 2013/55/EU uskutečněna, měl vyplynout z tzv. cvičení proporcionality, tj. detailního přezkumu proporcionality jednotlivých kvalifikačních požadavků. Výsledky tohoto přezkumu byly vyjádřeny v Národním akčním plánu, který byl MŠMT postoupen Evropské komisi v dubnu tohoto roku.

#### Box 6 – Závěry Národního akčního plánu z dubna 2015

- V rámci první fáze bylo **přezkumu z pohledu proporcionality podrobena 282 činností** (z prvního a částečně i druhého klastru).
- Celkem je **navrhováno 57 legislativních změn**, z toho u **51 činností jde o zjednodušení kvalifikačních požadavků**.<sup>82</sup>
- Současně je navrhováno **zavedení zcela nové regulace u 3 profesí** (realitní zprostředkovatel, turistický průvodce a stavebně-historický průzkum budov).

Konkrétně se navrhované změny týkají činností v gesci:<sup>83</sup>

MPO: ostraha majetku a osob; služby soukromých detektivů; poskytování technických služeb a k ochraně majetku a osob; výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin; vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva; provádění pyrotechnického průzkumu; provádění trhacích a ohňostrojních prací; zpracování návrhu katalogizačních dat; vodní záchranářská služba; poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti příslušného sportovního odvětví; kosmetické služby; pedikúra, manikúra; provozování solárií; činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže; provozování pohřební služby; provozování krematoria; provádění balzamací a konzervace;

MMR: realitní zprostředkovatel; průvodce v oblasti cestovního ruchu;

MK: restaurování kulturních památek; provádění archeologického průzkumu; stavebně-historický průzkum budov;

MZd: biotechnický asistent; psycholog ve zdravotnictví; radiologický fyzik; biomedicínský inženýr; odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví; laboratorní asistent; ortoticko-protetický technik; nutriční asistent; asistent zubní technika; dezinfektor; laboratorní pracovník; řidič ZZS a doprava nemocných a zraněných; J.O.P. (jiný odborný pracovník);

MPSV: sociální pracovník;

SÚJB: hodnocení vlastností zdrojů ionizujícího záření řízením a vykonáváním zkoušek v rozsahu a způsoby stanovenými zvláštním právním předpisem; vykonávání soustavného dohledu na dodržování radiační ochrany na pracovištích III. a IV. kategorie; vykonávání soustavného dohledu na dodržování radiační ochrany při lékařském ozáření na pracovištích II. a vyšší kategorie; vykonávání soustavného dohledu s přímou zodpovědností za zajištění radiační ochrany při vykonávání radiačních činností; řízení služeb měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebních materiálech, ve vodě určené k veřejnému zásobování pitnou vodou a v balené vodě; řízení služeb měření a hodnocení výskytu radonu a produktů přeměny radonu ve stavbách a stanovení radonového indexu pozemku; řízení služeb monitorování na pracovištích III. a IV. kategorie podle příslušných předpisů; řízení služeb osobní dozimetrie; dovoz nebo vývoz jaderných položek nebo průvoz jaderných materiálů a vybraných položek; odborná příprava vybraných pracovníků; vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie v jednotlivých etapách a v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím předpisem; výstavba jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie; provoz jaderného zařízení nebo pracoviště III. a IV. kategorie; provádění osobní dozimetrie a dalších činností v oblasti radiační ochrany; nakládání s jadernými materiály; opětovné uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva; provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie; uvádění jaderného zařízení do provozu; nakládání se zdroji ionizujícího záření v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem; přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu či vývozu takových výrobků; uvádění radionuklidů do životního prostředí v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím předpisem.

<sup>82</sup> U zbývajících 6 profesí jde o zpřísnění dosavadních kvalifikačních požadavků (restaurování kulturních památek, provádění archeologického průzkumu, sociální pracovník) či o novou regulaci činností, které nejsou nyní regulovány (viz text).

<sup>83</sup> Konkrétně k navrhovaným změnám – viz příloha č.3

Výsledky Národního akčního plánu potvrzují dlouhodobou tendenci ke snížení regulace	Závěry Národního akčního plánu naznačují, že Česká republika pokračuje v dosavadní tendenci ke snížení regulace profesních kvalifikací, a to i v oblastech, kde existuje vysoký stupeň ochrany veřejného zájmu, jako je oblast zdravotnictví a jaderné bezpečnosti. Několik navrhovaných změn souvisí s využitím Národní soustavy kvalifikací, jakožto formy dobrovolné certifikace. Tato opatření nelze jinak než hodnotit kladně.
Nová regulace tří povolání	Na druhou stranu však z akčního plánu vyplynulo, že je zvažováno zavedení i zcela nové regulace, a to u tří povolání - realitní zprostředkovatel, turistický průvodce <sup>84</sup> a stavebně-historický průzkum budov. <sup>85</sup>
Nutnost řádného zdůvodnění nově zaváděné regulace	V návaznosti na to je vhodné upozornit na skutečnost, že Evropská komise bude výsledky Národních akčních plánů podrobně vyhodnocovat. Dá se předpokládat, že při obrovském množství dat, které bude muset za tímto účelem prozkoumat, se zaměří zejména na nově zaváděnou regulaci. Členské státy by tak měly věnovat velkou péči zdůvodnění nové regulace a řádnému zhodnocení její proporcionality, a to zejména z pohledu její nezbytnosti.
Proporcionalita navrhované regulace činnosti turistických průvodců	V tomto kontextu budí určité pochybnosti navrhovaná úprava činnosti turistických průvodců. Nová regulace je zdůvodňována zejména nutností zajistit kvalitu poskytovaných služeb a zvýšení počtu kvalifikovaných průvodců. Nepochybně jde o důležitý veřejný zájem hoden ochrany. Avšak navrhovaná podoba regulace nemusí nutně plnit požadavek nutnosti, tj. nezbytnosti k dosažení stanoveného cíle. Je totiž otázkou, zda existence zákonné regulace formou kvalifikačních požadavků je skutečně schopná zajistit požadovanou kvalitu služeb. Je na úvahu, zda by stejného účelu nemohlo být dosaženo mírnější formou pouhé dobrovolné certifikace. Bylo by sice nutné vyvinout úsilí o jeho řádnou propagaci, avšak určité předpoklady pro realizaci tohoto modelu již jsou. V ČR již působí profesní sdružení - Asociace průvodců ČR, které by v tomto ohledu mělo hrát klíčovou roli. Variantou by případně mohlo rovněž být chráněné profesní označení. Je skutečně nutné řádně zvážit veškeré varianty z důvodu, že tato případná regulace se nepochybně ocitne pod drobnohledem Evropské komise.
Prostor pro další deregulaci	Z analýzy regulace v jiných členských státech, z výsledků vzájemného hodnocení a z dalších výstupů, které byly v souvislosti s požadovanou deregulací předloženy, vyplývá, že část české regulace, která zůstane zachována, by bylo možné z určitého pohledu považovat za ne zcela nezbytnou.
Profese, kde je účinná i následná kontrola	Jak například vyvozuje zpráva skupiny Frontrunners <sup>86</sup> , regulace profese není nutná, pokud lze výstup či průběh činnosti dostatečně ošetřit vytvořením standardů kvality a jejich následnou kontrolou a kde je možné krýt případná

<sup>84</sup> Tato činnost podléhala regulaci již dříve, avšak v roce 2008 byla v rámci novelizace živnostenského zákona deregulována – viz dříve.

<sup>85</sup> Tyto návrhy jsou, pokud jde o realitního zprostředkovatele a turistického průvodce, zatím jen v podobě věcného záměru zákona. Oproti tomu návrh regulace činnosti stavebně-historického průzkumu budov je již zakotven v návrhu zákona o ochraně památkového fondu, který bude v nejbližší době předložen vládě.

<sup>86</sup> Viz dříve.

rizika profesním pojištěním. Je otázkou, zda by nebylo vhodné tento alternativní způsob regulace zvážit u činností jako například: pekařství a cukrářství, hostinská činnost, hodinářství, barvení a chemická úprava textilií, broušení a leptání skla, výroba a opravy hudebních nástrojů či dovoz a uvádění do oběhu premixů. Naznačený přístup k regulaci těchto činností je využíván ve většině jiných členských států a zřejmě není považován za problematický či nedostatečný. O tom svědčí i nízký počet států, kde regulace těchto činností přetrvává.<sup>87</sup>

Profese, kde kvalitu hodnotí zejména příjemce služby

Podobně, pokud jde o činnosti, u nichž mohou být profesní dovednosti dostatečně ohodnoceny příjemcem předmětné služby. Typicky jde o kadeřnické a kosmetické služby, manikúru a pedikúru, provozování solárií, hostinské služby, čištění a praní textilu a oděvů, apod.

Povaha veřejného zájmu, jež má být chráněn regulací

Řádnému hodnocení by měl být podroben i veřejný zájem, jež má být stávající regulací chráněn. I zde mohou v některých případech vyvstat pochybnosti, zda je nutná jeho ochrana formou zákonné regulace kvalifikačních požadavků. Z tohoto pohledu jde například o činnosti související s porážením zvířat na jatkách<sup>88</sup>.

Profese, které je možné vykonávat pouze v zaměstnaneckém poměru

V úvahu může připadat i deregulace u profesí, které lze vykonávat pouze v zaměstnaneckém poměru. Je totiž v zájmu každého zaměstnavatele, aby byli jeho zaměstnanci řádně kvalifikovaní, aniž by konkrétní kvalifikační požadavky byly stanoveny zákonnou formou. Příkladem je o profesi autoptického laboranta, osoby oprávněné podepisovat zemědělské skladní listy či některé činnosti v oblasti důlního inženýrství. Tento přístup byl mimo jiné pravděpodobně zvolen u navrhované deregulace v oblasti zdravotnických nelékařských profesí.

Příliš široké vymezení rozsahu vyhrazených činností

V neposlední řadě je ke zvážení rovněž vymezení rozsahu vyhrazených činností v rámci jednotlivých profesí. U některých činností je pojato skutečně široce a je otázkou, zda je v této podobě opodstatněné a z pohledu proporcionality tedy i obhajitelné. Příkladem mohou být povolání: holičství, kadeřnictví<sup>89</sup>, kosmetické služby<sup>90</sup>, pedikúra, manikúra<sup>91</sup>, činnosti, při kterých je porušována integrita lidské

<sup>87</sup> Pekařství a cukrářství – 9 ČS, hostinská činnost – 4 ČS, hodinářství – 5 ČS, barvení a chemická úprava textilií – 1 ČS, broušení a leptání skla – 7 ČS, výroba a opravy hudebních nástrojů – 4 ČS či dovoz a uvádění do oběhu premixů – 0 ČS. Blíže viz příloha č. 5 – Přehled kvalifikačních požadavků.

<sup>88</sup> Činnosti související s porážením zvířat na jatkách – „Osoba je oprávněná provádět na jatkách tyto činnosti - manipulace se zvířaty a péče o ně před jejich znehybněním, znehybnění zvířat pro účely omráčení nebo usmrcení.“

<sup>89</sup> Holičství, kadeřnictví - „Zhotovování pánských, dámských a dětských účesů zahrnující zejména provádění plastických, tupých nebo speciálních módních střihů vlasů, mytí vlasů a jejich tvarování vodovou, fukanou, trvalou a jinou ondulací, odbarvování, tónování, melírování a barvení vlasů. Holení vousů a úprava knírů a plnovousů stříhem a jejich tónování a barvení. Barvení obočí. Provádění různých druhů masáží vlasové pokožky s použitím kosmetických přípravků. Preparace a regenerace vlasů. Úprava řas a obočí.“

<sup>90</sup> Kosmetické služby – „Aplikace kosmetických přípravků určených pro péči o kůži celého těla za účelem zlepšení a udržování jejího vzhledu, zpomalení příznaků stárnutí s vyloučením masérských postupů. Líčení dekorativní kosmetikou. Aplikace masek a nezahřívajících zábalů, konečná úprava, odborné líčení, barvení řas a obočí, lepení řas, úprava obočí, depilace a epilace. Kosmetická masáž v oblasti obličeje, krku a dekoltu. K výkonu kosmetických služeb se používají odpovídající kosmetické přístroje, kosmetické přípravky, kosmetické postupy a technologie.“

<sup>91</sup> Pedikúra, manikúra – „Péče o nohy a ruce, změkčování kůže a upravování, lakování, stříhání a broušení nehtů. Modeláž nehtů. Nanášení masek a masáže rukou včetně předloktí, provádění speciálních koupelí nohou a rukou. Speciální úkony při péči o nehty a pokožku (například uvolňování zarostlých nehtů, obrušování ztvrdlé kůže pat a nehtů). Odborné poradenství.“



kůže<sup>92</sup>, malířství, lakýrnictví, natěračství<sup>93</sup>, obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy<sup>94</sup>, pekařství, cukrářství<sup>95</sup> či řeznictví a uzenářství<sup>96</sup>.

---

<sup>92</sup> Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže – „Dekoratívni výkony na zdravé lidské kůži s cílem estetické úpravy jejího vzhledu, při kterých je porušována celistvost kůže. Vpravování schválených zdravotně nezávadných cizorodých látek jako pigmentů, kovových předmětů a obdobných materiálů do kůže pomocí sterilních nástrojů a speciálních přístrojů nebo pomůcek na jednorázové použití. Provádění permanentního make-upu, tetování, piercingu, nastřelování náušnic a podobně.“

<sup>93</sup> Malířství, lakýrnictví, natěračství – „Malířské, lakýrnické a natěračské práce v interiéru a exteriéru novodobých i historických objektů; příprava podkladů pro malbu, odstraňování starých maleb, úprava povrchů pomocí malířských směsí a stěrek, jejich uhlazení, přebroušení, bandážování, penetrování a izolace skvrn. Provádění maleb vápenných, křídlových, disperzních, silikátových a dalších, včetně jejich tónování; provádění a obnova linkrust, zdobné malířské techniky, válečkování, linkování, šablonování, batikování, dekorační nástřiky, speciální malířské techniky. Lakování a natírání kovů, dřeva, plastů, omítek, betonů a dalších materiálů. Aplikace speciálních laků, nátěrů a technik.“

<sup>94</sup> Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy – „Nákup zvířat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej zvířat určených pro zájmové chovy (akvariálních ryb, malých hlodavců a zajíců, psů, koček, exotických zvířat, zejména ptáků, plazů, obojživelníků a bezobratlých a podobně) a v souvislosti s tím i prodej zvířat z vlastního chovu a nákup, nabídka a prodej krmiv, chovatelských zařízení a pomůcek pro zvířata v zájmovém chovu.“

<sup>95</sup> Pekařství, cukrářství – „Přejímka, skladování a příprava surovin, výroba těst a hmot, jejich zpracování (například vyvalováním, lisováním, stříkáním, dělením, šleháním, modelováním, řezáním), tepelná úprava (například pečením, sušením, smažením, vařením, pražením, -3 - mikrovlnným ohřevem), plnění (před nebo po tepelné úpravě), povrchová úprava (například sypaním, poléváním, glazováním, potahováním, zdobením, mazáním) pekařských a cukrářských výrobků. Výroba zmrzlin.“

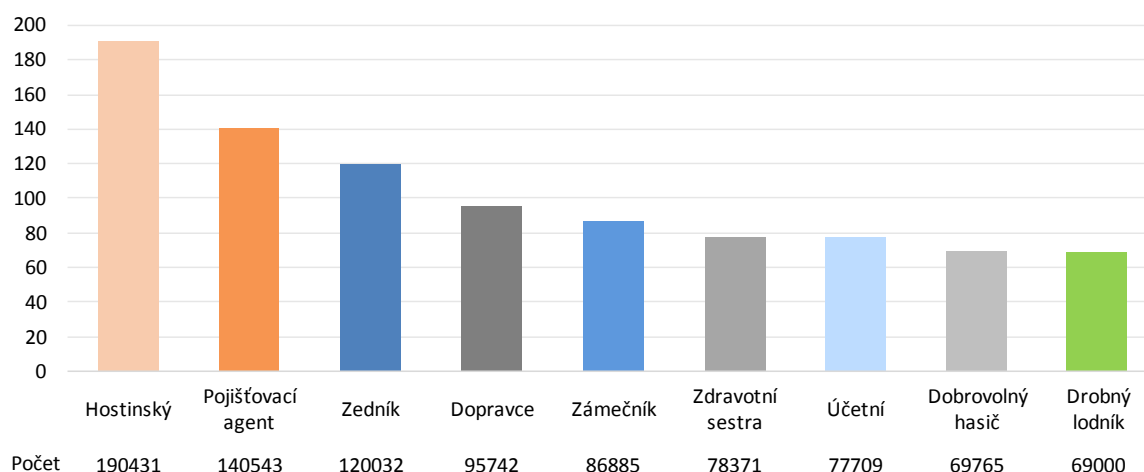
<sup>96</sup> Řeznictví a uzenářství – „Komplexní příjem, porážení a bourání jatečných zvířat, třídění, vykostování, porcování, balení a skladování masa jatečných zvířat pro prodej nebo další zpracování a vlastní prodej výsekového masa. Těžení a konzervace vedlejších jatečných produktů. Ošetření masa konzervací solením, chlazením a zmrazováním, tepelným opracováním a speciálními úpravami. Zpracování masa na polotovary a masné výrobky. Výroba živočišných tuků. Úprava střeň pro další využití.“

## Model vyhodnocení relevance pro revizi regulovaných profesí

Vytvoření  
kompozitního indexu  
relevantnosti  
regulovaných profesí

Na počátku ekonomické analýzy problematiky regulovaných profesí byl vytvořen základní model vyhodnocení ekonomické relevance jednotlivých regulovaných profesí za účelem zhodnocení jejich ekonomické relevantnosti. Model čerpá data z údajů získaných od MŠMT z databáze UOK o četnosti výskytu jednotlivých profesí. První výstup ukazuje graf 7, ve kterém je zleva seřazeno devět nejčastěji regulovaných profesí v ČR dle četnosti zaregistrovaných subjektů. Úplně nejčastější regulovanou profesí pak je s počtem přes 190 tisíc registrovaných subjektů tzv. Hostinská činnost. Použití navzájem porovnatelných a standardizovaných veličin umožňuje rychlý odhad pro zařazení relativní relevantnosti jednotlivých profesí pro ekonomiku nebo přeshraniční pohyb osob. Pracovně tyto kompozitní indexy označujeme jako RP indexy.

Graf 7 - Deset nejčastějších regulovaných profesí v ČR



Zdroj: MŠMT<sup>97</sup>.

Kritéria hodnocení  
ekonomické relevance  
regulovaných profesí  
v ČR v rámci modelu

Avšak pouze kritérium četnosti není postačující pro zhodnocení ekonomické relevance jednotlivých profesí. Z tohoto důvodu model obsahuje 4 následující indexy (viz tabulky 1, 2, 3 a 4), které seskupují různé varianty vah jednotlivých vážených kritérií ekonomické relevance regulovaných profesí ČR (kritéria se pohybují vždy v rozpětí od 1 do 7). Model obsahuje jako kritéria: Náročnost kvalifikace, Náročnost praxe, Počet registrovaných profesí (četnost), vzdálenost od průměru (tj. relativní příplatek k průměrné mzdové úrovni), počet regulujících zemí v EU/EHP (jediné zobrazení regulačního faktoru), počet uznání dané kvalifikace od žadatelů v ČR a četnost přeshraničního poskytování daných služeb.

Slabé stránky modelu

Mezi nevýhody modelu patří neschopnost reflektovat většinu tzv. soft vlivů (např. vliv na bezpečnost, hygienu) a obecného veřejného zájmu (zdravotnictví), nezahrnutí reálně vykonávané práce či úvazku (tj. profesi: vůdce malého

<sup>97</sup> Databáze regulovaných povolání: [http://uok.msmt.cz/uok/ru\\_list.php](http://uok.msmt.cz/uok/ru_list.php).

plavidla, dobrovolný hasič) a především normativní vážení (i když je možno postupovat citlivostně).

Kanály dopadů snížení požadavků na ekonomiku

Mezi hlavní sledované dopady snížení míry regulace na ekonomiku (v rámci modelu) by měla z teoretického hlediska patřit: nefinanční motivace lidí k práci prostřednictvím nižších nároků na práci, úsilí nad rámec rozumné kvalifikace v rámci vzdělávání, umělé bariéry vstupu do určité profese (podceňované) s vlivem na konečnou cenovou hladinu v hospodářství a při nedostatku na straně nabídky s významem i pro mobilitu. Nároky na administrativu pak mají relativně malý ekonomický význam, ale více mohou ovlivnit mobilitu.

### Čtyři kompozitní indexy relevantnosti regulovaných profesí

Index 2 - Mobilita

Čtyři indexy (uvedené níže v tabulkách 1-4) se vzájemně liší vážením jednotlivých výše uvedených kritérií ekonomické relevance. Postupně se jedná o Index 2 – Mobilita (v Tabulce 1), který klade významnější důraz na poslední 3 kritéria spojená s mobilitou (tzn. Počet regulujících zemí v EU/EHP (jediný tzv. soft faktor), Počet uznání dané kvalifikace od žadatelů v ČR a Četnost přeshraničního poskytování daných služeb) a menší váhu pak dává kvalifikacím a rozdílům od mzdových průměrů. Maximálních hodnot v tomto indexu dosáhla profese silniční dopravce. Tato profese se také umístila na 57. místě (z 381 profesí) v hodnocení EK v rámci nejvíce mobilních profesí v EU.

Tabulka 1–RP index 2: Mobilita

Mobilita	10	10	10	50	0	15	15	10	Celkem 120 bodů
Název profese	Kvalifikace	Praxe	Další požadavky	Četnost profese	Mzdová úroveň oproti průměru	Regulace v jiných ČS EU/EHP	Počet žádostí o uznání kvalifikace v ČR	Přeshraniční poskytování služeb (počet ohlášení)	Index 2 Normalizovaný
Silniční dopravce	1	0	7	4	-1	1	2	0	7,00
Hostinský	3	3	0	7	0	1	0	1	6,95
Pojišťovací agent	2	0	7	5	-1	2	0	0	6,15
Elektrikář	3	3	7	2	-1	1	0	0	5,98
Plynárník	3	4	7	1	0	1	0	1	4,96
Praktický lékař	6	1	7	0	4	7	7	7	4,70
Stavebník	2	4	0	2	1	0	0	3	4,33
Autorizovaný inženýr	6	4	0	1	1	3	1	7	4,32
Zámečnick	3	3	0	3	-1	1	0	1	3,58
Zednictví	3	3	0	4	-2	2	0	1	3,47

Zdroj: MŠMT.

Index 3 – Domácí ekonomika

Následující Index 3 s názvem Domácí ekonomika přikládá větší význam především požadované kvalifikaci a mzdové úrovni oproti průměru. Naopak váhu „0“ dostaly výše zmíněné 3 kritéria spojená s mobilitou (tzn. Počet regulujících zemí v EU/EHP, Počet uznání dané kvalifikace od žadatelů v ČR a Četnost přeshraničního poskytování daných služeb). Nejvyšších hodnot v tomto hodnocení z pohledu domácí ekonomiky obdržela profese Vnitřního lékaře především kvůli své kvalifikační náročnosti a vysoké mzdové "přirážce" k průměrné mzdě (nejmobilnější profese v rámci hodnocení EK).

Tabulka 2–RP index 3: Domácí ekonomika

Domácí ekonomika	15	10	5	50	40	0	0	0	Celkem 120 bodů
Název profese	Kvalifikace	Praxe	Další požadavky	Četnost profesie	Mzdová úroveň oproti průměru	Regulace v jiných ČS EU/EHP	Počet žádostí o uznání kvalifikace v ČR	Přeshraniční poskytování služeb (počet ohlášení)	Index 3 Normalizovaný
Vnitřní lékař	6	7	7	0	7	7	0	0	7,00
Hostinský	3	3	0	7	0	1	0	1	6,22
Účetní	3	4	0	3	2	1	0	0	6,07
Investiční zprostředkovatel	1	2	0	0	7	1	0	0	4,84
Zubař	7	0	0	0	5	7	1	0	4,64
Praktický lékař	6	1	7	0	4	7	7	7	4,45
Farmaceutik	6	0	0	0	4	7	3	0	3,74
Autorizovaný inženýr	6	4	0	1	1	3	1	7	3,50
Zdravotní ošetřovatel	2	2	0	3	1	7	4	0	3,26
Plynárník	3	4	7	1	0	1	0	1	3,25

Zdroj: MŠMT.

Index 4 - Principy (méně četnost)

Tabulka 3 obsahuje výsledky hodnocení regulovaných profesí podle Indexu 4 - Principy (méně četnost), který jako jediný z indexů snižuje významně váhu pro četnost profese v ekonomice a naopak největší význam dává kritériu sledujícímu četnost regulace dané profese v ostatních státech EHP, dále ponechává velký význam ještě mzdové úrovni i obtížnosti vzdělání (kvalifikaci) a Počtu žádostí uznaných pro danou kvalifikaci v ČR. Pomyslným vítězem se stala profese Autorizovaného inženýra (v rámci Evropské databáze regulovaných profesí zpracované EK se řadí mezi nejmobilnější profese v EU na 21. místo z 381 profesí).

Tabulka 3–RP index 4: Principy (méně četnost)

Principy, nikoli četnost	15	10	5	10	20	35	15	10	Celkem 120 bodů
Název profese	Kvalifikace	Praxe	Další požadavky	Četnost profese	Mzdová úroveň oproti průměru	Regulace v jiných ČS EU/EHP	Počet žádostí o uznání kvalifikace v ČR	Přeshraniční poskytování služeb (počet ohlášení)	Index 4 Normalizovaný
Autorizovaný inženýr	6	4	0	1	1	3	1	7	7,00
Investiční zprostředkovatel	1	2	0	0	7	1	0	0	6,47
Praktický lékař	6	1	7	0	4	7	7	7	6,33
Stavebník	2	4	0	2	1	0	0	3	5,88
Autorizovaný technik	2	4	0	0	0	0	2	3	5,72
Plynárník	3	4	7	1	0	1	0	1	4,79
Účetní	3	4	0	3	2	1	0	0	4,41
Odpovědný zástupce za licencovanou činnost	2	3	7	0	0	0	1	0	4,33
Dobrovolný hasič	1	2	7	1	1	0	0	0	4,22
Hostinský	3	3	0	7	0	1	0	1	4,11

Zdroj: MŠMT

Index 1 - Průměrné hodnoty ekonomické relevance regulovaných profesí

Výsledky představeného modelu ekonomické relevance konkrétních regulovaných profesí v rámci ČR nakonec představuje tabulka 4 s Indexem 1 - Průměrné hodnoty ekonomické relevance regulovaných profesí. Jedná se o průměrné hodnoty vah všech 3 předchozích indexů zprůměrované do jednoho průměrného indexu. Tato poslední tabulka ukazuje, že průměrně nejvýznamnější regulovanou profesí se stala Hostinská činnost, která obsadila 2. místa u Indexů 2 a 3, a zároveň se vešla do první desítky u Indexu 4. Dále je možno z tabulky vyčíst, jak se některé profese v rámci svého významu v modelu opakují v jednotlivých indexech (např. Silniční dopravce, vnitřní lékař, autorizovaný inženýr, účetní, plynárník, investiční zprostředkovatel, či stavebník).

Tabulka 4–RP index 1: Průměrné hodnoty ekonomické relevance regulovaných profesí

Průměr vah	12,5	10	7,5	50	20	7,5	7,5	5	Celkem 120 bodů
Název profese	Kvalifikace	Praxe	Další požadavky	Četnost profesí	Mzdová úroveň oproti průměru	Regulace v jiných ČS EU/EHP	Počet žádostí o uznání kvalifikace v ČR	Přeshraniční poskytování služeb (počet ohlášení)	Index 1 Normalizovaný
Hostinský	3	3	0	7	0	1	0	1	7,00
Vnitřní lékař	6	7	7	0	7	7	0	0	5,37
Účetní	3	4	0	3	2	1	0	0	5,31
Praktický lékař	6	1	7	0	4	7	7	7	4,89
Elektrikář	3	3	7	2	-1	1	0	0	4,49
Plynářík	3	4	7	1	0	1	0	1	4,23
Autorizovaný inženýr	6	4	0	1	1	3	1	7	4,11
Stavebník	2	4	0	2	1	0	0	3	3,86
Pojišťovací agent	2	0	7	5	-1	2	0	0	3,70
Investiční zprostředkovatel	1	2	0	0	7	1	0	0	3,30
Silniční dopravce	1	0	7	4	-1	1	2	0	3,28

Zdroj: MŠMT

Závěrem:  
„nejvýznamnější“  
regulovaná profese  
v prostředí ČR a její  
potenciální  
ekonomický dopad

Z výše představeného modelu ekonomické relevance regulovaných profesí v ČR vyplývá, že není jednoduché zhodnotit přesně, která profese je tou „nejvýznamnější“ hlavně z důvodu slabin modelu (nezahrnuje soft faktory a reálné míry dopadu regulace). Avšak průměrné výsledky v rámci všech 4 Indexů umožňují pokračovat v další analýze jen u vybraných profesí, kde můžeme očekávat největší ekonomický dopad, aniž bychom se soustředili jako ostatní studie na běžně nejvíce analyzované regulované profesionální služby (advokát, účetní, architekt, inženýr), kde analýza probíhá takto zúženě pro účely a dále zhodnotit její význam pro celé hospodářství ČR a možnosti úplné modelové deregulace dané profese s hodnocením takových kroků. Touto problematikou se zabývá následující kapitola 5 Modelová analýza relevantnosti regulovaných profesí.

## Modelová analýza relevantnosti regulovaných profesí

### Analýza regulované profese „Hostinská činnost“

Hostinská činnost spadá mezi řemeslné živnosti, a proto musí každý, kdo chce získat živnostenské oprávnění v tomto oboru, splnit základní všeobecné podmínky, a pak některou ze zvláštních podmínek odborné způsobilosti, viz Boxy 7, 8 a 9.

#### Box 7 – Všeobecné podmínky provozování živnosti fyzickými osobami:

- Plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti;
- Bezúhonnost

Box 8 představuje klasickou cestu k získání živnostenského oprávnění s názvem hostinská činnost. Jedná se o prokázání absolvování předchozího vzdělání v daném oboru, a to buď středoškolského s výučním listem či maturitou, či na vyšší odborné škole nebo na vysoké škole. Další možností je získání odborné kvalifikace uznané uznávacím orgánem.

#### Box 8 – Zvláštní podmínky – Odborná způsobilost prokázaná dokladem o:

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příbuzném oboru vzdělání,
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příbuzném oboru vzdělání, nebo s předměty odborné přípravy v příslušném oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů, nebo
- uznání odborné kvalifikace, vydané uznávacím orgánem podle zákona o uznávání odborné kvalifikace,
- ověřování nebo uznání dosažené úplné kvalifikace pro příslušný obor na základě zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Box 9 představuje možnosti prokázání odborné kvalifikace uchazeči z příbuzných oborů, s řádně ukončenou kvalifikací nebo po vykonání šestileté praxe.

**Box 9 – Zvláštní podmínky – Jiné prokázání odborné způsobilosti doklady o:**

- řádném ukončení středního vzdělání s výučním listem v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru
- řádném ukončení středního vzdělání s maturitní zkouškou v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- řádném ukončení vyššího odborného vzdělání v příbuzném oboru vzdělání a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru,
- řádném ukončení vysokoškolského vzdělání v příslušné příbuzné oblasti studijních programů a studijních oborů,
- řádném ukončení rekvalifikace pro příslušnou pracovní činnost, vydaným zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a dokladem o vykonání jednorroční praxe v oboru, nebo
- vykonání šestileté praxe v oboru.

Porovnání všech absolventů SŠ a VŠ s počty absolventů Gastronomie, hotelnictví a turismu (obor „Hostinská činnost“)

Následující tabulka (č. 5) přehledně ukazuje celkové počty absolventů za jednotlivé školní zařízení a jejich úrovně (od středních škol po vysoké školy), včetně ve třetím sloupci obsažených údajů pro oblast Gastronomie, hotelnictví a turismus. V tabulce jsou 2 vzdělávací instituce (gymnázia a střední vzdělání bez maturity a výučního listu), za které nejsou uvedeny hodnoty pro absolventy gastronomie, hotelnictví a turismu. V obou případech se jasně dané obory nevyučují (proto nulové statistiky).

Vysoké podíly absolventů Gastronomie, hotelnictví a turismu v rámci jednotlivých typů vzdělání (výjimkou jsou VŠ)

Zajímavým údajem v rámci tabulky 5 jsou také velmi vysoké podíly absolventů vybraných oborů spojených s hostinskou činností na celkovém počtu absolventů (s výučním listem to je 2. nejvyšší hodnota, u maturitního a nadstavbového vzdělání se jedná o 3. nejvyšší hodnoty. Mezi absolventy VOŠ to je 4. největší skupina a u SŠ s maturitou a odborným výcvikem patří mezi středně velké obory). Relativně malý podíl na absolventech vysokých škol je způsoben především vysokou časovou i finanční náročností studia a také malou přidanou hodnotou pro obor „Hostinské činnosti“.



Tabulka 5: Počty absolventů na jednotlivých úrovních vzdělání (SŠ, VOŠ a VŠ)<sup>98</sup>

Počty absolventů v jednotlivých kategoriích vzdělání byly následující:	CELKEM za jednotlivé typy škol	Gastronomie, hotelnictví a turismus	TYP ŠKOLY - viz další listy v grafech
<b>Střední vzdělání s výučním listem (H, E)</b>	24 592	4 999	H+E
<b>Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (L/O) – 5 070</b>	5 070	406	L/O
<b>Střední vzdělání (bez maturity a výučního listu - J, C, D)</b>	567		J+C+D
<b>Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou (M)</b>	38 969	3 346	M
<b>Gymnaziální vzdělání (K)</b>	22 686		K
<b>Nástavbové vzdělání (L/5)</b>	3 238	267	L/5
<b>Vyšší odborné vzdělání (N)</b>	5 181	397	N
<b>Vysoké školy - počet absolventů (cca)</b>	88 100	1 000	
<b>CELKEM</b>	188 403	10 415	
<b>CELKEM bez VŠ</b>	100 303	9 415	
<b>CELKEM bez VŠ i VOŠ</b>	95 122	9 018	

<sup>98</sup> Tyto údaje pochází z webu [infoabsolvent.cz](http://www.infoabsolvent.cz) podporovaného MŠMT na odkaze: <http://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/5-1-08/Vyvoj-poctu-absolventu-SS-a-VOS/1>.

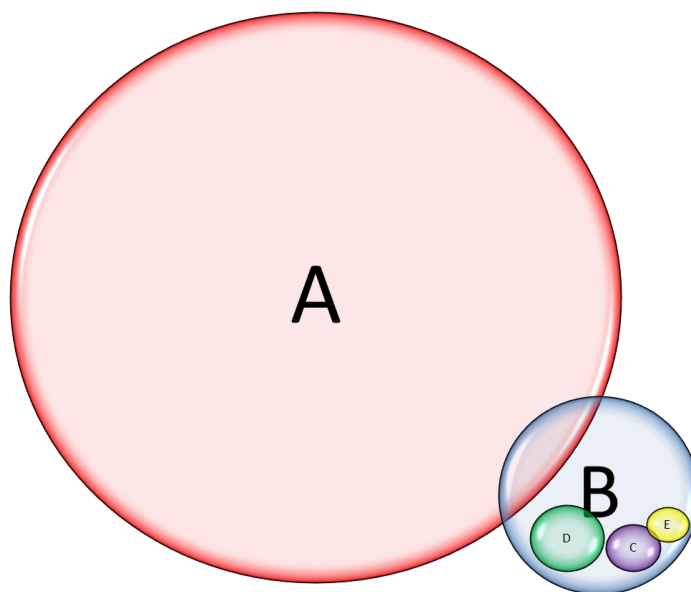
Grafický průnik mezi počtem osob s živnostenským oprávněním „Hostinská činnost“ a absolventů gastronomických a podobných oborů

Tabulka 6 a Obrázek 1 zobrazují počty osob pracujících s živnostenským oprávněním „Hostinská činnost“ a jejich průnik se skupinou absolventů gastronomický a podobných oborů, včetně jejich možných cest v rámci pracovního trhu. Celkový počet osob disponujících aktivním ŽO „Hostinská činnost“ (dle údajů MPO) je téměř 198 tisíc (**oblast A**). Další skupinu tvoří (**oblast B**) absolventi oborů spadajících pod ŽO „Hostinská činnost“, jedná se o 10.415 osob. Skupina zhruba 2.300 absolventů končí hned po dokončení studia na Úřadu práce (**oblast C**). Lidé, kteří absolvovali obory spadající pod „Hostinskou činnost“ a stanou se zaměstnanci v daném oboru, tvoří podle odhadu skupinu o počtu necelých 6 tisíc osob (**oblast D**). Poslední skupina cca 2 tisíc absolventů oborů spřízněných s hostinskou činností opouští tuto profesi a jde pracovat jinam (**oblast E**).

Tabulka 6: Počty absolventů gastronomie, osob s ŽO „Hostinská činnost“

	Počet	Zdroj
A <b>Hostinská činnost (lidé s ŽO)</b>	197 939	MPO
B <b>Absolventi oborů gastronomie (mohou získat ŽO)</b>	10 415	MŠMT
C <b>Absolventi, kteří jdou na Úřad práce</b>	2 334	MPSV, ÚP
D <b>Absolventi, kteří se stanou zaměstnanci</b>	5 998	Model
E <b>Absolventi oborů gastronomie - jdou pracovat jinam</b>	2 083	Model

Obrázek 1: Rozložení skupin osob s ŽO, žadatelů o ně, absolventů oboru, atd.



### 3 základní skupiny žadatelů o ŽO

#### hostinská činnost:

- a) s praxí 6 let v oboru
- b) absolventi kvalifikačních Zkoušek
- c) absolventi škol z oboru

## Celkové náklady na vstup do profese „Hostinská činnost“

Tabulka 7 představuje 2 základní varianty („vyrovnanou“ a „s důrazem na absolventy oboru“) poměrů 3 základních skupin žadatelů (absolventi škol, absolventi kvalifikačních zkoušek a žadatelé s šesti lety praxe), kteří mají zájem o živnostenské oprávnění „Hostinská činnost“. Celkový počet žadatelů je 10.000. První varianta počítá s vyrovnaným počtem uchazečů, tedy s 3.333 žadateli. Druhá varianta dává vyšší důraz na absolventy odborných škol v oblasti gastronomie, restaurátérství, pohostinství a v dalších podobných studijních oborů.

Tabulka 7: Vstupní parametry modelových předpokladů žadatelů o ŽO

MODEL	Žadatelé o vydání ŽO (hostinská činnost)			
	A	B	C	D
Varianta				
1 - vyrovnaná	1/3	1/3	1/3	1
2 - s důrazem na absolventy oboru	1/4	1/4	1/2	1

A - Počet žadatelů o ŽO přicházejících s praxí 6 let v oboru

B - Počet absolventů kvalifikačních zkoušek, včetně rekvalifikace

C - Počet absolventů v oboru hostinská činnost za 1 rok

D - Celkový počet nových žádostí o ŽO hostinská činnost

Zdroj: Model

Průměrné náklady na 1 studenta sekundárního stupně vzdělávání podle OECD činí cca 185.858 Kč.

Mezi další vstupní parametry můžeme zařadit průměrné náklady na 1 žáka v rámci sekundárního stupně vzdělávání, které podle OECD jsou asi 185.858 Kč, viz tabulka 8. Daná tabulka také obsahuje údaj nákladů obětovaných příležitostí 1 studenta<sup>99</sup> v oblasti oborů spojených s ŽO „Hostinská činnost“ za dobu 9 měsíců studia<sup>100</sup>.

Tabulka 8: Srovnání průměrných výdajů na žáka v zemích OECD a nákladů obětované příležitosti studenta připravujícího se na hostinskou činnost

Výdaje na žáka SŠ od státu a Náklady obětované příležitosti	
A	B
7270	9 měsíců
185 858	152 415

A - Výdaje na žáka v sekundárním vzdělávání podle OECD za r. 2014

B - Celkové náklady obětované příležitosti 1 studenta pro získání ŽO hostinská činnost (vážený průměr platu i mzdy)

Zdroj: Model, vlastní výpočet.

<sup>99</sup> Tyto náklady jsou váženým průměrem mezd a platů, které student během studia odborných předmětů ztrácí. Tzn., že si je nemůže vydělat, když studuje.

<sup>100</sup> Doba 9 měsíčního studia byla odvozena od průměrné délky 1 ročního studia, kdy z celkových 10 měsíců v rámci mnoha svátečních dní a prázdnin klesne celková studijní doba.

- Celkové náklady na 1 absolventa;
- Celkové náklady na absolventy žádající o ŽO "hostinská činnost" (stát i absolventi);
- Podíl těchto nákladů na produkci NACE 56;
- Celkové náklady všech absolventů oboru "hostinská činnost" (jen náklady absolventů);
- Podíl těchto nákladů na produkci NACE 56;
- Celkový produkt v rámci sektoru NACE 56.

Výsledné hodnoty celkových nákladů ve dvou výše zmíněných variantách představuje tabulka 9, která představuje výsledky pro 2 výše zmíněné varianty v rámci tabulky 7 (výsledky platí pro dobu studia 9 měsíců v 1 roce). Druhý sloupec v tabulce představuje celkové náklady na 1 studenta jako součet: nákladů obětovaných příležitostí studenta (v podobě ušlé mzdy či platu) a průměrných nákladů na 1 studenta dle OECD. Ve třetím sloupci jsou shrnuty celkové náklady (průměrné náklady na studenta, plus náklady obětované příležitosti studenta) na všechny absolventy (viz tabulka 7) podle jednotlivých variant. Čtvrtý sloupec pak představuje podíl těchto celkových nákladů na produkci (v běžných cenách Kč) v rámci sektoru NACE 56 (Stravování a pohostinství) – hodnota v posledním sloupci. Následující pátý sloupec obsahuje vyčíslení nákladů obětované příležitosti všech absolventů oborů spřízněných s ŽO „Hostinská činnost“. Šestý sloupec ukazuje znovu podíl zmíněných nákladů obětovaných příležitostí absolventů usilujících o vzdělání vhodné pro získání ŽO „Hostinská činnost“ na celkové produkci v rámci výše zmíněného sektoru NACE 56.

Tabulka 9: Výsledné hodnoty celkových nákladů na absolventy

Varianty výpočtu	A	B	C	D	E	F
<b>varianta 1 (9 měsíců)</b>	338	<b>1 127 574</b>	<b>1,00%</b>	<b>508 048</b>	<b>0,45%</b>	<b>112 317</b>
	272	<b>159</b>		<b>992</b>		<b>000 000</b>
<b>varianta 2 (9 měsíců)</b>	338	<b>1 691 361</b>	<b>1,51%</b>	<b>762 073</b>	<b>0,68%</b>	
	272	<b>239</b>		<b>489</b>		

A - Celkové náklady na studenta (tzn. student + stát)

B - Náklady na všechny absolventy žádajících o ŽO "hostinská činnost" (student + stát)

C - Podíl na produktu ČR v NACE 56 (náklady státu na absolventa + náklady samotných absolventů)

D - Náklady obětované příležitosti absolventů v rámci oboru hostinská činnost (pouze náklady absolventů)

E - Podíl na produktu ČR v NACE 56 (náklady absolventů)

F - Produkce ČR v rámci NACE 56 (v běžných cenách)<sup>101</sup>

Zdroj: Model, vlastní výpočet.

Rovnice 1: Celkové náklady na všechny absolventy oboru

$$CN = (OPS + NNS) \times PA$$

Celkové náklady ("CN") vypočtené pro všechny absolventy byly vypočteny jako suma váženého průměru obětovaných příležitostí 1 studenta ("OPS") a průměrných nákladů státu na 1 studenta ("NNS"). Konečný výsledek se rovná součinu výše uvedené sumy a počtu absolventů oboru hostinská činnost ucházejících se o ŽO hostinská činnost ("PA").

Vážený průměr v oboru "Hostinská činnost":

- mzdy = 12.039 Kč
- plat = 9.815 Kč
- průměrná nominální mzda v ČR = 27.200 Kč (1.Q 2014)

Tabulka 10 obsahuje vážený průměr mezd i platů samostatně (podle váhy jednotlivých profesí v rámci skupiny zaměstnanců odměněných mzdou resp. platem), ale také celkový vážený průměr v daném poměru mezi platy a mzdami (váha mezd je 21,2 vůči váze platů 65,3). Údaje byly převzaty z webových statistik ISPV (informační systém o průměrném výdělku). Smutným faktem zůstávají tyto hodnoty průměrných mezd ve srovnání s průměrnou hrubou nominální mzdou v ČR na 1 zaměstnance, která ve čtvrtém kvartálu roku 2014 činila 27.200 Kč (medián pak byl 22.847 Kč)<sup>102</sup>.

<sup>101</sup> ČSÚ - Roční národní účty: <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu>.

<sup>102</sup> Více viz <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz031115.docx>.

Rovnice 2 vysvětluje samotný postup výpočtu hodnot v následující tabulce 10 (Vážený průměr mezd, platů a obou dohromady).

Rovnice 2: Vážený průměr platů a mezd

$$VPPM = \frac{(VPP \times CVP + VPM \times CVM)}{CVP + CVM}$$

Celkový vážený průměr platů a mezd (zkratka: "VPPM") se skládá sumy vážených průměrů platů a mezd ("VPP"- vážený průměr platů a "VPM"- vážený průměr mezd) vynásobených jejich celkovými vahami ("CVP" - celková váha platů a "CVM" - celková váha mezd), a pak suma vydělená součtem zmíněných vah ("CVP" + "CVM").

**Tabulka 10: Vážený průměr mezd a platů v oblasti stravování a pohostinství**

VÁŽENÝ PRŮMĚR v 1. decilu	
Mzda	Plat
12 039	9 815
Vážený průměr obou	
10 359	

Zdroje: Model, vlastní výpočet

Vstupní data o době studia k daným oborům:  
 - s výučním listem na 3 roky (Číšník, Kuchař),  
 - s maturitou na 4 roky (Hotelnictví),  
 - bakalářské studium na 3 roky (obor Lázeňství a turismus).

Tabulka 11 zobrazuje údaje, ze kterých vychází analýza regulované profese „Hostinská činnost“. V jednotlivých řádcích jsou uvedeny 4 základní vybrané profese spadající do výše zmíněného sektoru: 2 obory s výučním listem na dobu 3 let (Číšník a kuchař), 1 obor s maturitou na 4 roky (Hotelnictví) a 1 bakalářská forma studia na 3 roky (Lázeňství a turismus). První sloupec obsahuje celkový počet hodin studia odborných předmětů v rámci jednotlivých oborů studia (na dobu 9 měsíců studia za 1 rok). Celkový počet hodin odborných předmětů, které stráví studenti v rámci 4 uvedených oborů, byl zjištěn z jejich studijních plánů. Následující dvojice sloupců (3. a 4.) obsahuje údaje o nákladech obětované příležitosti za celé studium pro žáky daných oborů spojených s hostinskou činností v rámci mezd, včetně jejich podílu na celém sektoru spojeném s gastronomií, pohostinstvím a stravováním. Stejně údaje jsou pak uvedeny v posledních 2 sloupcích, s tím rozdílem, že platí pro sektor platů.

Tabulka 11: Počet vyučovaných hodin v rámci odborných předmětů, náklady za dobu studia (mzdy i platy) podle jednotlivých profesních skupin

VÝUKA ODBORNÝCH PŘEDMĚTŮ	počet hodin za celou dobu studia	Náklady za celou dobu studia (MZDY)	Podíl na skupině (MZDY)	Náklady za celou dobu studia (PLATY)	Podíl na skupině (PLATY)
<b>Obor studia</b>	9 měsíců	9 měsíců		9 měsíců	
<b>Číšník s výučním listem (3 roky SŠ)</b>	2 430	182 837	0,4	149 064	28,7
<b>Hotelnictví (4 roky SŠ)</b>	1 980	148 978	4,5	121 459	9,8
<b>Kuchař s výučním listem (3 roky SŠ)</b>	2 412	181 483	16,1	147 959	24,8
<b>Bc. - lázeňství a turismus (3 roky VŠ)</b>	2 754	207 215	0,2	168 939	2,0

Zdroj: Studijní plány vybraných oborů, IPSV<sup>103</sup>, vlastní výpočet.

V rovnici 3 je objasněn postup, jakým byly vypočítány náklady (pro variantu mezd, resp. platů) za celou dobu studia (9 měsíců za 1 rok) pro jednotlivé uvedené obory. Mzdové náklady za celou dobu studia („MNS“) vznikly součinem Času odborných předmětů za celé studium („ČOP“)<sup>104</sup> a Váženého průměru mezd („VPM“). Identicky pak pro výpočet Platových nákladů za celou dobu studia („PNS“) bylo vypočítáno jako součin Váženého průměru platů („VPP“) a Času odborných předmětů za celé studium („ČOP“)<sup>105</sup>.

Rovnice 3: Náklady za celou dobu studia (student- odborné předměty - pro mzdy i platy)

$$MNS = VPM (\text{Tabulka 6}) \times \left( \frac{\text{ČOP}}{20} / 8 \right)$$

$$PNS = VPP (\text{Tabulka 6}) \times \left( \frac{\text{ČOP}}{20} / 8 \right)$$

Rovnice 4 vysvětluje postup, jak byly vypočítány hodnoty (vážené průměry platů a mezd v oboru hostinská činnost) v následující tabulce č. 12. Jedná se o sumu Vah jednotlivých profesí (značka „w“) násobených náklady celého studia pro studenta dané profese (značka „x“). Tato suma je pak podělena sumou samotných Vah jednotlivých profesí (značka „w“).

Rovnice 4: Vážený průměr platů a mezd pro 4 vybrané obory dohromady (viz tabulka 8 a 9)

$$\text{Vážený průměr platů či mezd (4 vybrané obory)} = \frac{\sum_{i=1}^n w_i \times x_i}{w_i}$$

Vzorec je možno použít pro výpočet váženého průměru platů, resp. mezd, pokud dojde k záměně použitých vah (buď pro platy, nebo pro mzdy) i celkových nákladů (pro obě zmíněné kategorie).

<sup>103</sup> IPSV 2015. Aktuální výsledky šetření. Dostupné zde: <http://www.ispv.cz/cz/Vysledky-setreni/Aktualni.aspx>.

<sup>104</sup> Tato hodnota pak byla podělena 20 a následně 8, aby odpovídala času za 1 měsíc (násobení měsíční mzdou).

<sup>105</sup> Tato hodnota pak byla podělena 20 a následně 8, aby odpovídala času za 1 měsíc (násobení měsíční mzdou).

Vážený průměr platů a mezd v rámci 4 zkoumaných profesí

V následující tabulce 12 jsou uvedeny výsledné vážené průměry platů, resp. mezd podle podílů jednotlivých profesí na celkovém sektoru. Znovu jsou údaje uvedeny pro variantu 9 měsíců studia. Tato data byla také použita pro výsledné zvážení průměru mezi mzdami a platy v tabulce 10.

**Tabulka 12: Vážené průměry platů a mezd podle podílů na jednotlivých profesních skupinách**

PLATY (vážený průměr všech podle podílu na skupině)	MZDY (vážený průměr všech podle podílu na skupině)
9 měsíců	9 měsíců
145 131	174 884

Zdroj: IPSV<sup>106</sup>, vlastní výpočet.

Analýza finanční (platové i mzdové) zátěže osob absolvujících odborné zkoušky pro získání ŽO Hostinská činnost

Následující čtyři tabulky s čísly 13, 14, 15 a 16 9, 10, 11, a 12 představují výpočty modelu, které analyzují finanční (platovou, resp. mzdovou) a časovou zátěž osob, které se snaží získat ŽO pro oblast Hostinská činnost prostřednictvím zkoušek prokazujících odbornou způsobilost uchazečů v daném oboru. Často se jedná o osoby, které se pokouší zlepšit svou šanci na trhu práce prostřednictvím rekvalifikačních kurzů. Jmenovitě tabulky 13 a 15 pak představují náklady (časové i finanční) ze strany jednotlivce a zbylé tabulky 14 a 16 poté tyto náklady slučují (sloupec A) do celkových a nakonec vyčíslují jejich podíl na sektoru NACE 56 - stravování a pohostinství.

**Tabulka 13: Vyčíslení finančních (plat) i časových nákladů na získání odborné způsobilosti prostřednictvím zkoušek**

Náklady obětované z PLATU						
Kvalifikace prostřednictvím zkoušek (doba i cena)	Čas v hod.	Poplatek za absolvování	Čas ve dnech	CELKEM (Kč)	Celkem (mzda + poplatek)	Podíl na skupině
Kuchař - číšník	27	17 700	3,375	1 656	19 356	50,7
Stravovací a ubytovací služby	13	9 900	1,625	797	10 697	11,8
Barman	2,5	3 800	0,313	153	3 953	2,8
Sommeliér	4	3 800	0,5	245	4 045	0,01
<b>NÁKLADY NAVÍC</b>	cena	čas (hod.)	Ušlý plat za 1 den			
<b>správní poplatek (1000 Kč - 1. ŽO, 500 Kč - následující ŽO)</b>	1000	8	491			

Zdroj: Studijní plány vybraných oborů, IPSV, vlastní výpočet.

<sup>106</sup> Tamtéž.

**Tabulka 14: Náklady na průměrného studenta a podíl na NACE 56 (platy)**

	Typ nákladu	A	B	C
<b>Varianta 1</b>	obětovaný plat	1 437	4 788 937	0,004%
	plat i cena zkoušky	17 131	57 104 853	0,051%
<b>Varianta 2</b>	obětovaný plat	1 437	3 591 703	0,003%
	plat i cena zkoušky	17 131	42 828 640	0,038%

A - Celkové náklady obětované příležitosti absolventa kvalifikační zkoušky pro získání ŽO Hostinská činnost

B - Celkové náklady na všechny absolventy zmíněných kvalifikačních zkoušek

C - Podíl daných celkových nákladů (B) na NACE 56

Zdroj: Studijní plány vybraných oborů, IPSV , vlastní výpočet.

**Tabulka 15: Vyčíslení finančních (mzda) i časových nákladů na získání odborné způsobilosti prostřednictvím zkoušek náklady obětované ze MZDY**

Kvalifikace prostřednictvím zkoušek (doba i cena)	Čas v hod.	poplatek za absolvování	ve dnech	CELKEM (Kč)	Celkem (mzda + poplatek)	Podíl na skupině
<b>Kuchař – číšník</b>	27	17 700	3,375	2 032	19 732	16,5
<b>Stravovací a ubytovací služby</b>	13	9 900	1,625	978	10 878	4,6
<b>Barman</b>	2,5	3 800	0,3125	188	3 988	0,1
<b>Sommeliér</b>	4	3 800	0,5	301	4 101	0,01
<b>NÁKLADY NAVÍC</b>	cena	čas (hod.)	Ušlý mzda za 1 den			
<b>správní poplatek (1000 Kč - 1. ŽO, 500 Kč - následující ŽO)</b>	1000	8	602			

Zdroj: Studijní plány vybraných oborů, IPSV , vlastní výpočet.

**Tabulka 16: Náklady na průměrného studenta a podíl na NACE 56 (mzdy)**

	Typ nákladu	A	B	C
<b>Varianta 1</b>	obětovaná mzda	1 794	5 981 661	0,005%
	mzda i cena zkoušky	17 738	59 127 326	0,053%
<b>Varianta 2</b>	obětovaná mzda	1 794	4 486 246	0,004%
	mzda i cena zkoušky	17 738	44 345 494	0,039%

A - Celkové náklady obětované příležitosti absolventa kvalifikační zkoušky pro získání ŽO Hostinská činnost

B - Celkové náklady na všechny absolventy zmíněných kvalifikačních zkoušek

C - Podíl daných celkových nákladů (B) na NACE 56

Zdroj: Studijní plány vybraných oborů, IPSV , vlastní výpočet.



## Analýza úrovně regulace

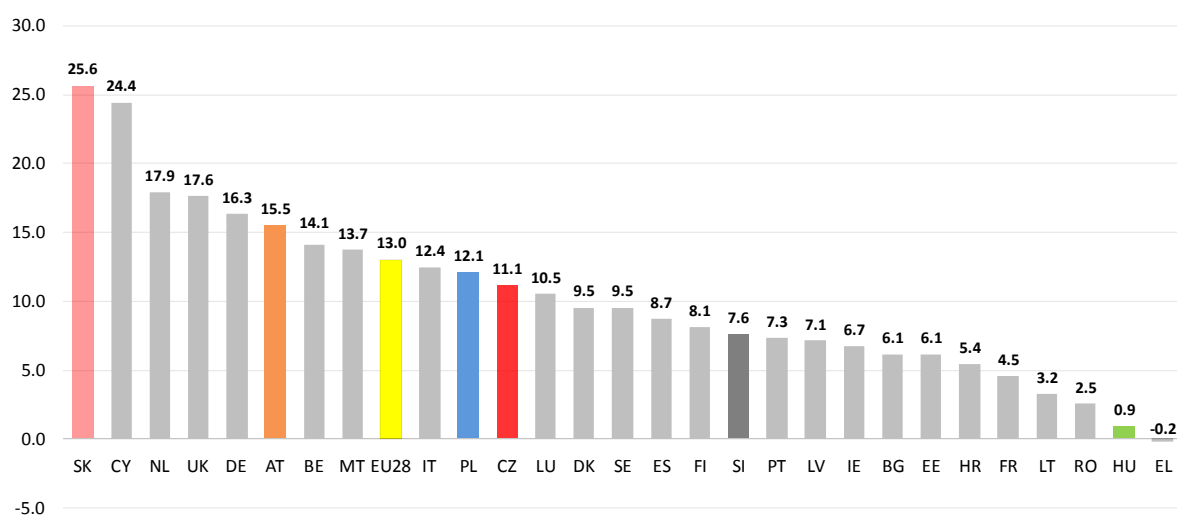
Definice:  
Hrubá provozní míra  
(Gross Operating Rate)

Ukazatel „Hrubé provozní míry“ (neboli Gross Operating Rate) je složen s Hrubého provozního přebytku (Gross operating surplus) děleného obratem (Turnout). Jinými slovy je z následujících grafů možno vyčíst ziskovost (po provedených platbách v rámci mezd, ale zároveň před zaplacením daní, věřitelům či provedením investic). Údaje v grafech zobrazující Hrubou provozní míru jsou uvedeny za rok 2012.

Hrubá provozní míra  
v rámci NACE 56  
Vysoká ziskovost na  
Slovensku, ČR zhruba  
na úrovni průměru  
EU28

Graf 8 přehledně ukazuje procentuální hodnoty tzv. Hrubé provozní míry (Gross operating rate) v jednotlivých zemích EU28 v rámci NACE 56 – Food and beverage service activities (odpovídá zhruba oblasti regulované profese Hostinská činnost). Ze čtyř sledovaných zemí skupiny V4 se vymyká Slovensko s velmi výraznou ziskovostí a také Maďarsko, které naopak má po Řecku nejhorší ziskovost v rámci Hrubé provozní míry. Naopak Česká republika a Polsko se nacházejí velmi blízko průměru zemí EU28. Navíc sledované Rakousko pak dosahuje mírně nadprůměrné ziskovosti.

Graf 8 - Hrubá provozní míra (v % pro NACE 56)

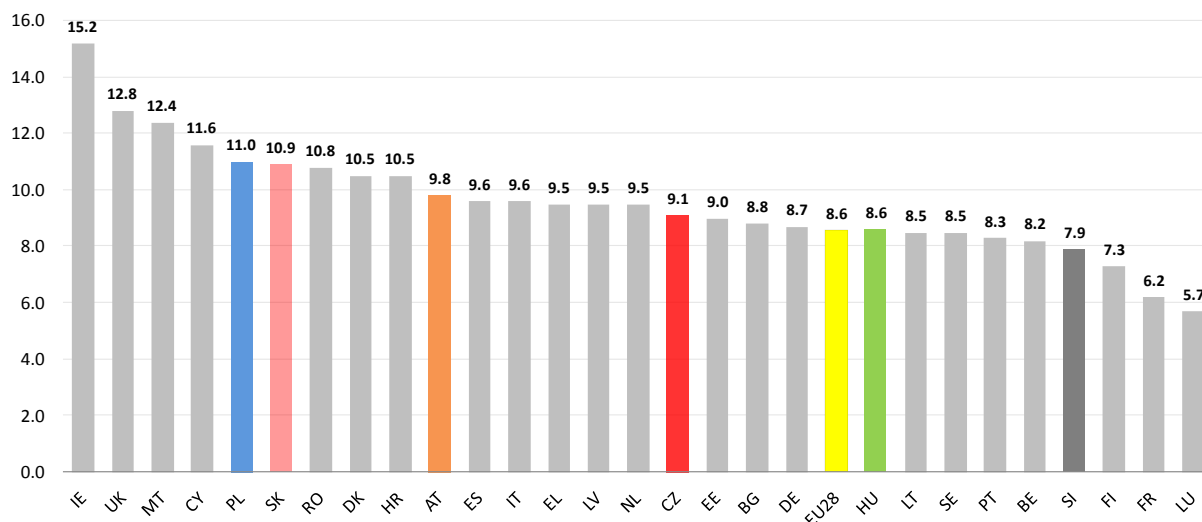


Zdroj: Eurostat (2015).

V rámci hodnot Hrubé  
provozní míry pro  
celou ekonomiku  
dosáhla ČR mírně  
nadprůměrných  
hodnot vůči EU28

Hrubá provozní míra v grafu 9 měřená pro celou ekonomiku uvedených členských států EU řadí ČR mírně nad průměrnou úroveň EU28, což je dobrým důkazem lehce nadprůměrné ziskovosti v rámci všech měřených sektorů české ekonomiky. Jde o další potvrzení, že se ČR nijak nevychyluje od většiny členských států EU (např. nízkou ziskovostí) i přes vysoký počet regulovaných profesí. Maďarská ekonomika dosáhla stejných hodnot jako je průměr EU28. Polská a slovenská ekonomika obsadily pomyslné 5. resp. 6. místo mezi všemi zemí EU28. Rakousko pak dosahuje zisků zhruba v polovině mezi ČR a dvojnásobkem Slovenska a Polska. Jelikož se jedná o zprůměrované hodnoty vždy pro celou ekonomiku, je nutno výsledky v tomto grafu brát s jistou rezervou kvůli neschopnosti ukázat často značné rozdíly mezi jednotlivými sektory ekonomiky.

Graf 9 - Hrubá provozní míra (v % pro celou ekonomiku dané země)



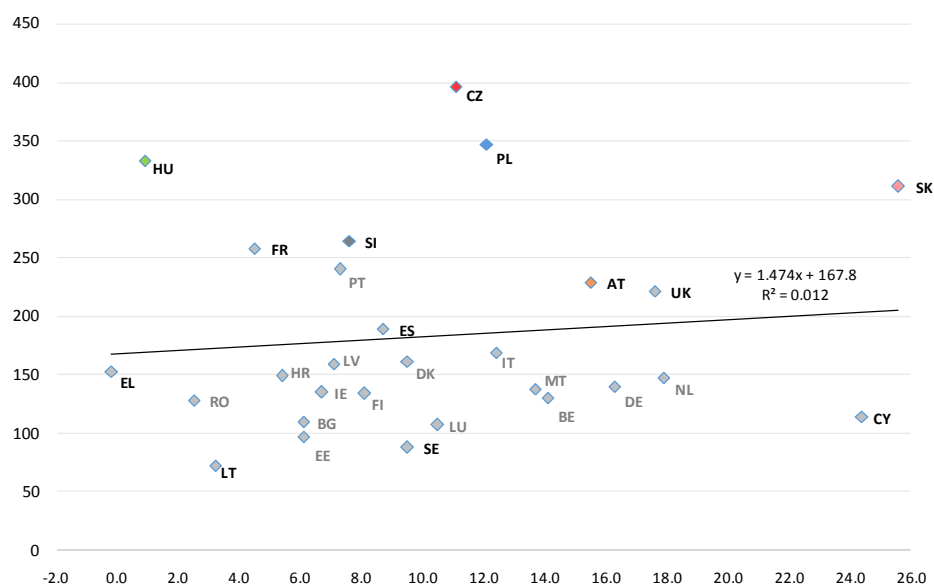
Zdroj: Eurostat (2015).

Řecko má zápornou ziskovost v rámci NACE 56

ČR, Polsko a Rakousko PAK patří mezi země s průměrnou ziskovostí v EU28

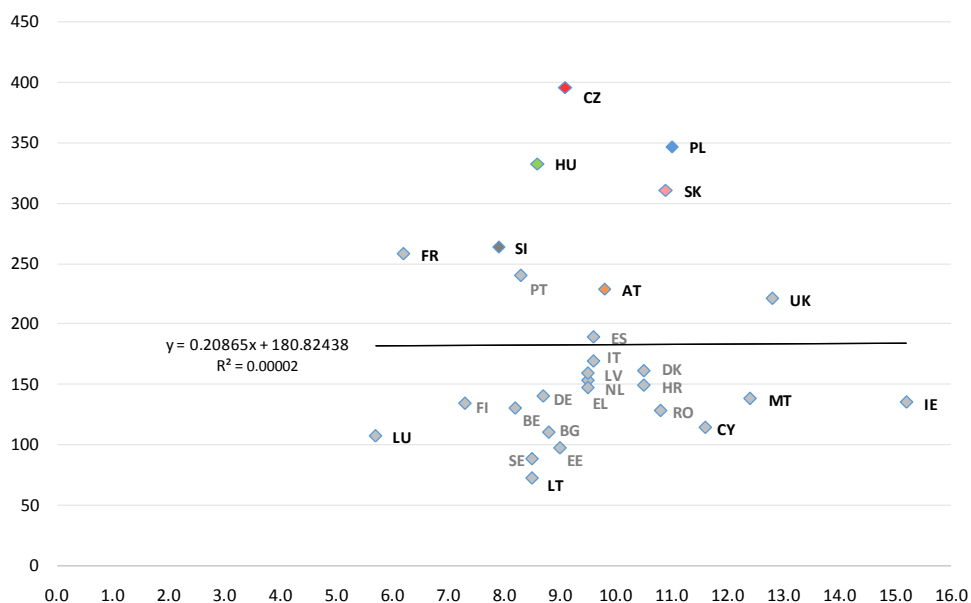
Bodový graf 10 znázorňuje pro jednotlivé státy hodnoty poměru Hrubé provozní míry (Gross Operating Rate) pouze v rámci NACE 56 k Počtu regulovaných profesí. Většina států se až na výjimky nachází ve středu okolo lineární spojnice trendu. Avšak existuje několik velmi divergujících příkladů, jako jsou Řecko se zápornou hodnotou Hrubé provozní míry či Kypr na opačném pólu (vysokou hodnotou ziskovosti). ČR a Polsko s nejvyššími počty regulovaných profesí se také sice nachází dále od ostatních zemí, ale v rámci hodnot Hrubé provozní míry patří k průměrným státům. V podobných extrémech jako Řecko a Kypr se vyskytují Maďarsko, resp. Slovensko, jen s tím rozdílem, že mají vysoké hodnoty počtu regulovaných profesí.

Graf 10 - Hrubá provozní míra/počet regulovaných profesí (v rámci NACE 56)



Zdroj: Eurostat, Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Graf 11 - Hrubá provozní míra/počet regulovaných profesí (pro celou ekonomiku)

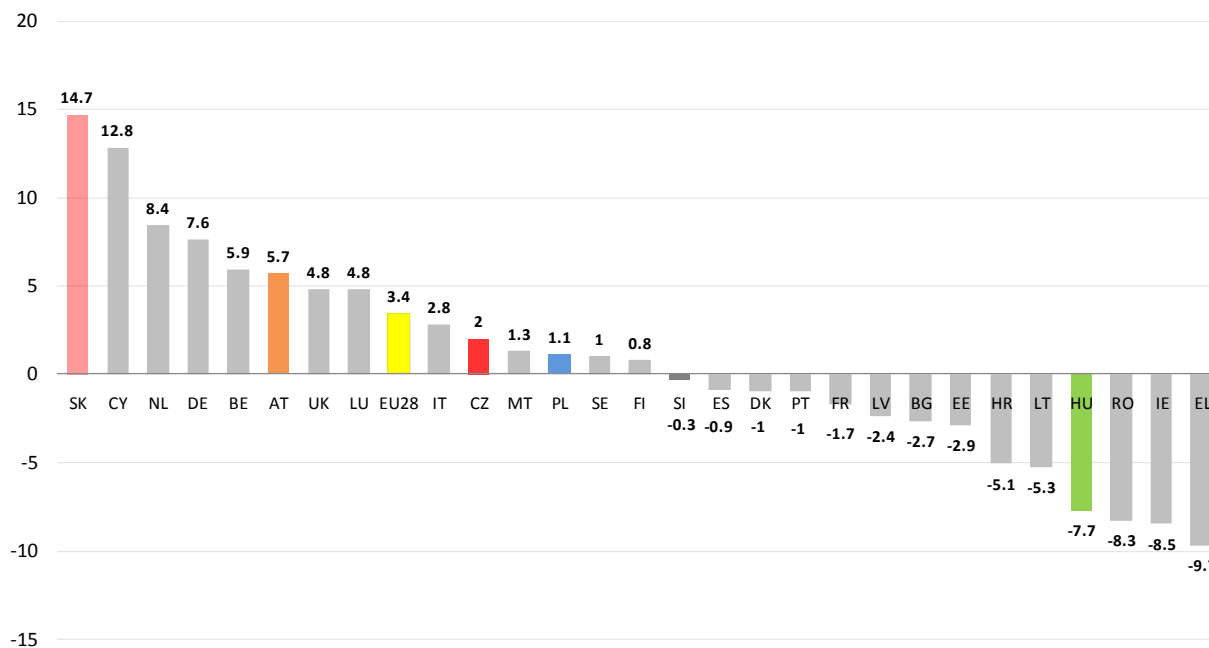


Zdroj: Eurostat, Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

ČR má relativně vysokou ziskovost v rámci ekonomiky jako celku a v grafu se vzdaluje jen z důvodu vysokého počtu regulovaných profesí

V grafu 11 je možno pozorovat tendenci, kde se ČR (diverguje jen počtem regulovaných profesí při relativně vysoké ziskovosti v celé ekonomice) a Maďarsko vertikálně blíží blízko většině států EU28 v oblasti Hrubé provozní míry (Gross Operating Rate), ale zároveň se s Polskem a Slovenskem všem státům vzdalují kvůli vysokému počtu regulovaných povolání. Avšak jeden společný lineární trend pro všechny členské státy EU nelze přesně určit kvůli významné rozptýlenosti (nízké míře spolehlivosti 0,00002) dosažených kombinací Hrubé provozní míry a počtu regulovaných profesí v daných zemích.

Graf 12 - Hrubá provozní míra % (ROZDÍL mezi NACE 56 a celou ekonomikou)



Zdroj: Eurostat (2015).

Nejvyšší průměrný zisk, který vznikne jako zbytek rozdílu Hrubé provozní míry NACE 56 a celé ekonomiky má Slovensko, avšak Maďarsko dosahuje výrazně záporných hodnot

Ziskovost v rámci oboru Hostinská činnost v jednotlivých zemích EU28 ukazuje graf 12 pomocí vypočítaných rozdílu Hrubé provozní míry v rámci NACE 56 a celé ekonomiky. Tento ukazatel představuje jaký je význam sektoru Hostinská činnost pro tvorbu Hrubé provozní míry (neboli ziskovosti) pro celou ekonomiku uvedených zemí EU28. Mezi sledovanými zeměmi je vidět, že nejvyšší ziskovosti v daném sektoru ekonomiky dosahuje Slovensko, pak Rakousko a ČR s Polskem se nacházejí těsně pod průměrem EU28. Na opačném konci s výraznou zápornou hodnotou stojí Maďarsko, které v rámci Hostinské činnosti dosahuje nižší zisků než v průměru za celou ekonomiku.

Hrubá provozní míra v rámci 8 vybraných sektorů, včetně celé ekonomiky

(Velká Británie, Německo a Francie)

Graf 13 představuje úroveň ziskovosti před zdaněním (podle ukazatele Hrubé provozní míry) v 8 vybraných sektorech ekonomiky a v celé ekonomice pro vybrané země EU. Z uvedených dat je vidět, že Velká Británie ve všech 8 sektorech i celé ekonomice výrazně převyšuje všechny ostatní země, včetně ekonomiky jako celku. Podobně je na tom Německo, které ale dosahuje relativně nižší ziskovosti v sektoru managementu, veřejného inženýrství (civil engineering)<sup>107</sup>, sektoru výroby (manufacturing) a průměrných hodnot u ekonomiky jako celku. Francie se svou ziskovostí patří na průměrnou až podprůměrnou úroveň (ve většině případů nižší než ČR), kdy nejnižší zisk před zdaněním dosahuje v oblasti veřejného inženýrství.

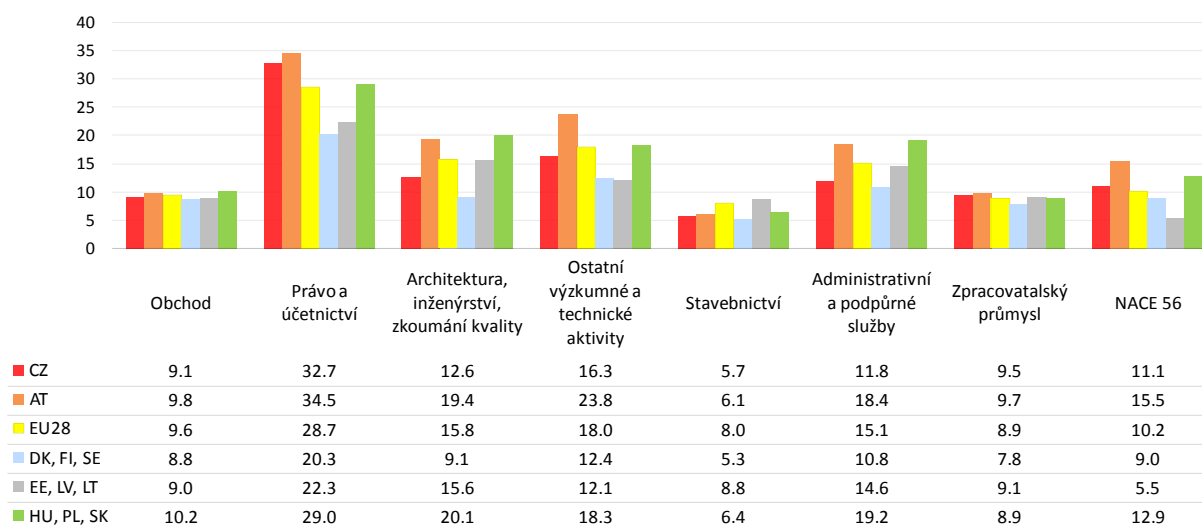
Hrubá provozní míra podle sektorů pro ČR

Česká republika až na 3 sektory dosahuje ziskovosti v průměrných hodnotách v rámci všech měřených států i skupin států, avšak sektor managementu vykazuje výrazné negativní hodnoty ziskovosti (podobně jako „Skandinávská“ skupina) a také zisky v sektorech veřejného inženýrství a administrativních a podpůrných služeb jsou mírně podprůměrné. Naopak velmi dobrých hodnot

<sup>107</sup> Civil engineering znamená veřejné inženýrství v rámci infrastruktury veřejných prostranství včetně budov a komunikací.

dosáhla ČR v rámci odvětví Práva a účetnictví a v rámci ekonomiky jako celku (v obou ukazatelích 4. nejlepší výsledek mezi zeměmi po Velké Británii a Německu, Rakousku, resp. i po průměru V4 bez ČR).

**Graf 13 – Hrubá provozní míra vybraných sektorů ekonomiky pro určité země za r. 2012**



Zdroj: Eurostat (2015).

Tento graf sleduje hodnoty Hrubé provozní míry v rámci 8 vybraných sektorů ekonomik (včetně ekonomiky jako celku) vybraných států (ČR, Rakousko, Německo, Francie a Velká Británie), skupin států (1. skupina: „Skandinávská“ – Dánsko, Finsko a Švédsko, 2. skupina: „Pobaltí“ – Estonsko, Lotyšsko a Litva, 3. skupina: „Visegrádská čtyřka (V4) bez ČR“ – Maďarsko, Polsko a Slovensko) a průměru EU28. Osm výše vybraných zkoumaných sektorů bylo převzato ze studie EK z roku 2014 o Ekonomickém vlivu liberalizace regulovaných profesí (The Economic Impact of Professional Services Liberalisation) a navíc je analyzován i sektor NACE 56 – Stravování a pohostinství - překrývající se s regulovanou profesí Hostinská činnost. Jednotlivé státy jsou barevně rozlišeny: Česká republika – oranžová, Rakousko – šedá, Německo – hnědá, Francie – modrá, Velká Británie – červená, Skandinávie – žlutá, Pobaltí – zelená a V4 bez ČR – fialová.

**Sektorově měřená hrubá provozní míra v Rakousku je velmi podobná s ČR**

Rakousko se asi nejvíce z vybraných zemí překrývá s ČR a zároveň je určitým přechodem mezi ČR a Německem v rámci sledovaných hodnot. Rakousko dosahuje ve většině sektorů nadprůměrných hodnot. Nejvyšší ziskovost dosahují rakouské subjekty v sektorech Práva a účetnictví, Architektonická činnost, Jiné profesionální, vědecké a technické aktivity, Administrativě a NACE 56. Průměrné hodnoty blízké průměru EU28 Rakousko vykazuje u Sektoru výroby, Managementu (kladné hodnoty na rozdíl od ČR) a v celkové ekonomice. Mírně podprůměrné hodnoty se pak objevují v oblasti Veřejného inženýrství.

**Hrubá provozní míra dle sektorů: průměr Dánska, Finska a Švédska**

Skandinávie (představovaná Dánskem, Finskem a Švédskem) se nachází v podobné pozici jako Francie, když dosahuje průměrných hodnot v rámci ekonomiky jako celku, resp. u výrobního průmyslu i NACE 56. Avšak zároveň u všech ostatních sektorů dosahují skandinávské subjekty podprůměrných hodnot (především stojí za povšimnutí u nejčastěji a nejvíce regulovaných – např. Právo a účetnictví, či Architektura, atd.) a také jako ČR výrazně záporných zisků před zdaněním u sektoru managementu. Tyto výsledky dost vypovídají o pozici Skandinávských zemí, které patří mezi státy s relativně nízkým počtem regulovaných profesí a dále je prokázán fakt, že u silně regulovaných profesí dosahují kvalifikované subjekty velmi vysoké zisky před zdaněním.

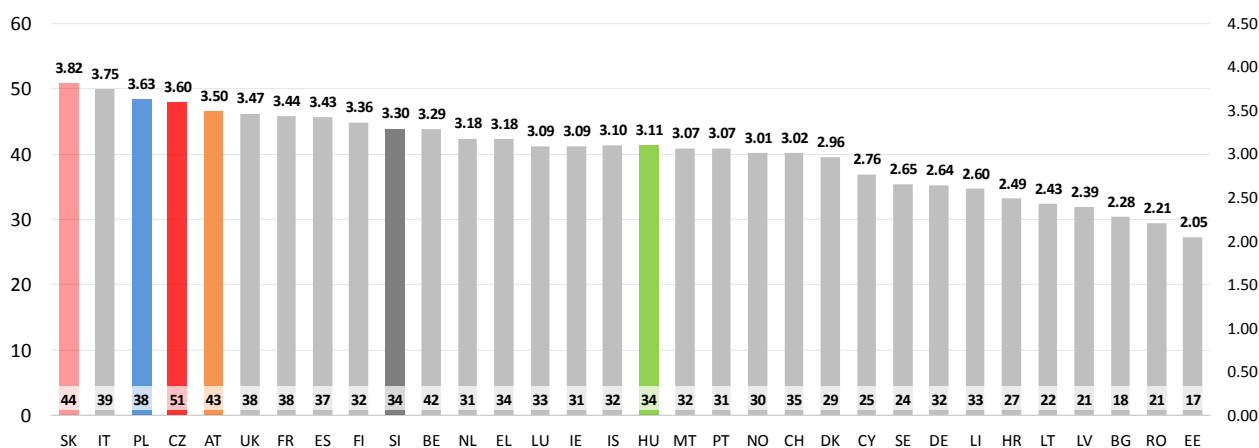
Hrubá provozní míra dle sektorů: průměr Estonska, Lotyšska a Litvy

Pobaltské státy se často blíží hodnotám skandinávské skupiny, především v průměrných hodnotách u ekonomiky jako celku, v kategorii jiných profesí, či sektoru výroby, resp. u podprůměrných hodnot u sektoru Právo a účetnictví. Na druhé straně pobaltské subjekty dosahují 2. nejvyšší ziskovosti v manažerských profesích a profesi veřejného inženýrství. Nejnižší zisky před zdaněním pobaltské státy vykazují u sektoru NACE 56. Znovu je možno sledovat mírný trend, kde v zemích se slabší regulací dané profese subjekty dosahují menší ziskovosti. Může se jednat o jeden s klíčových faktorů proti deregulaci, především kvůli tlaku osob vykonávajících regulované profese.

Hrubá provozní míra dle sektorů: průměr Maďarsko, Polsko a Slovensko

Země Visegradské čtyřky bez ČR se řadí ke skupině nejvíce regulujících v EU a výsledky z grafu 13 toto také potvrzují. V porovnání s ČR dosahují státy V4 (bez ČR) stejných nebo mírně vyšších hodnot ziskovosti (resp. ve 2 případech mírně nižších a to v sektoru Právo a účetnictví a sektoru výroby). Nadprůměrně zisky jejich subjekty dosahují v sektorech architektonické činnosti, administrativních a podpůrných službách a NACE 56. Navíc na rozdíl od ČR mají v průměru Maďarsko, Polsko a Slovensko kladnou ziskovost v sektoru managementu.

**Graf 14 - Vážený průměr úrovně regulace 51 nejčastějších profesí v EHP (s nulovými hodnotami)**



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Uvedený graf na ose Y představuje vážený průměr úrovně regulace v zemích EHP v rámci 51 nejčastějších regulovaných profesí (vybraných ze všech regulovaných profesí v ČR), tzn. všechny profese, které jsou regulovány min. v 10 a více zemích EHP). U základny osy X jsou uvedeny počty profesí, které daná země z 51 vybraných povolání reguluje. Tento graf zahrnuje veškeré hodnoty (včetně nulových – tzn. i u zemí, které profese neregulují) zjištěných úrovní regulací.

Nedostupnost dat o regulovaných povolání v jiných zemích EHP (mimo české regulované profese)

Určitým nedostatkem využití váženého průměru v grafu 14 pro hodnocení úrovně regulace je také nemožnost zahrnutí profesí, které nejsou regulovány v ČR, ale přitom je nějakým způsobem kontrolují v jiných státech EHP. Bohužel získání takového typu dat by znamenalo významnou časovou náročnost a navíc v řadě případů některých zemí neplatí dostatečná transparentnost, takže často není možné data nalézt v angličtině (jen v místním jazyce) nebo dokonce vůbec.

ČR v rámci tzv. „rakouské skupiny“

Při pohledu na graf 14 je možno tvrdit, že ČR patří do tzv. „rakouské skupiny“ (země: AT, CZ, PL a SK) a nijak zvlášť se zde nevymyká. V konečném hodnocení nemá úplně nejhorší hodnoty, když stojí na 4. místě (s 51 regulovanými profesemi) ze všech zemí EHP před Slovenskem (se 44 regulovanými profesemi),

Itálií (s 39 regulovanými profesemi) a Polskem (s 38 regulovanými profesemi). V grafu bylo porovnáváno 51 regulovaných povolání v rámci ČR s regulovanými profesemi v ostatních zemích EHP, včetně zahrnutí i nulových hodnot u zemí, které danou profesi neregulují.

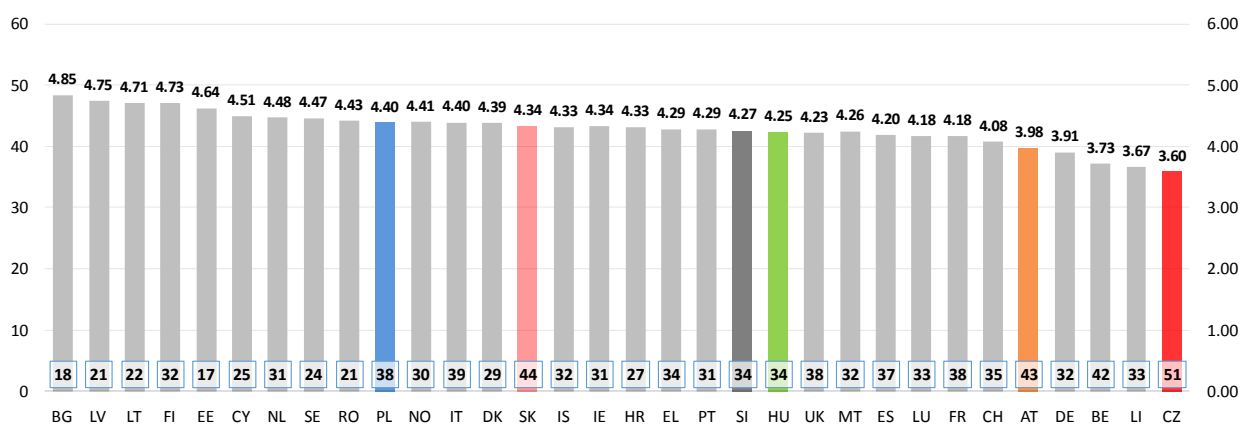
ČR s nejnižší hodnotou průměrné regulace v rámci vzdělanostních požadavků pro možnost vykonávání dané profese

Graf 15 sleduje stejná data, jako předchozí graf, ale navíc extrahuje z váženého průměru nulové hodnoty zemí, které danou profesi neregulují. Tento krok ve své podstatě obrací pořadí států v rámci počtu regulovaných profesí i úrovně průměrné regulace požadovaného vzdělání na rozdíl od předchozího grafu. Zde je ale také vidět velký odstup mezi zeměmi z vysokou četností regulovaných profesí střední Evropy. ČR má nižší hodnotu průměrné regulace vzdělanostních požadavků především kvůli vysokému počtu regulovaných profesí, avšak i přesto dosahuje v průměru výrazně nižších hodnot než ostatní země.

Polsko a Slovensko dosahují relativně vysoké úrovně regulace

Rakousko s počtem 43 z vybraných regulovaných profesí má nejbližší českým hodnotám, takže je možno u něho mluvit o relativně nízké míře regulace (avšak pouze v průměru). Maďarsko a Slovinsko, které regulují shodně 34 z vybraných profesí, již dosahují úrovně regulace v průměru o 0,7 bodu více než ČR. Slovenska (44 z vybraných profesí) a ještě více Polsko (38 z vybraných profesí) dosahují výrazně vyšších hodnot průměrné regulace než ČR. Pro Slovensko kladně hovoří fakt, že regulují ve skutečnosti ještě o 6 profesí více než polské úřady.

**Graf 15 - Vážený průměr úrovně regulace 51 nejčastějších profesí v EHP (bez nulových hodnot)**



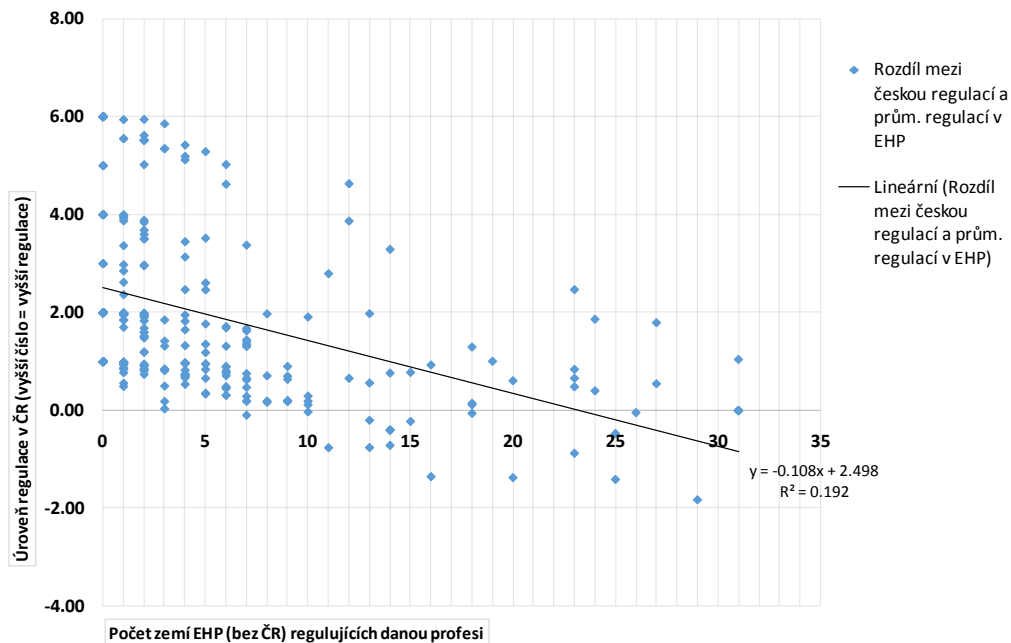
Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Uvedený graf na ose Y představuje vážený průměr úrovně regulace vzdělanostních požadavků v zemích EHP v rámci 51 nejčastějších regulovaných profesí (vybraných ze všech regulovaných profesí v ČR), tzn. všechny profese, které jsou regulovány min. v 10 a více zemích EHP). U základny osy X jsou uvedeny počty profesí, které daná země z 51 vybraných povolání reguluje. Tento graf nezahrnuje nulové hodnoty (tzn. i u zemí, které profese neregulují) zjištěných úrovně regulací.

ČR reguluje častěji profese s velmi nízkou úrovní regulace (osvědčení způsobilosti či SŠ)

Podle grafu 16 častěji regulované profese v rámci všech států EHP se v ČR regulují méně, či neregulují vůbec na rozdíl od průměru regulace ostatních členských států EHP. Avšak na druhé straně údaje za ČR ukazují časté využívání vysokých restrikcí (mezi 3 až 6 body, tzv. od 1 do 4 let VŠ) u některých velmi málo četných regulovaných povolání v rámci zemí EHP.

Graf 16 -Rozdíl mezi českou regulací a průměrnou regulací v EHP (včetně nulových hodnot)



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

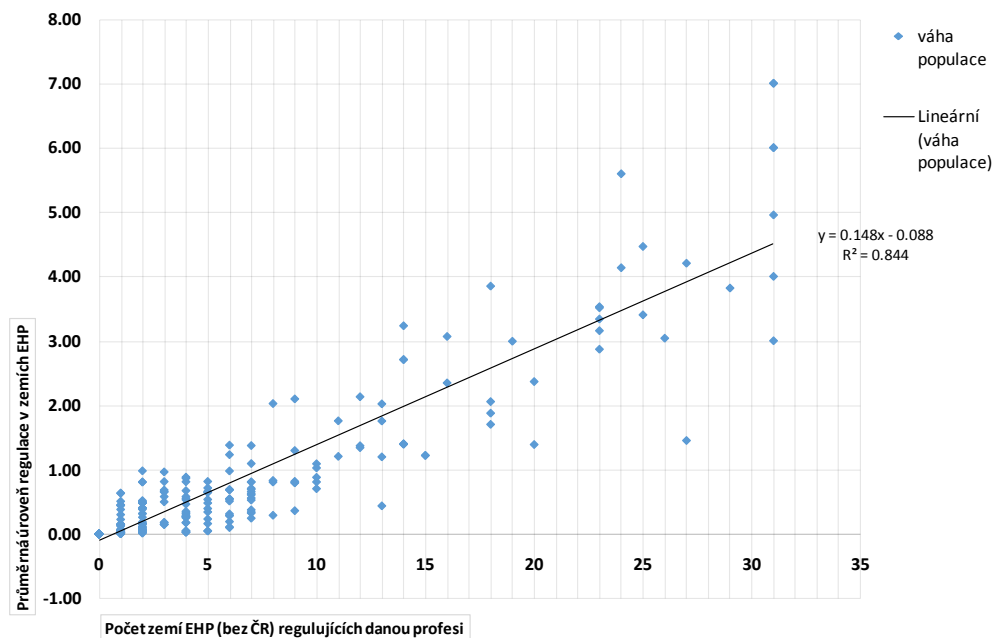
Graf zobrazuje na ose X počet států EHP (bez ČR), které regulují vstupní vzdělání pro danou profesi, a pak na ose Y rozdíl mezi úrovní české regulace a průměrnou regulací vzdělání ve státech EHP (čím vyšší jsou kladné hodnoty na dané ose, tím vyšší je regulace v ČR oproti průměru EHP).



Nejčastějším typem regulace v rámci EHP je profese regulací mezi 0 a 1 bodem (tedy osvědčení způsobilosti)

Z grafu 17 vyplývá, že největší koncentrace regulací profesí v rámci zemí EHP je v oblasti velmi nízké průměrné úrovně regulace (zhruba od 0 do 1 bodu), a zároveň se jedná o oblast, ve které je počet regulujících zemí relativně nízký (tj. mezi 1 až 7 regulujícími zeměmi). Výsledky také potvrzují, že vyšší úroveň regulace je v rámci regulovaných profesí v rámci států EHP spíše výjimkou.

Graf 17 - Poměr počtu regulujících zemí vůči průměrné úrovni regulace v zemích EHP (včetně nulových hodnot)



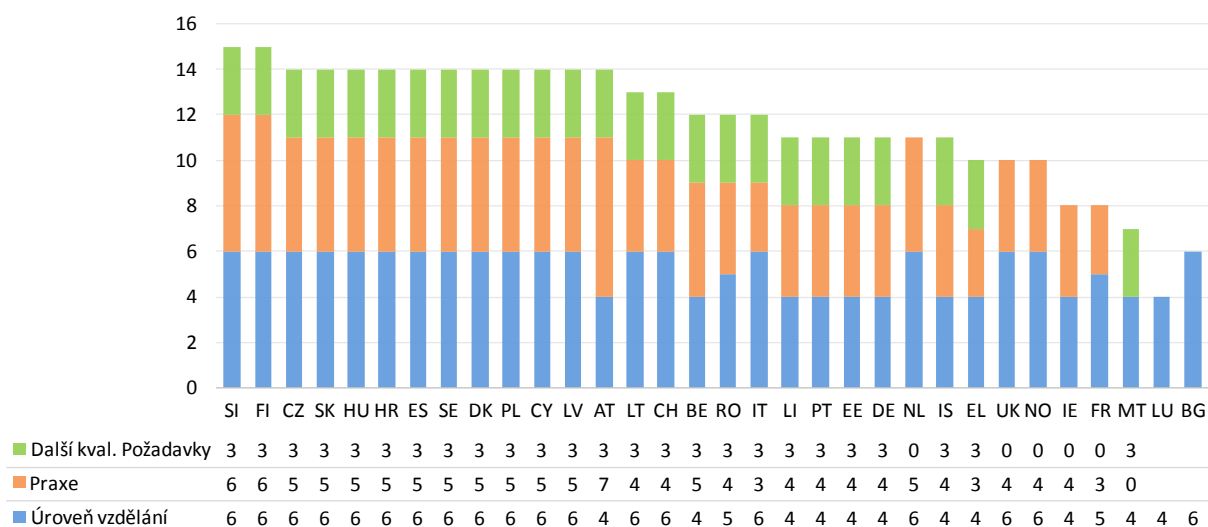
Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Graf představuje poměr počtu zemí EHP bez ČR regulujících danou profesi (osa X) a průměrné úrovně regulace v rámci zemí EHP. Dále je nutné počítat s problémem zobrazení pouze regulovaných profesí v rámci ČR (nejsou to všechny regulované profese v EHP). Údaje regulace představují průměrné hodnoty požadovaného typu vzdělání.

## Analyza vybraných regulovaných povolání

Následující podkapitola 6.1 analyzuje konkrétní vybrané regulované profese v rámci 3 základních kvalifikačních požadavků (na vzdělání, praxi a další požadavky). Bylo vybráno nejdříve 12 profesí, které jsou regulovány v ČR a zároveň se vyskytují ve více jak 20 zemích EHP (tzn. z velmi vysokou četností v jednotlivých zemích). V průběhu hledání dostupných dat se kvůli jejich nedostatku zredukoval počet vybraných profesí na konečných 7 povolání, které budou dále analyzovány. Jedná se o profese: advokát, auditor, architekt, fyzioterapeut, ostraha majetku a osob, učitel autoškoly a zubní technik.

Graf 18 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání: Advokát



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

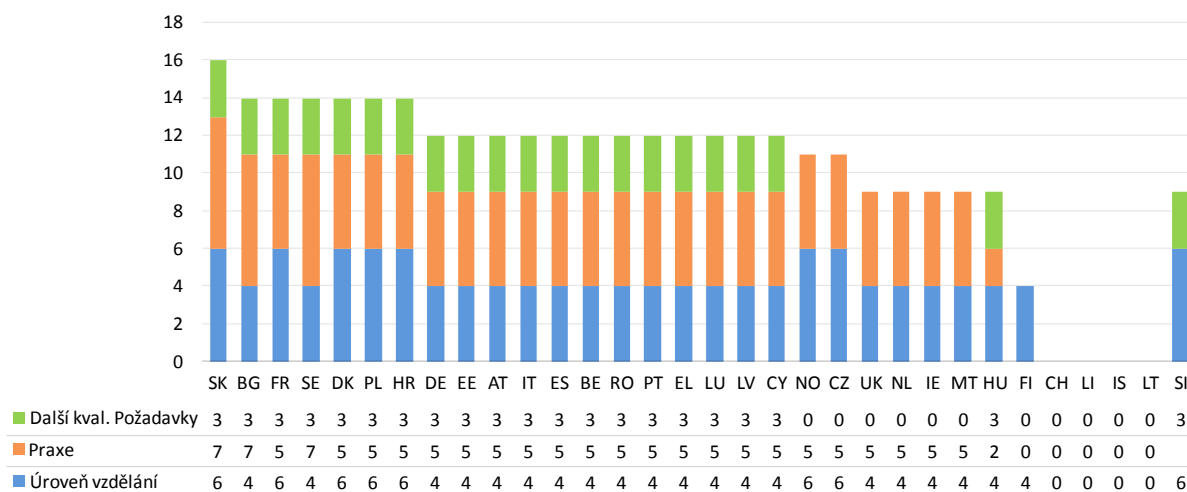
Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Nedostatkem daného grafu jsou údaje za Lucembursko a Bulharsko. V rámci uvedených zemí nebylo možno zjistit údaje o 2 kategoriích kvalifikačních požadavků (konkrétně na praxi či další požadavky), a proto jsou obě země na chvostu grafu (ve své podstatě vyloučeny). Naopak země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu „0“, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (např. Francie, Nizozemí a Velká Británie nevyžadují další kvalifikační požadavky pro získání kvalifikace advokáta).

Profese advokáta je jednou z nejvíce regulovaných profesí

Povolání regulované profese advokáta je jednou z nejčastěji a nejvíce regulovaných profesí v zemích EHP, ve kterých je většinou vyžadováno vzdělání na úrovni min. 4 let vysoké školy. Graf 18 zobrazuje podíly 3 základních kvalifikačních požadavků potřebných pro získání kvalifikaci pro vykonávání profese advokáta v uvedených zemích. Výsledné hodnoty Bulharska a Lucemburska jsou pouze informativní, protože nebylo možno zjistit konkrétní data u 2 sledovaných kvalifikačních požadavků (praxe a další požadavky). Dále z grafu vyplývá relativně vysoká restriktivní politika většiny zemí EHP v rámci regulace profese advokát. ČR se řadí mezi státy s nejvyššími kvalifikačními požadavky, avšak nijak vehementně nevybočuje ze skupiny států okolních států jako Slovensko, Maďarsko, Polsko či Rakousko. Vyšší úroveň regulace (konkrétně v rámci délky požadované praxe) mají už jen Slovinsko a Finsko. Na opačné

straně s nejnižší regulací stojí Francie a Irsko (ty nevyžadují další kvalifikační požadavky) či Malta<sup>108</sup> (není nutná praxe).

**Graf 19 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání: Auditor**



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

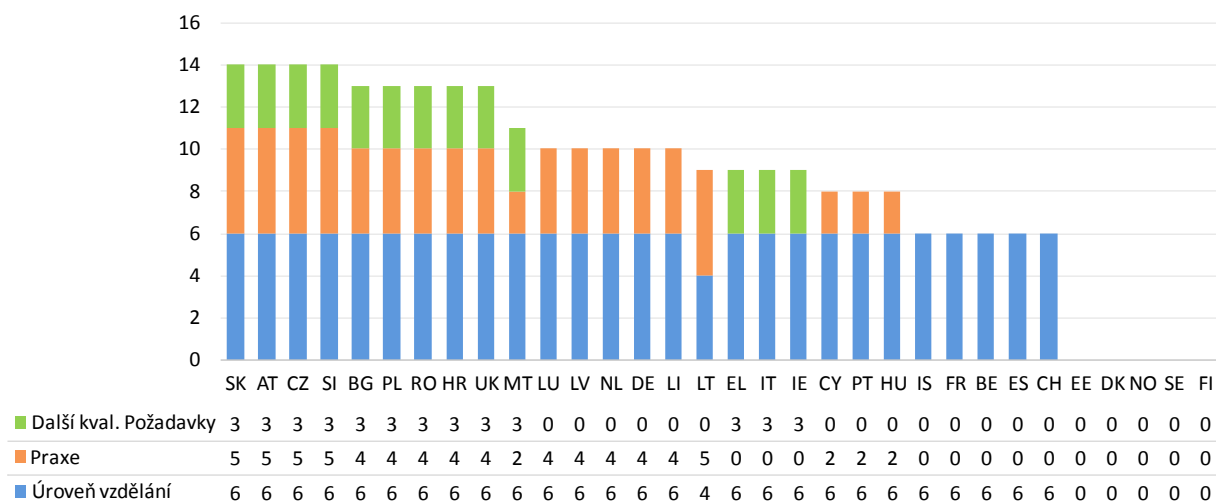
Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Nedostatkem daného grafu jsou údaje za Slovensko, u kterého nebylo možno zjistit údaje o kategorii požadované praxe, a proto je tato země řazena na chvostu grafu (ve své podstatě vyloučena). Naopak země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu „0“, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (např. ČR, Irsko, Malta, Nizozemí, Norsko a Velká Británie) nevyžadují další kvalifikační požadavky pro získání kvalifikace Auditora. Skupina zemí s nulami u všech kvalifikačních požadavků (Island, Lichtenštejnsko, Lotyšsko a Švýcarsko) nereguluje povolání Auditora vůbec.

Profesi auditora nejvíce reguluje Slovensko (ale neméně Polsko), naopak ČR a Maďarsko patří mezi méně restriktivní země.

Regulovaná profese Auditora, jejíž poměry požadovaných kvalifikačních požadavků se nachází v grafu 19, se řadí mezi podobně restriktivně omezené profese jako povolání Advokáta, čehož jsou důkazem hodnoty v grafu výše. Extrémním případem regulace je Slovensko, které má nejvyšší požadavky na vzdělání (min. 4 roky VŠ) i praxi (5 let). Ale také většina dalších zemí EHP (např. Bulharsko, Dánsko, Francie, Chorvatsko, Polsko a Švédsko) reguluje na velmi vysoké úrovni blízké Slovensku. Island, Lichtenštejnsko, Lotyšsko a Švýcarsko danou profesi vůbec neregulují, Finsko reguluje jen min. úroveň vzdělání na úrovni 3-4 roky VŠ a u Slovinska nebylo možno zjistit hodnotu pro požadovanou praxi. ČR v rámci regulace Auditora patří mezi méně restriktivní státy, když vůbec nevyžaduje další kvalifikační požadavky (jako další země např. Irsko, Malta, Nizozemí, Norsko či Velká Británie), ale naopak vyžaduje relativně vysoké vzdělání (min. 4 roky VŠ) a průměrnou praxi (3 roky). V celkovém součtu má také stejně nízkou regulaci Maďarsko.

<sup>108</sup> Avšak u hodnot Malty musíme být obezřetní, jelikož se v často v rámci sbírání dat právě o tomto státu stávalo, že je vidět nedostatečná transparentnost na straně maltských úřadů.

**Graf 20 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání – Architekt (váhy jednotlivých kvalifikačních požadavků)**



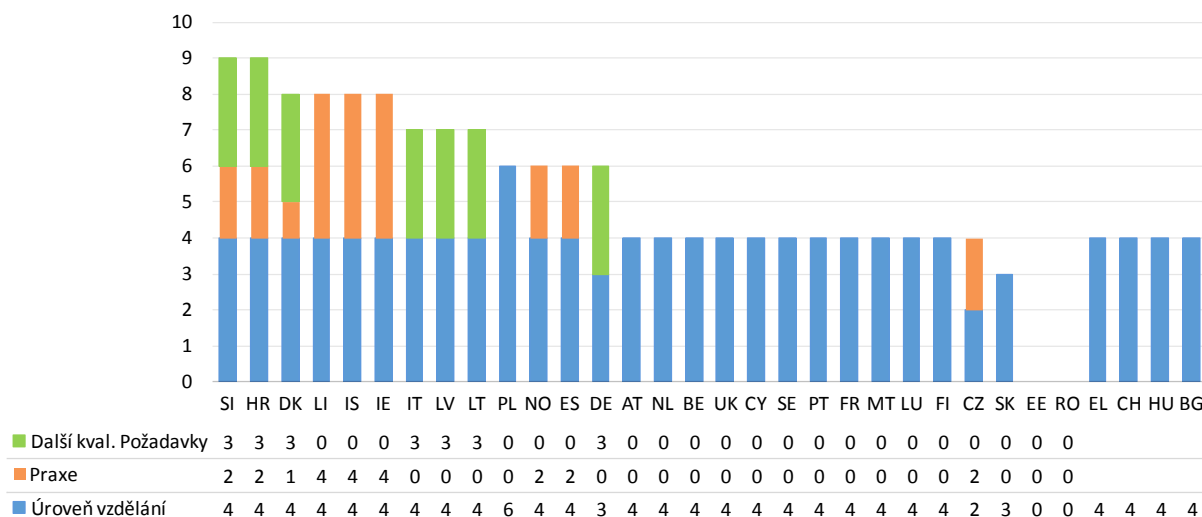
Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu „0“, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (např. Dánsko, Estonsko, Finsko, Norsko a Švédsko neregulují povolání Architekta vůbec).

Regulace profese Architekta, Graf 20, přes svou průměrně vysokou míru regulace dělí země EHP na několik skupin. Dánsko, Estonsko, Finsko, Norsko a Švédsko tuto profese podle výsledků neregulují vůbec, avšak to není úplně pravdou, protože dané odvětví je regulováno alternativně, především formou silné restriktce u bezpečnostních, hygienických a jiných stavebních standardů.<sup>109</sup> Belgie, Francie, Island, Španělsko a Švýcarsko (pouze některé kantony) regulují pouze úroveň vzdělání na úrovni min. 4 let VŠ, což je jediným společným rysem všech regulujících zemí profesi Architekta. Irsko, Itálie a Řecko nevyžadují žádnou praxi. Naopak Německo, Nizozemí, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko a Lucembursko nepožadují žádné další požadavky pro získání kvalifikace Architekta. Další země, mezi které patří ČR, Slovensko, Rakousko a Slovinsko, resp. s mírným odstupem Polsko, atd.) již využívají nejvyšší úroveň restriktce (vzdělání min. 4 roky VŠ, praxe 3 roky a profesní zkouška).

<sup>109</sup> Blíže viz podkapitola 3.3 Počet regulovaných povolání uvedený v evropské databázi, míra regulace v jednotlivých členských státech a alternativní formy regulace.

**Graf 21 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání – Fyzioterapeut (váhy jednotlivých kvalifikačních požadavků)**



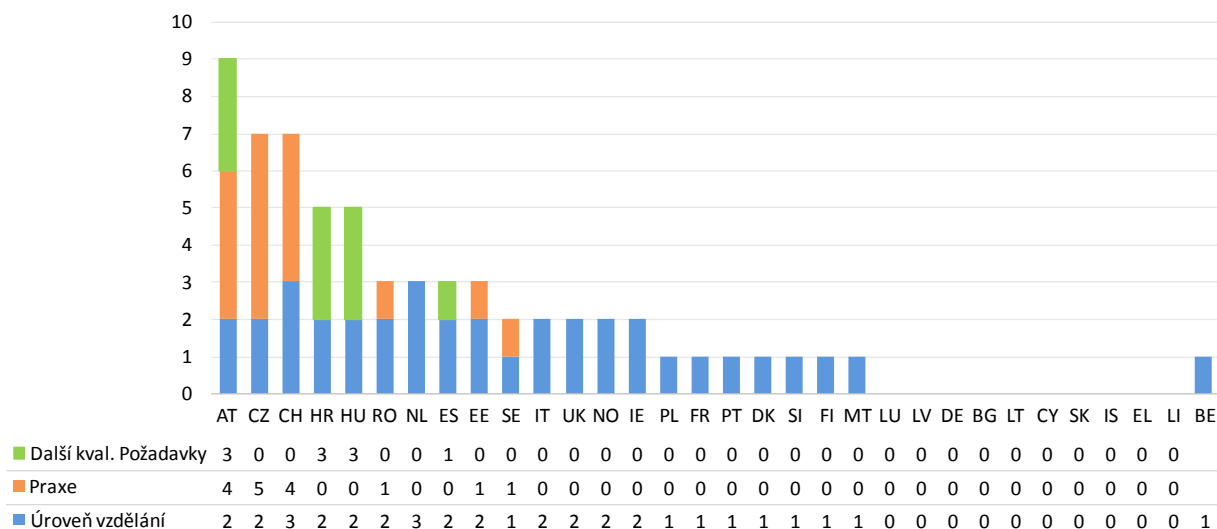
Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Nedostatkem daného grafu jsou údaje za Bulharsko, Maďarsko, Řecko a Švýcarsko. V rámci uvedených zemí nebylo možno zjistit údaje o 2 kategoriích kvalifikačních požadavků (konkrétně na praxi a na další požadavky), a proto jsou tyto země na chvostu grafu (ve své podstatě vyloučeny). Naopak země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu „0“, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (např. Estonsko a Rumunsko profesi Fyzioterapeuta neregulují vůbec).

Nejvíce restriktivní jsou požadavky pro profesi fyzioterapeuta ve Slovinsku a v Chorvatsku a naopak ČR a Slovensko vyžadují jednu z nejnižších úrovní regulace

Rozložení kvalifikačních požadavků pro fyzioterapeuta, Graf 21, vykazuje ještě větší rozdíly než v rámci architekta. Kvůli nezjištěným datům o požadavcích na délku praxe a další kvalifikační požadavky jsou vyloučeny a jen na kraji grafu zobrazeny Bulharsko, Maďarsko, Řecko a Švýcarsko. Estonsko a Rumunsko nevedou profesi fyzioterapeuta mezi svými regulovanými profesemi. Maximální úroveň kvalifikačních požadavků je požadována ve Slovinsku a Chorvatsku, resp. v Dánsku (kratší praxe v délce 6 měsíců). Neméně vysoké požadavky mají úřady v Lichtenštejnsku, na Islandu a v Itálii, které ale naopak nevyžadují žádné další požadavky. Bez nutnosti doložení délky praxe mohou profesi fyzioterapeuta osoby vykonávat v Itálii, na Litvě a v Lotyšsku. Polsko se vymyká nejvyšším požadavkem na vzdělání (min. 4 roky VŠ) ze všech zemí EHP, ale na druhé straně už není nutno doložit žádnou praxi či další požadavky. Na stejné úrovni regulace jako Polsko pak stojí ještě Německo, Norsko a Španělsko. Další země v čele s Rakouskem regulují jen vzdělání na úrovni 3-4 let VŠ. ČR a Slovensko se pak umístily mezi státy s nejnižší úrovní kvalifikačních požadavků, kdy v Česku je potřeba absolvovat střední školu a 1 rok praxe, resp. na Slovensku jen vyšší odborné vzdělání. Tyto výsledky znovu potvrzují fakt, že počet regulovaných profesí nemůže být jediným faktorem určujícím úroveň regulace v zemích EU.

**Graf 22 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Ostraha majetku a osob (váhy jednotlivých kvalifikačních požadavků)**



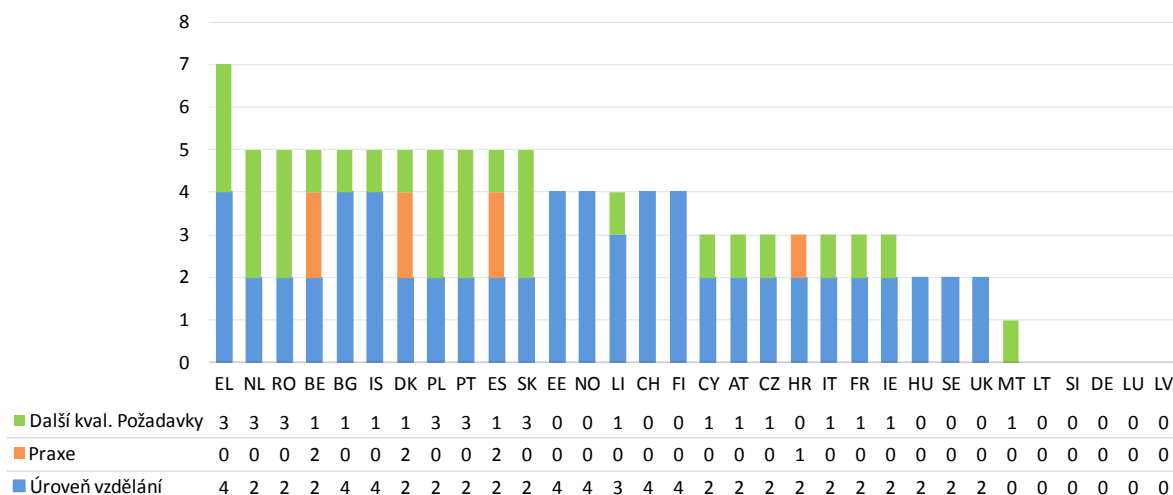
Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Nedostatkem daného grafu jsou údaje za Belgie, u které nebylo možno zjistit údaje u 2 kategoriích kvalifikačních požadavků (konkrétně na praxi či další požadavky), a proto je umístěna na chvostu grafu (ve své podstatě vyloučena). Naopak země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu „0“, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (právě Bulharsko, Island, Německo, Kypr, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Řecko a Slovensko nevyžadují žádné kvalifikační požadavky pro získání kvalifikace „Ostraha majetku a osob“).

Regulace povolání ostraha majetku a osob ukazuje největší rozdíly mezi jednotlivými sledovanými zeměmi

Při sledování regulované profese ostraha majetku a osob, graf 22, vyšlo najevo, že se u ní mezi zeměmi projevují největší rozdíly. Bulharsko, Island, Německo, Kypr, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Řecko a Slovensko toto povolání žádným způsobem vůbec neregulují. Dále pak Dánsko, Finsko, Francie, Malta, Polsko, Portugalsko a Slovinsko vyžadují pouze získání osvědčení způsobilosti. Irsko, Itálie, Norsko a Švédsko pro výkon této profese chtějí doložit absolvování střední školy. Estonsko, Nizozemí, Rumunsko a Španělsko navíc vyžadují ke střední škole i krátkou praxi resp. získání osvědčení způsobilosti. Maďarsko a Chorvatsko kromě střední školy vyžadují také profesní zkoušku. ČR a Švýcarsko mají 2.-3. nejvyšší restriktci v rámci povolání ostraha majetku a osob, když obě vyžadují středoškolské vzdělání včetně tříleté, resp. dvouleté praxe. Pro získání dané kvalifikace nejvíce překážek staví před žadatele úřady v Rakousku, když požadují střední školu, dvouletou praxi a složení profesní zkoušky. ČR se řadí spolu s Rakouskem, Chorvatskem a Maďarskem k nejvíce restriktivním zemím u dané profese, což potvrzuje určité podobné historické rysy.

**Graf 23 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Učitel autoškoly (váhy jednotlivých kvalifikačních požadavků)**

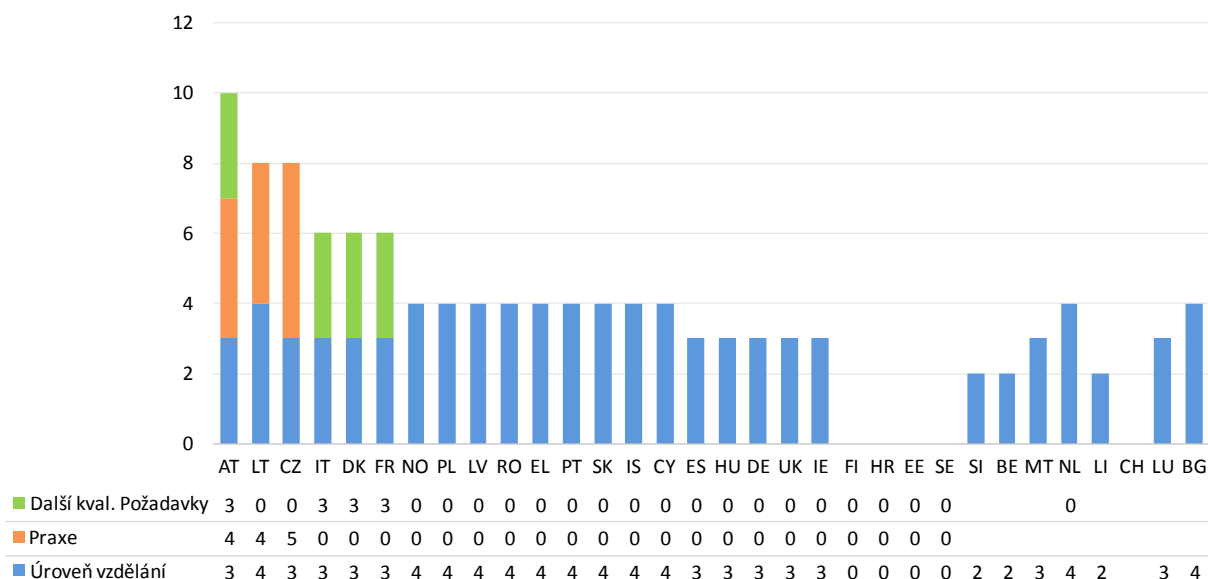


Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu „0“, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (právě Německo, Litva, Lotyšsko, Lucembursko a Slovinsko profesi učitele autoškoly vůbec neregulují).

Struktura kvalifikačních požadavků pro učitele autoškoly, graf 23, nevyznívá tak velmi rozdílně jako u předešlých 2 profesí, přesto určité rozdíly existují. Úřady v Německu, na Litvě, v Lotyšsku, Lucembursku i ve Slovinsku se daná profese vůbec nereguluje. Pouze získání osvědčení způsobilosti stačí pro vykonávání této profese na Maltě. Maďarsko, Velká Británie i Švédsko požadují dokončené středoškolské vzdělání. Pak je zde skupina zemí včetně ČR (Francie, Irsko, Itálie, Kypr a Rakousko), ve kterých je nutno absolvovat SŠ a získat osvědčení způsobilosti, resp. 6 měsíční praxi (Chorvatsko). Lichtenštejnsko kontroluje SŠ s odbornou praxí a také získání osvědčení způsobilosti. Estonsko, Finsko, Norsko a Švýcarsko chtějí od žadatelů vzdělání v délce min. 1 rok VŠ (vyšší odborné vzdělání). Největší skupinu pak tvoří státy, které vyžadují SŠ a složení profesní zkoušky (Nizozemí, Rumunsko, Polsko, Portugalsko a Slovensko), resp. SŠ, 1 rok praxe a držení osvědčení způsobilosti (Belgie, Dánsko a Španělsko). Nejvyšší restrikcí pak vyžadují řecké úřady, kdy žadatel musí pro výkon povolání učitele autoškoly doložit min. 1 rok na VŠ a složit profesní zkoušku. Hodnoty pro ČR ukazují její umístění mírně podprůměrem ve skupině s Rakouskem a Chorvatskem, resp. blízko maďarské regulaci. Jedná se o další potvrzení nejednoznačnosti ukazatele počtu regulovaných profesí.

**Graf 24 - Podíl kvalifikačních požadavků pro povolání - Zubní technik (váhy jednotlivých kvalifikačních požadavků)**



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Nedostatkem daného grafu jsou údaje za Bulharsko, Belgie, Maltu, Nizozemí, Lucembursko, Švédsko a Švýcarsko. V rámci uvedených zemí nebylo možno zjistit údaje o 2 kategoriích kvalifikačních požadavků (konkrétně na praxi či další požadavky), resp. u Švýcarska ani u jedné kategorie, a proto jsou uvedené země na chvostu grafu (ve své podstatě vyloučeny). Naopak země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu „0“, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (právě Estonsko, Finsko, Chorvatsko a Švédsko profesi zubního technika neregulují vůbec).

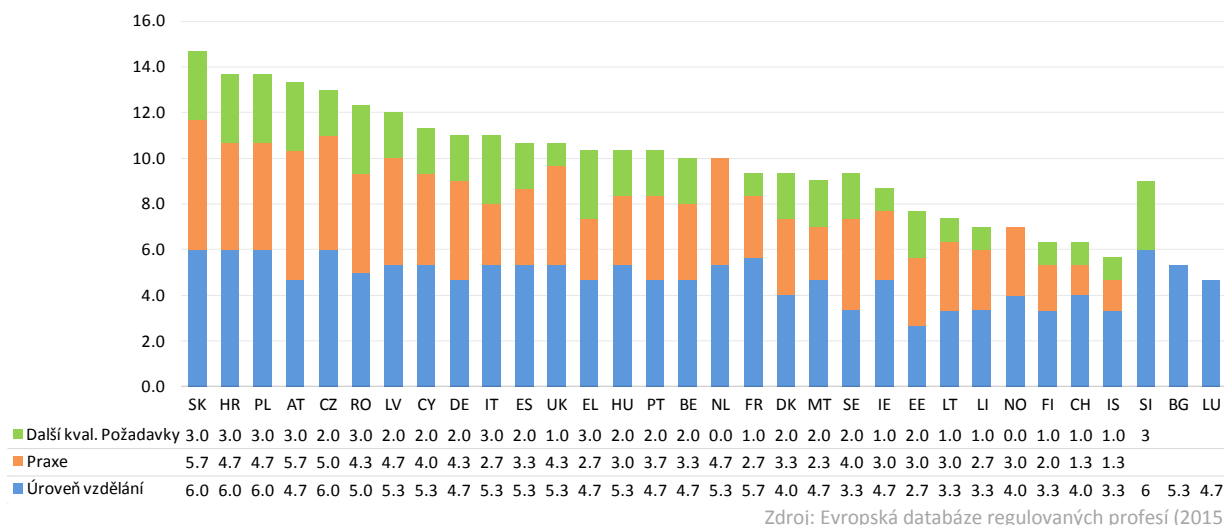
Kvalifikační požadavky pro výkon povolání zubního technika jsou nejkomplicovanější v Rakousku a pak také na Litvě a v ČR

Bohužel pravá část grafu 24, kterou tvoří Belgie, Bulharsko, Malta, Nizozemí, Lichtenštejnsko, Lucembursko, Slovinsko a Švýcarsko, může sloužit jen pro částečný obraz regulace v těchto zemích, jelikož nebylo možné zjistit konkrétní údaje některých ze zkoumaných kategorií kvalifikačních požadavků. Mezi země, které povolání zubního technika vůbec neregulují patří Estonsko, Finsko, Chorvatsko a Švédsko. Další skupina států (Irsko, Maďarsko, Německo, Španělsko a Velká Británie) vyžaduje po žadatelích středoškolské vzdělání, včetně odborné praxe. Největší skupina 9 států (Island, Kypr, Lotyšsko, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko a Slovensko) reguluje zubního technika minimálním vysokoškolským vzděláním v délce 1 rok. Dánsko, Francie a Itálie chtějí od žadatelů SŠ s odbornou praxí, včetně složení profesní zkoušky. Žadatelé v ČR musí doložit vzdělání na SŠ odbornou praxí, včetně tříleté praxe v oboru. Litevské úřady vydají oprávnění k dané kvalifikaci jen, pokud obdrží potvrzení o min. 1 roce na VŠ a praxi v délce do 3 let. Nejvíce restrikcí v této oblasti předkládá Rakousko, když požaduje střední školu s odbornou praxí, praxi do 3 let a ještě složení profesní zkoušky. Umístění ČR znovu velmi blízko rakouským hodnotám ukazuje velmi podobné historické vazby (často projevující se u regulace konkrétních povolání).

Následující grafy představují odlišný pohled na vybrané regulované profese, když používají pro srovnání mezi jednotlivými zeměmi vytvořené skupiny povolání. První skupina (Skupina 1) – graf 25 - zahrnuje průměrné hodnoty regulace požadavků na vzdělání, délku praxe a dalších kvalifikačních požadavků pro profese advokáta, auditora a architekta.



**Graf 25 - Poměr průměrných hodnot 3 typů kvalifikačních požadavků (Skupina 1: Advokát + Auditor + Architekt)**



Graf představuje průměrné rozložení 3 typů kvalifikačních požadavků v rámci skupiny 3 vybraných povolání (Advokát, Auditor, Architekt). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Nizozemí a Norsko mají nulové hodnoty pro další kvalifikační požadavky, což znamená, že je nevyžadují. Prázdné buňky v tabulce u Slovinska v případě požadované praxe a u Bulharska i Lucemburska u požadované praxe i dalších kvalifikačních požadavků znamenají, že nebylo možno dohledat jejich údaje.

V rámci Skupiny 1 je vidět rostoucí trend kvalifikačních požadavků pro průměrné hodnoty v povoláních advokáta, auditora a architekta.

Většina zemí EHP reguluje úroveň vzdělání mezi 3-4 lety VŠ, včetně požadavku praxe v délce do 3 let a dalších požadavků buď v podobě osvědčení způsobilosti nebo obtížnější profesní zkoušky.

Graf 25 představuje průměrné hodnoty za výše zmíněnou Skupinu 1. Z předchozích tabulek bylo jasně vidět, že u některých států nebylo možno dohledat data o stavu jejich regulace, a proto i v grafu průměrných hodnot stojí na pravé straně Slovinsko (neznámá délka praxe), Bulharsko a Lucembursko (shodně neznámá délka praxe i další kvalifikační požadavky). V grafu je možno vidět rostoucí trend průměrných hodnot v rámci jednotlivých zemí EHP. Mezi v průměru nejméně regulující země pak patří (v pořadí od nejnižší regulace) Island, Švýcarsko, Finsko, Norsko, Lichtenštejnsko, Lotyšsko, Estonsko, atd. Uvedené země dosahují celkově nižších hodnot za 3 uvedené ukazatele (např. v rámci vzdělání vyžadují maximálně 3-4 roky VŠ a s praxí do 2 let, se získáním nějaké základní formy osvědčení, resp. Nizozemí a Norsko nevyžadují žádné další kvalifikační požadavky). U dalších zemí, v grafu směrem od Irska až po Rumunsko (zprava do leva), až na výjimky roste požadované vzdělání od hodnot 4,7 až do 5,3, také se prodlužuje délka praxe až na hodnotu 4,7 (Nizozemí), avšak další kvalifikační požadavky jsou relativně stabilní (většinou do hodnoty 2,0 – což se rovná průměru mezi jednotlivými povoláními v rámci nutnosti získat osvědčení nebo profesní zkoušku).

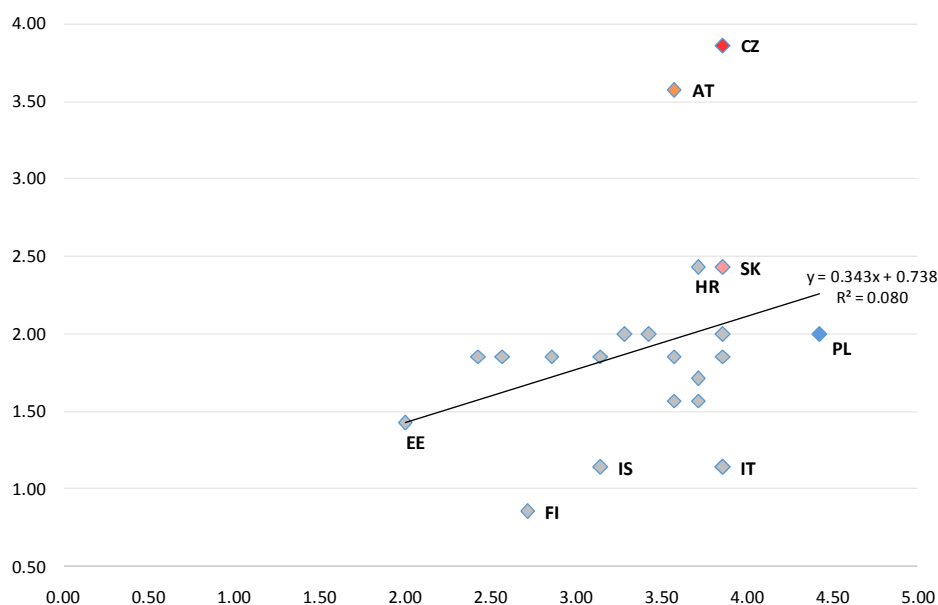
5 nejčastěji regulujících zemí EHP v rámci Skupiny 1: Slovensko, Chorvatsko, Polsko, Rakousko a ČR.

Není překvapením, že ve skupině 5 zemí s nejvyššími hodnotami jsou (od nejvyšších): Slovensko, Chorvatsko, Polsko, Rakousko a ČR. Kromě Rakouska (údaj 4,7 tj. 3 a více let VŠ) všechny země vyžadují v průměru vzdělání s hodnotou 6,0, což odpovídá min. 4 letem VŠ. Průměrné hodnoty v rámci velmi striktně regulovaných povolání advokáta, auditora a architekta ve Skupině 1 zase potvrdily kulturní, historickou i geografickou (s výjimkou Chorvatska) blízkost ČR se státy svého regionu střední Evropy (resp. nejbližší hodnoty znovu s Rakouskem). Zajímavostí může být také fakt velmi podobných chorvatských výsledků.

Grafy 26 a 27 obsahují průměrná data za všech 7 vybraných regulovaných povolání.

Dva následující grafy 26 a 27 zobrazují zjištěné hodnoty zemí EHP v rámci všech 7 vybraných profesí (advokát, auditor, architekt, fyzioterapeut, ochrana majetku a osob, učitel autoškoly a zubní technik). Avšak znovu je třeba upozornit, že se jedná o průměrné hodnoty, u kterých nastává problém nedostatečného reflektování dalších okolních faktů, podobně jako u zjednodušování pohledu na úroveň regulace podle počtu regulovaných profesí.

**Graf 26 - Poměr průměrných hodnot úrovní Praxe a Vzdělání (všechny vybrané profese)**



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Osa „x“ – průměrné hodnoty vzdělávání;  
Osa „y“ – průměrné hodnoty praxe

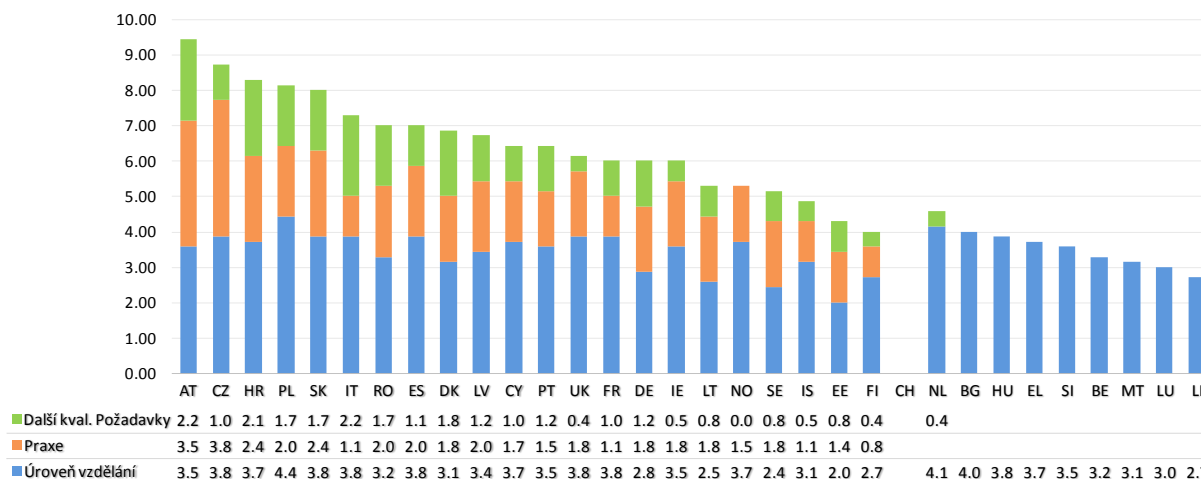
Estonsko má v rámci 7 vybraných regulovaných profesí nejnižší úroveň regulace vzdělání, Finsko zase v rámci délky praxe.

Ukázkou poměru průměrných hodnot 3 sledovaných kvalifikačních požadavků u 7 vybraných povolání se zabývá Graf 26. Z něho lze vyčíst nejnižších hodnot vzdělání (na úrovni 2,00 = středoškolskému vzdělání) dosahuje Estonsko, které zároveň má také velmi nízké požadavky na délku potřebné praxe (1,43 bodu = cca do 1 roku). Nejnižší hodnoty nutné praxe patří Finsku (cca 0,86 bodu = od několika měsíců do půl roku), resp. podobně nízkých hodnot dosáhly i Island a Itálie (cca 1,14 bodu = praxe do 1,5 roku). Avšak na rozdíl od Estonska Finsko, Itálie i Island vyžadují v průměru vyšší hladiny vzdělání (2,71, 3,14 a 3,86 bodů – tzn. postupně od SŠ prodloužené o odbornou praxi u Finska až po VŠ v délce 1-4 let u Islandu a Itálie).

Polsko reguluje v průměru nejvíce vzdělání a ČR zase vyžaduje průměrně nejvyšší úroveň délky praxe (údaje za 7 vybraných regulovaných profesí)

Polsko je pak zemí vyžadující nejvyšší úroveň vzdělání (4,43 bodů – tzn. 3-4 roky VŠ), ale naopak průměrná praxe se tam pohybuje okolo 1 roku (2,00 bodů). Mezi nejvíce regulující země pak také patří ČR a Rakousko, které se vyskytují v pravé horní části grafu s nejvyšší požadovanou průměrnou praxí a druhou (ČR – 3,86 bodů – tj. 3-4 roky VŠ), resp. třetí (Rakousko – 3,57 bodů – tzn. mezi 1 až 3 lety VŠ) nejvyšší hodnotou vyžadovaného vzdělání. Podobných hodnot dosahují Slovensko a Chorvatsko s tím rozdílem, že mají výrazně nižší průměrnou úroveň délky praxe (na úrovni 2,43 bodů – tzn. mezi 1 až 1,5 rokem).

**Graf 27 - Grafické rozložení průměrných hodnot kvalifikačních požadavků v rámci 7 vybraných profesí**



Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015).

Modrá barva představuje potřebnou úroveň vzdělání, červená požadovanou praxi a zelená další požadavky (pokud jsou vyžadovány). Bodové ohodnocení se pohybuje u vzdělání mezi 0-6 body (0 = nepožaduje se, 6 = min. 4 roky VŠ), u praxe v rozpětí mezi 0-7 body (0 = nevyžaduje se, 7 = 5 let praxe) a u dalších požadavků mezi 0-3 body (0 = nevyžaduje se a 3 = profesní či odborná zkouška). Nedostatkem daného grafu jsou neznámé údaje za Švýcarsko (žádné údaje), u Nizozemí (chybí údaj „praxe“) a u následujících zemí nebyly nalezeny požadované úrovně „praxe“ a „dalších požadavků“. Jedná se o: Bulharsko, Maďarsko, Řecko, Slovinsko, Belgie, Maltu, Lucembursko a Lichtenštejnsko. Kvůli těmto nedostatkům jsou země na chvostu grafu (ve své podstatě vyloučeny). Naopak země, které mají ve zdrojové tabulce hodnotu nula, nevyžadují regulaci uvedených kvalifikačních požadavků (např. Norsko nevyžaduje žádné další kvalifikační požadavky pro získání některé kvalifikace ze 7 vybraných profesí).

Nejnižší míry průměrné regulace u 7 vybraných profesí dosáhly země Skandinávie (s výjimkou Dánska), Island a Litva

Průměrné hodnoty poměrů kvalifikačních požadavků za 7 vybraných požadavků zobrazené v grafu 27 znovu prokazují rostoucí trend mezi jednotlivými zeměmi EHP, tzn. výrazné rozdíly mezi zeměmi. Bohužel během srovnávání všech 7 profesí není možno zahrnout některé země, o kterých nebylo možno získat u některých profesí data, jedná se o: Švýcarsko, Nizozemí, Bulharsko, Maďarsko, Řecko, Slovinsko, Belgie, Malta, Lucembursko a Lichtenštejnsko. Výsledky jsou velmi podobné s předchozím grafem. Mezi země s nejnižšími úrovněmi regulace patří Finsko, Estonsko, Island, Švédsko (nejnižší průměrné požadavky na úroveň vzdělání), Norsko, Litva, atd.

Nejvíce v průměru regulují 7 vybraných profesí země střední Evropy (ČR, Polsko, Rakousko a Slovensko) a Chorvatsko

Na druhém konci grafu se nachází země střední Evropy (včetně Chorvatska) v následujícím pořadí (od nejvyšší celkové úrovně regulace pro 7 vybraných profesí): Rakousko, ČR, Chorvatsko, Polsko a Slovensko. Z nich právě Polsko v průměru požaduje nejvyšší úroveň vzdělání, ČR má nejvyšší průměrnou hodnotu délky praxe a Rakousko vyžaduje v průměru nejsložitější další požadavky v podobě profesní či speciálních odborných zkoušek pro získání osvědčení (stejně hodnoty 2,29 bodů má i Itálie).

## Závěry

### Regulace kvalifikačních požadavků v ČR

Počet regulovaných činností nevyovídá o skutečné míře regulace	Deklarovaný nejvyšší počet profesí v evropské databázi regulovaných činností neznamená, že v České republice existuje nejvyšší míra regulace ve srovnání s jinými členskými státy. Rovněž to neznamená, že tato regulace tvoří překážku volnému pohybu osob, služeb a svobodě usazování. Jak výše uvedený rozbor ukázal, proces uznávání odborných kvalifikací funguje v České republice bez vážnějších problémů. Veškeré informace o příslušné regulaci jsou transparentním způsobem zpřístupněny veřejnosti, a to i v anglické jazykové verzi. V této oblasti lze tedy konstatovat vysokou úroveň právní jistoty a transparentnosti.
Značný pokrok ve snižování administrativní zátěže	Pokud jde o podmínky samotného vstupu do podnikání, ty byly za posledních několik let postupně zjednodušeny a nastaveny tak, aby netvořily zbytečnou administrativní zátěž jak pro domácí subjekty, tak i pro zájemce o vstup na český trh z ostatních členských států.
Snížení počtu regulovaných živností	V rámci živnostenského podnikání došlo již v roce 2008 k významné deregulaci, kdy bylo odstraněno 30% z celkového počtu regulovaných živností (tj. živností řemeslných, vázaných a koncesovaných). Zásadní restrukturalizace byla provedena rovněž v rámci živností volných.
Stoupající význam Národní soustavy kvalifikací	Čím dál větší význam nabývá Národní soustava kvalifikací jakožto forma dobrovolné certifikace. Tento systém začíná pomalu pronikat i do oblasti regulovaných činností. Stává se tak legislativně zakotvenou alternativou pro zákonné požadavky na přístup k činnosti.
Výsledky veřejných konzultací nepodpořily plošnou deregulaci	Respondenti uskutečněných veřejných konzultací nejsou nakloněni další zásadní deregulaci v oblasti profesních kvalifikací a to převážně ani ze strany zaměstnavatelů. Případné změny by podle jejich názoru měly vést spíše ke zjednodušení regulatorního rámce než k celkové deregulaci jednotlivých profesí. Stávající systém tedy více méně odpovídá požadavkům jeho přímých uživatelů.
Právní jistota zajištěna v rámci současného systému	V České republice sice zůstává zachována určitá úroveň regulace, současně však byly vytvořeny nástroje, které značně snižují celkovou administrativní zátěž. Stávající nastavení právní regulace garantuje požadovanou právní jistotu, která je neméně důležitým prvkem pro zajištění atraktivity a konkurenceschopnosti trhu.
Prostor pro další změnu regulace	Výsledky přezkumu první části kvalifikačních požadavků z pohledu jejich proporcionality vyjádřené v rámci Národního akčního plánu z dubna 2015 ukazují snahu ČR o další deregulaci v této oblasti. I nadále však zůstávají oblasti, kde bude nutné vyhodnotit skutečnou nezbytnost stávajících požadavků a zvážit případná alternativní řešení tak, aby výsledné řešení obstálo z pohledu proporcionality.

## Iniciativy v oblasti deregulace odborných profesí na evropské úrovni

Prostor pro deregulaci	Evropská komise se snažila efektivně podpořit členské státy v řádném provedení vyhodnocení proporcionality národních kvalifikačních požadavků. První fáze tohoto procesu již sice byla ukončena, nicméně jak výsledky Národního akčního plánu ČR ukázaly, určitý prostor pro snížení úrovně regulace v národní legislativě stále zůstává.
Problémy s plošným přístupem ke všem regulovaným profesím	V rámci snah o snížení regulatorní zátěže však plošný a rovnocenný přístup v rámci studia proporcionality všech profesí (tedy i málo zastoupených či málo regulovaných), představuje obrovskou zátěž i vzhledem k vysokým institucionálním překážkám ( <i>institutional capture</i> ). Výsledkem revize tak s největší pravděpodobností ve většina států bude snížení regulace, které má zanedbatelné ekonomické či harmonizační dopady, ale vykazuje vysokou nominální hodnotu (např. rušení většího počtu profesí, které nejsou významně zastoupené, slučování regulací, snižování požadavků, které nejsou reálně vyžadovány, či je splňují všichni potenciální pracovníci atd.).
Nutnost zaměření se na klíčové sektory a obecně sektorovou regulaci	Pozornost by tedy měla být zaměřena na klíčové profese, ve kterých regulace v rámci jednotlivých profesí má vliv na ekonomickou efektivitu měřenou nadměrným provozním přebytkem, přičemž souvztažnost regulace samotných profesí a nadměrného provozního přebytku není automatická a záleží na konkrétních praktikách daného sektoru.
Využití nástrojů „společného rámce odborné přípravy“ a „společné závěrečné zkoušky z odborné přípravy“	U profesí, kde existuje podstatný naléhavý důvod veřejného zájmu a které jsou regulovány ve většině členských států, by pak bylo vhodné podpořit vytvoření tzv. „společného rámce odborné přípravy“ <sup>110</sup> či „společné závěrečné zkoušky z odborné přípravy“. <sup>111</sup> Jde o nové nástroje zakotvené ve směrnici 2013/55/EU, <sup>112</sup> jež nahrazují dřívější „společné platformy“ <sup>113</sup> a které by měly přispět k dalšímu zjednodušení uznávání odborných kvalifikací v některých oblastech.

<sup>110</sup> Společný rámec odborné přípravy představuje možnost členských států dohodnout si vzájemně minimální standard kvalifikace obdobně, jak je to mu v případě sektorových regulovaných profesí přímo v textu směrnice. Odlišností však je, že se nemusí dohodnout všech 28 členských států, ale k přijetí prováděcího právního předpisu Komise bude postačovat shoda třetiny členských států. V rámci schváleného společného rámce se pak uplatňuje automatické uznávání kvalifikace. Viz – nový čl. 49a směrnice 2005/36/ES.

<sup>111</sup> V případě společné závěrečné zkoušky z odborné přípravy se jedná o možnost stanovení si jednotného kompenzačního opatření ve formě rozdílové zkoušky ve vztahu k profesi, na kterou jsou v jednotlivých členských státech kladeny rozdílné kvalifikační požadavky. Úspěšné složení této zkoušky pak bude znamenat automatické uznání odborné kvalifikace. Viz – nový čl. 49b směrnice 2005/36/ES.

<sup>112</sup> Viz dříve.

<sup>113</sup> Tento nástroj zavedený směrnicí 2005/36/ES nebyl vůbec využit.

## Přílohy

Příloha 1 - Počet případů řešených v rámci SOLVIT systému proti jednotlivým členským státům

Členský stát EU / EHP	Počet obyvatel	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Celkem	Počet na 1 mil. obyv.
CY	858 000	7	4	6	7	1	1	2	3	31	36,1
LU	549 680	2	–	1	1	3	5	3	2	17	30,9
MT	425 384	1	1	3	–	1	–	2	2	10	23,5
RO	19 947 311	11	3	9	29	16	36	49	97	250	12,5
IE	4 605 501	7	3	4	5	6	4	4	4	37	8,0
ES	46 512 199	36	98	71	63	25	13	30	21	357	7,7
IS	325 671	–	–	–	–	1	1	–	–	2	6,1
SI	2 061 085	1	1	6	–	–	1	3	–	12	5,8
BE	11 203 992	8	6	3	7	4	8	12	12	60	5,4
AT	8 506 889	8	6	4	4	3	6	3	4	38	4,5
SE	9 644 864	2	1	8	6	4	3	8	6	38	3,9
PT	10 427 301	9	8	3	3	7	3	2	5	40	3,8
HR	4 246 809	–	–	–	–	–	–	2	14	16	3,8
IT	60 782 668	22	44	37	32	21	16	11	31	214	3,5
EL	10 992 589	3	9	4	7	4	5	2	4	38	3,5
FR	65 835 579	10	15	24	37	27	25	28	21	187	2,8
NL	16 829 289	4	4	7	7	4	6	5	2	39	2,3
NO	5 107 970	2	–	1	1	1	3	1	1	10	2,0
DK	5 627 235	–	–	–	3	1	3	2	2	11	2,0
UK	64 308 261	15	8	14	12	11	13	15	29	117	1,8
LT	2 943 472	–	–	–	2	1	–	–	1	4	1,4
DE	80 767 463	17	15	6	9	6	11	18	13	95	1,2
BG	7 245 677	3	1	2	–	1	1	–	–	8	1,1
LV	2 001 468	–	2	–	–	–	–	–	–	2	1,0
CZ	10 512 419	2	1	–	2	1	1	–	1	8	0,8
HU	9 877 365	2	1	1	–	–	–	1	–	5	0,5
FI	5 451 270	–	–	–	–	–	1	–	1	2	0,4
PL	38 017 856	1	–	5	1	2	1	–	–	10	0,3
SK	5 415 949	–	1	–	–	–	–	–	–	1	0,2
EE	1 315 819	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0
CH	8 139 631	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0
LI	37 129	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0

Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015)<sup>114</sup>, vlastní úprava.

<sup>114</sup> [http://ec.europa.eu/internal\\_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index](http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index)

Příloha 2 – Četnost jednotlivých úrovní kvalifikací

ČS	Osvědčení způsobilosti	% Osvědčení způsobilosti	SŠ	% SŠ	VŠ min 1 rok, odborná praxe (příl. II sm.)	% VŠ min. 1 rok	VŠ 3-4 roky	% VŠ 3- 4 roky	VŠ 4 roky	% VŠ 4 roky	VŠ min 4 roky	% VŠ min 4 roky	Celkem	% podíl VŠ vzdělání
LT	0	0%	0	0%	1	4%	21	88%	1	4%	1	4%	24	100%
LU	1	2%	0	0%	14	28%	35	70%	0	0%	0	0%	50	98%
MT	1	3%	0	0%	2	6%	33	92%	0	0%	0	0%	36	97%
EL	0	0%	7	7%	35	33%	45	43%	0	0%	18	17%	105	93%
IE	0	0%	10	12%	28	35%	42	52%	0	0%	1	1%	81	88%
UK	15	9%	5	3%	37	23%	74	46%	21	13%	9	6%	161	88%
LV	11	10%	8	7%	14	13%	23	21%	9	8%	47	42%	112	83%
DE	1	1%	14	16%	56	65%	15	17%	0	0%	0	0%	86	83%
SE	6	16%	1	3%	3	8%	18	47%	2	5%	8	21%	38	82%
NL	10	10%	10	10%	12	12%	47	46%	5	5%	19	18%	103	81%
ES	3	2%	26	19%	43	32%	45	33%	0	0%	19	14%	136	79%
CH	7	11%	9	14%	17	27%	22	35%	0	0%	8	13%	63	75%
HU	21	10%	33	16%	58	27%	25	12%	5	2%	70	33%	212	75%
IT	3	3%	27	23%	7	6%	51	44%	2	2%	25	22%	115	74%
FI	5	6%	17	20%	3	4%	26	31%	0	0%	32	39%	83	73%
BE	6	12%	8	15%	0	0%	38	73%	0	0%	0	0%	52	73%
AT	9	6%	29	21%	64	46%	31	22%	0	0%	7	5%	140	73%
CY	15	26%	5	9%	6	11%	27	47%	2	4%	2	4%	57	65%
LI	0	0%	20	37%	14	26%	18	33%	0	0%	2	4%	54	63%
RO	23	30%	9	12%	8	10%	21	27%	6	8%	10	13%	77	58%
PT	43	24%	39	22%	1	1%	63	35%	8	4%	26	14%	180	54%
FR	30	15%	61	31%	16	8%	69	35%	2	1%	18	9%	196	54%
NO	38	29%	30	23%	30	23%	23	17%	0	0%	12	9%	133	49%
SI	20	10%	85	42%	14	7%	69	34%	4	2%	11	5%	203	48%
BG	27	51%	2	4%	0	0%	11	21%	4	8%	9	17%	53	45%
PL	40	16%	101	40%	17	7%	60	24%	2	1%	33	13%	253	44%
SK	46	21%	77	35%	6	3%	35	16%	0	0%	54	25%	218	44%
DK	46	40%	25	22%	15	13%	13	11%	6	5%	9	8%	114	38%
EE	31	57%	3	6%	0	0%	13	24%	0	0%	7	13%	54	37%
CZ	128	30%	164	38%	25	6%	53	12%	5	1%	55	13%	430	32%
IS	10	8%	75	60%	4	3%	32	26%	0	0%	3	2%	124	31%
HR	14	16%	49	57%	0	0%	3	3%	0	0%	20	23%	86	27%
Celkem	610		949		550		1101		84		535		3829	

**Poznámka:** Tyto údaje jsou pouze indikativní. Tabulka zahrnuje údaje týkající se všech regulovaných činností v jednotlivých členských státech, tj. i těch, které již byly z evropské databáze odstaněny (následkem jejich deregulace). Údaje jsou nicméně neúplné, jelikož některé členské státy (např. MT a CH) nemají u všech činností vyplněnou požadovanou úroveň kvalifikace ("level to be checked").

Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015)<sup>115</sup>, vlastní úprava.

Tabulka obsahuje údaje týkající se poměru jednotlivých úrovní vyžadovaných kvalifikací ve vztahu k celkovému počtu regulovaných činností v jednotlivých členských státech.<sup>116</sup>

<sup>115</sup> [http://ec.europa.eu/internal\\_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index](http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index)

<sup>116</sup> Tyto údaje jsou nicméně pouze indikativní. Tabulka zahrnuje údaje týkající se všech regulovaných činností v jednotlivých členských státech, tj. i těch, které již byly z evropské databáze odstraněny (následkem jejich deregulace). Údaje jsou nicméně neúplné, jelikož některé členské státy (např. MT a CH) nemají u všech činností vyplněnou požadovanou úroveň kvalifikace ("level to be checked").



## NÁRODNÍ AKČNÍ PLÁN – shrnutí výsledků

- 282 regulovaných činností bylo podrobena přezkumu (z prvního i druhého klastru).
- Celkem je navrhováno 57 legislativních změn, z toho u 51 činností jde o zjednodušení požadavků.
- Nová regulace je navrhována u 3 profesí (realitní zprostředkovatel, turistický průvodce a stavebně-historický průzkum budov).

### Konkrétně k navrhovaným změnám:

#### MPO:

- Ostraha majetku a osob
- Služby soukromých detektivů
- Poskytování technických služeb a k ochraně majetku a osob

Nově by tyto činnosti měly být upraveny v samostatném zákoně. Nově by tedy činnost nepodléhala regulaci živnostenského zákona, ale byla by regulována nově navrhovaným zákonem o soukromé bezpečnostní činnosti, v souladu s nímž by byla podmíněna vydáním licence MV, případně registrací (pokud by se jednalo o služby „pro vlastní potřeby“).

- Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin
- Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva
- Provádění pyrotechnického průzkumu
- Provádění trhacích a ohňostrojných prací

Cílem navrhovaných změn je striktní rozlišení mezi činnostmi obnášejícími manipulaci s výbušninami a pouhou pyrotechnikou a zpřísnit regulaci týkající se manipulace s municí. Trhací práce by měly být podřazeny pod činnosti související s manipulací s výbušninami, kdežto ohňostrojné práce by měly být zcela deregulovány (nově pouze jako ohlašovací živnost).

- Zpracování návrhu katalogizačních dat

Cílem je zjednodušení podmínek přístupu k předmětné činnosti při současném zachování podmínek, jež zaručí řádnou kvalitu poskytovaných služeb. Navrhováno je tedy vyjmutí této činnosti z regulace živnostenského zákona při současném zachování regulace zákonem č. 309/2000 Sb., o obranné standardizaci, katalogizaci a státním ověřování jakosti výrobků a služeb určených k zajištění obrany státu.

- Vodní záchranná služba
- Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti příslušného sportovního odvětví
- Kosmetické služby
- Pedikúra, manikúra
- Provozování solárií
- Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže
- Provozování pohřební služby
- Provozování krematoria
- Provádění balzamace a konzervace

Doplnění možnosti prokázání odborné kvalifikace na základě zákona č.179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (tj. osvědčení o odborné kvalifikaci získané v rámci Národní soustavy kvalifikací).

## MMR:

### **- Realitní zprostředkovatel (zavedení regulace této činnosti)**

Připravuje se regulace této činnosti s cílem zajištění větší ochrany spotřebitele, a to z důvodu neprofesionality a neférového jednání mnoha poskytovatelů služeb v této oblasti. V připravované právní úpravě je navrhován požadavek složení odborné zkoušky a vytvoření elektronické databáze subjektů činných v předmětné oblasti (nikoli oprávněných, ale skutečně vykonávajících činnost).

### **- Průvodce v oblasti cestovního ruchu (znovu zavedení regulace)**

Tato činnost byla dříve regulována požadavky na odborné a jazykové znalosti. Činnost však byla v roce 2008 zcela deregulována. To vedlo k obrovskému nárůstu subjektů poskytujících tyto služby, včetně nelegálního poskytování služeb, avšak i k výraznému snížení kvality nabízených služeb. Navrhované řešení spočívá ve vymezení rozsahu průvodcovských služeb, stanovení kvalifikačních požadavků, posílení kontrolních pravomocí a zavedení dobrovolné odborné certifikace.

## MK:

### **- Restaurování kulturních památek**

Zpřísnění dosavadních požadavků ve smyslu zavedení profesní zkoušky (důraz na znalost podmínek ochrany kulturního dědictví a příslušné legislativy).

### **- Provádění archeologického průzkumu**

Zpřísnění dosavadních požadavků ve smyslu prodloužení doby požadované profesní praxe z 2 na 3 roky, předložení 3 výsledných zpráv z provedeného archeologického průzkumu a zavedení profesní zkoušky (důraz na znalost podmínek ochrany kulturního dědictví a příslušné legislativy).

### **- Stavebně-historický průzkum budov – nová regulace**

Zavedení nové regulace s cílem zajištění památkářské ochrany, a to formou kvalifikačních požadavků v podobě vysokoškolského vzdělání, předložení 3 výsledných zpráv z provedeného stavebně-historického průzkumu budov starších 50ti let a profesní zkoušky (důraz na znalost podmínek ochrany kulturního dědictví a příslušné legislativy).

## MZd:

V současné době je regulováno celkem 42 nelékařských zdravotnických povolání. U 29 z nich se nepředpokládají žádné změny v regulaci (s výjimkou 7 činností, kde dojde k úpravě profesního titulu). Deregulace je zvažována u 13 činností:

- Biotechnický asistent
- Psycholog ve zdravotnictví
- Radiologický fyzik
- Biomedicínský inženýr
- Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví
- Laboratorní asistent
- Ortoticko-protetický technik
- Nutriční asistent
- Asistent zubního technika
- Dezinfektor
- Laboratorní pracovník
- Řidič ZZS; doprava nemocných a zraněných (ve vztahu k dopravě nemocných a zraněných)
- J.O.P. (jiný odborný pracovník)

U zmíněných činností bylo konstatováno, že jejich regulace není nutná. Stanoví totiž povětšinou pouze určitou specializaci k jiné činnosti, jejichž regulace zůstane zachována (zubní technik, nutriční terapeut, klinický psycholog, ortotik-protetik, radiologický technik).

#### MPSV:

##### **- Sociální pracovník**

Zúžení podmínek přístupu k činnosti s cílem zajistit vyšší kvalitu poskytovaných služeb a vyšší úroveň znalostí, včetně možností profesního růstu a vytvořit profesní asociaci sociálních pracovníků.

#### SÚJB:

- Hodnocení vlastností zdrojů ionizujícího záření řízením a vykonáváním zkoušek v rozsahu a způsoby stanovenými zvláštním právním předpisem
- Vykonávání soustavného dohledu na dodržování radiační ochrany na pracovištích III. a IV. kategorie
- Vykonávání soustavného dohledu na dodržování radiační ochrany při lékařském ozáření na pracovištích II. a vyšší kategorie
- Vykonávání soustavného dohledu s přímou zodpovědností za zajištění radiační ochrany při vykonávání radiačních činností
- Řízení služeb měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebních materiálech, ve vodě určené k veřejnému zásobování pitnou vodou a v balené vodě
- Řízení služeb měření a hodnocení výskytu radonu a produktů přeměny radonu ve stavbách a stanovení radonového indexu pozemku
- Řízení služeb monitorování na pracovištích III. a IV. kategorie podle příslušných předpisů
- Řízení služeb osobní dozimetrie

Zjednodušení dosavadních podmínek – zrušení omezené doby platnosti osvědčení (dosud platnost 10 let), nutnost skládat zkoušku za účelem obnovení platnosti osvědčení bude nahrazena povinností absolvovat jednodenní školení jednou za 5 let, úvodní školení bude zkráceno ze 4 do 3 dnů, zkrácení profesní praxe z 2 let na 1 rok.

##### **- Dovoz nebo vývoz jaderných položek nebo průvoz jaderných materiálů a vybraných položek**

Snížení požadavku na vzdělání ze současného vysokoškolského vzdělání na vzdělání středoškolské (maturitní zkouška nebo výuční list).

##### **- Odborná příprava vybraných pracovníků**

Nově nebude podmíněn splněním požadavku na vzdělání ani odbornou praxí.

##### **- Vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie v jednotlivých etapách a v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím předpisem**

Činnost bude rozdělena na dvě samostatné a nezávislé činnosti: vyřazování z provozu jaderného zařízení (zůstává beze změn) a vyřazování z provozu pracoviště III. nebo IV. kategorie (nově požadavek středoškolského vzdělání – maturitní vysvědčení nebo výuční list – a odborná praxe v délce 3 roky).

##### **- Výstavba jaderného zařízení nebo pracoviště IV. kategorie**

Činnost bude rozdělena na dvě samostatné a nezávislé činnosti: výstavba jaderného zařízení (zůstává beze změn) a výstavba pracoviště IV. kategorie (nově požadavek středoškolského vzdělání – maturitní vysvědčení nebo výuční list – a odborná praxe v délce 3 roky).

##### **- Provoz jaderného zařízení nebo pracoviště III. a IV. kategorie**

Činnost bude rozdělena na dvě samostatné a nezávislé činnosti: provoz jaderného zařízení (zůstává beze změn) a provoz pracoviště III. nebo IV. kat

**- Provádění osobní dozimetrie a dalších činností v oblasti radiační ochrany**

Nové požadavky – provádění služeb souvisejících s radiační ochranou včetně osobní dozimetrie (nový název) - požadavek středoškolského vzdělání (maturitní vysvědčení nebo výuční list) a odborná praxe v délce 3 roky).

**- Nakládání s jadernými materiály**

Nově požadavek - středoškolského vzdělání (maturitní vysvědčení nebo výuční list).

**- Opětovné uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva**

Zrušení povinné licence, dále nebudou vyžadovány žádné požadavky na vzdělání nebo odbornou praxi.

**- Provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie**

Činnost bude rozdělena na dvě samostatné a nezávislé činnosti: provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost jaderného zařízení (zůstává beze změn) a provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost pracoviště III. nebo IV. kategorie (nově požadavek středoškolského vzdělání – maturitní vysvědčení nebo výuční list – a odborná praxe v délce 3 roky).

**- Uvádění jaderného zařízení do provozu**

Činnost bude nově rozdělena na tři licencované činnosti - commissioning of nuclear installations without a nuclear reactor, the first physical start-up of a nuclear installation with a nuclear reactor, the first power-generation start-up of a nuclear installation with a nuclear reactor), přičemž kvalifikační požadavky zůstávají zachovány.

**- Nakládání se zdroji ionizujícího záření v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem**

Nově požadavek středoškolského vzdělání (maturitní vysvědčení nebo výuční list) a odborná praxe v délce 3 roky.

**- Přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu či vývozu takových výrobků**

Nově požadavek středoškolského vzdělání (maturitní vysvědčení nebo výuční list) a odborná praxe v délce 3 roky.

**- Uvádění radionuklidů do životního prostředí v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím předpisem**

Nově požadavek středoškolského vzdělání (maturitní vysvědčení nebo výuční list) a odborná praxe v délce 3 roky.

Příloha 4- Počet podaných žádostí o uznání odborné kvalifikace v jednotlivých členských státech (2007 - 2012)

Členský stát EU / EHP	2007			2008			2009			2010			2011			2012			Total
	Celkem	Pozit.	Negat.	Celkem	Pozit.	Negat.	Celkem	Pozit.	Negat.	Celkem	Pozit.	Negat.	Celkem	Pozit.	Negat.	Celkem	Pozit.	Negat.	
AT	2 719	2 391	292	2 013	1 897	100	1 920	1 702	82	1 672	1 438	32	2 015	1 838	44	1 924	1 798	40	12 263
BE	2 813	2 470	190	2 341	1 985	236	2 936	2 501	263	3 474	2 987	220	4 242	3 545	123	2 085	1 985	71	17 891
BG	–	–	–	82	20	0	116	85	0	72	45	0	38	38	0	94	94	0	402
HR	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
CY	675	658	16	1 957	1 646	243	4 211	3 481	567	5 413	4 525	616	4 876	4 112	618	3 971	3 393	459	21 103
CZ	483	461	19	469	463	6	664	594	8	491	481	1	654	643	1	538	524	0	3299
DK	785	678	20	1 833	1 421	162	1 432	1 317	40	1 239	989	81	919	800	38	1 044	827	51	7 252
EE	8	8	0	14	14	0	5	5	0	10	10	0	5	5	0	5	5	0	47
FI	492	472	1	405	390	1	491	471	1	706	694	2	606	577	0	694	650	0	3394
FR	789	743	10	1 372	1 316	27	583	559	21	879	704	42	3 796	2 410	84	879	737	28	8 298
DE	5 167	2 880	370	5 009	2 918	115	6 268	3 717	172	1 340	1 024	64	9 195	5 629	355	7 448	4 618	163	34 427
EL	348	268	11	1 115	951	26	83	11	5	780	29	58	993	250	125	356	80	92	3 675
HU	166	166	0	162	157	1	164	155	4	143	142	1	160	157	0	167	167	0	962
IS	541	504	37	295	287	8	223	197	26	114	97	17	62	39	23	72	52	20	1307
IE	3 213	2 969	45	3 253	2 781	95	1 105	1 005	12	644	640	3	1 135	1 085	3	515	489	4	9 865
IT	10	1	0	939	867	17	2 172	2 089	48	3 580	3 044	323	1 139	631	47	800	334	37	8 640
LV	124	116	0	76	69	0	98	98	0	–	–	–	20	20	0	61	60	1	379
LI	14	14	0	16	16	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	30
LT	7	6	0	21	9	0	36	17	3	3	3	0	2	2	0	6	6	0	75
LU	483	783	0	1 321	1 321	0	1 021	1 021	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2 825
MT	26	22	2	65	63	1	86	55	5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	177
NL	502	500	0	653	652	0	1 104	833	179	1 425	1 125	178	–	–	–	–	–	–	3 684
NO	3 123	2 844	278	4 002	3 380	584	7 451	6 895	499	6 679	6 136	466	8 209	6 878	1 242	8 087	6 983	1 098	37 551
PL	208	104	56	199	111	31	341	205	52	266	185	16	316	265	12	217	177	7	1547
PT	170	164	5	294	263	12	365	319	1	64	55	6	135	124	11	65	57	5	1093
RO	15	15	0	4	4	0	193	192	0	135	127	8	136	136	0	106	99	6	589
SK	–	–	–	435	426	9	63	63	0	–	–	–	–	–	–	364	363	1	862
SI	89	58	28	108	76	5	115	86	7	165	151	0	203	191	0	101	92	1	781
ES	1 171	1 042	98	943	824	84	261	171	59	876	782	67	359	246	83	168	127	19	3 778
SE	277	222	52	425	299	109	1 665	1 563	91	1 736	1 613	70	2 101	1 941	150	4 144	2 460	140	10 348
CH	1 890	1 855	1	3 090	3 039	0	3 637	3 224	1	3 447	3 013	7	5 065	4 023	3	3 761	3 562	7	20 890
UK	7 750	6 579	619	10 694	9 193	673	11 478	9 389	656	11 118	9 431	408	10 915	9 756	459	11 698	10 753	373	63 653

Zdroj: Evropská databáze regulovaných profesí (2015)<sup>117</sup>, vlastní úprava.

<sup>117</sup> [http://ec.europa.eu/internal\\_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index](http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/regprof/index.cfm?fuseaction=profession.index)

**Příloha 5 - Přehled kvalifikačních požadavků u profesí regulovaných v ČR**

**Poznámka:** Níže uvedené údaje jsou pouze indikativní. Rozsah činností spadajících do regulovaného povolání v jiném členském státě se může lišit, z čehož může vycházet i rozdílná úroveň požadovaných kvalifikačních požadavků. Údaje mohou být navíc zavádějící i v tom smyslu, že v evropské databázi (z níž jsou čerpány údaje o regulovaných profesích v jiných členských státech) je uváděna vždy jen nejnižší požadovaná úroveň kvalifikace, přičemž údaje o případné odborné praxi či jiných kvalifikačních požadavcích zcela chybí. Proto jsou i u českých požadavků dodatečně uvedeny i požadavky uváděné v evropské databázi (tučně v závorce).

Název regulované činnosti	Uznávací orgán	Kvalifikační požadavky			Regulace v jiných ČS/EHP	Kvalifikační požadavky v jiných ČS	Rozsah činnosti v ČR
		Vzdělání - databáze UOK (EK)	Odborná praxe	Odborná zkouška / jiné požadavky			
Adiktolog	MZd	VŠ (VŠ - 3-4 roky)	–	–	1 - IS	IS - osvědčení způsobilosti	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci preventivní, léčebné a rehabilitační péče v oboru adiktologie, tj. prevence a léčba závislostí na návykových látkách a dalších závislostí
Advokát	ČAK	VŠ právního směru (VŠ - min 4 roky)	3 roky	Zkouška způsobilosti (advokátní zkouška)	31 - AT, BE, BG, HR, CY, DK, EE, FI, FR, DE, EL, HU, IS, IE, IT, LV, LI, LT, LU, MT, NL, NO, PL, PT, RO, SK, SI, ES, SE, CH, UK	BG, HR, CY, DK, FI, HU, LV, LT, NL, NO, PL, SK, SI, ES, SE, CH - VŠ (min 4 roky); IT, RO, UK - VŠ 4 roky; AT, BE, EE, FR, DE, EL, IS, IE, LI, LU, MT, PT - VŠ (3-4 roky)	Poskytování právních služeb, kterými se rozumí zastupování v řízení před soudy a jinými orgány, obhajoba v trestních věcech, udělování právních porad, sepisování listin, zpracovávání právních rozborů a další formy právní pomoci, jsou-li vykonávány soustavně a za úplatu.
Aplikace, výroba a opravy ortopedické obuvi	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace (SŠ)	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	7 - AT, BG, HR, DE, LI, LU, SK	BG - VŠ (3-4 roky); AT, DE, LU - VŠ (min. 1rok); LI - SŠ; HR, SK - odborná praxe	Odběr měrných podkladů pro ortopedickou obuv, zhotovení pozitivních a negativních odlišk včetně korekce a úpravy kopyt, výroba, zkoušky, úpravy a opravy ortopedické obuvi, kontrola funkčnosti včetně aplikace a výdej individuální ortopedické obuvi.
Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví	MZd	1. VŠ (Bc.) / 2. VOŠ / 3. SŠ (zvláštní obor) (VŠ - 3-4 roky)	ad 3) - 3 roky	–	5 - BG, DE, EL, IS, SI	BG, EL, IS, SI - VŠ (3-4 roky); DE - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti související s výkonem státního dozoru v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví podle zvláštních právních předpisů, dále ve spolupráci s lékařem plní úkoly v oblasti prevence onemocnění a ochrany a podpory veřejného zdraví
Asistent pedagoga	MŠMT	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (SŠ)	–	Znalost českého jazyka (B2)	1 - SK	SK - SŠ	Pomocné pedagogické činnosti podle pokynů pedagoga ve třídách nebo školách pro děti/žáky zdravotně nebo sociálně znevýhodněné

Asistent zubního technika	MZd	SŠ (SŠ)	–	–	1 - EL(?)	EL - SŠ	nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci léčebné a preventivní péče, kdy na základě indikace a návrhu zubního lékaře a pod odborným dohledem zubního technika nebo zubního lékaře zhotovuje a opravuje všechny druhy stomatologických protéz, ortodontických pomůcek a dalších stomatologických výrobků
Auditor bezpečnosti pozemních komunikací	MD	1.VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (SŠ)	Podle úrovně získaného vzdělání	Školení a zkouška odborné způsobilosti	0	–	1. provádí audit bezpečnosti pozemních komunikací a zpracovává zprávu o výsledku auditu, 2. provádí prohlídku vybraných pozemních komunikací a zpracovává zprávu o výsledcích prohlídky, 3. provádí bezpečnostní inspekce.
Auditorské služby	KA ČR	VŠ (VŠ - min 4 roky)	3 roky	Profesní slib	27 ČS	BG, HR, FR, NO, SK, SI - VŠ (min 4 roky); AT, BE, CY, EE, FI, DE, EL, HU, IE, IT, LV, LU, MT, NL, PT, RO, ES, SE, UK - VŠ (3-4 roky); DK, PL (?)	Provádění povinného auditu, přezkoumání hospodaření podle jiného právního předpisu, pokud toto přezkoumání provádí auditor, ověřování účetních záznamů, pokud tak stanoví jiný právní předpis, ověřování jiných ekonomických informací prováděné podle auditorských standardů.
Autoptický laborant	MZd	Kvalifikační kurz / osvědčení způsobilosti (osvědčení způsobilosti)	–	–	2 - AT, HU	HU - VŠ (min 1 rok); AT - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické péče na úseku patologie pod přímým vedením lékaře
Autorizovaný architekt	ČKA	VŠ (příloha VI směrnice)	3 roky	–	24 - AT, BE, BG, HR, CY, EE, DE, FR, EL, HU, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, ES, UK	Všechny uvedené ČS - požadavky podle čl. 49 (1) směrnice	Autorizovaný architekt je ten, komu byla udělena autorizace podle zákona č. 360/1992 Sb. a je zapsán v seznamu autorizovaných architektů vedeném Českou komorou architektů. Česká komora architektů uděluje autorizaci pro obory architektura, územní plánování, krajinářská architektura.
Autorizovaný inženýr	ČKAIT	VŠ (VŠ - 3-4 roky)	3-5 let	–	13	HR, EL, PL, PT, SK - VŠ (min 4 roky); UK - VŠ 4 roky; AT, CY, DK, LT, LI, ES, CH - VŠ (3-4 roky)	Zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace a odborné vedení provádění stavby nebo její změny v rozsahu § 5 a § 18 autorizačního zákona č.360/1992Sb.
Autorizovaný technik	ČKAIT	1. VŠ (Bc.) / 2. SŠ (SŠ)	3-5 let	–	0	–	Zpracování dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí a projektové dokumentace a odborné vedení provádění stavby nebo její změny v rozsahu § 5 a § 19 autorizačního zákona č.360/1992Sb.
Báňská záchranná služba	ČBÚ	VŠ (VŠ - 3-4 roky)	3-5 let	–	2 - PL (celkem 7 profesí), SI	PL, SI - VŠ (3-4-roky)	Fyzická osoba zodpovědná za řízení a vedení hlavní nebo závodní báňské záchranné stanice

Báňský projektant	ČBÚ	SŠ ( <b>VŠ 3-4- roky</b> )	4 roky	–	2 - HR, PL (celkem 3 profese)	PL - <b>SŠ</b> ; HR - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Fyzická osoba způsobilá projektovat nebo navrhovat objekty a zařízení, které jsou součástí hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem, vypracovávat plány a dokumentaci týkající se hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem
Barvení a chemická úprava textilií	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	1 - UK	UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Barvení všech druhů textilních materiálů a jejich směsí v různé formě na všech druzích strojů a zařízení s použitím různých druhů barviv. Přípravování chemikálií, barev a barvicích lázní a roztoků podle předepsaných receptur. Zhotovování vzorků vybarvením textilních materiálů s výpočtem potřebné receptury. Upravování volného materiálu, přízí a plošných textilií. Příprava apretačních lázní, vzorování a povrstvení nebo potažení technických textilií. Řízení a obsluha kombinovaných linek včetně zkoušení zušlechťovaných textilních výrobků.
Bezpečnostní technik	ČBÚ	SŠ ( <b>SŠ</b> )	4 roky	–	2 - PL (celkem 7 profesí), SI	PL, SI - <b>VŠ (3-4-roky)</b>	Fyzická osoba způsobilá pro plnění úkolů na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem
Biologické hodnocení	MŽP	VŠ ( <b>VŠ 3-4- roky</b> )	–	–	4 - EE, IT, PT, SK	EE, IT, SK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; PT - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Autorizovaná osoba je oprávněna provádět biologické hodnocení, tj. přírodovědný průzkum pozemků a písemné hodnocení vlivu zásahu na rostliny a živočichy podle §67 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny
Biomedicínský inženýr	MZd	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	–	–	4 - PL, PT, ES, SE	PL - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; PT, SE - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; ES - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické a léčebné péče ve spolupráci s lékařem (pracuje se zdravotnickými přístroji)
Biomedicínský technik	MZd	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	–	–	23- AT, BE, BG, DK, FI, FR, EE, IS, IE, IT, LI, LT, LU, MT, NO, PL, PT, SK, SI, UK, DE, ES, CH	AT, BE, BG, DK, FI, FR, EE, IS, IE, IT, LI, LT, LU, MT, NO, PL, PT, SK, SI, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DE, ES - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; CH - ?	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické a léčebné péče v oboru biomedicínské techniky ve spolupráci biomedicínským inženýrem nebo lékařem (pracuje se zdravotnickými přístroji a obsluhuje je)
Biotechnický asistent	MZd	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	–	–	2 - DK, IT	IT - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické a léčebné péče související s aplikací zdravotnických prostředků v oboru biomedicínské techniky a informatiky ve zdravotnictví zejména ve spolupráci s lékařem a biomedicínským inženýrem (pracuje se zdravotnickými přístroji)



Broušení a leptání skla	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>SŠ</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	7 - AT, BE, HR, DE, HU, IS, LI	AT, DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, IS - <b>SŠ</b> ; HU, BE, LI ?	Broušení užitkových skel sodnodraselných, olovnatých, barevných i přejímaných na strojích hladinářských, kuličkových a zavrtávacích, zahrnující opracování vrchů i den výrobků, broušení hran, broušení kuličkových dekorů, zavrtávání hrdel, mechanické leštění a oprávku. Matování a leptání skla leptacími a matovacími lázněmi či solemi na bázi fluoridů a kyseliny fluorovodíkové včetně vytváření krycích laků a jejich odstraňování. Rytí skel sodnodraselných, olovnatých, barevných i přejímaných k vytváření reliéfů včetně plastických.
Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 5 let; ad 3) - 5 let; ad 4) - 5 let	–	13 - AT, BE, BG, CY, FI, DE, HU, IE, MT, NL, NO, RO, UK	AT, BE, BG, CY, FI, DE, IE, MT, NL, NO, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; HU - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; RO - <b>SŠ</b>	Poskytování rad v otázkách vedení účetnictví a daňové evidence v rámci právních předpisů, zejména v otázkách používání účetních metod, vyhotovování účetních dokladů, sestavování účtového rozvrhu, účtování o účetních případech v účetních knihách, sestavování účetní uzávěrky a konsolidované účetní uzávěrky, výroční zprávy a konsolidované výroční zprávy, provádění analýz finanční situace účetních jednotek, jakož i zpracování podkladů (návodu) pro systém vedení účetnictví. Provádění účetních operací podle jiného právního předpisu. Vedení daňové evidence.
Činnosti související s porážením zvířat na jatkách	Mze	Osvědčení způsobilosti nebo praxe 3 roky ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	3 roky, pokud není osvědčení způsobilosti	–	0	–	Osoba je oprávněná provádět na jatkách tyto činnosti - manipulace se zvířaty a péče o ně před jejich znehybněním, znehybnění zvířat pro účely omráčení nebo usmrcení
Činnosti, při kterých je porušována integrita kůže	MPO	1. odborná způsobilost - lékař / 2. odborná způsobilost - všeobecná zdravotní sestra / 3. SŠ (maturita nebo výuční list) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 4) - 4 roky	–	1 - SI	SI - <b>SŠ</b>	Dekoratивní výkony na zdravé lidské kůži s cílem estetické úpravy jejího vzhledu, při kterých je porušována celistvost kůže. Vpravování schválených zdravotně nezávadných cizorodých látek jako pigmentů, kovových předmětů a obdobných materiálů do kůže pomocí sterilních nástrojů a speciálních přístrojů nebo pomůcek na jednorázové použití. Provádění permanentního make-upu, tetování, piercingu, nastřelování náušnic a podobně.
Čištění a praní textilu a oděvů	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	4 - AT, BE, HR, IT	IT - <b>SŠ</b> ; AT, BE, HR - <b>odborná praxe</b>	Chemickotechnologické procesy čištění plošných metrových textilií a hotových textilních výrobků, včetně přípravy základních chemických substancí a pomocných látek, technologický proces čištění, barvení a případná následná další chemická úprava (impregnace, apretace a podobně). Praní textilu a oděvů pro velkoobdobratele.

Člen (zaměstnanec) jednotky SDH obce (podniku)	MV	_ / (osvědčení způsobilosti)	_	Základní odborná příprava	7 - BE, DK, FI, FR, NO, PL, SK	NO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; DK, FI, PL, SK - <b>SŠ</b> ; BE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; FR - ?	Provádění hasebních a záchranných prací při zásahu na místě mimořádné události, s využitím speciální zásahové techniky a technických prostředků na teritoriu a okolí obce/v objektu podniku - dobrovolně
Daňové poradenství	KDP ČR	VŠ - Bc. ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	_	_	14 - AT, BE, HR, DE, EL, HU, IE, IT, LU, PL, RO, SK, ES, UK	HR, IT, RO - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; HU - <b>VŠ 4 roky</b> ; AT, BE, DE, EL, IE, LU, PL, SK, ES, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Poskytování právní pomoci a finančně ekonomických rad ve věcech daní, odvodů, poplatků a jiných plateb, jakož i ve věcech, které s daněmi přímo souvisejí (zejména zpracování daňových přiznání a zastupování před správcem daně, příp. v soudním řízení v daňových záležitostech, dále také zpracování stanovisek ve věcech daní).
Dentální hygienistka	MZd	1. VŠ - Bc. / 2. VOŠ / 3. odborné pomaturitní studium ( <b>SŠ</b> )	ad 3) - 3 roky	_	18 - DK, FI, IS, IT, LU, LI, LT, MT, NL, NO, PL, PT, SK, SI, ES, SE, CH, UK	FI, IT, LT, MT, NL, NO, PT, SK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DK, LU, PL, ES, SE, CH, UK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; IS, LI, SI - <b>SŠ</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává výchovné činnosti v rámci zubní prevence. Na základě indikace lékaře poskytuje preventivní péči na úseku dentální hygieny a pod odborným dohledem zubního lékaře asistuje při poskytování preventivní, léčebné a diagnostické péče na úseku zubního lékařství.
Dezinfektor	MZd	_ / (osvědčení způsobilosti)	_	Odborný kvalifikační kurz	4 - AT, DK, EE, IT	IT - <b>SŠ</b> ; DK, EE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; AT - <b>odborná praxe</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává speciální ochrannou dezinfekci a ohniskovou dezinfekci, dezinfekci a deratizaci
Dodavatel, který vyrábí nebo dováží rozmnožovací materiál	MZe	1. SŠ / 2. VŠ / 3. SŠ a proškolení ( <b>SŠ</b> )	_	_	1 - PT	PT - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Výroba rozmnožovacího materiálu, uvádění do oběhu rozmnožovacího materiálu a vyvážení rozmnožovacího materiálu
Dohled nad tepelným zpracováním odpadu	MŽP	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky	_	0	_	Dohled nad provozem spalovny odpadu nebo stacionárním zdrojem, ve kterém je spalován odpad podle zákona 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
Dovoz a uvádění do oběhu premixů	MZe	SŠ ( <b>SŠ</b> )	_	_	0	_	Předmětem činnosti je výroba krmiv s použitím geneticky modifikovaných organismů při dodržení platných předpisů z důvodu potřeby zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, zdraví zvířat a životního prostředí a předcházení rizikům, která by mohla ohrozit bezpečnost krmiv.
Dovoz nebo vývoz jaderných položek nebo průvoz jaderných materiálů a vybraných položek	SÚJB	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	3 roky	21 let	0	_	Obchodník s jadernými položkami. Dovoz nebo vývoz jaderných položek nebo průvoz jaderných materiálů a vybraných položek

Drezúra zvířat	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 let; ad 3) - 2 let; ad 4) - 3 let; ad 5) - 4 roky	–	0	–	Výcvik zvířat, jehož cílem je jejich vystupování před veřejností (například v cirkusech, varieté) a v obrazových médiích.
Důlní měřič	ČBÚ	VŠ ( <b>SŠ</b> )	3 roky	–	2 - PL, UK	PL, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Fyzická osoba způsobilá k vedení jednotlivých částí důlně měřické dokumentace, má odpovědnost za správnost a úplnost jednotlivých měření a částí dokumentace, které tato osoba prováděla nebo řídila.
Energetický specialista	MPO	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>VŠ - min 4 roky</b> )	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 6 let	–	6 - DK, EL, PL, PT, SK, UK	EL, PL, SK - <b>VŠ ( min 4 roky)</b> ; UK - <b>VŠ 4 roky</b> ; PT - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DK - <b>SŠ</b>	Zpracování energetického auditu a energetického posudku, zpracování průkazu, provádění kontroly provozovaných kotlů a rozvodů tepelné energie, nebo provádění kontroly klimatizačních systémů.
Ergoterapeut	MZd	1. VŠ - Bc. / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. odborné pomaturitní studium ( <b>SŠ</b> )	ad 4) - 3 roky	–	23	SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; LV - <b>VŠ (4 roky)</b> ; BE, CY, DK, FR, EL, IS, IE, IT, LT, LU, MT, NL, NO, PT, SI, ES, SE, CH, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; PL - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; LI - <b>SŠ</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci preventivní, diagnostické nebo léčebné a rehabilitační péče v oboru ergoterapie (léčba prací)
Farmaceut	MZd	VŠ	–	–	Všechny ČS - sektorový systém	–	Činnosti při přípravě, kontrole a výdeji léčiv a poskytovat informace o nich pouze pod dohledem farmaceuta se specializovanou způsobilostí.
Farmaceut specialista	MZd	VŠ - specializační vzdělání	–	–	–	–	<b>Samostatný výkon činnosti</b> při vedení lékárny a při přípravě zvlášť náročných lékových forem.
Farmaceutický asistent	MZd	1. VOŠ / 2. SŠ ( <b>VŠ - min 1 rok</b> )	ad 2) - 3 roky	–	18	BG, EE, FI, LT, MT - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DK, EL, HU, NL, PL, PT, UK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; BE, FR, DE, IS, NO, SI - <b>SŠ</b> ;	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti spojené zejména s přípravou, výdejem, kontrolou a uchováváním léčiv a zdravotnických prostředků.
Revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu na dráhách	DÚ	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 5 let	–	4 - BG, EE, PL, SI	PL, SI - <b>SŠ</b> ; BG, EE - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Ověřování provozní způsobilosti určených technických zařízení a posouzením jejich stavu předcházet provozním haváriím; revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení
Fyzioterapeut	MZd	1. VŠ - Mgr. / 2. VŠ - Bc. / 3. VOŠ / 4. SŠ ( <b>SŠ</b> )	1 rok	–	29	PL - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; BG - <b>VŠ (4 roky)</b> ; AT, BE, HR, CY, DK, FI, FR, EL, HU, IS, IE, IT, LV, LT, LU, MT, NL, NO, PT, SI, ES, SE, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DE, SK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; LI - <b>SŠ</b> ; CH - ?	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci preventivní, diagnostické, léčebné a rehabilitační péče v oboru fyzioterapie

Galvanizování, smaltování	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>SŠ</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	1 - SK (2 samostatné profese)	SK - <b>odborná praxe</b>	Chemická a elektrochemická úprava povrchu součástí strojů a strojních zařízení, užitkových předmětů, hudebních nástrojů a uměleckých předmětů individuální technikou nebo hromadným způsobem na linkách odmašťování, moření, elektrolytickým leštěním, fosfátováním a pokovováním v kovových lázních. Příprava lázni pro chemickou a elektrochemickou povrchovou úpravu a příprava smaltovacích suspenzí, nanášení základních krycích vrstev na kovové díly, součásti a výrobky, zejména technologiemi máčení, polévání, stříkání nebo práškování, a následné vypalování skelného nebo keramického povlaku ve smaltérské peci, včetně přípravy povrchu a nanášení vrstev různými dekoračními technikami.
Geologické práce	MPO	VŠ nebo 10 let praxe ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	3 roky	–	9 - HR, CY, EL, IT, LI, PL, SK, ES, UK	HR, IT, SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; CY, EL, LI, PL, ES, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Činnosti spojené se zkoumáním, hodnocením, dokumentováním a zobrazováním vývoje a složení geologické stavby území a jejich zákonitostí, vyhledáváním a průzkumem ložisek nerostů, ověřováním jejich zásob a zpracováním geologických podkladů pro jejich využívání a ochranu, vyhledáváním a průzkumem zdrojů podzemních vod atd.
Geomechanik	ČBÚ	VŠ - Mgr. ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	3 roky	–	2 - HR, ES	ES - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; HR - <b>SŠ</b>	Vypracovávání dokumentace, projektování a řízení činnosti v protiotřesové oblasti
Hlavní důlní měřič	ČBÚ	SŠ ( <b>SŠ</b> )	1 rok	–	2 - PL, UK	PL, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Fyzická osoba způsobilá k vedení důlně měřické dokumentace, má odpovědnost za správnost a úplnost této dokumentace a za její odborné vedení
Hodinářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	5 - AT, HR, IS, LI, SK	HR, IS - <b>SŠ</b> ; AT, LI SK - <b>odborná praxe</b>	Výroba, sestavování, seřizování, diagnostika a opravy mechanických, elektromechanických a elektronických časoměrných přístrojů. Montáž, demontáž, údržba, čištění, mazání, zkoušení a seřizování hodinových strojů a výroba, opravy, úpravy a údržba jednotlivých mechanických součástí těchto přístrojů s využitím technologických postupů z oblasti jemné mechaniky ručním nebo strojním obráběním.
Hodnocení vlastností zdrojů ionizujícího záření řízením a vykonáváním zkoušek	SÚJB	1. VŠ - Bc. / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	1 rok	–	1 - EE	EE - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Specialista/Dohlížející osoba v radiační ochraně. Hodnocení vlastností zdrojů ionizujícího záření řízením a vykonáváním zkoušek v rozsahu a způsobu stanovenými prováděcím předpisem
Hodnotitel rizik ukládání odpadů	ČBÚ	VŠ - Mgr. ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	4 roky	–	0	–	Fyzická osoba způsobilá vypracovávat integrovanou analýzu úložiště a provádět hodnocení rizik ukládání odpadů v podzemních úložištích

Holičství, kadeřnictví	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	13 - AT, BE, HR, CY, FR, DE, EL, HU, IS, IT, LI, SK, SI	AT, DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, FR, EL, IS, IT, SI - <b>SŠ</b> ; CY, HU, LI, SK - <b>odborná praxe</b> ; BE - ?	Zhotovování pánských, dámských a dětských účesů zahrnující zejména provádění plastických, tupých nebo speciálních módních střihů vlasů, mytí vlasů a jejich tvarování vodovou, foukanou, trvalou a jinou ondulací, odbarvování, tónování, melírování a barvení vlasů. Holení vousů a úprava knírů a plnovousů stříhem a jejich tónování a barvení. Barvení obočí. Provádění různých druhů masáží vlasové pokožky s použitím kosmetických přípravků. Preparace a regenerace vlasů. Úprava řas a obočí.
Hostinská činnost	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>SŠ</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	4 - BE, CY, SK, SI	SI - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; CY - <b>SŠ</b> ; BE, SK - <b>odborná praxe</b>	Činnosti spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů k bezprostřední spotřebě v provozovně, v níž jsou prodávány.
Insolvenční správce	MSP	VŠ - Mgr. ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	Ano	Složení profesní zkoušky	5 - IE, PL, RO, SI, UK	PL, SI - <b>VŠ (min 4-roky)</b> ; IE - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; UK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; RO - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Činnost insolvenčního správce zahrnuje zejména činnosti související s úpadkem a jeho řešením, tedy konkursy, reorganizace a oddlužení úpadců.
Inspektor určeného technického zařízení	SPS	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	5 let	-	0	-	Odborník oprávněný provádět technické prohlídky a zkoušky určených technických zařízení (tlakových, zdvihacích, plynových a elektrických silnoproudých) na plavidlech ve smyslu vyhlášky č. 223/1995 Sb.
Investiční zprostředkovatel	ČNB	SŠ ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	Ano (podle typu vykonávané činnosti)	-	3 - DK, PL, MT	DK, PL - <b>SŠ</b> ; MT - ?	Investiční služby, a to v omezeném rozsahu (pouze hlavní investiční služby přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních nástrojů a investiční poradenství týkající se investičních nástrojů) a ve vztahu k užšímu okruhu investičních nástrojů (pouze investiční cenné papíry a cenné papíry kolektivního investování). Investiční zprostředkovatel nepřebírá peněžní prostředky nebo investiční nástroje zákazníků.
Izolatérství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	6 - AT, BE, DE, HU, LI, SK	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, BE, HU, LI, SK - <b>odborná praxe</b>	Izolace staveb, konstrukcí a dalších zařízení; provádění a opravy měkkých krytin, komplexních střešních pláštů plochých střeš, tepelných izolací střeš; obkládání panelových štítů různými deskami z izolačních materiálů a provádění tepelných izolací venkovních potrubí. Provádění protiotřesových izolací stěn a podlah, zateplování stěn izolačními materiály, vyzdívání stěn izolačními deskami nebo přiček z pěnobetonových tvárnic. Provádění a opravy kyselinovzdorných izolací. Nástřik ocelových konstrukcí izolační hmotou.

Jednorázové měření emisí a měření úrovně znečištění	MŽP	1. VŠ / 2. SŠ(SŠ)	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky	–	2 - SK, UK	UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Jednorázové měření emisí a měření úrovně znečištění podle zákona 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
Jiný odborný pracovník (JOP), JOP-psycholog, JOP-logoped, JOP-ofthalmoped, JOP-sociální pracovník, JOP-arteterapeut, JOP-pracovní terapeut, psycholog ve zdravotnictví, psycholog ve školství a pedagogicko-psychologických poradnách	MZd	1. VŠ - Mgr. / 2. VŠ - Bc. / 3. VOŠ / 4. SŠ / 5. kvalifikační kurz po SŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	–	–	2 - FR, PL	FR - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; PL - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	Výkonem povolání jiného odborného pracovníka se rozumí provádění činností, které přímo souvisejí s poskytováním zdravotní péče. Činnosti, které jsou součástí výkonu zdravotní péče, vykonává jiný odborný pracovník pouze pod odborným dohledem nebo přímým vedením v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem a jako zaměstnanec zdravotnického zařízení. Psycholog ve zdravotnictví vykonává činnosti preventivní, diagnostické, léčebné, neodkladné, rehabilitační a dispenzární v oboru klinická psychologie prováděné bez indikace lékaře. Psycholog také pracuje ve školství a pedagogicko-psychologických poradnách.
Kamnářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	7 - AT, HR, EE, DE, LI, SK, SI	AT - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR - <b>SŠ</b> ; DE, LI, SK, SI - <b>odborná praxe</b> ; EE - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Navrhování, stavby, rekonstrukce, montáž, demontáž a opravy kachlových kamen, sporáků na pevná paliva, krbů, kamnových a krbových vložek, udíren, pecí, grilů, včetně zařízení pro odvod spalin, a ostatních individuálně konstruovaných i sériově vyráběných lokálních topidel na pevná paliva. Stavba, opravy a rekonstrukce historických lokálních topidel. Připojování lokálních topidel včetně teplovzdušných a teplovodních výměníků ke komínovým průduchům.
Kapitán lodě pro námořní plavbu	MD	VŠ, SŠ nebo osvědčení způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	1 nebo 2 roky podle hrubé prostornosti lodě	–	2 - SI, ES	ES - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; SI - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Kapitán je členem posádky námořní lodi, palubní důstojník ve velitelské úrovni. Řídí veškerý běžný provoz lodi, nautický i technický, otázky přejezky zboží k námořní dopravě a jeho bezpečného uložení na lodi, zásobování lodi provozními hmotami, potravinami a dalšími potřebami k bezpečnému provozu. Provádí potřebnou radiokomunikační činnost v systému GMDSS. Řídí činnosti posádky za havarijní situace s cílem zajistit bezpečnost lodi a osob na ní. Přímou řídí výkon navigační strážní služby palubními důstojníky. Přebírá nautické vedení lodi za plavby ve ztížených podmínkách, příplutí a odplutí z přístavů.
Klasifikace jatečně upravených těl	MZe	SŠ (SŠ)	2 roky	Odborná zkouška	1 - SK	SK - SŠ	Klasifikace jatečně upravených těl skotu a prasat (SEUROP systém)

Klempířství a oprava karoserií	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	4 - AT, HR, IS, LI	IS - <b>SŠ</b> ; AT, HR, LI - <b>odborná praxe</b>	Ruční a strojní dělení a tváření jemných ocelových plechů a plechů z neželezných kovů. Zhotovování, montáž a opravy stavebních klempířských výrobků z těchto materiálů. Zhotovování výrobků a polotovarů z profilového materiálu menších průřezů. Sestavování dílů do montážních celků. Zhotovování plechových nádob, nádrží, vzduchotechnických zařízení, krytů a různých plechových dílů strojů. Opravy karoserií motorových i nemotorových osobních, nákladních, speciálních a přípojných vozidel, pracovních strojů samojízdných a přípojných, účelových nástaveb a jejich dílů, opravy poškozených částí ručně nebo strojně.
Klinický logoped	MZd	VŠ - Mgr. ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	–	Specializační vzdělávání v oboru klinická logopedie v trvání 3 let	23 - AT, BE, CY, FI, FR, DE, IS, IE, IT, LV, LI, LT, LU, MT, NL, PL, PT, SK, SI, ES, SE, CH, UK	PL, SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; LV, SE - <b>VŠ 4 roky</b> ; AT, BE, CY, FI, FR, IS, IE, IT, LI, LT, LU, MT, NL, PT, SI, ES, CH, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické, léčebné, rehabilitační, preventivní, posudkové a dispenzární péče v oboru klinická logopedie
Klinický psycholog	MZd	VŠ - Mgr. ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	–	Specializační vzdělávání v trvání 5 let zakončené atestační zkouškou	4 - AT, NL, SI, ES	NL, ES - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; AT, SI - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti preventivní, diagnostické, léčebné, neodkladné, rehabilitační a dispenzární v oboru klinická psychologie prováděná bez indikace lékaře a činnosti posudkové a revizní.
Kominictví	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	10 - HR, DK, EE, FI, FR, DE, LI, NO, SK, CH	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, DK, FI, FR, NO - <b>SŠ</b> ; EE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; SK - <b>odborná praxe</b> ; LI, CH - ?	Čištění, zkoušení, kontroly a revize komínů, kouřovodů a spotřebičů paliv, čištění a kontroly kouřových tahů kotlů na paliva pevná, kapalná a plynná, čištění a kontroly technologických spotřebičů - pekařských, cukrářských a jiných průmyslových pecí, včetně parních a kremačních. Čištění a kontroly kouřových kanálů, provádění technických prohlídek topenišť a zjišťování závad topných zařízení v průmyslových objektech. Provádění kolaudačních prohlídek komínů, kouřovodů a topných zařízení, provádění prohlídek bezpečnostních zařízení kouřových cest, provádění kontroly spolehlivosti všech komínových konstrukcí; vydávání zpráv o provedení kontroly anebo čištění spalinové cesty a zpráv o revizi spalinové cesty. Montáž, opravy a revize zařízení sloužících pro regulaci a optimalizaci komínového tahu.

Kontrola těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení obsahujících regulované látky nebo fluorované skleníkové plyny	MŽP	Osvědčení způsobilosti <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	–	–	0	–	Kontrolu provádí osoba, která je certifikovaná v souladu s §10, odst. 2, písm. b) zákona č. 73/2012 Sb. a čl. 5 nařízení (ES) č. 842/2006.
Kontrola těsnosti systému požární ochrany obsahujících regulované látky nebo fluorované skleníkové plyny	MŽP	Osvědčení způsobilosti <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	–	–	0	–	Kontrolu provádí osoba, která je certifikovaná v souladu s §10, odst. 2, písm. c) zákona č. 73/2012 Sb. a čl. 5 nařízení (ES) č. 842/2006.
Kontrolní fyzik	SÚJB	VŠ - Mgr. <b>(VŠ min 4 roky)</b>	–	Základní příprava	2 - PL, ES(?)	PL - <b>VŠ (3-4 roky)</b> , ES - <b>SŠ</b>	Řízení a kontrola manipulací s jednotlivými soubory jaderného paliva uvnitř reaktorového bloku mimo uzel čerstvého paliva
Kontrolní fyzik při testování spouštění výzkumného jaderného reaktoru	SÚJB	VŠ - Mgr. <b>(VŠ min 4 roky)</b>	–	Základní příprava	0	–	Manipulace na dozorově a přímé řízení provádění jednotlivých kroků testů fyzikálního a energetického spouštění výzkumného jaderného reaktoru a řízení a kontrola dalších spouštěcích prací
Kontrolní technik provádějící technické prohlídky vozidel	MD	SŠ <b>(SŠ)</b>	Ano v délce odvozené od dosaženého vzdělání	Základní kurz a zkouška způsobilosti; věk 21 let, řidičské oprávnění	7 - HR, FR, NL, NO, PL, RO, SK	PL, RO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, NL, NO - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; FR - <b>odborná praxe</b> ; SK - ?	Kontrolní technik provádí pravidelné technické prohlídky a případně jiné technické prohlídky vozidel ve stanici technické kontroly
Kontrolní technik typu "ADR"	MD	SŠ <b>(SŠ)</b>	–	Základní kurz a zkouška způsobilosti	0	–	Osoba oprávněná k provádění technických kontrol a prohlídek vozidel provozovaných v režimu ADR (přeprava nebezpečných věcí)
Kontrolní technik typu "K"	MD	Výcvik a zkouška způsobilosti <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	–	Profesní osvědčení kontrolního technika	0	–	Osoba oprávněná k provádění technických kontrol vozidel před schválením jejich technické způsobilosti k provozu na pozemních komunikacích
Kontrolní testování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků	MPO	SŠ <b>(SŠ)</b>	3 nebo 4 roky podle odbornosti	Vyjádření ÚKZÚS	0	–	Přezkoušení funkční způsobilosti mechanizačních prostředků, s výjimkou prostředků stanovených zákonem o rostlinolékařské péči, pro správnou aplikaci přípravků na ochranu rostlin podle technologických požadavků stanovených jiným právním předpisem a vydání dokladu o funkční způsobilosti mechanizačních prostředků



Koordinátor BOZP na staveništi	MPSV	1. VŠ - Mgr. / 2. VOŠ / 3. Odborné SŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	ad 1) - 1 rok, ad 2) - 2 roky, ad 3) - 3 roky	Osvědčení odborné způsobilosti	0	-	Odborně proškolený bezpečnostní, stavební a koordinační odborník, jehož úkolem je koordinovat opatření bezpečnosti práce v etapě přípravy a realizace stavby. Náplň práce této odborně způsobilé osoby je problematika souběžné a následné bezpečné práce více zhotovitelů na stavbě z hlediska plánovacího, organizačního a prováděcího a vedení příslušné dokumentace.
Kormidelník	SPS	Způsobilost lodníka ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	30 měsíců	-	2 - PL, SK	PL - sš; SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Člen posádky plavidla s oprávněním vést plavidlo pod dohledem kapitána na vodních cestách ČR a zahraniční vodních cestách ve smyslu vyhláška č. 224/1995 Sb.
Kosmetické služby	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	13 - AT, BE, HR, CY, EL, HU, IS, IT, LV, LI, SK, SI, CH	CY, EL, LV - <b>VŠ (min 1 rok); IS, IT, CH - SŠ; SI - osvědčení způsobilosti; AT, BE, HR, HU, LI, SK - odborná praxe</b>	Aplikace kosmetických přípravků určených pro péči o kůži celého těla za účelem zlepšení a udržování jejího vzhledu, zpomalení příznaků stárnutí s vyloučením masérských postupů. Líčení dekorativní kosmetikou. Aplikace masek a nezahřívajících zábalů, konečná úprava, odborné líčení, barvení řas a obočí, lepení řas, úprava obočí, depilace a epilace. Kosmetická masáž v oblasti obličeje, krku a dekolty. K výkonu kosmetických služeb se používají odpovídající kosmetické přístroje, kosmetické přípravky, kosmetické postupy a technologie
Kovářství, podkovářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	5 - HR, LI, PL, CH, UK	PL - SŠ; HR, LI, UK - <b>odborná praxe</b> ; CH - ?	Odborné práce při výrobě a opravách strojních součástí, nástrojů, náradí, popřípadě dalších výrobků ručním nebo strojním kovářím, zahrnující zejména volné kování a zápusťkové kování materiálů, válcování v kovacích válcích a lisování profilů, klenutých a plochých den z oceli nebo nezelezných kovů a jejich slitin, tvarování listových per a pružin, rovnání výkovek, výstřížků, výpalků a svařenců. Ohřívání vsázkového materiálu v pecích a výhňích. Strojní a ruční výroba podkov a podkování koní.
Laboratorní a jiná veterinární diagnostická činnost, provozování asanačního podniku	KVL ČR	VŠ ( <b>VŠ - 3-4 roky</b> )	-	-	0	-	Laboratorní diagnostika infekčních a neinfekčních chorob všech druhů zvířat - mikrobiologická, sérologická a virologická vyšetření z krve a orgánů, dále parazitologická, biochemická, toxikologická a hematologická vyšetření, pitvy a histologická vyšetření, vyšetření prováděná pro potřeby kontroly zdravotní nezávadnosti surovin, potravin, krmiv a vody a různého biologického materiálu v odděleních hygieny potravin a chemie. Zařízení, jehož předmětem činnosti je sběr, svoz, neškodné odstraňování a další zpracování konfiskátů (odpadů) živočišného původu na určitém území.

Laboratorní asistent	MZd	SŠ (SŠ)	-	-	2 - AT, LV	LV - VŠ (min 1 rok); AT - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické péče pod odborným dohledem
Laboratorní pracovník	MZd	Odborné SŠ nebo kvalifikační kurz (Osvědčení způsobilosti)	-	-	2 - AT, LV	LV - VŠ (min 1 rok); AT - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické péče pod odborným dohledem
Lékař	MZd	6-ti leté VŠ	-	-	Všechny ČS - sektorový systém	-	Výkon povolání lékaře pod odborným dohledem lékaře se specializovanou způsobilostí
Lékař specialista	MZd	6-ti leté VŠ	-	Specializační vzdělávání a atestační zkouška	-	-	Výkon povolání lékaře v příslušném specializačním oboru
Malířství, lakýrnickví, natěračství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace (Osvědčení způsobilosti)	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	8 - AT, BE, HR, FR, DE, HU, IS, LI	DE - VŠ (min 1 rok); HR, FR, IS - SŠ; AT, BE, HU, LI - odborná praxe	Malířské, lakýrnické a natěračské práce v interiéru a exteriéru novodobých i historických objektů; příprava podkladů pro malbu, odstraňování starých maleb, úprava povrchů pomocí malířských směsí a stěrek, jejich uhlazení, přebroušení, bandážování, penetrování a izolace skvrn. Provádění maleb vápenných, křehových, disperzních, silikátových a dalších, včetně jejich tónování; provádění a obnova linkrust, zdobné malířské techniky, válečkování, linkování, šablonování, batikování, dekorační nástřiky, speciální malířské techniky. Lakování a natírání kovů, dřeva, plastů, omítek, betonů a dalších materiálů. Aplikace speciálních laků, nátěrů a technik.
Masér, nevidomý a slabozraký masér	MZd	Kvalifikační kurz (osvědčení způsobilosti)	-	-	15 - AT, BE, BG, HR, FI, DE, HU, IS, IT, LI, LT, LU, PL, SK, CH	BG - VŠ (3-4 roky); AT, HU, IS, IT, LT, LU, PL - VŠ (min. 1 rok); FI, DE, LI, SK - SŠ; HR - osvědčení způsobilosti; BE - odborná praxe; CH - ?	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci rehabilitační a léčebné péče pod přímým vedením fyzioterapeuta způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu nebo lékaře se specializací v oboru rehabilitační a fyzikální medicína.
Masérské, rekondiční a regenerační služby	MPO	VŠ nebo osvědčení způsobilosti (SŠ)	-	-	15 - AT, BE, BG, HR, FI, DE, HU, IS, IT, LI, LT, LU, PL, SK, CH	BG - VŠ (3-4 roky); AT, HU, IS, IT, LT, LU, PL - VŠ (min. 1 rok); FI, DE, LI, SK - SŠ; HR - osvědčení způsobilosti; BE - odborná praxe; CH - ?	Poskytování sportovních, rekondičních a regeneračních masáží (které jsou prováděné na zdravých jedincích a nenavodí léčebný proces), s vyloučením techniky reflexní masáže, a poskytování regeneračních služeb (například parafinové zábaly).
Mechanik provádějící měření emisí vozidel	MD	SŠ (SŠ)	Ano v délce odvozené od dosaženého vzdělání	Zkouška způsobilosti	7 - HR, FR, NL, NO, PL, RO, SK	PL, RO - VŠ (min 1 rok); SK - SŠ; HR, NL, NO - osvědčení způsobilosti; FR - odborná praxe	Měření emisí ve stanici měření emisí

Mezinárodní přeprava radioaktivních odpadů v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem	SÚJB	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	3 roky	21 let	0	–	Specialista v oblasti radioaktivních odpadů. Mezinárodní přeprava radioaktivních odpadů v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem
Mlékárenství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	4 - AT, HR, IS, SK	HR, IS - <b>SŠ</b> ; AT, SK - <b>odborná praxe</b>	Přejímka a technologické zpracování syrového mléka. Výroba mléčných výrobků a polotovarů, zejména mléka tekutého a ochuceného, sušeného a zahuštěného, smetany, másla, sýrů, tvarohů, kysaných výrobků a jogurtů, mražených krémů, zmrzlinových směsí. Výroba a zpracování bílkovinných mléčných výrobků, laktózy, syrovátky a mléčných krmných směsí.
Mlýnářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>SŠ</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	2 - AT, HR	AT, HR, - <b>SŠ</b>	Přejímka, čištění, třídění, skladování surovin a technologické zpracování (mechanicko-fyzikálním, šaržovým nebo kontinuálním způsobem) zrnin na mouku a další mlýnské výrobky (krupici, dehydrovanou krupičku, fortifikované výrobky, sypké polotovary, vločky, kroupy, jáhly a podobně) a jejich mísení.
Montáž, opravy a rekonstrukce chladicích zařízení a tepelných čerpadel	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	14 - AT, BE, HR, DK, FR, DE, EL, HU, IT, LI, PT, SK, SI, ES	AT, DE, EL - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, DK, FR, IT, SK, ES - <b>SŠ</b> ; PT, SI - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; BE, HU, LI - <b>odborná praxe</b>	Provádění oprav a výměny dílů nebo podskupin chladicích a mrazicích zařízení a tepelných čerpadel, sestavování a opravy chladniček, zhotovování chladicích okruhů z potrubí, sestavování, opravy a zkoušení chladicích a mrazicích zařízení, sestavování, opravy a zkoušení chladicích částí klimatizačních zařízení a autoklimatizací, sestavování, zkoušení a revize vakuových a kaskádových chladicích okruhů, kondenzačních chladicích jednotek a tepelných čerpadel, provádění předepsaných tlakových zkoušek nebo zkoušek těsnosti, opravy a funkční zkoušky zařízení pro mrazovou sublimaci s reléovým nebo elektronickým ovládním včetně seřízení programových a registračních elementů
Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení	MPO, ČBÚ, MPSV	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	1-6 let podle typu dosaženého vzdělání	Osvědčení způsobilosti	6 - BE, CY, HU, NO, SK, CH	CY, NO, CH - <b>SŠ</b> ; BE, HU, SK - <b>odborná praxe</b>	Montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení

Montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a plnění nádob plyny	MPO, ČBÚ, MPSV	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	1-6 let podle typu dosaženého vzdělání	Osvědčení způsobilosti	5 - EE, NL, PL, PT, SI	PT, SI - <b>SŠ</b> ; EE, NL, PL - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Montáž, opravy, revize a zkoušky plynových zařízení a plnění nádob plyny
Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny	MPO, ČBÚ, MPSV	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	1-6 let podle typu dosaženého vzdělání	Osvědčení způsobilosti	2 - EE, ES	ES- <b>SŠ</b> ; EE- <b>osvědčení způsobilosti</b>	Montáž, opravy, revize a zkoušky tlakových zařízení a nádob na plyny
Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení	MPO, ČBÚ, MPSV	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	1-6 let podle typu dosaženého vzdělání	Osvědčení způsobilosti	8 - BG, DK, EE, EL, HU, NO, PL, PT	PT - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; EL - <b>VŠmin 1 rok</b> ; NO - <b>SŠ</b> ; BG, DK, EE, PL - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; HU - odborná praxe	Montáž, opravy, revize a zkoušky zdvihacích zařízení
Myslivecký hospodář	MZe	1. VŠ / 2. VOŠ, SOŠ / 3. vyšší odborná myslivecká zkouška anebo zkouška pro myslivecké hospodáře ( <b>SŠ</b> )	-	Věk 21 let, lovecký lístek, zbrojní průkaz	0	-	Myslivecký hospodář spolu se zástupcem uživatele honitby podepisuje úkony týkající se mysliveckého hospodaření, jako jsou např. návrhy plánů mysliveckého hospodaření a statistický výkaz o stavu honitby; dále vypracování plánů mysliveckého hospodaření, zastupování uživatele honitby při jednáních týkajících se mysliveckého hospodaření, kontrola dokladů opravňujících k lovu zvěře, vedení společných lovů, navrhování opatření k řádnému hospodaření v honitbě a odpovědnost vůči uživateli honitby za toto hospodaření, vedení záznamů o hospodaření apod.
Nakládání s vysoce nebezpečnými látkami zneužitelnými k porušování zákazu chemických zbraní	SÚJB	VŠ nebo SŠ ( <b>SŠ</b> )	-	Věk 21 let	1 - EE(?)	EE - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Laboratorní pracovník/Specialista. Nakládání s vysoce nebezpečnými látkami zneužitelnými k porušování zákazu chemických zbraní
Nakládání s vysoce rizikovými biologickými agens a toxiny zneužitelnými k porušování zákazu bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní	SÚJB	VŠ ( <b>VŠ3-4 roky</b> )	3 roky	Věk 21 let	0	-	Laboratorní pracovník/Specialista. Nakládání s vysoce rizikovými biologickými agens a toxiny zneužitelnými k porušování zákazu bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní

Nakládání s jadernými materiály	SÚJB	VŠ (VŠ min 4 roky)	3 roky	Věk 21 let	2 - PL, ES(?)	PL - VŠ (3-4 roky), ES - SŠ	Stavebník/Provozovatel jaderného zařízení. Nakládání s jadernými materiály
Nakládání s radioaktivními odpady	SÚJB	VŠ (VŠ min 4 roky)	3 roky	Věk 21 let	2 - PL, ES(?)	PL - VŠ (3-4 roky), ES - SŠ	Specialista/dohlížející osoba v radiační ochraně. Nakládání s radioaktivními odpady v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem
Nakládání se zdroji ionizujícího záření	SÚJB	VŠ (VŠ min 4 roky)	3 roky	Věk 21 let	0	–	Specialista/dohlížející osoba v radiační ochraně. Nakládání se zdroji ionizujícího záření v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem
Nákup a prodej kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace (osvědčení způsobilosti)	ad 2) - 1 rok; ad 3) - 1 rok; ad 4) - 3 roky; ad 5) - 4 roky	–	0	–	Nákup za účelem dalšího prodeje a prodej kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty, na základě jejich posouzení a určování ceny, zpracování dokumentace pro realizaci jejich nákupu nebo prodeje a sledování cen předmětů kulturní hodnoty na vnitřním i mezinárodním trhu. Dodržování klimatických a dalších podmínek, nutných pro zachování stavu předmětů před jejich prodejem, a znalost a dodržování jiných právních předpisů upravujících nákup a prodej kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty. Zprostředkování nákupu a prodeje kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty.
Nákup a prodej, půjčování, vývoj, výroba, opravy, úpravy, uschovávání, skladování, přeprava, znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace (osvědčení způsobilosti)	ad 4) - 1 rok	Souhlas okresního (městského, obvodního) ředitelství Policie ČR	0	–	Nákup, prodej a půjčování bezpečnostního materiálu. Skladování, uchovávání a řádné opatrování. Vývoj a výroba bezpečnostního materiálu, opravy a úpravy, zejména odstraňování jeho závad a měnění jeho vlastností podle objednávky. Provádění údržby a montáže bezpečnostního materiálu, jeho přeprava do určeného místa. Znehodnocování a ničení bezpečnostního materiálu.
Navrhování pokusů a projektů pokusů a provádění pokusů na zvířatech	MZe	VŠ (VŠ min 4 roky)	–	Osvědčení odborné způsobilosti	0	–	Osoba je oprávněna navrhovat pokusy a projekty pokusů. Tuto činnost jsou oprávněni provádět na zvířatech lékaři, veterinární lékaři a osoby s jiným vysokoškolským vzděláním, pokud se během studia prokazatelně seznámili s metodami chovu a práce na pokusných zvířatech, s jejich ochranou a s vyhledáváním a používáním alternativních metod a kteří absolvovali kurz odborné přípravy a kterým bylo vydáno osvědčení příslušným orgánem ochrany zvířat.

Nutriční asistent	MZd	SŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	-	-	1 - SK	SK - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci specifické ošetrovatelské péče pod odborným dohledem nutričního terapeuta. Dále se nutriční asistent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné a diagnostické péči v oboru klinická výživa.
Nutriční terapeut	MZd	1. VŠ - Bc. / 2. VOŠ / 3. VZŠ / 4. SŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	ad 4) - 3 roky	-	5 - IS, MT, NO, PT, ES	NO - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; PT - <b>VŠ (4 roky)</b> ; IS, MT, ES - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci preventivní péče na úseku klinická výživa a specifické ošetrovatelské péče zaměřené na uspokojování nutričních potřeb. Dále se nutriční terapeut ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné a diagnostické péči v oboru klinická výživa.
Obchod se zvířaty určenými pro zájmové chovy	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 let; ad 3) - 2 let; ad 4) - 3 let; ad 5) - 4 roky	-	1 - FR	FR - ?	Nákup zvířat za účelem jejich dalšího prodeje a prodej zvířat určených pro zájmové chovy (akvarijních ryb, malých hlodavců a zajíců, psů, koček, exotických zvířat, zejména ptáků, plazů, obojživelníků a bezobratlých a podobně) a v souvislosti s tím i prodej zvířat z vlastního chovu a nákup, nabídka a prodej krmiv, chovatelských zařízení a pomůcek pro zvířata v zájmovém chovu.
Obráběčství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>SŠ</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	2 - AT, PL	PL - <b>SŠ</b> ; AT - <b>odborná praxe</b>	Technologie výroby a oprav polotovárů z různých materiálů, dílů a jednotlivých výrobků všemi způsoby strojního třískového obrábění, především soustružením, frézováním, broušením, hoblováním, obrážením, vrtáním, vyvrtáváním, protahováním a dalšími speciálními způsoby obrábění na obráběcích strojích, včetně nově zaváděných technologií obrábění materiálů (například laser).
Oceňování majetku pro - věci movité, - věci nemovité, - nehmotný majetek, - finanční majetek, - obchodní závod	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ, SOŠ / 3. rekvalifikační kurz ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 2) - 2 roky, ad 3) - 5 let	-	3 - PL, RO, UK	PL, RO, UK - <b>VŠ (3-4-roky)</b>	Činnosti spojené s oceňováním věcí movitých a nemovitých, nehmotného a finančního majetku a obchodního závodu. Činnosti spojené s oceňováním pohledávek, oceňováním převzetí ručení a oceňováním poskytnutí zajištění. Podle požadavku zadavatele zjištění ceny podle zákona o oceňování majetku nebo cenou tržní či jiným způsobem.

Oční optika	MPO	1. odborná způsobilost optometristy / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. rekvalifikační kurz (osvědčení způsobilosti)	ad 4) - 4 roky	-	20 - AT, BE, HR, CY, DK, FR, DE, EL, HU, IS, IE, IT, LI, LU, NO, SK, SI, ES, CH, UK	DK, EL, NO, ES, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; AT, CY, FR, DE, IS, IE, LU - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; BE, HR, IT, LI, SK, SI, CH - <b>SŠ</b> ; HU - <b>odborná praxe</b>	Individuální zhotovení, výdej a opravy korekčních očních pomůcek, zjištění polohy zornic, inklinace a prohnutí brýlového středu a dalších parametrů potřebných ke zhotovení korekční pomůcky určené do dálky, na čtení nebo jinou pracovní vzdálenost. Měření a vyhodnocení parametrů hlavy potřebných ke zhotovení korekčních brýlí, případně jiných korekčních pomůcek, přepočít lékařem nebo optometristou udané dioptrické hodnoty astigmatické korekce a výpočet změny korekce vzhledem k její konečné poloze před okem, přizpůsobení zhotovené korekční pomůcky rozměrům hlavy uživatele tak, aby splňovala funkční, hygienické, bezpečnostní a estetické požadavky. Podávání odborných informací o způsobu používání korekčních pomůcek a jejich údržbě, poradenství při výběru korekčních obrub, doporučení vhodných druhů a úprav brýlových čoček.
Odborná příprava vybraných pracovníků	SÚJB	VŠ (VŠ min 4 roky)	3 roky	Věk 21 let	0	-	Stavebník/Provozovatel jaderného zařízení. Odborná příprava vybraných pracovníků
Odborná způsobilost pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin	Mze	VŠ (VŠ 3-4 roky)	-	-	1 - FR	FR - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Provádět distribuci přípravků na ochranu rostlin a nakládat s nimi mohou dle platné legislativy v rámci svých profesních činností pouze osoby, které získaly legislativou stanovené odborné vzdělání anebo byly standardním způsobem odborně proškoleny popř. také absolvovaly zkoušku
Odborný lesní hospodář	MZe	1. VŠ / 2. ÚSO (SŠ)	ad 1) - 3 roky, ad 2) - 10 let	Licence udělenou orgánem státní správy lesů	4 - AT, EL(?), PL, CH	EL, CH - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; AT - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; PL - <b>SŠ</b>	Vykonává pro vlastníka lesa mnoho vysoce odborných činností, zejména sledování stavu lesa, upozorňování na výskyt škodlivých činitelů, na škody jimi způsobené a navrhování nezbytných preventivních ochranných a obranných opatření. Upozorňování vlastníka lesa na nutnost provedení těžby nahodilé, těžbu nahodilou vyznačovat a stanovit termín a způsob její asanace. Dále jde o navrhování vhodného způsobu a postupu obnovy lesa a vyhotovování projektu zalesnění pozemků určených k plnění funkcí lesa. Vedení evidence, poradenské činnosti i v oblasti financování a zpracovávání lesních plánů.
Odborný pracovník pro řízení údržby	ČBÚ	SŠ (VŠ 3-4 roky)	2 roky	-	2 - PL, UK	PL, UK - <b>SŠ</b>	Fyzická osoba odpovědná za řízení montáže, provoz a údržbu zařízení jednotlivých druhů strojní dopravy

Odborný pracovník v laboratorních metodách a v přípravě léčivých přípravků	MZd	VŠ - Mgr. (VŠ min 4 roky)	–	Kvalifikační kurz	2 - LI(?), CH(?)	LI - VŠ (min 4 roky); CH - ?	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává a) laboratorní činnost v rámci diagnostické péče a vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek v rámci ochrany veřejného zdraví, b) přípravu léčivých přípravků na pracovištích nukleární medicíny, imunologických či mikrobiologických pracovištích zdravotnických zařízení nebo v zařízeních ochrany veřejného zdraví.
Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví	Mzd	VŠ - Mgr. (VŠ min 4 roky)	–	Kvalifikační kurz	3 - BG, EL(?), IS	BG, EL, IS - VŠ (3-4 roky)	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnost související s výkonem státního zdravotního dozoru v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví podle zvláštních právních předpisů. Dále odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví ve spolupráci s lékařem plní úkoly v oblasti prevence onemocnění a ochrany veřejného zdraví.
Odborný zástupce provozovatele vodovodů nebo kanalizací	MZe	1. VŠ / 2. SŠ (SŠ)	ad 1) - 2 roky, ad 2) - 4 roky	Povolení k provozování vodovodů a kanalizací a živnostenský list	1 - EL(?)	EL - SŠ	Tato osoba garantuje, že vodovody a kanalizace jsou provozovány po technické i ekonomické stránce v souladu s právními předpisy, kanalizačním řádem, podmínkami stanovenými pro provoz uvedených vodovodů a kanalizací rozhodnutími správních úřadů. Jedná se o povolání ale i o činnost.
Odpovědný zástupce za licencovanou činnost	ERÚ	1. VŠ / 2. ÚSO / 3. SŠ (VŠ 3-4 roky)	3/6 let podle typu činnosti a dosaženého vzdělání	–	2 - PL, PT	PT - SŠ; PL - osvědčení způsobilosti	Odpovědný zástupce pro fyzickou či právnickou osobu podnikající v energetických odvětvích na základě energetického zákona: v oboru – výroba elektřiny, výroba plynu, přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny, distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba tepelné energie, rozvod tepelné energie. U výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do 20 kW instalovaného výkonu výrobní - není povinnost prokazovat odbornou způsobilost.
Operátor primární části reaktorového bloku	SÚJB	VŠ (VŠ min 4 roky)	–	Základní příprava	2 - PL, ES(?)	PL - VŠ (3-4 roky), ES - SŠ	Manipulace na blokové a nouzové dozorně jaderné elektrárny, včetně samostatného odstavení reaktoru, řízení a kontrola uvádění do provozu a řízení a kontrola provozu primární části reaktorového bloku
Operátor sekundární části reaktorového bloku	SÚJB	1. VŠ / 2. SŠ (SŠ)	ad 2) - 4 roky	Základní příprava	3 - HU, PL, ES(?)	HU - VŠ (4 roky); PL - VŠ (3-4 roky), ES - SŠ	Manipulace na blokové a nouzové dozorně jaderné elektrárny, řízení a kontrola uvádění do provozu a řízení a kontrola provozu sekundární části reaktorového bloku
Operátor výzkumného reaktoru	SÚJB	1. VŠ / 2. SŠ (SŠ)	ad 1) - 2 roky, ad 2) - 5 let	Základní příprava	2 - PL, ES(?)	PL - VŠ (3-4 roky), ES - SŠ	Manipulace na dozorně, řízení a kontrola uvádění do provozu a řízení a kontrola provozu výzkumného reaktoru



Opětovné uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva	SÚJB	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	3 roky	Věk 21 let	2 - PL, ES(?)	PL - <b>VŠ (3-4 roky)</b> , ES - <b>SŠ</b>	Stavebník/Provozovatel jaderného zařízení. Opětovné uvedení jaderného reaktoru do kritického stavu po výměně jaderného paliva
Opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	0	-	Opravy jiných než silničních vozidel (například vozíků pro invalidy s ručním nebo elektrickým pohonem), drážních vozidel, vozů, motorových vozů, lokomotiv, lodí, pracovních strojů (to je strojů, které jsou vybaveny zařízením sloužícím k provádění pracovních činností). Uvádění opravených strojů do provozu. Provádění základních ručních a strojních operací při rozpojování, spojování a opravách strojních částí. Demontáž, opravy a montáž jednotlivých dílů, součástí, funkčních celků a skupin.
Opravy silničních vozidel	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	7 - AT, BE, CY, FR, HU, NO, SI	FR, NO, SI - <b>SŠ</b> ; CY - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; AT, BE, HU - <b>odborná praxe</b>	Diagnostika, opravy, údržba, servis a záruční prohlídka motokol, mopedů, motocyklů, tříkolek a čtyřkolek, osobních automobilů, autobusů, nákladních automobilů, speciálních vozidel, tahačů, přípojních vozidel a traktorů; diagnostika, opravy, úpravy a výměny mechanických, pneumatických, hydraulických skupin a podskupin vozidel. Živnost zahrnuje opravy vozidel, opravy a renovaci systémů, konstrukčních částí a samostatných technických celků vozidel, montáž vybavení, doplňků a autoalarmů vozidel, diagnostiku a seřizování provozních parametrů vozidel včetně emisí.
Optometrista	MZd	VŠ - Bc. ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	-	-	11 - AT, FI, HU, IE, LV, MT, NL, SK, SE, CH, UK	HU, LV, UK - <b>VŠ (4 roky)</b> ; AT, FI, IE, MT, NL, SE, CH - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; SK - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	Nelékařská zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostiky a korekce očních refrakčních vad a poradenství a aplikace kontaktních čoček
Ortoptista	MZd	1. VŠ - Bc. / 2. Pomaturitní studium ( <b>SŠ</b> )	ad 2) - 3 roky	-	14 - AT, BE, FR, DE, IE, IT, LU, MT, NL, NO, PL, PT, CH, UK	AT, BE, FR, IE, IT, LU, MT, NL, NO, PT, CH, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DE, PL - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci preventivní, léčebné a diagnostické péče poskytované ve spolupráci s lékařem pacientům s motorickými nebo senzorickými očními poruchami, a prevence těchto poruch.
Ortoticko-protetický technik	MZd	SŠ ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	-	-	0	-	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci léčebné a rehabilitační péče, při které jsou ve spolupráci s ortotikem-protetikem navrhovány, zhotovovány, upravovány, opravovány a aplikovány individuálně zhotovované ortopedické a protetické pomůcky a upravovány a aplikovány sériově zhotovované ortopedické a protetické pomůcky, a dále ve spolupráci s lékařem upravovány a aplikovány sériově zhotovované ortopedické a protetické pomůcky

Ortotik - protetik	MZd	1. VŠ - Bc. / 2. VZŠ / 3. SŠ / 4. osvědčení o rekvalifikaci <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	ad 2) a 3) - 3 roky	-	16 - BE, DK, FI, FR, IS, IT, LU, NO, PL, PT, SK, SI, ES, SE, CH, UK	BE, DK, FI, IS, IT, NO, PT, SI, SE, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; FR, LU, PL, SK, ES - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; CH - ?	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci léčebné a rehabilitační péče, při které ve spolupráci s lékařem navrhuje, zhotovuje, upravuje, opravuje a aplikuje individuálně zhotovované ortopedické a protetické pomůcky. Dále ortotik-protetik může ve spolupráci s lékařem upravovat sériově zhotovované ortopedické a protetické pomůcky a aplikovat je.
Osoba odborně způsobilá k péči o kuřata chovaná na maso	MZe	Kurz odborné přípravy <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	-	Osvědčení způsobilosti	1 - FR	FR - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Osoba odpovídá za splnění požadavků stanovených právním předpisem na hospodářství, ve kterém jsou chována kuřata na maso, odpovídá za dodržení maximální hustoty osazení výrobních provozů.
Osoba odborně způsobilá pro činnost chovatelského podniku prasat	MZe	VŠ <b>(VŠ 3-4 roky)</b>	-	-	0	-	Tato osoba musí při své činnosti postupovat v souladu se svým chovným cílem a šlechtitelským programem, vyhodnocovat a realizovat šlechtitelský program a nejméně jednou ročně zveřejňovat jeho výsledky, v listinné podobě, popřípadě způsobem umožňující dálkový přístup. Vést chovný registr podle řádu chovného registru. Kontrolovat plnění ustanovení řádu chovného registru. Vydávat, ověřovat a kontrolovat doklad o původu. Zpracovávat a zveřejňovat plemenné hodnoty v listinné podobě, popřípadě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Provádět hodnocení zvířat a vydávat o jeho výsledku doklady (§ 8 odst. 2). Poskytovat pověřené osobě informace o zvířatech potřebné ke shromažďování a zpracování údajů v informačním systému ústřední evidence.
Osoba odborně způsobilá pro činnost uznaného chovatelského sdružení	MZe	VŠ <b>(VŠ 3-4 roky)</b>	-	-	1 - SI (?)	SI - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Musí postupovat v souladu se svým chovným cílem a šlechtitelským programem, vyhodnocovat a realizovat šlechtitelský program a nejméně jednou ročně, zveřejňovat jeho výsledky, v listinné podobě, popřípadě způsobem umožňujícím dálkový přístup. Vést plemennou knihu podle § 9 odst. 3 nebo podle § 10 odst. 2. Kontrolovat plnění ustanovení řádu plemenné knihy nebo plemenářské evidence. Vydávat, ověřovat a kontrolovat potvrzení o původu plemenných zvířat, u drůbeže a plemenných ryb potvrzení o původu rodičovského hejna. Evidovat a zveřejňovat dědičné vady a zvláštnosti, v listinné podobě, popřípadě způsobem umožňujícím dálkový přístup, zajišťovat hodnocení vyjmenovaných hospodářských zvířat a vydávat o jeho výsledku doklady (§ 8 odst. 2 a § 11 odst. 4). Poskytovat pověřené osobě informace.

Osoba odborně způsobilá pro provádění inseminace a vpravování embryí inseminační technikou	MZe	ÚSO (SŠ)	-	Odborný kurz	7 - AT, DK, FR, NO, PT, SK, CH	SK - VŠ (min 4 roky); LV - VŠ (4 roky); AT, DK, FR, NO, PT - osvědčení způsobilosti; CH - ?	Osoba oprávněná k provádění inseminace je povinna: používat pouze sperma plemenků zapsaných v ústředním registru plemenků. Vést záznamy o inseminaci v listinné podobě, popřípadě způsobem umožňujícím dálkový přístup a předávat je chovateli a pověřené osobě v listinné podobě, popřípadě s využitím dálkového přístupu. Dodržovat přípravný plán a testovací přípravní v rozsahu stanoveném chovatelem.
Osoba odborně způsobilá pro testování a posuzování hospodářských zvířat	MZe	ÚSO (SŠ)	-	-	0	-	oprávněná osoba je povinna provádět testování a posuzování vyjmenovaných hospodářských zvířat, pokud o to chovatel požádá a vytvoří k tomu podmínky podle odstavce 5 písm a). Oprávněná osoba je povinna dodržovat postupy testování a posuzování stanovené šlechtitelským programem, zjišťovat původy, vlastnosti a znaky vyjmenovaných hospodářských zvířat, evidovat údaje o původu, výkonnosti a reprodukci zvířat v rozsahu stanoveném vyhláškou a předávat je pověřené osobě, poskytovat poradenství v rozsahu činnosti vymezené rozhodnutím o udělení souhlasu (§3). V případě ukončení činnosti předat veškeré údaje a podklady osobě, která tuto činnost přebírá, případně chovateli a o tomto předání provést zápis
Osoba odpovědná za péči o handicapovaná zvířata	MZe	Odborný kurz - osvědčení odborné způsobilosti (Osvědčení způsobilosti)	-	-	0	-	Osoba, která provozuje záchranou stanic, je povinna stanovit alespoň jednu osobu odpovědnou za péči o handicapovaná zvířata. Odpovídá za šetrný odchyt a případnou přepravu handicapovaného zvířete. Odpovídá za zajištění vhodného prostředí pro chov handicapovaného zvířete. Odpovídá za dodržování požadavků na chov a přípravu handicapovaných zvířat stanovených předpisem. Odpovídá za poučení ostatních osob provádějících činnosti související s chovem handicapovaných zvířat.
Osoba oprávněná koordinovat opatření k zajištění bezpečného provozu tunelu nad 500 m	MD	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (SŠ)	Ano - podle úrovně dosaženého vzdělání	-	0	-	Pověřená osoba vykonává tyto úkoly a funkce: 1. zajišťuje koordinaci opatření k zajištění bezpečného provozu tunelu se složkami integrovaného záchranného systému a podílí se na přípravě provozních plánů, 2. účastní se plánování, provádění a vyhodnocování činností v případech mimořádných událostí, 3. podílí se na vypracování bezpečnostní dokumentace a určení stavebních opatření, technického vybavení a podmínek provozování tunelů, 4. spolupracuje se složkami integrovaného záchranného systému při přípravě a organizaci cvičení prováděných v pravidelných nejvýše čtyřletých intervalech, 5. účastní se hodnocení každé významné mimořádné události.

Osoba oprávněná podepisovat zemědělské skladní listy	MZe	SŠ (SŠ)	5 let	–	0	–	Osoba je oprávněná podepisovat zemědělské skladní listy, které jsou cenným papírem a představují vlastnické právo k uskladněným komoditám
Osoba poskytující školení auditorů bezpečnosti pozemních komunikací	MD	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (SŠ)	5 let	–	0	–	Poskytuje školení pro získání, udržování a prohlubování potřebných znalostí, dovedností a postupů pro provádění auditů bezpečnosti pozemních komunikací.
Osoba provádějící kontrolu výrobce biopotravin nebo osoby, která uvádí biopotravinu nebo bioprodukty do oběhu	MZe	1. VŠ / 2. ÚSO (SŠ)	ad 1) - 3 roky, ad 2) - 5 let	Věk 21 let	0	–	Osoba provádějící kontrolu ověřuje, zda jsou prodávané biopotravinu opatřené platným certifikátem, kontroluje podmínky skladování biopotravin před vlastním prodejem, kontroluje evidenci nakoupených a prodaných biopotravin, kontroluje podmínky prodeje biopotravin včetně toho, zda jsou biopotravinu označeny v souladu s platnou legislativou.
Osoba provádějící kontrolu žadatele, ekologického podnikatele, výrobce nebo dodavatele ekologických krmiv nebo dodavatele ekologického rozmnožovacího materiálu	MZe	1. VŠ / 2. ÚSO (SŠ)	ad 1) - 3 roky, ad 2) - 5 let	Věk 21 let	0	–	Osoba provádějící kontrolu ověřuje, zda byly použity povolené přípravky na ochranu rostlin, hnojiva, a další pomocné látky v zemědělství, dále kontroluje podmínky krmení hospodářských zvířat, kontroluje dodržování podmínek pro ustájení zvířat, podmínky veterinární péče, označování zvířat. Dále kontroluje vedení evidence pro ekologické zemědělství, podmínky skladování a označování bioproduktů.
Osoba provádějící školení osob řídících drážní vozidlo	DÚ	SŠ (SŠ)	4 roky	–	1 - SI	SI - SŠ	Školení osob, které řídí drážní vozidla a jejich odborná příprava k získání licence a osvědčení.
Osoba provádějící vývoj, projektování, výrobu, zkoušky, instalaci, údržbu, opravy, modifikace a konstrukční změny vybraných výrobků, letadlových částí a zařízení a leteckých pozemních zařízení	MD	VŠ nebo SŠ (SŠ)	5 let	–	6 - IS, IE, MT, PL, SK, ES	IE - VŠ (min 1 rok); IS, SK, ES - SŠ; PL - osvědčení způsobilosti; MT - ?	Osoba provádějící vývoj, projektování, výrobu, zkoušky, instalaci, údržbu, opravy, modifikace a konstrukční změny vybraných výrobků, letadlových částí a zařízení a leteckých pozemních zařízení

Osoba přepravující zvířata	MZe	Odborný kurz a osvědčení způsobilosti <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	-	-	2 - FR, PT	FR, PT - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Řidiči nebo průvodci silničních vozidel přepravující živé obratlovce v rámci Společenství v souvislosti s hospodářskou činností musí absolvovat kurz a získat osvědčení pro způsobilosti řidiče a průvodce silničních vozidel. Osoba je oprávněná, přepravovat živé obratlovce dopravními prostředky a to i na cestách trvajících více než osm hodin, které se uskutečňují v souvislosti s hospodářskou činností. Vykonávat činnost průvodce, který doprovází zvířata během dopravy a přímo odpovídá za dobré životní podmínky těchto zvířat.
Osoba řídící drážní vozidlo na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální, lanové a vlečce	DÚ	SŠ <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	-	Odborný výcvik, zkouška způsobilosti	9 - BG, EE, MT, PL, PT, RO, SK, SI, CH	PL, RO, SK, SI - <b>SŠ</b> ; BG, PT - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; EE, MT, CH - ?	Osoba řídící drážní vozidlo na dráze tramvajové, trolejbusové, speciální, lanové a vlečce
Osoba vykonávající službu v jednotce SDH obce jako své zaměstnání	MV	SŠ <b>(SŠ)</b>	-	Základní odborná příprava	6 - BE, DK, FI, FR, NO, PL	NO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; DK, FI, PL - <b>SŠ</b> ; BE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; FR - ?	Provádění hasebních a záchranných prací při zásahu na místě mimořádné události, s využitím speciální zásahové techniky a technických prostředků na teritoriu a okolí obce jako své zaměstnání.
Osoba zajišťující zdravotnickou přípravu žadatelů o řidičské oprávnění	MD	Osvědčení způsobilosti <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	-	-	0	-	Vyučuje zdravotnickou přípravu a provádí praktický výcvik v poskytování první pomoci pro žadatele o řidičské oprávnění.
Ostraha majetku a osob	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ <b>(SŠ)</b>	ad 3) - 3 roky	-	20 - AT, BE, HR, DK, EE, FI, FR, HU, IE, IT, MT, NL, NO, PL, PT, RO, SI, ES, SE, UK	AT, NL - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; FI, FR, HU, IE, IT, NO, PL, PT, RO, ES - <b>SŠ</b> ; BE, HR, DK, EE, SI, SE, UK - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; MT - ?	Poskytování služeb spojených s ostrahou a ochranou nemovitého a movitého majetku, ostrahou při přepravě peněz a při jejich zpracování, cenností nebo jiného majetku, ochranou osob, zajišťováním pořádku v místech konání veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav podle pokynů objednatele, vyhodnocováním bezpečnostních rizik a provozováním centrálních pultů ochrany.
Ošetřovatel	MZd	VŠ, kvalifikační kurz <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	-	-	14 - AT, BE, DE, FR, EL, LV, MZ, NL, NO, SK, ES, UK	EL, LV, UK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, BE, DE, FR, LI, NL, NO, SK, ES - <b>SŠ</b> ; LU - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; MT - ?	Poskytování ošetřovatelské péče pod odborným dohledem zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu v oboru ošetřovatelství; dále se ošetřovatel ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné, rehabilitační, neodkladné a diagnostické péči.
Ověřování množství emisí skleníkových plynů podle jiného právního předpisu	MŽP	1. VŠ / 2. SŠ <b>(SŠ)</b>	ad 1) - 1 rok, ad 2) - 3 roky	-	1- SK	SK - <b>VŠ(3-4 roky)</b>	Ověřování množství emisí skleníkových plynů podle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.

Ověřování výsledků zeměměřických činností	ČÚZK	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	5 let	Zkouška způsobilosti	12 - BE, DK, FR, IE, IT, LI, PL, RO, SK, SI, CH, UK	DK, SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; BE, FR, IE, IT, LI, RO, SI, CH, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; PL - <b>SŠ</b>	Ověřováním výsledků zeměměřických činností se rozumí posuzování, zda výsledky zeměměřických činností (živnost v působnosti Ministerstva průmyslu a obchodu) svými náležitostmi a přesností odpovídají právním předpisům. Tato činnost je náročnější než samotný výkon zeměměřických činností, a proto ověřovatel musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání zeměměřického směru alespoň magisterského studijního programu, dostatečnou praxi v zeměměřických činnostech (nejméně 5 let) a odborné znalosti ověřené zkouškou odborné způsobilosti.
Ověřování zprávy o emisích a certifikaci systému kvality	MŽP	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 3 roky, ad 2) - 5 let	–	0	–	Ověřování zpráv o emisích podle §20 odst. 4 a k certifikaci systému kvality podle prováděcího právního předpisu u osob podle §21 odst. 1 až 3 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
Patentový zástupce zahraniční usazený	KPZ ČR	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	3 roky	–	18 - AT, BE, EE, FI, FR, DE, HU, IE, IT, LI, LU, NL, PL, PT, SK, ES, SE, UK	FI, FR, PL - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; NL - <b>VŠ (4 roky)</b> ; AT, BE, EE, DE, HU, IE, IT, LI, LU, PT, SK, ES, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; SE - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Technicky i právně erudovaný odborník s nejméně tříletou praxí v oboru průmyslového (duševního) vlastnictví, který složil odbornou zkoušku u Úřadu průmyslového vlastnictví a složil také zákonný slib do rukou předsedy Komory, jímž se zavázal na svou občanskou čest a svědomí zachovávat Ústavu ČR a zákony, svědomitě plnit své povinnosti, zejména vůči klientům, a zachovávat mlčenlivost. Je zapsán v rejstříku patentových zástupců, který vede Komora a má od Komory osvědčení pro výkon činnosti.
Péče o dítě do tří let věku v denním režimu	MPO	Odborná způsobilost pro výkon povolání - všeobecné sestry nebo zdravotnického asistenta nebo ošetřovatele nebo porodní asistentky nebo záchranáře; sociálního pracovníka nebo pracovníka v sociálních službách; učitele mateřské školy; chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky ( <b>SŠ</b> )	–	–	5 - EE, DE, LU(?), NL, PL	EE - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DE, LU, NL, PL - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	Výchovná péče o svěřené děti do tří let věku v denním nebo v celotýdenním režimu zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, stravování, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.
Pedagog volného času	MŠMT	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ ( <b>SŠ</b> )	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	0	–	Pedagogická činnost v zařízeních zaměřených na volnočasové aktivity dětí a mládeže (např. Domy dětí a mládeže)

Pedikúra, manikúra	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	4 - HU, IT, LI, SI	IT - SŠ; SI - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; HU, LI - <b>odborná praxe</b>	Péče o nohy a ruce, změkčování kůže a upravování, lakování, stříhání a broušení nehtů. Modeláž nehtů. Nanášení masek a masáže rukou včetně předloktí, provádění speciálních koupelí nohou a rukou. Speciální úkony při péči o nehty a pokožku (například uvolňování zarostlých nehtů, obrušování ztvrdlé kůže pat a nehtů). Odborné poradenství.
Pekařství, cukrářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	9 - AT, BE, HR, FR, DE, IS, LI, SK, SI	DE, AT (pekař) - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; FR, IS - <b>SŠ</b> ; SI - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; BE, HR, LI, SK, AT (cukrář) - <b>odborná praxe</b>	Přejímka, skladování a příprava surovin, výroba těst a hmot, jejich zpracování (například vyvalování, lisování, stříkání, dělení, šlehání, modelování, řezání), tepelná úprava (například pečení, sušení, smažení, vaření, pražení, - 3 - mikrovlnným ohřevem), plnění (před nebo po tepelné úpravě), povrchová úprava (například sypáním, poléváním, glazováním, potahováním, zdobením, mazáním) pekařských a cukrářských výrobků. Výroba zmrzlin.
Pivovarnictví a sladovnictví	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>SŠ</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	2 - SK, LI	SK, LI - <b>odborná praxe</b>	Řízení a obsluha chemicko - fyzikálních a biologických technologických procesů v pivovarnické a sladovnické výrobě. Výroba základní suroviny, sladu - přejímka sladovnického ječmene, čištění, třídění, ošetřování, máčení, klíčení, hvozdní, odkličování, u speciálních druhů pražení a konečná úprava sladu. Vaření piva - šrotování sladu, rmutování, vystírání, scezování sladiny, chmelovar, číření a chlazení mladiny, zakvašování, hlavní kvašení na spilkách, dokvašování v ležáckých sklepích (alternativně řízení kvašení v tancích), filtrace, stabilizace, pasterace, stáčení piva. Výroba nápojů na bázi piva.
Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>VŠ - min 1 rok</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky	–	2 - EE, SK	EE, SK - <b>SŠ</b>	Shromažďování, soustředování, sběr, výkup, třídění, přeprava, skladování, úprava, využívání a odstraňování nebezpečných odpadů. Provozování zařízení k úpravě, využívání, odstraňování, sběru nebo výkupu nebezpečných odpadů. Přeshraniční přeprava nebezpečných odpadů.
Podnikatel v energetických odvětvích - fyzická osoba	ERÚ	1. VŠ / 2. SŠ / 3. osvědčení o rekvalifikaci ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	3/6 let podle typu činnosti a dosaženého vzdělání	–	0	–	Fyzická osoba podnikající v energetických odvětvích na základě energetického zákona: v oboru – výroba elektřiny, výroba plynu, přenos elektřiny, přeprava plynu, distribuce elektřiny, distribuce plynu, uskladňování plynu, výroba tepelné energie, rozvod tepelné energie. U výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do 20 kW instalovaného výkonu výroby - není povinnost prokazovat odbornou způsobilost.

Pokryvačství, tesařství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	7 - AT, HR, FR, DE, LI, SK, SI	AT, DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; FR, SI - <b>SŠ</b> ; HR, LI, SK - <b>odborná praxe</b>	Zhotovování a opravy měkkých a tvrdých krytin střešních konstrukcí z různých materiálů. Úprava krytin. Provádění, opravy, osazování a pokrývání atypické nástřešní kovové výstroje. Ruční a strojní opracování dřeva s prováděním všech druhů tesařských spojů, zhotovování, osazování a opravy různých tesařských výrobků a konstrukcí a práce při obnově památek. Tesařské konstrukce podle výkresů, bednění při zakládání staveb a stavebních konstrukcí a konstrukčních prvků, zhotovování a osazování krovů, sbíjených nosníků a vazníků, bednění střeš pod krytinu, provádění stropů. Provedení stěn z materiálu na bázi dřeva, venkovního nebo vnitřního obložení hoblovanými prkny, kladení a opravy tesařských podlah, zhotovení a osazení schodů a podobně. Zhotovování dřevěných výrobků.
Porážení jatečných zvířat na jatkách	MZe	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	-	-	1 - PT	PT - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Osoba je oprávněna provádět na jatkách porážku, nebo nutnou porážku jatečných zvířat vykvrvením po jejich omráčení.
Porodní asistentka	MZd	1. VŠ - Bc / 2. VZŠ / 3. SŠ ( <b>požadavky podle čl. 40 směrnice</b> )	ad 3) - 3 roky	-	Sektorová úprava	Požadavky podle čl. 40 směrnice	Poskytování zdravotní péče v porodní asistenci, to je zajištění nezbytného dohledu, poskytování péče a rady ženám během těhotenství, při porodu a šestinedělí, pokud probíhají fyziologicky, vedení fyziologického porodu a poskytování péče o novorozence; součástí této zdravotní péče je také ošetrovatelská péče o ženu na úseku gynekologie. Dále se porodní asistentka ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné nebo dispenzární péči.
Poskytování nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru	MPO	1. SŠ / 2. osvědčení o rekvalifikaci ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	3 roky	-	1 - CH	CH - ?	Činnosti spojené s poskytováním nebo příslibem spotřebitelského úvěru, jímž se rozumí odložené platby, půjčky, úvěry nebo jiné obdobné finanční služby spotřebiteli věřitelem nebo zprostředkovatelem podle zákona o spotřebitelském úvěru.
Poskytování odborných vyjádření podle § 11 zákona o integrované prevenci	MŽP	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	Ano	-	2 - IT(?), SK	IT - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; SK - <b>SŠ</b>	Poskytuje odborné vyjádření k aplikaci nejlepších dostupných technik nebo k celé žádosti o vydání integrovaného povolení.



Poskytování služeb v oblasti BOZP	MPO	1. VŠ/ 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 3 roky	–	4 - AT(?), PL, PT, SK	AT - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; PL, PT - <b>SŠ</b> ; SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Služby spojené se zabezpečením úkolů vyplývajících z předpisů k zajištění bezpečnosti práce a bezpečnosti technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života a zdraví, předpisů stanovujících pracovní podmínky a základní požadavky na pracovní prostředí a ochranu zdraví při práci, zejména činnosti spojené s prevencí rizik, včetně navrhování opatření na minimalizaci a odstraňování rizik u jejich zdrojů, podávání odborných stanovisek k bezpečnostně technické úrovni strojů a technických zařízení při projektování, konstrukci, výrobě, montáži, provozu, obsluze, opravách a údržbě. Provádění školení v oblasti bezpečnosti. Činnost koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi při přípravě stavby a při její realizaci.
Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 let; ad 3) - 2 let; ad 4) - 3 let; ad 5) - 4 roky	–	6 - IE, NL, PL, PT, SK, SI	IE, NL, PL, SK, SI - <b>SŠ</b> ; PT - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Projektování, montáž, kontrola, údržba a opravy elektronických poplachových systémů určených k ochraně majetku a osob před neoprávněnými zásahy, včetně poplachových systémů a zařízení umožňujících sledování pohybu a projevů osob v objektech a jejich okolí. Montáž, opravy, údržba, revize a správa mechanických zábranných systémů, dodatečně zvyšujících účinnost běžných standardů zabezpečení majetku a osob.
Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti příslušného sport. Odvětví	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. Osvědčení o rekvalifikaci / 4. profesní kvalifikace pro příslušnou oblast tělovýchovné činnosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	7 - CY, FR, LV, PT, SK, SI, ES	CY, LV, SI - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; FR, PT, ES - <b>SŠ</b> ; SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Výuka dovedností příslušného sportovního odvětví a s tím spojené organizování sportovní činnosti pro jednotlivce a skupiny, včetně půjčování sportovního nářadí, náčiní a technických sportovních prostředků. Vedení veřejných tělovýchovných a sportovních škol.
Poskytovatel služeb při odbavovacím procesu na veřejném letišti	MD	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ ( <b>SŠ</b> )	Ano - podle úrovně dosaženého vzdělání	–	0	–	Poskytování služeb při odbavovacím procesu na veřejném letišti
Posouzení vlivů záměrů a koncepcí na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti	MŽP	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	–	–	0	–	Autorizovaná osoba může provádět posouzení vlivů záměrů a koncepcí na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti
Pověření k hodnocení nebezpečných vlastností odpadů	MŽP	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	10 let	Školení pro hodnocení nebezpečných vlastností odpadů	0	–	Pověřená osoba může hodnotit nebezpečné vlastnosti odpadů uvedené v příloze č. 2 k zákonu o odpadech pod označením kódem H1, H2, H3-A, H3-B, H12, H13 a H14.

Požární ochrana	MV	Osvědčení odborné způsobilosti ( <b>SŠ</b> )	-	-	5 - HR, DK, NO, PL, SK	NO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; DK, PL, SK - <b>SŠ</b> ; HR - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Zabezpečuje stanovení a dodržování podmínek požární bezpečnosti provozovaných činností, případně technologických postupů a zařízení, zpracování a vedení předepsané dokumentace požární ochrany, provádí školení zaměstnanců o požární ochraně a vede odbornou přípravu zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek, jakož i preventistů požární ochrany. Zajišťuje plnění povinností právnických osob a podnikajících fyzických osob podle jiného právního předpisu.
Pracovník pro řízení montáže, provozu a elektroúdržby zařízení	ČBÚ	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) 3 roky; ad 2) - 5 let	-	0	-	Fyzická osoba odpovědná za řízení montáže, provoz a údržbu zařízení jednotlivých druhů elektrických zařízení
Projektant instalace elektrických zařízení	ČBÚ	SŠ ( <b>SŠ</b> )	4 roky	-	0	-	Fyzická osoba způsobilá projektovat instalace elektrických zařízení používané při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a vypracovávat související plány a dokumentaci
Projektant instalací strojního zařízení	ČBÚ	SŠ ( <b>SŠ</b> )	4 roky	-	0	-	Fyzická osoba způsobilá projektovat instalace strojních zařízení používané při hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem a vypracovávat související plány a dokumentaci
Projektová činnost ve výstavbě	MPO	1. Autorizace nebo zápis u ČKAIT / 2.VŠ - Mgr. / 3. VŠ - Bc. / 4. VOŠ / 5. SŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	ad 2) - 3 roky; ad 3) - 5 let; ad 4) - 5 let; ad 5) - 5 let	-	1- UK	UK - <b>VŠ 4 roky</b>	Zpracování dokumentace v oblasti územně plánovací činnosti, oblasti územního rozhodování a stavebního řádu podle stavebního zákona.
Projektování pozemkových úprav	MZe	VŠ - Mgr. nebo Bc. ( <b>SŠ</b> )	5 let	Zkouška odborné způsobilosti	0	-	Činnost projektování pozemkových úprav zahrnuje: zpracování návrhů pozemkových úprav, zpracování plánů společných zařízení, zpracování soupisu nároků vlastníků pozemků, zpracování grafické a geodetické části úpravy pozemků
Provádění archeologických výzkumů	MK	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	2 roky	-	4 - EL, IE, PL, SK	PL <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; EL, IE, SK - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Provádění archeologických výzkumů

Provádění balzamace a konzervace	MPO	1. VŠ - lékařské vzdělání / 2. VŠ - Bc. / 3. VOŠ / 4. SŠ <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	–	Specializovaná odborná příprava; vyjádření krajské hygienické stanice	1 - SK	SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b>	Činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků zamezující rozvoji posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem. Napuštění antiseptickými látkami, aby se zabránilo rozkladu (balzamace). Činnosti spojené s úpravou lidských pozůstatků zpomalující rozvoj posmrtných změn vyvolaných hnilobnými bakteriemi nebo hmyzem (konzervace), které nespočívají v pouhém chlazení lidských pozůstatků v chladicích zařízeních.
Provádění dobrovolných veřejných dražeb movitých věcí	MPO	1. VŠ/ 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	ad 2) - 2 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky	–	3 - FR, IE, SK	FR - <b>VŠ (min 4 roky); IE - VŠ (3-4 roky); SK - SŠ</b>	Provádění dobrovolných veřejných dražeb movitých věcí podle jiného právního předpisu. Činnosti směřující k zabezpečení přípravy a organizace dražby.
Provádění osobní dozimetrie a dalších činností v oblasti radiační ochrany	SÚJB	1. VŠ / 2. SŠ <b>(SŠ)</b>	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 6 let	Věk 21 let	1 - PL	PL - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Provádění osobní dozimetrie a dalších služeb významných z hlediska radiační ochrany v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím právním předpisem
Provádění pokusů na zvířatech, péče o pokusná zvířata a usmrcování pokusných zvířat	MZe	Kurz odborné přípravy <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	–	Osvědčení o odborné způsobilosti	2 - FR, NL	NL - <b>VŠ (3-4 roky); FR - osvědčení způsobilosti</b>	Osoba je oprávněna manipulovat s pokusnými zvířaty, pečovat o ně a usmrcovat je a to v zařízení uživatele pokusných zvířat, kterému k této činnosti bylo uděleno oprávnění, tato osoba může provádět zákroky vymezené pokusem zvířat.
Provádění pyrotechnického průzkumu	MPO	Oprávnění nebo průkaz pyrotechnika <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	–	Věk 21 let	0	–	Cílevědomé vyhledávání munice nebo výbušnin pomocí detekční techniky a jejich identifikace stanoveným postupem, případně jejich vyzvednutí, nebo dohled při zemních pracích, při nichž se očekává nález munice nebo výbušnin. Identifikace nalezené munice nebo výbušnin.
Provádění rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost jaderné elektrárny	SÚJB	VŠ <b>(VŠ min 4 roky)</b>	3 roky	Věk 21 let	0	–	Provedení rekonstrukce nebo jiných změn ovlivňujících jadernou bezpečnost, radiační ochranu, fyzickou ochranu a havarijní připravenost jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. Kategorie
Provádění staveb, jejich změn a odstraňování	MPO	1. Autorizace nebo zápis u ČKAIT / 2.VŠ - Mgr. / 3. VŠ - Bc. / 4. VOŠ / 5. SŠ <b>(SŠ)</b>	ad 2) - 3 roky; ad 3) - 5 let; ad 4) - 5 let; ad 5) - 5 let	–	0	–	Provádění stavebních a montážních prací při novostavbách, změnách dokončených staveb (nástavby, přístavby, stavební úpravy), údržbě staveb a jejich odstraňování podle stavebního zákona, včetně vedení realizace staveb a jejich změn. Při provádění uvedených stavebních prací mohou být vykonány i činnosti související s realizací staveb, které jsou předmětem živností řemeslných, případně živnosti volné.

Provádění technicko-bezpečnostního dohledu nad vodními díly	MZe	1. VŠ / 2. SŠ <b>(VŠ 3-4-roky)</b>	3,5,8 nebo 10 let podle dosaženého vzdělání a typu činnosti	-	0	-	Zjišťování technického stavu vodního díla ke vzdouvání nebo zadržování vody, a to z hlediska bezpečnosti a stability a možných příčin jeho poruch. Provádí se zejména pozorováním a prohlídkami vodního díla, měřením jeho deformací, sledováním průsaků vod, jakož i hodnocením výsledků všech pozorování a měření ve vztahu k předem určeným mezním nebo kritickým hodnotám. Součástí technickobezpečnostního dohledu je vypracování návrhů opatření k odstranění zjištěných nedostatků.
Provádění trhacích a ohňostrojních prací, odpalovač ohňostrojů	MPO, ČBÚ	1. oprávnění nebo průkaz střelmistra vydané obvodním báňským úřadem nebo 2. oprávnění technického vedoucího odstřelů; 3. pro provádění ohňostrojních prací: oprávnění nebo průkaz odpalovače ohňostrojů <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	-	Základní kurz	6 - AT, DK, NO, PL, RO, SK (jen ohňostrojné práce)	AT, DK - <b>SŠ</b> ; NO, PL, RO, SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Odborná činnost, při níž se využívá energie chemické výbuchové přeměny výbušnin zahrnující soubor pracovních operací, zejména nabíjení trhavin, přípravu a nabíjení roznětných náložek, zhotovování roznětné sítě, odpálení náloží (odpal) a výbuch náloží (odstřel). Ohňostrojné práce, kterými se rozumí odborná činnost, při níž se využívá energie chemické výbuchové přeměny pyrotechnických výrobků považovaných za výbušné předměty k vyvolání světelných, popřípadě zvukových efektů.
Provádění veřejných dražeb - dobrovolných, - nedobrovolných	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace <b>(SŠ)</b>	Dobrovolné dražby: ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 5 let; ad 4) - 9 let; Nedobrovolné dražby: ad 1) - 3 roky; ad 2) - 4 roky; ad 3) - 6 let; ad 4) - 10 let;	Vyjádření orgánu státní správy	0	-	Provádění veřejných dražeb - dobrovolných, - nedobrovolných

Provádění zkoušky těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování a prostředků pro dopravu zvlášť nebezpečných látek a nebezpečných látek	MŽP	1. VŠ / 2. SŠ (maturita) / 3. SŠ (výuční list) <b>(SŠ)</b>	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 6 let	-	0	-	Provádění zkoušky těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování a prostředků pro dopravu zvláště nebezpečných látek a nebezpečných látek
Provoz jaderného zařízení nebo pracoviště III. a IV. kategorie	SÚJB	VŠ <b>(VŠ min 4 roky)</b>	3 roky	-	1 - PL(?)	PL - <b>VŠ (min 4 roky)</b>	Stavebník/Provozovatel jaderného zařízení. Provoz jaderného zařízení nebo pracoviště III. a IV. kategorie
Provozování autoškoly	MPO	Osvědčení způsobilosti <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	1 rok	-	10 - AT, BE, HR, FI, FR, NO, PT, SK, SI, ES	SI, HR - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; AT, FI, FR, NO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; PT, SK, ES - <b>SŠ</b> ; BE - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Poskytování výuky předpisů o provozu vozidel, ovládání a údržbě vozidla, teorie řízení a zásad bezpečné jízdy a výuky zdravotnické přípravy, výcviku v řízení vozidla, v praktické údržbě vozidla a zdravotnické přípravě k získání řidičského oprávnění. Základní školení žadatelů o profesní osvědčení ve smyslu jiného právního předpisu.
Provozování cestovní kanceláře	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace / 5. Doklad o dílčí kvalifikaci <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	Pokud vzdělání ne přímo v oboru: ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 6 let; ad 4) - 6 let; ad 5) - 2 roky	Vyjádření orgánu státní správy	1 - SI	SI - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	O rganizování, nabízení a prodej zájezdů. Zájezdem se rozumí kombinace služeb. Dále lze rovněž nabízet, prodávat a zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu a organizovat, nabízet, prodávat a zprostředkovávat prodej kombinací jednotlivých služeb cestovního ruchu. Zabezpečení dopravy, ubytování, stravování, průvodcovských služeb, prodeje a rezervace letenek a jízdenek, zprostředkování víz, nabídky a prodeje sportovních aktivit a zprostředkování prodeje dalších služeb spojených s rekreací, odpočinkem a služebním, obchodním jednáním.
Provozování jiné veterinární asanační činnosti	KVL ČR	1. VŠ - Mgr. / 2. VŠ - Bc. / 3. VOŠ, ÚSO / 4. specializovaná odborná průprava <b>(VŠ 3-4 roky)</b>	-	-	0	-	Shromažďování (sběr), přeprava (svoz), neškodné odstraňování a další zpracování vedlejších živočišných produktů, dezinfekce, deratizace, dezinfekce, popřípadě i dezodorizace, odchyt toulavých a opuštěných zvířat a jejich umístění do karantény nebo izolace
Provozování krematoria	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Základní vzdělání <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	ad 1-3) - 3 roky; ad 4) - 10 let	Specializovaná odborná příprava, vyjádření orgánu státní správy	1 - SK	SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Provozování krematorií zahrnuje poskytování služeb spojených se zpopelňováním lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků a souvisejícím nakládáním s nimi, úpravou popela, jeho ukládáním do uren a předáním objednateli pohřbu, evidencí provozu krematoria, jakož i dalšími souvisejícími činnostmi.

Poskytování pohřební služby	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Základní vzdělání ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1-3) - 3 roky; ad 4) - 10 let	Specializovaná odborná příprava, vyjádření orgánu státní správy	4 - AT, BE, FR, SK	FR, SK - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; AT, BE - <b>odborná praxe</b>	Poskytování služeb spojených se sjednáváním smlouvy o pohřbení, přepravou lidských pozůstatků, jejich uložením do rakve, úpravou, přechodným uložením v prostorách k tomu určených a pohřebním obřadem (pietním aktem) a další činnosti spojené s pohřbením, s výjimkou provozování pohřebiště, provádění balzamací a konzervací a zpopelňování lidských pozůstatků nebo exhumovaných lidských ostatků, úpravy popela a jeho ukládání do uren. Převozy lidských pozůstatků pro potřebu zdravotnického zařízení, policejních orgánů nebo jiných orgánů činných v trestním řízení.
Provozování solárií	MPO	1. VŠ / 2. Osvědčení odborné způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 2) - 1 rok	-	0	-	Provozování a údržba zařízení solária k bezprostřednímu použití spotřebiteli tak, aby při jeho použití nedošlo k překročení povolených dávek záření, a tím k poškození zdraví člověka.
Provozování střelnic a výuka a výcvik ve střelbě se zbraní	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. průkaz rozhodčího nebo trenéra střelby ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 2 roky; ad 2) - 2 roky; ad 3) - 2 roky; ad 4) - 3 roky	-	0	-	Provozování střelnice pro výuku a nácvik střelby a provádění ostrých střelb ze střelných zbraní. Výuka teorie střelby včetně vyučování souvisejících právních předpisů, bezpečnostního a zdravotnického minima, vedení nácviku a provádění střelby ze zbraní a svěřeni zbraně za dohledu.
Provozování vodní dopravy pro cizí potřeby	SPS	Zkouška způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	5 let	-	1 - SK	SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Provozování vodní dopravy pro cizí potřeby
Provozovatel dráhy	DÚ	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 5 let	-	0	-	Povinností provozovatele dráhy je mimo jiné zajišťovat technickou a provozní provozuschopnost dráhy, aby nebylo ohroženo bezpečné provozování drážní dopravy.
Provozovatel drážní dopravy	DÚ	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 5 let	-	0	-	Provozování drážní dopravy
Provozovatel letiště	MD	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ ( <b>SŠ</b> )	5 let	-	0	-	Činnosti, kterými se zajišťuje a) možnost pro přistávání a vzlety letadel a pohyb letadel s tím související, b) ochrana a ošetřování letadel, c) uskutečňování leteckých činností, d) pořádek, bezpečnost, záchranná a hasičská služba na letišti, e) ochrana před protiprávními činy ohrožujícími bezpečnost civilního letectví, f) údržba a rozvoj letiště, podle podmínek stanovených pro provozování letiště.

Průvodcovská činnost horská	MPO	1. SŠ / 2. Osvědčení o rekvalifikaci ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	ad 2) - 4 roky	–	7 - AT, DE, IT, PL, SK, SI, CH	CH - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, DE, IT, PL, SI - <b>SŠ</b> ; SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Činnost horského průvodce spočívá v organizování a provádění jednotlivců nebo skupin v horském prostředí, s výjimkou oblastí ledovců, skal a všech dalších terénů, v nichž postup vyžaduje použití horolezecké techniky, horolezeckých pomůcek a materiálu, kdy v zasněžených horských terénech je provádění možné pouze ve zvlněných terénech severského typu; v rámci živnosti je možný pohyb na skialpinistických nebo běžeckých lyžích nebo sněžnicích po značených turistických cestách a trasách. Činnost horského vůdce, kterou je organizování a provádění jednotlivců nebo skupin ve vysokohorském prostředí, včetně ledovců, při skalním lezení a horolezectví na zajištěných cestách, umělých lezeckých stěnách, při skialpinistických túrách, vedení a organizování vysokohorských expedic, včetně zajišťování bezpečnosti. V rámci živnosti je možno uskutečňovat činnost informační, půjčování lezecké, horolezecké, skialpinistické a obdobné výstroje a výstroje.
Přeprava jaderných materiálů a radioaktivních látek stanovených prováděcím předpisem	SÚJB	VŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	3 roky	–	0	–	Obchodník s jadernými položkami. Přeprava jaderných materiálů a radioaktivních látek stanovených prováděcím předpisem.
Převozník	SPS	Osvědčení způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	2-4 měsíce podly typu činnosti	Zkouška způsobilosti	3 - HU, PL, SK	PL - <b>SŠ</b> ; HU, SK - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Převozník I.tř. je oprávněn vést převozní loď s vlastním pohonem nebo bez vlastního strojního pohonu na všech vodních cestách České republiky. Převozník II.tř. je oprávněn vést převozní loď bez vlastního strojního pohonu na všech vodních cestách České republiky. Převozník III.tř. je oprávněn vést převozní loď na určeném přívozu na vodních cestách České republiky kromě cest dopravně významných využívaných.
Přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu či vývozu takových výrobků	SÚJB	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 6 let	–	0	–	Obchodník s jadernými položkami. Přidávání radioaktivních látek do spotřebních výrobků při jejich výrobě nebo přípravě nebo k dovozu či vývozu takových výrobků

Přímé řízení provádění jednotlivých kroků testů fyzikálního a energetického spouštění na blokové dozorně reaktorového bloku jaderné elektrárny (provozní fyzik)	SÚJB	VŠ (VŠ min 4 roky)	2 roky	Odborná příprava	0	–	fyzik jaderného zařízení. Přímé řízení provádění jednotlivých kroků testů fyzikálního a energetického spouštění na blokové dozorně reaktorového bloku jaderné elektrárny (provozní fyzik)
Psycholog provádějící dopravně psychologické vyšetření	MD	VŠ (VŠ min 4 roky)	3 roky	Postgraduální studium	0	–	Dopravně psychologická vyšetření řidičů, kterým ukládá zákon č. 361/2000 Sb. povinnost podrobit se tomuto vyšetření.
Psycholog ve zdravotnictví	MZd	VŠ (VŠ 3-4 roky)	–	Kvalifikační kurz	23 - AT, BE, HR, CY, DK, FR, EL, HU, IS, FI, IE, IT, LI, MT, NL, NO, PL, PT, RO, SK, SI, ES, SE	HR, DK, FR, HU, FI, LI, NL, NO, PL, SK, ES, SE - VŠ (min 4 roky); AT, BE, CY, EL, IS, IE, IT, MT, PT, RO, SI - VŠ (3-4 roky)	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti preventivní, diagnostické, léčebné, neodkladné, rehabilitační a dispenzární v oboru klinická psychologie prováděné bez indikace lékaře
Psychologické poradenství a diagnostika	MPO	VŠ - Mgr. (VŠ 3-4 roky)	1 nebo 3 roky podle oboru studia	–	16 - AT, BE, HR, CY, DK, FR, IS, FI, EL, IE, IT, MT, RO, ES, CH, UK	HR, DK, FR, FI, CH, UK - VŠ (min 4 roky); BE, CY, IS, EL, IE, IT, MT, RO ES - VŠ (3-4 roky); AT - VŠ (min 1 rok)	Činnost zaměřená na překonání psychologických problémů jedince a rozvoj jeho osobnosti. Pomoc dětem a mládeži s poruchami chování, zdravotně postiženým, při volbě povolání, dále pak poradenství manželské, sportovní a jiné. Využívání relaxační techniky při pedagogicko-psychologickém poradenství, jako doplňkové služby, nikoliv však s terapeutickým cílem či efektem.
Pyrotechnik	ČBÚ	Odborný kurz (osvědčení způsobilosti)	–	–	1 - SK (?)	SK - ?	Ničení a zneškodňování výbušnin v procesu jejich výroby nebo zpracování, včetně výzkumu, vývoje a pokusné výroby.
Radiologický asistent	MZd	1. VŠ - Bc. / 2. VOŠ / 3. SŠ (SŠ)	ad 3) - 3 roky	–	25 - AT, BE, BG, DK, FI, FR, DE, EL, HU, IS, IE, IT, LV, LU, MT, NL, NO, PL, PT, SK, SI, ES, SE, CH, UK	AT, BE, BG, DK, FI, FR, EL, IS, IE, IT, MT, NL, NO, PT, SK, SI, SE, UK - VŠ (3-4 roky); DE, HU, LV, LU, PL, ES - VŠ (min 1 rok); MT - ?	Provádění radiologických zobrazovacích i kvantitativních postupů, léčebné aplikace ionizujícího záření a specifické ošetrovatelské péče poskytované v souvislosti s radiologickými výkony. Radiologický asistent provádí činnosti související s radiační ochranou podle zvláštního právního předpisu a ve spolupráci s lékařem se podílí na diagnostické a léčebné péči.



Radiologický fyzik	MZd	VŠ - Mgr. <b>(VŠ min 4 roky)</b>	–	Kvalifikační kurz	6 - FI, EL, SK, SI, SE, UK	FI, SK, SE - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; UK - <b>VŠ (4 roky)</b> ; EL, SI - <b>VŠ (3-4 roky)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti související s radiační ochranou podle zvláštního právního předpisu; pokud radiologický fyzik vykonává určené činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené zvláštním právním předpisem. Dále se radiologický fyzik ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné a diagnostické péči.
Radiologický technik	MZd	VŠ - Bc. <b>(VŠ 3-4 roky)</b>	–	Kvalifikační kurz	1 - UK	UK - <b>VŠ (4 roky)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti související s radiační ochranou podle zvláštního právního předpisu, především asistenci radiologickému fyzikovi; pokud radiologický technik vykonává určené činnosti zvláště důležité z hlediska radiační ochrany, musí splňovat zvláštní požadavky stanovené zvláštním právním předpisem. Dále se radiologický technik ve spolupráci s lékařem podílí na léčebné a diagnostické péči.
Restaurování děl z oboru výtvarných umění, která nejsou památkami nebo jejich částmi, ale jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií nebo se jedná o předměty kulturní hodnoty	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. Osvědčení o rekvalifikaci <b>(SŠ)</b>	ad 3) - 3 roky; ad 4) - 5 let; ad 5) - 6 let	–	6 - IT, LT, MT, PL, SK, SI	IT, PL - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; LT, SI - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; SK - <b>SŠ</b> ; MT - ?	Provádění nedestruktivního průzkumu děl za účelem zjištění jejich stavu, struktury a materiálu a rozsahu poškození. Konzervace děl takovým způsobem, který zabezpečí zpomalení úpadku hmotné podstaty díla. Restaurování děl v rozsahu, který je nutný pro jejich uchování, nebo pro obnovu jejich původního vzhledu. Zpracování dokumentace celého postupu konzervace nebo restaurování děl zhotovením fotodokumentace děl před a po konzervaci nebo restaurování i během těchto procesů, popisem použitých technických a technologických postupů a všech použitých materiálů a zpracování pokynů pro následnou péči o konzervovaná nebo restaurovaná díla.
Restaurování kulturních památek, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi	MK	1. VŠ - Mgr. / 2. VŠ - Bc. / 3. VOŠ / 4. SŠ (maturita) / 5. SŠ (výuční list) <b>(VŠ 3-4 roky)</b>	ad 2) - 2 roky; ad 3) - 5 let; ad 4) - 5 let; ad 5) - 8 let	Dokumentace prokazující restaurování nejméně 3 věcí.	8 - FR, IT, LT, MT, PL, RO, SK, SI	FR, IT, PL - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; LT, SI - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; SK - <b>SŠ</b> ; RO- <b>osvědčení způsobilosti</b> ; MT - ?	Souhrn specifických výtvarných, uměleckořemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu. Restaurování kulturních památek, které jsou zároveň díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi – jedná se o kulturní památku, která je zároveň díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi.
Revize, prohlídky a zkoušky určených technických zařízení v provozu	MPO	Osvědčení způsobilosti <b>(Osvědčení způsobilosti )</b>	–	–	0	–	Revize, prohlídky a zkoušky technických zařízení (tlakových, plynových, elektrických, zdvihacích, dopravních, pro ochranu před účinky atmosférické a statické elektřiny, pro ochranu před negativními účinky zpětných trakčních proudů), která slouží k zabezpečení provozování dráhy nebo drážní dopravy nebo lyžařských vleků.

Rostlinolékař	MZe	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	Ano - podle úrovně dosaženého vzdělání	–	<b>0</b>	–	Monitoring a průzkum škodlivých organismů rostlin včetně související diagnostiky, poskytování informací pro rozhodování v oblasti integrované ochrany rostlin, sledování účinnosti geneticky modifikovaných organismů využívaných v ochraně rostlin, hodnocení rezistence škodlivých organismů k přípravkům a k produktům geneticky modifikovaných organismů, hodnocení a přezkušování profesionálních zařízení pro aplikaci přípravků na ochranu rostlin a monitoring nežádoucích vedlejších účinků přípravků na složky životního prostředí.
Rybářský hospodář a jeho zástupce	MZe	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Odborný kurz a zkouška ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	Věk 21 let	<b>0 (? - EL)</b>	–	Rybářský hospodář je povinen vést evidenci o hospodaření, o dosaženém hospodářském výsledku a evidenci o vydání povolenek v rybářském revíru a předkládat ji na vyžádání ke kontrole příslušnému rybářskému orgánu. Rybářský hospodář dále ve své kompetenci odpovídá za: řádné hospodaření na rybochovných zařízeních, kompletní dokumentaci k vodním dílům, zajištění násadových ryb a jejich vysazení do revírů a za řádné vyúčtování vůči uživateli rybářského revíru, činnost rybářské stráže, sumarizaci úlovků, při ekologických haváriích na revírech či rybochovných zařízeních zajišťuje odstranění následků a zjištění příčin jejich vzniku.
Řeznictví a uzenářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	<b>8</b> - AT, BE, HR, FR, DE, IS, LI, SK	AT, DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; FR, HR, IS - <b>SŠ</b> ; BE, LI, SK - <b>odborná praxe</b>	Komplexní příjem, porážení a bourání jatečných zvířat, třídění, vykostování, porcování, balení a skladování masa jatečných zvířat pro prodej nebo další zpracování a vlastní prodej výsekového masa. Těžení a konzervace vedlejších jatečných produktů. Ošetření masa konzervací solením, chlazením a zmrazováním, tepelným opracováním a speciálními úpravami. Zpracování masa na polotovary a masné výrobky. Výroba živočišných tuků. Úprava střev pro další využití.
Řidič zdravotnické záchranné služby; dopravy nemocných a raněných	MZd	Kvalifikační kurz ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	<b>4</b> - DK, FR, IE(?), NO(?)	DK, FR, IE, NO - <b>SŠ</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci neodkladné péče a zdravotnické dopravy, kdy se pod odborným dohledem podílí na poskytování zdravotní péče na úseku neodkladné péče; nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci zdravotnické dopravy

Řízení a odpovědnost za výkon geologických prací (odpovědný řešitel geologických prací)	MŽP	1. VŠ / 2. SŠ (SŠ)	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 5 let	Odborná zkouška	1 - PL	PL - SŠ	Projektování, provádění a vyhodnocování geologických prací
Řízení služeb měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebních materiálech, ve vodě určené k veřejnému zásobování pitnou vodou a v balené vodě	SÚJB	SŠ (SŠ)	1 rok	-	0	-	Specialista/Dohlížející osoba v radiační ochraně. Řízení služeb měření a hodnocení obsahu přírodních radionuklidů ve stavebních materiálech, ve vodě určené k veřejnému zásobování pitnou vodou a v balené vodě
Řízení služeb měření a hodnocení výskytu radonu a produktů přeměny radonu ve stavbách a stanovení radonového indexu pozemku	SÚJB	SŠ (osvědčení způsobilosti)	1 rok	-	0	-	Specialista/Dohlížející osoba v radiační ochraně. Řízení služeb měření a hodnocení výskytu radonu a produktů přeměny radonu ve stavbách a stanovení radonového indexu pozemku
Řízení služeb monitorování na pracovištích III. a IV. kategorie podle příslušných předpisů	SÚJB	VŠ - Bc. (VŠ 3- 4 roky)	1 rok	-	0	-	Řízení služeb monitorování podle programu monitorování na pracovištích III. a IV. kategorie s výjimkou činnosti držitele povolení podle ustanovení § 9 odst. (1) písm. d) Atomového zákona
Řízení služeb osobní dozimetrie	SÚJB	VŠ - Bc. (VŠ 3- 4 roky)	1 rok	-	0	-	Řízení služeb osobní dozimetrie, včetně pro účely zajištění měření, která dovolí pro fyzické osoby stanovené prováděcím právním předpisem určit roční efektivní dávku a v rozsahu a formou stanovenou prováděcím právním předpisem údaje o provedených měřeních evidovat a pravidelně předávat SÚJB
Sanitář	MZd	1. VŠ - Mgr. - 3 semestry; / 2. VŠ - Bc. - 2 semestry; / 3. SŠ - 3 ročníky; / 4. - pomaturitní studium - 1 ročník; / 5. Kvalifikační kurz (VŠ min 1 rok)	-	-	2 - DK, SK	DK, SK, - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává pomocné činnosti v rámci poskytování zdravotní péče pod odborným dohledem nebo přímým vedením zdravotnického pracovníka způsobilého k výkonu povolání bez odborného dohledu

Silniční motorová doprava - nákladní, osobní	MPO	Zkouška způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	Vyjádření orgánu státní správy	4 - CY, FR, LI, PT	PT - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; CY, LI - <b>odborná praxe</b> ; FR - ?	Souhrn činností, jimiž se zajišťuje přeprava osob, věcí a zvířat silničními motorovými vozidly nebo jízdními soupravami pro cizí potřebu, jakož i přemísťování silničních motorových vozidel nebo jízdních souprav samých po dálnicích, silnicích, místních komunikacích a veřejně přístupných účelových komunikacích a volném terénu. Silniční motorová doprava může být provozována jako osobní doprava nebo nákladní doprava. Osobní doprava se člení na osobní provozovanou vozidly určenými pro přepravu více než 9 osob včetně řidiče a osobní provozovanou vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče; nákladní doprava se člení na nákladní provozovanou vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti přesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí, a nákladní provozovanou vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny, jsou-li určeny k přepravě zvířat nebo věcí.
Slévárství, modelářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	6 - HR, DE, IS, LI, SK, SI	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, IS - <b>SŠ</b> ; LI, SK, SI - <b>odborná praxe</b>	Odlévání taveniny do forem a kokil při výrobě odlitků z železných i neželezných kovů a jejich slitin a nekovových materiálů, včetně výroby slévárenských forem a jader z písku či jiného materiálu, nebo do kovových forem a kokil včetně kontinuálního lité a speciálních způsobů lité. Tavení, úpravy a udržování roztaveného materiálu. Příprava, opravy, údržba žáruvzdorných technologických agregátů. Uvolňování odlitků z forem a kokil. Odstraňování povrchových vad a opravy odlitků zavařováním, tmelením, těsněním a jinými technologiemi. Tepelné zpracování odlitků, úprava a ochrana povrchu odlitků. Kontrola odlitků a zpracování technických podkladů pro výrobu. Výroba a opravy slévárenských modelů, jaderníků a modelových zařízení pro zhotovování pískových licích forem. Zhotovování kovových forem.
Služby soukromých detektivů	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ a osvědčení způsobilosti ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 1 rok; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 3 roky	–	12 - AT, BE, HR, FR, IT, NL, PL, RO, SK, SI, ES, CH	SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; SI - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; AT, NL, RO, ES - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; BE, HR, FR, IT, PL, - <b>SŠ</b> ; CH - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Služby spojené s hledáním majetku a osob, se zjišťováním skutečností, které mohou sloužit jako důkazní prostředky, získáváním informací týkajících se fyzických nebo právnických osob nebo jejich majetkových poměrů, získáváním informací v souvislosti s vymáháním pohledávek, vyhledáváním protiprávních jednání ohrožujících obchodní tajemství, a s tím související sběr dat a jejich vyhodnocování.

Směnový inženýr při řízení a provozu celé jaderné elektrárny.	SÚJB	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	2 roky	Základní příprava	1 - PL	PL - <b>VŠ (min 4 roky)</b>	Manipulace na blokové a nouzové dozorně jaderné elektrárny, včetně samostatného odstavení reaktoru, řízení a kontrola uvádění do provozu a řízení a kontrola provozu celé jaderné elektrárny.
Sociální pracovník	MPSV	1. VŠ / 2. VOŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	Vzdělávací kurz a 5 let praxe, pokud nebylo vzdělání v oboru	–	19 - AT, HR, CY, FI, FR, EL, IS, IE, IT, LT, LU, MT, PL, RO, SK, SI, ES, CH, UK	HR, FI, IT, SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; CY - <b>VŠ (4 roky)</b> ; AT, FR, EL, IS, IE, LT, LU, MT, PL, SI, ES, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; RO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; CH - ?	Úkolem sociálního pracovníka je pomáhat lidem při řešení jejich tíživé sociální situace. Sociální pracovník plánuje, monitoruje a vyhodnocuje poskytované sociální služby. Pracuje přímo s cílovou skupinou, vede a vyhodnocuje plány uživatelů této služby. Poskytuje sociálněprávní poradenství. Při realizaci sociálních opatření spolupracuje často i se zdravotnickými pracovníky.
Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce a deratizace	MPO	1. Odborná způsobilost pro výkon povolání - asanační pracovník / 2. Odborný kurz a zkouška způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	4 - AT, DK, EE, IT	IT - <b>SŠ</b> ; DK, EE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; AT - <b>odborná praxe</b>	Speciální ochranná dezinfekce, dezinfekce, deratizace je odborná činnost, která spočívá v hubení původců a přenašečů infekčních onemocnění, škodlivých a epidemiologicky významných členovců, hlodavců a dalších živočichů. Pořádání odborných kurzů k získání znalostí k výkonu této činnosti.
Speciální pedagog	MŠMT	VŠ - Mgr. ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	12 - AT, FI, DE, EL, HU, LT, LU, MT, NL, RO, SK, SE	SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; AT, FI, DE, EL, HU, LT, LU, NL, RO, SE - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; MT - ?	Pedagogická činnost ve vzdělávacích zařízeních, zajišťuje poradenství a diagnostiku v pedagogicko-psychologické poradně
Strojmistr	SPS	1. SŠ / 2. osvědčení způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	9 / 18 měsíců podle typu činnosti	–	0	–	Oblast působnosti: vnitrostátní doprava; Stroj mistr I a II. třídy. Člen posádky plavidla s oprávněním obsluhovat plovoucí stroj (bagr, jeřáb apod.) při práci na vodních cestách ČR kromě cest dopravně významných ve smyslu vyhlášky č. 224/1995 Sb.
Strojník jednotky HZS podniku	MV	SŠ ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	2 roky v řízení vozidel	Odborná příprava, věk 21 let	6 - BE, DK, FI, FR, NO, PL	NO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; DK, FI, PL - <b>SŠ</b> ; BE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; FR - ?	Provádění složitých hasebních a záchranných prací při zásahu s využitím odborností získaných ve specializačních kurzech. Má oprávnění k řízení a k manipulaci se speciální zásahovou technikou. Vyžaduje se řidičský průkaz skupiny C.
Strojník jednotky SDH obce (podniku)	MV	Odborná příprava ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	2 roky v řízení vozidel	Věk 21 let	6 - BE, DK, FI, FR, NO, PL	NO - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; DK, FI, PL - <b>SŠ</b> ; BE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; FR - ?	Provádění složitých hasebních a záchranných prací při zásahu s využitím odborností získaných ve specializačních kurzech. Má oprávnění k řízení a k manipulaci se speciální zásahovou technikou. Vyžaduje se řidičský průkaz skupiny C.
Strojník těžního stroje	ČBÚ	SŠ ( <b>SŠ</b> )	4 roky	Pyrotechnická zkouška	1 - PL	PL - <b>SŠ</b>	Strojník těžního stroje
Střelmistr	ČBÚ	Základní ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	1 rok	–	4 - NL, NO, PL, ES(?)	NL, NO, PL - <b>SŠ</b> ; ES - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Řídí a odpovídá za práce spojené s použitím výbušnin k trhacím pracím malého rozsahu

Technický auditor vodovodů a kanalizací	MZe	VŠ (VŠ 3-4 roky)	10 let	–	0	–	Kontrola technického stavu vodovodů a kanalizací, správnosti provozování z technického i právního hlediska, oprávněnosti vynaložených provozních nákladů jakož i pořizovacích nákladů rozvoje vodovodů a kanalizací. Činnost je vykonávána v souvislosti s vyhlášením o konání Technického auditu MZe.
Technický dozor pro vedení důlních a pozemních děl	ČBÚ	SŠ (SŠ)	6 měsíců	–	3 - EE, PL, UK	PL - VŠ (3-4 roky); UK - VŠ (min 1 rok); EE - osvědčení způsobilosti	Fyzická osoba ustanovená ke kontrole výkonu odborné a bezpečné činnosti zaměstnanců, dodržování technologických předpisů, předpisů upravujících bezpečnost a ochranu zdraví při práci, bezpečnosti provozu a pracovních podmínek
Technický vedoucí odstřelů	ČBÚ	SŠ / ÚSO (SŠ)	6 měsíců (jako střelmistr)	–	1 - SK	SK - SŠ	Fyzická osoba, která řídí a odpovídá za práce spojené s použitím výbušnin k trhacím pracím velkého rozsahu
Technik pověřený dozorem nad elektrickou částí těžního zařízení	ČBÚ	SŠ (SŠ)	3 roky	Odborná zkouška	2 - PL, UK	PL, UK - SŠ	Fyzická osoba dozorující elektrickou část těžního stroje
Technik pověřený dozorem nad strojní částí těžního zařízení	ČBÚ	SŠ (SŠ)	3 roky	Odborná zkouška	2 - PL, UK	PL, UK - SŠ	Fyzická osoba dozorující strojní část těžního stroje
Technik pověřený dozorem nad udržováním jámy	ČBÚ	SŠ (SŠ)	3 roky	Odborná zkouška	0	–	Fyzická osoba dozorující udržování jámy a jejího vybavení
Technik speciálních služeb jednotky HZS podniku	MV	SŠ (SŠ)	1 rok	Základní příprava	1 - NO	NO - VŠ (min 1 rok)	Samostatné zajišťování výkonu odborné činnosti speciálních služeb, výběr věcných prostředků pro zásah jednotek požární ochrany, stanovení postupu jejich použití a vyhodnocování situace včetně vedení příslušné agendy.
Trenér	MŠMT	1. VŠ / 2. SŠ (SŠ)	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	2 - EE, SK	SK - osvědčení způsobilosti; EE - ?	Pedagogická činnost v oblasti tělovýchovy a sportu

Truhlářství, podlahářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	9 - AT, BE, HR, FR, DE, HU, IS, LI, SK	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, FR, IS - <b>SŠ</b> ; AT, BE, HU, LI, SK - <b>odborná praxe</b>	Rukodělné odborné práce a práce na dřevoobráběcích strojích při výrobě nábytku, stavebně truhlářských výrobků, dřevěných konstrukcí a rozmanitých průmyslových i užitkových výrobků ze dřeva. Provádění oprav a rekonstrukcí všech druhů výrobků v celém rozsahu truhlářské technologie. Výběr, rozměrování, dělení i opracování řeziva a sestavování dílců nebo součástí do finálních produktů, včetně povrchové úpravy. Stavebně truhlářské práce. Kladení a opravy podlah různého druhu, například vlysových, parketových, palubkových, korkových, mozaikových, stěrkových a litých na dřevěném, betonovém, škvárobetonovém nebo izolačním podkladu. Kladení, lepení a svařování podlahových povlaků, obkládání soklíky atd. Zhotovování podlah nebo podlahovin. Pokládání plovoucích podlah z různých druhů materiálů.
Učitel autoškoly	MD	SŠ ( <b>SŠ</b> )	–	Základní školení a zkouška způsobilosti; věk 24 let; min 3 roky řídičské oprávnění; zácvik	27 - AR, BE, BG, HR, CY, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IS, IE, IT, LI, MT, NL, NO, PL, PR, RO, SK, SI, ES, SE, CH, UK	FI, EL, IS, NO, CH - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, CY, DK, FR, HU, IE, IT, PT, SI, ES - <b>SŠ</b> ; BE, BG, HR, EE, MT, PL, RO, SK, SE, UK - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; LI, NL - ?	Učitel autoškoly je oprávněn k teoretické výuce a praktickému výcviku žadatelů o řídičská oprávnění.
Učitel druhého stupně základní školy	MŠMT	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	23 - AT, BE, CY, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IS, IE, IE, LT, LU, NL, NO, PL, PT, SI, ES, SE, CH, UK	EE, FI, HU, IS, IT, SI - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; AT, BE, CY, DK, FR, EL, IE, LI, LU, NL, NO, PL, PT, ES, SE, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; CH - ?	Pedagogická činnost v uvedené vzdělávací instituci; věková kategorie žáků 12– 15 let
Učitel jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky	MŠMT	VŠ ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	3 - EL, SK, ES	SK, ES - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; EL - <b>SŠ</b>	Pedagogická činnost v oblasti výuky jazyků, věková kategorie žáků 6-19 let a více než 19 let
Učitel mateřské školy	MŠMT	VŠ ( <b>SŠ</b> )	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	18 - AT, BE, FI, EL, HU, IS, IT, LI, LT, LU, MT, NO, PL, SK, SI, ES, SE, CH	IS, IT - <b>VŠ (min 4 roky)</b> ; BE, FI, EL, HU, LT, LU, NO, PL, SI, ES, SE - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; AT - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; LI, SK - <b>SŠ</b> ; CH - ?	Pedagogická činnost v uvedené vzdělávací instituci; věková kategorie dětí 3-6 let

Učitel náboženství	MŠMT	VŠ (VŠ min 4 roky)	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	1 - NO	NO - VŠ (min 4 roky)	Pedagogická činnost v oblasti výuky náboženství; věková kategorie žáků 6 – 19 let
Učitel odborného výcviku	MŠMT	VŠ (SŠ)	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	7 - HR, FI, LT, LU, PL, SK, SI	HR - VŠ (min 4 roky); FI, LT - VŠ (3-4 roky); LU, PL - VŠ (min 1 rok); SK, SI - SŠ	Pedagogická činnost v oblasti praktické výuky různých oborů; věková kategorie žáků 16 – 19 let, více než 19 let
Učitel prvního stupně základní školy	MŠMT	VŠ (VŠ min 4 roky)	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	24 - AT, BE, CY, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IS, IE, IE, LT, LU, NL, NO, PL, PT, SK, SI, ES, SE, CH, UK	EE, FI, IS, IT, SK, SI - VŠ (min 4 roky); HU - VŠ (4 roky); AT, BE, CY, DK, FR, EL, IE, LI, LU, NL, NO, PL, PT, ES, SE, UK - VŠ (3-4 roky); CH - ?	Pedagogická činnost v uvedené vzdělávací instituci; věková kategorie žáků 6 – 11 let
Učitel střední školy	MŠMT	VŠ (VŠ 3-4 roky)	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	25 - AT, BE, CY, DK, FI, FR, DE, EL, HU, IS, IE, IT, LV, LI, LU, MT, NL, PL, RO, SK, SI, ES, SE, CH, UK	DK, FI, HU, IS, IT, PL, SK, ES, SE - VŠ (min 4 roky); SI - VŠ (4 roky); AT, BE, CY, FR, DE, EL, IE, LV, LI, LU, MT, NL, RO, UK - VŠ (3-4 roky); CH - ?	Pedagogická činnost v uvedené vzdělávací instituci; věková kategorie žáků 16 – 19 let
Učitel uměleckých odborných předmětů základní umělecké školy, střední odborné školy a konzervatoře	MŠMT	VŠ (VŠ min 1 rok)	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	4 - FI, HU, LU, ES	HU - VŠ (min 4 roky); FI, LU, ES - VŠ (3-4 roky)	Pedagogická činnost v uvedených vzdělávacích institucích, věková kategorie žáků 6 – 19 let, na konzervatoři více než 19 let
Učitel vyšší odborné školy	MŠMT	VŠ (SŠ)	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	4 - BE, LU, NO, ES(?)	ES - VŠ (min 4 roky); BE, LU - VŠ (3-4 roky); NO - VŠ (min 1 rok)	Pedagogická činnost v uvedené vzdělávací instituci; věková kategorie žáků více než 19 let



Údržba nebo servis zařízení obsahujícího regulované látky nebo fluorované skleníkové plyny	MŽP	Osvědčení způsobilosti <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	–	–	0	–	Údržba nebo servis zařízení obsahujícího regulované látky nebo flourovane skleníkové plyny
Umístění jaderného zařízení nebo úložiště radioaktivních odpadů	SÚJB	VŠ <b>(VŠ min 4 roky)</b>	3 roky	Věk 21 let	0	–	stavebník/Provozovatel jaderného zařízení. Umístění jaderného zařízení nebo úložiště radioaktivních odpadů
Uvádění jaderného zařízení do provozu	SÚJB	VŠ <b>(VŠ min 4 roky)</b>	3 roky	Věk 21 let	0	–	Uvádění jaderného zařízení do provozu v jednotlivých etapách stanovených prováděcím právním předpisem
Uvádění premixů do oběhu	MZe	SŠ <b>(SŠ)</b>	–	Osvědčení způsobilosti	0	–	Uvádění premixů do oběhu při dodržení platných předpisů z důvodu potřeby zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, zdraví zvířat a životního prostředí a předcházet rizikům, která by mohla ohrozit bezpečnost krmiv.
Uvádění radionuklidů do životního prostředí	SÚJB	VŠ <b>(VŠ min 4 roky)</b>	3 roky	Věk 21 let	0	–	Specialista v oblasti radioaktivních odpadů. Uvádění radionuklidů do životního prostředí v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím předpisem
Uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu	MZe	1. VŠ - Mgr. / 2. VŠ - Bc / 3.VOŠ / 4. SŠ <b>(SŠ)</b>	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 5 let; ad 3) - 5 let; ad 4) - 5 let	–	0	–	Dodavatelem je osoba, jejíž profesí je uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin (semenný materiál, částí rostlin nebo sadební materiál) do oběhu nebo jeho dovoz. Reprodukční materiál je evidován dle platné legislativy (směrnice Rady1999/105/ES, zákon č. 149/2003 Sb.) ve všech fázích produkce odděleně, s uvedením údajů o původu tohoto materiálu. Dodavatel je také povinen informovat o obchodu s reprodukčním materiálem úřední subjekt v ČR. Při dovážení materiálu ze třetích zemí musí dovozce dodržet legislativu EU. Souhrnnou evidenci o reprodukčním materiálu, který buď uvedl do oběhu nebo má v držení, předkládá dodavatel každoročně osobě pověřené ministerstvem.
Vědecký vedoucí spouštění výzkumného reaktoru	SÚJB	VŠ <b>(VŠ min 4 roky)</b>	2 roky	Základní příprava	0	–	Řízení a kontrola sestavení a uspořádání aktivní zóny výzkumného reaktoru, realizace fyzikálních měření v průběhu fyzikálního a energetického spouštění výzkumného reaktoru a řízení a kontrola základního kritického experimentu

Vedení spisovny	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace (SŠ)	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky	Vyjádření Státního oblastního archívu	2 - SK, CH	CH - VŠ (min 1 rok); SK - SŠ	Zajištění odborné správy dokumentů původce, popřípadě jeho právních předchůdců, v rozsahu úkonů souvisejících s uchováním těchto dokumentů, výkonem nahlédací agendy a umožnění provedení výběru archiválií, a to ve stejném rozsahu souvisejících povinností, které jsou zákonem o archivnictví a spisové službě stanoveny tomuto původci.
Vedoucí důlní degazace	ČBÚ	VŠ (VŠ 4 roky)	3 roky	–	0	–	Fyzická osoba zajišťující odborné řízení důlní degazace a bezpečné provozování a kontrolu degazačního systému
Vedoucí reaktorového bloku	SÚJB	VŠ (VŠ min 4 roky)	2 roky	Základní příprava	0	–	Manipulace na blokové a nouzové dozorně jaderné elektrárny, včetně samostatného odstavení reaktoru, řízení a kontrola uvádění do provozu a řízení a kontrola provozu pouze jednoho reaktorového bloku
Vedoucí směny výzkumného reaktoru	SÚJB	1. VŠ / 2. SŠ (SŠ)	ad 1) - 2+2roky; ad 2) 5+2 roky	Základní příprava	0	–	Manipulace na dozorně, řízení a kontrola uvádění výzkumného reaktoru do provozu, řízení a kontrola provozu výzkumného reaktoru, řízení a kontrola manipulací s jaderným palivem v aktivní zóně výzkumného reaktoru a řízení a kontrola činnosti celé směny.
Vedoucí větrání	ČBÚ	VŠ (VŠ 4 roky)	3 roky	–	0	–	Řízení větrání dolu při hornické činnosti
Velitel jednotky HZS podniku	MV	SŠ (SŠ)	3 roky	Základní odborná příprava	5 - DK, FI, NL, NO, PL	PL, NL - VŠ 4 roky; FI, NO - VŠ (3-4 roky); DK - SŠ	Řízení a zabezpečování činnosti jednotky HZS podniku, řízení zásahů jednotky HZS podniku.
Velitel jednotky SDH obce (podniku)	MV	Základní odborná příprava (osvědčení způsobilosti)	2 roky	–	5 - DK, FI, NL, NO, PL	PL, NL - VŠ 4 roky; FI, NO - VŠ (3-4 roky); DK - SŠ	Řízení a zabezpečování činnosti jednotky SDH obce, řízení zásahů jednotky SDH obce.
Veterinární lékař	KVL ČR	VŠ (požadavky podle čl. 38 směrnice)	–	–	Sektorová úprava	Požadavky podle čl. 38 směrnice	Provozování veterinární léčebné a preventivní činnosti: veterinární preventivní činnost, vyšetřování, stanovení diagnózy a léčení zvířat a chirurgické zákroky na zvířatech, předepisování léčiv, veterinárních přípravků a veterinárních technických prostředků, podávání léčiv a veterinárních přípravků, jejichž prodej a výdej jsou vázány na předpis veterinárního lékaře, prohlídka jatečných zvířat a masa a vyšetřování ostatních živočišných produktů, diagnostika zdravotního stavu zvířat, včetně veterinární laboratorní diagnostiky, veterinární asanační, další odborné veterinární činnosti
Veterinární technik	KVL ČR	1. VOŠ / 2. ÚSO (SŠ)	–	–	0	–	Výkon některých odborných veterinárních úkonů na základě rozhodnutí příslušné Krajské veterinární správy a pod dohledem veterinárního lékaře
Vodní záchranářská služba	MPO	Osvědčení o rekvalifikaci (osvědčení způsobilosti)	–	–	0	–	Služby spojené s poskytováním pomoci a zajištěním prevence při nehodách a tonutí v bazénech, umělých a přírodních koupalištích při rekreaci, sportu a soutěžích na velkých vodních plochách a na turisticko-sportovních akcích a vodáckých soutěžích na tekoucí vodě.

Vodoinstalatérství, topenářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	10 - BE, HR, FR, DE, EL, HU, IS, LI, SK, ES	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, FR, EL, IS, ES - <b>SŠ</b> ; BE, HU, LI, SK - <b>odborná praxe</b>	Montáž, opravy a údržba vnitřních rozvodů (včetně přípojky) studené a teplé vody, kanalizace, plynu, včetně montáže armatur, spotřebičů, provádění tlakových zkoušek (včetně uvádění do provozu) v objektech bytové, občanské a průmyslové výstavby za použití mechanického spojování, lepení, svařování, pájení nebo jiných technologií. Montáž, rekonstrukce, opravy a údržba vnitřních rozvodů topení, výměňkových a domovních stanic bez rozdílu použitého média, včetně montáže armatur a spotřebičů (včetně uvádění do provozu), provádění zkoušek a regulace systémů ústředního topení v objektech bytové, občanské a průmyslové výstavby za použití všech montážních technologií.
Všeobecná sestra	MZe	1. VŠ Bc. / 2. VOŠ / 3. SŠ ( <b>požadavky podle čl. 31 směrnice</b> )	ad 3) - 3 roky	–	Sektorová úprava	<b>Požadavky podle čl. 31 směrnice</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci poskytování ošetrovatelské péče. Dále se všeobecná sestra ve spolupráci s lékařem nebo zubním lékařem podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné nebo dispenzární péči.
Vůdce malého plavidla	SPS	Odborná zkouška ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	0	–	Vůdce plavidla, které je ve smyslu § 9 zákona č. 114/1995 Sb., malým plavidlem, tedy jehož délka nepřesahuje 20 m, není určeno k vlečení, tlačení nebo vedení bočně svázané sestavy a přepravě více než 12 osob.
Vychovatel	MŠMT	VŠ ( <b>SŠ</b> )	–	Znalost českého jazyka na úrovni B2, pokud vzdělání získáno v jiném jazyce	1 - SK	SK - <b>SŠ</b>	Pedagogická činnost v čase mimo školní vyučování (např. školní družina, domov mládeže, dětský domov)
Výkon zeměměřičských činností	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. oprávnění vydané ČÚZK / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 5) - 4 roky	–	7 - CY, EE, FI, EL, PT, ES, UK	CY, FI, EL, PT, ES, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; EE - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Činnosti při budování, obnově a údržbě bodových polí, podrobné měření hranic územněsprávních celků a nemovitostí a dalších předmětů obsahu kartografických děl, vyhotovování geometrických plánů a vytyčování hranic pozemků, vyměřování státních hranic, tvorba, obnova a vydávání kartografických děl, standardizace geografického názvosloví, určení prostorových vztahů metodami inženýrské geodézie a dálkového průzkumu Země, vedení dat v informačních systémech zeměměřičství, včetně dokumentace a archivace výsledků zeměměřičských činností.

Vykonávání soustavného dohledu na dodržování radiační ochrany na pracovištích III. a IV. Kategorie	SÚJB	1. VŠ - Bc. / 2. SŠ (SŠ)	0/1 rok podle typu činnosti	–	0	–	Vykonávání soustavného dohledu nad dodržováním požadavků radiační ochrany dohlížejícími osobami na pracovištích III. nebo IV. kategorie provozovaných na základě Povolení SÚJB nebo kde se nakládá se zdroji ionizujícího záření na základě Povolení SÚJB.
Vykonávání soustavného dohledu na dodržování radiační ochrany při lékařském ozáření na pracovištích II. a vyšší kategorie	SÚJB	Způsobilost k výkonu zdravotnického povolání (osvědčení způsobilosti)	1 rok	Odborný kurz + zkouška způsobilosti	1- PL	PL - VŠ (min 1 rok)	Vykonávání soustavného dohledu nad dodržováním požadavků radiační ochrany osobami s přímou odpovědností za zajištění radiační ochrany při lékařském ozáření na pracovištích II. a vyšší kategorie, které jsou určeny v programu zabezpečování jakosti.
Vykonávání soustavného dohledu s přímou zodpovědností za zajištění radiační ochrany při vykonávání radiačních činností	SÚJB	SŠ (SŠ)	1 rok	–	0	–	Vykonávání soustavného dohledu nad dodržováním požadavků radiační ochrany dalšími osobami s přímou odpovědností za zajištění radiační ochrany při vykonávání radiačních činností (jiných než při lékařském ozáření) určených v programu zabezpečování jakosti a na základě vydaného Povolení SÚJB.
Výroba a opravy hudebních nástrojů	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace (Osvědčení způsobilosti)	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	4 - AT, HR, IS, LI	IS - SŠ; AT, HR, LI - odborná praxe	Odborné práce při výrobě a opravách akordeonů a foukacích harmonik různého druhu, výroba a opravy jejich součástí ze dřeva, kovů, kůže, plátna, plsti, celuloidu a plastů, povrchová úprava součástí a výrobků mořením, lakováním, smaltováním, měděním, niklováním, chromováním a podobně, úprava funkce a seřizování chodu akordeonů a foukacích harmonik, ladění a intonování akordeonů. Odborné práce při výrobě a opravách dechových a bicích hudebních nástrojů ze dřeva, kovů, plastů a jiných materiálů, povrchová úprava součástí a celých výrobků pokovováním, ladění. Odborné práce při výrobě a opravách klávesových hudebních nástrojů opravy jejich součástí.

Výroba a opravy sériově zhotovovaných - protéz, - trupových ortéz, - končetinových ortéz, - měkkých bandáží	MPO	1. odborná způsobilost k výkonu povolání ortotik - protetik / 2. odborná způsobilost k výkonu povolání ortoticko - protetický technik / 3. osvědčení o rekvalifikaci <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky	–	5 - AT, DE, EL, HU, SK	AT, DE, EL, HU - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; SK - <b>odborná praxe</b>	Sériová výroba protéz, ortéz a měkkých bandáží po stránce druhové, konstrukční a materiálové. Úpravy a opravy sériově vyráběných protéz, ortéz a měkkých bandáží.
Výroba a úprava kvasného lihu, konzumního lihu, lihovin a ostatních alkoholických nápojů (s výjimkou piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny a ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením) a prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin	MPO	1. Vysokoškolské vzdělání / 2. Vyšší odborné vzdělání / 3. Středoškolské vzdělání (maturita) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace <b>(osvědčení způsobilosti)</b>	ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 3 roky	Vyjádření orgánu státní správy	0	–	Výroba lihu destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených cukernatých roztoků pocházejících ze škrobnatých nebo cukernatých surovin, nebo z jiných surovin obsahujících kvasný líh, úprava lihu takto získaného jeho zušlechťováním nebo denaturací a výroba alkoholických nápojů, při jejichž výrobě přímo vzniká destilací výše uvedených surovin alespoň část etanolu obsaženého v těchto nápojích, s výjimkou výroby ovocných destilátů získaných pěstitelským pálením. Výroba konzumního lihu a lihovin studenou cestou a výroba ostatních alkoholických nápojů, s výjimkou výroby piva, ovocných vín, ostatních vín a medoviny. Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin.
Výroba a úprava lihu sulfitového nebo lihu syntetického	MPO	1. Vysokoškolské vzdělání / 2. Vyšší odborné vzdělání / 3. Středoškolské vzdělání (maturita) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace <b>(SŠ)</b>	ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 3 roky	Vyjádření orgánu státní správy	0	–	Výroba lihu destilací nebo jiným oddělením ze zkvašených roztoků pocházejících z celulózy, výroba lihu synteticky a úprava lihu takto získaného jeho zušlechťováním nebo denaturací.

Výroba a zpracování paliv a maziv a distribuce pohonných hmot	MPO	<p><u>Pro výrobu a zpracování paliv a maziv:</u> 1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace / 5. profesní kvalifikace pro činnost chemika</p> <p><u>Pro distribuci pohonných hmot:</u> 1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. profesní kvalifikace pro činnost chemika (<b>osvědčení způsobilosti</b>)</p>	<p>Pro výrobu a zpracování paliv a maziv: ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky; ad 5) - 4 roky; pro distribuci pohonných hmot: ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky; ad 5) - 4 roky</p>	Vyjádření orgánu státní správy	0	-	<p>Řízení a obsluha technologických procesů za účelem zpracování ropy a výroby ropných produktů (paliv a maziv) s využitím velkokapacitních jednotek nebo jednotlivých částí technologických komplexů s prvky běžné automatizace, měření a regulace, včetně kontroly technologického režimu výroby. Ovládání procesů chemicko-fyzikálních přeměn ve všech skupenstvích ručním nebo mechanickým ovládním prvků řízení. Obsluha čerpacích zařízení s potrubními rozvody, skladovací a manipulační práce. Používání chemických činidel a sloučenin pro zušlechťování polotovarů a výrobků. Shromažďování, zpracování a přenos informací o průběhu výroby i o změnách chemických a fyzikálně-chemických vlastností meziproduktů a hotových výrobků při realizaci technologických úkolů a integrované řízení výrobního procesu. Výroba biopaliv mícháním směsí komponentů uhlovodíkového a neuhlovodíkového (rostlinného) původu (například směsné nafty). Výroba mazacích olejů a plastických maziv. Výroba kapalných uhlovodíkových paliv ze surovin neropného původu. Přeprocessing odpadních uhlovodíkových produktů (například použitých a odpadních minerálních olejů) na kapalná paliva (topné oleje) a znovupoužitelné mazací oleje (motorové a převodové). Distribuce pohonných hmot, kterou se rozumí jejich prodej, s výjimkou prodeje pohonných hmot z čerpací stanice a prodeje stlačeného zemního plynu, pokud je jeho prodejce držitelem platné licence na obchod s plynem podle energetického zákona.</p>
Výroba krmiv s použitím doplňkových látek nebo premixů	MZe	SŠ (SŠ)	2 roky	Osvědčení způsobilosti	0	-	<p>Výroba krmiv při dodržení platných předpisů vyplývá z potřeby zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, zdraví zvířat a životního prostředí a předcházení rizikům, která by mohla ohrozit bezpečnost krmiv.</p>

Výroba nebezpečných chemických látek a nebezpečných chemických směsí a prodej chemických látek a chemických směsí klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické	MPO	1. Vysokoškolské vzdělání / 2. Vyšší odborné vzdělání / 3. Středoškolské vzdělání (maturita) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace / 5. profesní kvalifikace pro činnost chemika pro obsluhu zařízení ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky; ad 5) - 4 roky	–	1 - PL	PL - SŠ	Výroba chemických látek a chemických směsí, které mají jednu nebo více nebezpečných vlastností, pro které jsou klasifikovány jiným právním předpisem jako výbušné, oxidující extrémně hořlavé vysoce hořlavé, hořlavé vysoce toxické, karcinogenní mutagenní toxické pro reprodukci nebezpečné pro životní prostředí zdraví škodlivé žíravé, dráždivé senzibilizující. Prodej chemických látek a chemických směsí, které jsou klasifikovány podle jiného právního předpisu jako vysoce toxické nebo toxické. Obsahem živnosti není nakládání s vysoce nebezpečnými látkami podle jiného právního předpisu.
Výroba tepelné energie a rozvod tepelné energie, nepodléhající licenci realizovaná ze zdrojů tepelné energie s instalovaným výkonem jednoho zdroje nad 50 kW	MPO	1. Vysokoškolské vzdělání / 2. Vyšší odborné vzdělání / 3. Středoškolské vzdělání (maturita) ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	ad 1) - 3 roky; ad 2) - 6 let; ad 3) - 6 let	Vyjádření orgánu státní správy	1 - PL	PL - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Výroba a rozvod (doprava, akumulace, přeměna parametrů a dodávka tepelné energie rozvodným tepelným zařízením) tepelné energie, na které se neuděluje licence podle jiného právního předpisu. Instalovaným výkonem jednoho zdroje u této živnosti se rozumí celkový výkon kotelny, ve které může být instalován jeden zdroj s výkonem nad 50 kW, nebo více zdrojů o nižším výkonu, které ve svém součtu překročí hodnotu 50 kW.
Výroba, dovoz a uvádění do oběhu doplňkových látek	MZe	VŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	2 roky	Osvědčení způsobilosti	0	–	Výroba krmiv při dodržení platných předpisů z důvodu potřeby zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, zdraví zvířat a životního prostředí a předcházení rizikům, která by mohla ohrozit bezpečnost krmiv. Při uvádění do oběhu se může jednat o 3 kategorie- dovozce, který dováží krmiva ze třetích zemí EU, dodavatel, který uvádí do oběhu krmiva ze třetích zemí a má sklady a manipuluje s krmivem a distributor, který s krmivem pouze obchoduje.
Výroba, instalace, opravy elektrických strojů a přístrojů, elektronických a telekomunikačních zařízení	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	3 - EL(?), IS, PT	PT - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; EL - <b>VŠ min 1 rok</b> ; IS - SŠ	Výroba, opravy, instalace, ožívování, zapojování a zkoušení nevyhrazených elektrických strojů, přístrojů a elektrické výzbroje. Výroba a opravy elektrických spotřebičů pro domácnost. Výroba a opravy elektrických částí kolejových vozidel a trolejbusů, elektrických zdrojů tepla, elektrických silnoproudých regulačních, kontrolních a ovládacích přístrojů a spotřebičů. Provádění revizí a kontrol elektrických spotřebičů. Výroba elektronických výrobků. Přestavba elektronických zařízení. Montáž, údržba a servis zařízení pro vysílání, přenos a příjem informací. Opravy a odblokování mobilních telefonních přístrojů.

Výrobu premixů nebo kompletních a doplňkových krmiv s použitím doplňkových látek nebo s použitím premixů	MZe	VŠ <b>(VŠ min 1 rok)</b>	2 roky	Osvědčení způsobilosti	0	–	Výroba krmiv s použitím dalších komponentů při dodržení platných předpisů z důvodu potřeby zajištění vysoké úrovně ochrany lidského zdraví, zdraví zvířat a životního prostředí a předcházení rizikům, která by mohla ohrozit bezpečnost krmiv.
Vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie v jednotlivých etapách a v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím předpisem	SÚJB	VŠ <b>(VŠ 4 roky)</b>	3 roky	Věk 21 let	0	–	Stavebník/Provozovatel jaderného zařízení. Vyřazování z provozu jaderného zařízení nebo pracoviště III. nebo IV. kategorie v jednotlivých etapách a v rozsahu a způsoby stanovenými prováděcím předpisem
Výstavba jaderného zařízení nebo pracoviště IV. Kategorie	SÚJB	VŠ <b>(VŠ min 4 roky)</b>	3 roky	Věk 21 let	0	–	Stavebník/Provozovatel jaderného zařízení. Výstavba jaderného zařízení nebo pracoviště IV. Kategorie



<p>Vývoj, výroba, opravy, úpravy, přeprava, nákup, prodej, půjčování, uschovávání, znehodnocování a ničení zbraní a střeliva</p>	<p>MPO</p>	<p><u>Pro vývoj, výrobu, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení zbraní:</u> 1.VŠ / 2.VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace <u>Pro nákup, prodej, přepravu, půjčování a uschovávání zbraní a střeliva:</u> 1.VŠ / 2.VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. SŠ (výuční list) / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace; <u>Pro výrobu, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení střeliva:</u> odborná způsobilost stanovená pro vývoj, výrobu, opravy, úpravy, znehodnocování a ničení zbraní, oprávnění nebo průkaz pyrotechnika a věk 21 let; <u>Pro vývoj střeliva :</u> VŠ(VŠ 3-4 roky)</p>	<p>Pro vývoj ... zbraní: ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 3 roky; ad 5) - 4 roky; Pro nákup, ... zbraní a střeliva: ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 roky; ad 3) - 2 roky; ad 4) - 3 roky; ad 5) - 4 roky; Pro vývoj střeliva: 3 roky</p>	<p>Vyjádření orgánu státní správy</p>	<p>7 - AT, HR, DE, LI, PL, SK, CH</p>	<p>DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b>; HR, SK - <b>SŠ</b>; PL, CH - <b>osvědčení způsobilosti</b>; AT, LI - <b>odborná praxe</b></p>	<p>Vývoj a výroba zbraní, opravy a úpravy zbraní, zejména odstraňování závad zbraní a měnění jejich vlastností podle objednávky. Provádění údržby, montáže a seřizování zbraní, přeprava zbraní do určeného místa. Nákup a prodej zbraní, půjčování zbraní, skladování, uchovávání a řádné opatrování zbraní převzatých do úschovy. Znehodnocování a ničení zbraní. Vývoj a výroba střeliva, opravy, úpravy, nákup, prodej a půjčování střeliva, přeprava střeliva do určeného místa a vydávání určitému příjemci, skladování, uschovávání a řádné opatrování do úschovy převzatého střeliva, ničení a znehodnocování střeliva.</p>
<p>Výzkum, vývoj, výroba, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin</p>	<p>MPO</p>	<p><u>Pro výzkum, vývoj, výrobu a zpracování výbušnin:</u> VŠ; <u>pro ničení a zneškodňování výbušnin:</u> oprávnění nebo průkaz pyrotechnika; <u>pro nákup a prodej výbušnin:</u> oprávnění nebo průkaz pyrotechnika nebo střelmistra nebo odpalovače ohňostrojů nebo oprávnění technického vedoucího odstřelů (<b>osvědčení způsobilosti</b>)</p>	<p>–</p>	<p>Vyjádření orgánu státní správy; pro ničení a zneškodňování výbušnin: věk nejméně 21 let</p>	<p>2- HR, SK</p>	<p>SK - <b>VŠ (min 4 roky)</b>; HR - <b>osvědčení způsobilosti</b></p>	<p>Výzkum, vývoj, výroba a zpracování výbušnin. Zneškodňování a ničení výbušnin. Nákup a prodej výbušnin.</p>
<p>Zajištění odborného nakládání s odpady (odpadový hospodář)</p>	<p>MŽP</p>	<p>1. VŠ / 2. SŠ (<b>VŠ min 1 rok</b>)</p>	<p>ad 1) - 3 roky; ad 2) - 5 let</p>	<p>–</p>	<p>1 - UK</p>	<p>UK - <b>VŠ (min 1 rok)</b></p>	<p>Odborné nakládání s odpady v souladu s §15 zákona o odpadech</p>

Zajišťování úkolů v prevenci rizik v oblasti BOZP	MPSV	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (SŠ)	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 2 roky; ad 3) - 3 roky	Osvědčení způsobilosti	7 - NL, PL, PT, SK, ES, CH, UK	NL, PL, PT, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; ES - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; SK - <b>SŠ</b> ; CH - ?	Odborně způsobilá osoba, jejímž úkolem je především napomáhat zaměstnavateli při vyhledávání rizik, zjišťování jejich zdrojů a příčin, hodnotit rizika, navrhnout opatření k jejich odstranění. Radí zaměstnavateli a ostatním vedoucím pracovníkům při projekci, výstavbě a provozu podnikových zařízení, výběru stojů, zařízení, materiálů a látek, vypracování pracovních postupů, výběru ochranných prostředků a pracovních pomůcek z hlediska zajištění bezpečné a zdraví neohrožující práce. Ověřuje zásady bezpečnosti práce a úrazové prevence, organizuje po odborně metodické stránce pravidelnou kontrolu jednotlivých pracovišť, informuje zaměstnavatele a vedoucí pracovníky o zjištěných nedostatcích a předkládá návrhy opatření na jejich odstranění.
Zámečnictví, nástrojářství	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	6 - AT, HR, DE, HU, LI, SK	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR - <b>SŠ</b> ; AT, HU, LI, SK - <b>odborná praxe</b>	Odborné práce zaměřené na zhotovování součástí a dílů nezbytných pro montáž a opravu příslušného stroje či strojního zařízení ručním a jednoduchým strojním obráběním, montážní a demontážní práce při opravách, údržbě a seřizování strojů a strojních zařízení, kromě strojů a strojních zařízení spadajících do působnosti jiné řemeslné, popřípadě vázané živnosti, zhotovování, stavebních zámečnických výrobků a konstrukcí z kovových materiálů ve stavbách. Zhotovování řezných a tvářecích nástrojů, upínacích, montážních, svařovacích kontrolních a jiných přípravků, forem pro zpracování plastů, tlakové lití kovů a kovových slévarenských modelů technologiemi ručního třískového zpracování kovů a plastů a základními operacemi strojního třískového obrábění.
Zaměstnanec jednotky HZS podniku (mimo výše uvedené)	MV	SŠ (SŠ)	-	Základní odborná příprava	0	-	Zaměstnanci, kteří se přímo nepodílí na výkonu služby (administrativa, ostatní služby)

Zapsaný mediátor	MSp	VŠ (VŠ min 4 roky)	–	Odborná zkouška	3 - IT, RO, SI	IT, RO, SI - VŠ (3-4 roky)	Nestranná třetí osoba bez vlastní rozhodovací pravomoci, která podporuje strany konfliktu při hledání vlastních řešení. Samotnou mediací se rozumí postup při řešení konfliktu za účasti jednoho nebo více mediátorů, kteří podporují komunikaci mezi osobami na konfliktu zúčastněnými a to tak, aby jim pomohli dosáhnout smírného řešení jejich konfliktu uzavřením mediační dohody. Mediační dohodou je myšlena písemná dohoda stran konfliktu uzavřená v rámci mediace, upravující práva a povinnosti zúčastněných stran. Za obsah mediační dohody jsou však odpovědné pouze strany konfliktu, nikoli zapsaný mediátor.
Závodní	ČBÚ	SŠ (SŠ)	4 roky	–	9 - HR, CY, EL, NO, PT, SK, SI, ES, UK	HR, EL, PT, ES - VŠ (min 4 roky); CY, SI - VŠ (3-4 roky); NO, UK - VŠ (min 1 rok); SK - osvědčení způsobilosti	Fyzická osoba odpovědná za bezpečné a odborné řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem na provozech, kde není stanovena funkce závodního dolu nebo závodního lomu
Závodní dolu	ČBÚ	VŠ (VŠ 3-4 roky)	4 roky	–	4 - PL, SK, SI, UK	PL, SK, SI, UK - VŠ (3-4 roky)	Fyzická osoba odpovědná za bezpečné a odborné řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem na dole
Závodní lomu	ČBÚ	V lomech s produkcí: - nad 500 000 tun/ročně - VŠ - do 500 000 tun/ročně - VŠ, VOŠ nebo SOŠ (SŠ)	V lomech s produkcí: - nad 500 000 tun/ročně - 5 let - do 500 000 tun/ročně - 1 rok (po VŠ) nebo 2 roky po VOŠ nebo SOŠ	–	2 - PL, SK	PL - VŠ (3-4 roky); SK - SŠ	fyzická osoba odpovědná za bezpečné a odborné řízení hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem na lomech
Zdravotně-sociální pracovník	MZd	1. VŠ / 2. VOŠ (VŠ min 1 rok)	–	–	5 - AT(?), EE(?), DE, SK, SI	SI - VŠ (3-4 roky); AT, EE, DE, SK - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci preventivní, diagnostické a rehabilitační péče v oboru zdravotně sociální péče. Dále se zdravotně-sociální pracovník podílí na ošetrovatelské péči v oblasti uspokojování sociálních potřeb pacienta.
Zdravotní laborant	MZd	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (osvědčení způsobilosti)	ad 3) - 3 roky	–	11 - DE, EL(?), IT, LI, LU, MT(?), PL, PT, SK, SI, ES	EL, IT, LU, MT, PL, PT, SK - VŠ (3-4 roky); DE, ES - VŠ (min 1 rok); LI, SI - SŠ	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické péče a vyšetřování a měření složek životních a pracovních podmínek v rámci ochrany veřejného zdraví ve spolupráci s lékařem a odborným pracovníkem v laboratorních metodách

Zdravotnický asistent	MZd	1. SŠ / 2. Odborný kurz <b>(Osvědčení způsobilosti)</b>	-	-	14 - AT, BE, DE, FR, EL, LV, MZ, NL, NO, SK, ES, UK	EL, LV, UK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, BE, DE, FR, LI, NL, NO, SK, ES - <b>SŠ</b> ; LU - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; MT - ?	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci poskytování ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry nebo porodní asistentky; ošetrovatelskou péčí spojenou se sebeobsluhou a uspokojováním základních potřeb pacientů může zdravotnický asistent provádět bez odborného dohledu. Dále se zdravotnický asistent ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči.
Zdravotnický záchranář	MZd	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	ad 3) - 3 roky	-	10 - AT, DK, HU, IE, LV, PL, SK, CH, UK	HU, IE, LV, PL, CH, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; IS, SK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, DK - <b>SŠ</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci specifické ošetrovatelské péče na úseku neodkladné, anesteziologicko-resuscitační péče a akutního příjmu. Dále se zdravotnický záchranář podílí na neodkladné léčebné a diagnostické péči.
Zednictví	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	-	9 - BE, HR, FR, DE, HU, IS, LI, MT, SK	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, FR, IS - <b>SŠ</b> ; BE, HU, LI, MT, SK - <b>odborná praxe</b>	Provádění zednických, kladečských a obkladačských, betonářských, šamotářských a komínářských prací při výstavbě, rekonstrukcích, adaptacích a opravách novodobých i historických objektů. Osazování, včetně betonování stavebních konstrukcí. Provádění konstrukcí ze sklobetonu, provádění izolace zdiva historických i jiných objektů, omítek nebo sgrafit. Zhotovování a opravy vnějších i vnitřních dlažeb, vnitřních obkladů, obkladů schodišťových stupňů, provádění teracových podlah nebo obkladů, kladení dlažeb, provádění vnitřních obkladů či venkovních obkladů soklů nebo průčelí. Provádění montáží, včetně konstrukcí s požadavky na protipožární odolnost. Provádění zateplování. Uměleckořemeslné zpracování sádry, zhotovování sgrafit.
Zkoušení osiva a sadby	MZe	1. VŠ / 2. SŠ v oboru / 3. SŠ v jiném oboru ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 2 roky; ad 2) - 2 roky; ad 3) - 3 roky	-	1 - PT	PT - <b>SŠ</b>	Posuzování kvality, zdravotního stavu a dalších vlastností osiva a sadby.
Zkušební komisař autoškoly	MD	SŠ ( <b>SŠ</b> )	-	Základní školení a zkouška způsobilosti; věk 24 let; min 3 roky řídičské oprávnění; zácvik	6 - EE, FI, MT, PL, PT, CH	FI - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; PL, PT, - <b>SŠ</b> ; EE - <b>osvědčení způsobilosti</b> ; MT, CH - ?	Zkušební komisař autoškoly

Zkušební komisař pro zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o vydání zbrojního průkazu	MV	SŠ (SŠ)	–	Zbrojní průkaz; věk 30 let	0	–	Na základě zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních, vydává žadateli o zbrojní průkaz skupiny A až E doklad o odborné způsobilosti. Žadatel před zbrojním komisařem prokazuje svoji odbornou způsobilost zkouškou.
Zlatnictví a klenotnictví	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	6 - AT, HR, HU, IS, LI, SK	AT - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; HR, IS - <b>SŠ</b> ; HU, LI, SK - <b>odborná praxe</b>	Zhotovování a opravy šperků, klenotů a drobných ozdobných předmětů ve všech povolených kombinacích drahých i obecných kovů. Pokovování drahými kovy, zasazování šperkových kamenů. Výroba plastických ozdob z drahých kovů, výroba ručně tepaných výrobků (kazet, podnosů a podobně) a šperků a jejich povrchová úprava a čištění nejúčinnějšími pracovními technikami a technologiemi. Opravy historicky cenných klenotů. Stanovení ryzosti drahých kovů.
Zneškodňování regulovaných látek	MŽP	Osvědčení způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	1 - PL(?)	PL - <b>SŠ</b>	Zneškodňování regulovaných látek
Znovuzískávání regulovaných látek a jejich následné zneškodnění, regenerace nebo recyklace	MŽP	Osvědčení způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	1 - PL(?)	PL - <b>SŠ</b>	Znovuzískávání regulovaných látek a jejich následné zneškodnění, regenerace nebo recyklace
Znovuzískávání regulovaných látek při recyklaci výrobku a znovuzískávání fluorovaných skleníkových plynů	MŽP	Osvědčení způsobilosti ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	0	–	Znovuzískávání regulovaných látek při recyklaci výrobku a znovuzískávání fluorovaných skleníkových plynů
Zpětný dovoz radioaktivních odpadů vzniklých při zpracování materiálů vyvezených z ČR	SÚJB	VŠ ( <b>VŠ minn 4 roky</b> )	3 roky	Věk 21 let	0	–	specialista v oblasti radioaktivních odpadů. Zpětný dovoz radioaktivních odpadů vzniklých při zpracování materiálů vyvezených z ČR.

Zpracování gumárenských směs	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	3 - AT, DE, SI	DE - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, SI - <b>odborná praxe</b>	Příprava a míchání gumárenských směsí, pogumování, potírání a tažení materiálů. Příprava surovin nebo polotovarů. Přípravné, konfekční, obráběcí, vulkanizační, lisovací a klasifikační činnosti při výrobě a opravách pneumatik, duší, gumotextilních dopravních pásů, hadic a armatur, výroba gumokovových elementů, pogumování různých dílů a součástí.
Zpracování hodnocení rizika	MŽP	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	5 let	–	0	–	Zpracování hodnocení rizika nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty
Zpracování kamene	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	4 - AT, HR, IS, LI	IS - <b>SŠ</b> ; AT, HR, LI - <b>odborná praxe</b>	Kamenické práce, s výjimkou činností spadajících pod úpravu a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, spojené s ruční nebo strojní přípravou, úpravou a zpracováním přírodního a umělého kamene, polotovarů a výrobků dělením (například řezáním, štípáním, lámáním), opracováním a povrchovou úpravou kamene (například leštění), údržba a povrchové úpravy dekorativních a užitkových výrobků z kamene, zhotovování profilů a nápisů, osazování a spárování kamenných dílců a bloků. Zhotovování slohových, figurálních a monumentálních výrobků podle zvláštních požadavků, osazování konstrukčních stavebních a slohových výrobků při obnově památkových objektů.
Zpracování kůží a kožešin	MPO	1. SŠ (výuční list) / 2. SŠ (maturita) / 3. VOŠ / 4. VŠ / 5. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>Osvědčení způsobilosti</b> )	Vzdělání v příbuzném oboru - praxe 1 rok; bez vzdělání - 6letá praxe v oboru	–	5 - AT, HR, HU, IS, LI	IS - <b>SŠ</b> ; AT, HR, HU, LI - <b>odborná praxe</b>	Odborné práce při zpracování všech druhů kůží (hovězin, konin, teletin, vepřovic, kozin, skopovic a podobně) a zušlechťování kožešin na usně fyzikálně-chemickým působením a mechanickým způsobem zpracování spočívajícím v loužení, odchlupování, mízdření, činění, barvení, postruhování a štípání. Dále pak u kožešin barvení a přibarvování, česání, epilování, třibení, mazání, seřezávání, žehlení, postruhování, vytrhávání pesíků, seřezávání kožešin z ušlechtilých a plemenných zvířat a divočin. Vyčiňování kůží a kožešnických kožek.
Zpracování lesního hospodářského plánu a lesních hospodářských osnov	MZe	VŠ ( <b>SŠ</b> )	10 let	–	0	–	Provádí terénní mapování a taxační měření v jednotlivých lesních majetcích, při kterých zjišťuje základní porostní charakteristiky (povinná část plánu) a další údaje požadované vlastníkem lesa. Na základě takto získaných údajů poté navrhne vhodnou prostorovou úpravu lesa (porostní mapu) a naplňuje hospodářská opatření a závazná ustanovení plánu (zejména těžební limity), jež jsou v souladu s hospodářskými záměry vlastníka a platnou legislativní úpravou.

Zpracování návrhu katalogizačních dat	MPO	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ (maturita) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky	–	0	–	Subor činností spočívajících ve zpracování charakteristických údajů o výrobku, výrobci a dodavateli podle jednotného systému katalogizace ve smyslu jiného právního předpisu.
Zpracování odborného posudku a zpracování rozptylové studie	MPO	1. VŠ / 2. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky	–	1 - PT(?)	PT - <b>osvědčení způsobilosti</b>	Autorizovaná osoba je oprávněna zpracovávat odborné posudky a rozptylové studie v souladu s §32 odst. 5 zákona 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší
Zpracování tabáku a výroba tabákových výrobků	MPO	1. Vysokoškolské vzdělání / 2. Vyšší odborné vzdělání / 3. Středoškolské vzdělání (maturita) / 4. Doklad o ukončení rekvalifikace ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	ad 1) - 1 rok; ad 2) - 3 roky; ad 3) - 3 roky; ad 4) - 4 roky	–	1 - SK	SK - <b>SŠ</b>	Technologické postupy a pracovní operace, kterými se z tabákových listů získává surový tabák vhodný pro výrobu tabákových výrobků (kromě zemědělské prvovýroby). Zpracování tabáku na finální výrobky určené ke kouření nebo šňupání.
Zpracování dokumentace a posudku	MŽP	VŠ ( <b>VŠ 3-4 roky</b> )	3 roky	Zkouška způsobilosti	1 - SK	SK - VŠ (3-4 roky)	Autorizované osoby mohou zpracovávat dokumentaci, posudek, oznámení podle §7 odst. 4 zákona 100/2001 Sb. a zpracovávat vyhodnocení
Zprostředkovatel práce	MPSV	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ ( <b>SŠ</b> )	ad 1) - 2 roky; ad 2) - 5 let; ad 3) - 5 let	–	3 - AT, SK, CH	SK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; AT - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; CH - ?	Pracovník, který se snaží nalézt vhodné zaměstnání občanům i vhodné zaměstnance firmám. Může být zaměstnán např. v úřadu práce nebo ve zprostředkovatelské firmě či v personální agentuře.
Zrakový terapeut	MZd	VŠ - Mgr. ( <b>VŠ min 4 roky</b> )	5 let	–	14 - AT, BE, FR, DE, IE, IT, LU, MT, NL, NO, PL, PT, CH, UK	AT, BE, FR, IE, IT, LU, MT, NL, NO, PT, CH, UK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; DE, PL - <b>VŠ (min 1 rok)</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci diagnostické, léčebné, rehabilitační, preventivní, posudkové a dispensární péče v oboru zraková terapie (klinická oftalmopedie)
Zubní instrumentářka	MZd	1. SŠ / 2. Kvalifikační kurz ( <b>osvědčení způsobilosti</b> )	–	–	10 - AT, EL(?), HU, IS, LV, LT, PL, SK, CH, UK	LT - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; HU, LV, PL - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; AT, EL, SK, IS, CH, UK - <b>SŠ</b>	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci léčebné a diagnostické péče v zubním lékařství pod odborným dohledem zubního lékaře a výchovná činnost v rámci zubní prevence pod odborným dohledem zubního lékaře nebo dentální hygienistky.
Zubní lékař	MZd	VŠ ( <b>požadavky podle čl. 34 směrnice</b> )	–	–	Sektorová úprava	<b>Požadavky podle čl. 34 směrnice</b>	Zubní lékař
Zubní lékař, specialista	MZd	VŠ	–	Specilizační studium, atestační zkouška	–	–	Zubní lékař, specialista

Zubní technik	MZd	1. VŠ / 2. VOŠ / 3. SŠ ( <b>VŠ min 1 rok</b> )	ad 3) - 3 roky	-	26 - AT, BE, BG, CY, DK, FR, DE, EL, HU, IS, IT, LV, LI, LT, LU, MT, NL, NO, PL, PT, RO, SK, SI, ES, CH, UK	BG, CY, EL, IS, LV, LT, NO, PL, PT, RO, SK - <b>VŠ (3-4 roky)</b> ; AT, DK, FR, DE, HU, IT, LU, MT, NL, SI, ES, UK - <b>VŠ (min 1 rok)</b> ; BE, LI - <b>SŠ</b> ; CH - ?	Nelékařský zdravotnický pracovník, který vykonává činnosti v rámci léčebné a preventivní péče, kdy na základě indikace a návrhu zubního lékaře zhotovuje a opravuje všechny druhy stomatologických protéz a ortodontických pomůcek.
---------------	-----	--	----------------	---	---	--	---

Zdroj: Databáze UOK a Evropská databáze regulovaných profesí





Sérii Diskuzních dokumentů Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády (SEZ) vypracovává Oddělení strategie a trendů EU. Slouží jako komplexní diskuzní podklad k tématům s ekonomickou a evropskou relevancí. Analytické dokumenty v této sérii jsou informačním materiálem k debatě pro odbornou i širokou veřejnost. Plní roli diskuzních podkladů a nepředstavují pozici SEZ.

Zpracovalo Oddělení strategií a trendů EU  
Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády České republiky

Úřad vlády České republiky © Červen 2015